
Begroting 2011

Programmabegroting 2011

Inhoud

1	BEGROTING IN KORT BESTEK	2
2	PROGRAMMAPLAN	12
	Programma 1 Openbaar bestuur	13
	Programma 2 Bereikbaarheid	28
	Programma 3 Water	43
	Programma 4 Milieu	56
	Programma 5 Ruimte	71
	Programma 6 Welzijn	96
	Programma 7 Financiën	118
	Mutaties Reserves	120
3	PARAGRAFEN	123
4	FINANCIËLE BEGROTING	161
5	FINANCIËLE STATEN	175
6	MEERJARENRAMING 2011-2014	185
7	BESTUUR EN DIRECTIE	193
8	FEITEN EN CIJFERS	195
9	WAAR ZIJN WIJ TE BEREIKEN?	196
10	LIJST MET GEMEENTEN	197
	VOLLEDIGE INHOUDSOPGAVE	198

---

1 BEGROTING IN KORT BESTEK

1.1. Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2011. In deze begroting 2011 zijn de voorstellen en de maatregelen uit de Kaderbrief en de bezuinigingsdiscussie verwerkt.

Het programmaplan volgens de vorig jaar gewijzigde opzet is als volgt ingedeeld. Ieder programma kent een aantal vaste paragrafen:

- Doelenboom: De doelenboom die in het programma is opgenomen wordt grafisch weergegeven. Deze paragraaf is nieuw ten opzichte van vorig jaar.
- Beleidskader: Het beleidskader van elk programma plaatst het programma in het bredere perspectief van Europees, Rijks-, en provinciaal beleid.
- Toelichting op veranderingen in doelen en instrumenten.
- Prioriteiten voor dit begrotingsjaar: politieke prioriteiten kunnen per begrotingsjaar verschuiven.
- Omgevingsfactoren: dit zijn factoren die niet door provinciaal beleid te beïnvloeden zijn, maar wel invloed hebben op het behalen van de begrotingsdoelen.
- Budgettabel: geeft een overzicht van alle lasten en baten binnen het programmahoofdstuk.
- Toelichting op budgettabel: als er opvallende verschillen zijn tussen de jaren, worden die in dit onderdeel toegelicht.
- Grafiek beleidsdoelen binnen programma: geeft de bijdrage weer van de verschillende beleidsdoelen binnen het programma na verrekening met reserves per jaar en schetst de meerjarige budgettaire ontwikkeling.

Vervolgens wordt het maatschappelijk doel per programma benoemd en worden het beleidsdoel of de beleidsdoelen uiteengezet en naar de verschillende operationele doelen vertaald. Per operationeel doel zijn instrumenten die nodig zijn om het doel te behalen ingevuld in een tabel. In deze instrumenten-outputtabel is ook de output vermeld die per instrument te verantwoorden is..

Bij ieder operationeel doel hoort een budgettabel met toelichting.

1.2. Autorisatie

Provinciale Staten autoriseren de begroting 2011 en de meerjarenraming 2012-2014 op programmaniveau. Dit houdt concreet in dat Provinciale Staten niet de financiële tabellen op het niveau van operationeel doel autoriseren. Deze tabellen zijn, evenals de gegevens over instrumenten en output, ter informatie toegevoegd.

1.3. Beleidsaccenten 2011

Programma 1 Openbaar bestuur

Gemeentelijke herindeling

De komst van het nieuwe kabinet kan consequenties hebben voor het Rijksbeleid op het gebied van gemeentelijke herindelingen en de inzet van de provincie op dit gebied. Gegeven deze discussie blijven wij ons inspannen voor het stimuleren en ondersteunen van gemeentelijke herindeling in de provincie Noord-Holland, omdat wij het vergroten van de bestuurskracht van onze gemeenten van wezenlijk belang achten.

Europa

Met de komst van een nieuw college en nieuwe Statenleden vanwege de provinciale Statenverkiezingen in 2011, is het van belang de kennis over Europa te vergroten en onze contacten in Europa te intensiveren. Behartiging van Noord-Hollandse belangen in Brussel speelt tevens een belangrijke rol.

Het programma 'Kansen voor west', gefinancierd uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), loopt van 2007 tot en met 2013. Inmiddels is een flink aantal kwalitatief goede projecten gehonoreerd waardoor nu al 75% van het beschikbare EFRO-budget is toegewezen. Voor 2011 zijn de inspanningen erop gericht om ook de resterende middelen in te zetten voor projecten die bijdragen aan de gewenste ontwikkeling van Noord-Holland.

Archief

Gemeenten, waterschappen en andere overheden waarop de provincie het archieftoezicht uitoefent, geven aan grote behoefte te hebben aan voorlichting over betrouwbaar en duurzaam digitaal archiveren. De gezamenlijke archiefinspecties in Nederland hebben daarom als handvat een nieuw referentiekader RODIN (Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer) ontwikkeld. In 2010 heeft de archiefinspectie hiermee een pilot uitgevoerd samen met de gemeente Heemstede. In 2011 zullen de uitkomsten daarvan besproken en gedeeld worden in regionale bijeenkomsten, te organiseren samen met de regionale archiefdiensten.

Programma 2 Bereikbaarheid

Besluitvorming

In 2011 willen wij de planologische procedure voor de Westfrisiaweg afronden met het vaststellen van het inpassingplan. Verder verwachten wij de financiering geregeld te hebben en tot definitieve afspraken met de betrokken gemeenten en het waterschap te komen.

Voor de verbinding A8-A9, de westelijk Ringweg Alkmaar en de wegenstructuur in het westen van de Haarlemmermeer, verwachten wij tracébesluiten te kunnen nemen en afspraken te kunnen maken met betrokken partijen (rijk, SRA en gemeenten) over de financiering. Dit geldt ook voor de aanvulling op de wegenstructuur rondom de omgelegde N 201.

Als duobestuurder van het RandstadUrgent project wegverbinding Schiphol-Amsterdam-Almere spannen wij ons in om ervoor te zorgen dat de minister het tracébesluit neemt.

Hoogwaardig Openbaar Vervoernet

2011 moet ook een belangrijk jaar worden voor onze ambities met het Hoogwaardig Openbaar Vervoernet (MRAnet) in de Metropoolregio. De haltevoorzieningen bij de Zuidtangent zijn volgens de productformule geplaatst; de eerste buslijnen rijden volgens het programma van eisen en haltepalen met dynamische reisinformatie worden bij HOV-lijnen geplaatst.

In onze concessies gaat het om de buslijn Huizen-Hilversum-Amsterdam. De HOV-verbindingen Velsen-IJmuiden en Huizen-Hilversum worden verder uitgewerkt, zodat deze werken kunnen worden aanbesteed. Verder verwachten wij voorstellen te kunnen doen over vertrammingsopties van de Zuidtangent.

De OV-chipkaart is volledig geaccepteerd en het Nationaal Vervoerbewijs is uitgeschakeld. Bijna

---

de helft van de haltes in onze concessiegebieden is toegankelijk voor mensen die slecht ter been zijn.

In 2011 ronden wij het programma Fietsimpuls af, evenals het Integraal Bereikbaarheidsplan Hilversum.

Verkeersmanagement

In 2011 wordt de vanuit de locatie Zijlweg te verhuizen provinciale verkeerscentrale in gebruik genomen. Hier wordt, naast het op afstand bedienen van onze verkeersregelininstallaties, gestart met het sturen, geleiden en informeren van verkeer door gebruik te maken van route-informatiepanelen en verkeersgegevens van het NDW. In 2011 worden de eerste 4 route-informatiepanelen geplaatst.

Eind 2010 vragen wij besluitvorming over de nota beheer kapitaalgoederen (infrastructuur) en voorgestelde herijking van de beheer en onderhoudsbudgetten. Daarnaast zal in 2010 worden besloten over een geïntegreerd PMI/PMO. In 2011 zullen de hieraan verbonden programma's worden uitgevoerd en zal er onder de dan (op)nieuw vastgestelde kwaliteitsniveaus worden gewerkt. In 2011 is het nieuwe beheersysteem operationeel en voor een groot deel gevuld met de relevante gegevens. Een andere belangrijke stap in het professionaliseringsproces van beheer en onderhoud is het beter in beeld hebben van de toestand van de kapitaalgoederen. Zo zullen bijvoorbeeld eind 2011 de inspecties van alle kunstwerken (vast en bewegend) zijn afgerond.

De uitvoering van het programma N201+ is in volle gang. In 2011 komen gereed de omleiding Aalsmeer-Uithoorn, 2x3 rijstroken Kruisweg (dan volledig afgerond) en de Fokkerweg 2x2. Vanuit het PMI vermelden wij hier nog in het bijzonder het project Smuigelweg/N242. Dat wordt in 2011 in uitvoering genomen met een geïntegreerde contractvorm (voorbereiding en uitvoering) waarbij in het programma van eisen veel aandacht is besteed aan het zo min veroorzaken van verkeershinder. Dit als voorbeeld van gebruikersgericht netwerkmanagement.

Programma 3 Water

Waterveiligheid

Voor het programma Water liggen de speerpunten vooral op het terrein van waterveiligheid. Zo blijven wij bij het Rijk aandringen op een spoedige besluitvorming over de Zwakke Schakels. Ook het Deltaprogramma vraagt van ons een actieve inbreng. De provincies zijn coördinerend in de verdere uitwerking op regionaal niveau van de vastgestelde plannen van aanpak.

Dit betekent concreet dat wij werken aan een strategische uitvoeringsagenda voor de kust. Aan de hand van een aantal scenario's nemen wij de verdere uitwerking van de Noord-Hollandse IJsselmeerkust ter hand. Wij doen dit in samenwerking met onze maatschappelijke partners in de regio. Ook bij het programma voor de Waddenzee en de strategische zoetwatervoorzieningsopgave zijn wij betrokken.

Toezicht

Vanuit onze toezichtsrol op de primaire keringen verzenden wij, in het kader van de derderonde-toetsing, onze bevindingen over de toetsing door de waterbeheerders aan het Rijk. De overdracht van de muskusrattenbestrijders naar de waterschappen moet in 2011 verder zijn beslag krijgen. We gaan ervan uit dat eind 2011 de overdracht een feit is. Ons college draagt zorg voor de personele overdracht. De waterschappen beslissen zelf over de gewenste schaalgrootte en organisatie.

Tot slot werken we aan de verdere uitvoering van de TOP-lijst verdrogingsbestrijding en werken we, afhankelijk van de besluitvorming van het nieuwe kabinet, aan de verdere uitwerking van een toekomstig bestuurlijk bestel waar de waterkolom ook deel vanuit maakt.

Programma 4 Milieu

Duurzaam

Voor wat betreft de portefeuille Milieu is de ambitie om in 2011 de opwekking en het gebruik van duurzame energie verder te stimuleren. Dit geven we vorm door het uitvoeren van de Strategische nota Duurzame Energie, inclusief onderliggende uitvoeringsprogramma's. Verder worden het Participatiefonds Deelnemingen Duurzame Energie en het Garantiefonds duurzaam bouwen op-

---

gericht en worden gemeenten ondersteund bij het toepassen van duurzame energiemaatregelen en het realiseren van duurzame energieprojecten.

Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's)

Met betrekking tot de regionale uitvoeringsdiensten willen wij onze regisseursrol begin 2011 herijken, gezien de verschillende landelijke ontwikkelingen in 2010. Ondanks deze herijking blijven wij als regisseur actief informeren, luisteren, stimuleren, faciliteren en spiegelen op resultaat en planning en zullen wij vanuit deze rol betrokken zijn bij businesscases, waaronder die in het Noordzeekanaalgebied. Naast deze taak blijven we vanuit onze coördinerende en toetsende rol (wettelijke taak) regisseren op de professionalisering en samenwerking van de uitvoeringstaken van onze partners.

Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Op 1 oktober 2010 is de WABO ingevoerd. Door de WABO worden omgevingsvergunningen voortaan gecoördineerd door het bevoegd gezag afgegeven. De provincie is bevoegd gezag voor de PPC- (Provinciale Planologische Commissie) en de BRZO- (Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999) (BRZO) bedrijven in Noord-Holland. Voor deze bedrijven geven wij per 1 oktober 2010 niet alleen voor het milieudeel vergunning af, maar ook voor de onderdelen: bouwen, slopen, kappen van bomen enzovoort. De gemeenten zijn bevoegd gezag voor de overige bedrijven. De provincie blijft daarbij wel bevoegd gezag voor het milieudeel voor de bedrijven die tot 1 oktober 2010 onder bevoegd gezag van het college vielen. Hiervoor geeft het college sindsdien een verklaring van geen bezwaar af. Dit is een wettelijk bindend advies dat door de gemeenten moet worden overgenomen in de omgevingsvergunning. De overheden in Noord-Holland hebben ervoor gekozen om bij de verwezenlijking van de omgevingsvergunning gebruik te maken van elkaars expertise. Daartoe is de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. Zo maken wij, bij het maken van omgevingsvergunningen gebruik van gemeentelijke expertise op het gebied van bouwvergunningen.

Milieu

Ook in 2011 blijven wij ons inspannen voor het behouden en verbeteren van de milieukwaliteit. We hebben de ambitie om extra aandacht te geven aan duurzame ontwikkeling en dan vooral duurzame bedrijventerreinen en duurzame gebiedsontwikkeling. Verder blijft de inzet op de thema's luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid en bodem gericht op de gezonde leefomgeving.

De uitwerking van de afspraken en de maatregelen uit het Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel wordt dan ook voortgezet. Concreet betekent dit de aanpak van de overschrijdingen van de grenswaarde voor fijn stof in de IJmond. Wij doen dit samen met onze maatschappelijke partners in de regio en het ministerie van VROM. Het Actieplan Geluid wordt tussentijds geëvalueerd zodat we kunnen inschatten of we op koers liggen.

We voeren de nieuwe bodemsaneringstrategie en bijbehorend uitvoeringsprogramma 2010 t/m 2014 uit samen met de externe partners en andere overheden. Tot slot stellen wij in 2011 een uitvoeringsregeling op voor een nieuwe periode Programmafinanciering externe veiligheidsbeleid overheden 2011-2014 (PF3), waarmee wordt gewerkt aan de verdere professionalisering van het externe veiligheidsbeleid in Noord-Holland.

Programma 5 Ruimte

Structuurvisieprojecten

In de Structuurvisie Noord-Holland 2040 is de visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Noord-Holland tot 2040 uiteengezet, evenals de opgaven die daarbij horen. De drie hoofdbelangen die Noord-Holland met de structuurvisie heeft vastgelegd zijn klimaatbestendigheid, ruimtelijke kwaliteit en duurzaam ruimtegebruik.

In het bijbehorende uitvoeringsprogramma zijn de projecten en programma's opgenomen voor het realiseren van de visie. Voor 2011 concentreren wij ons op de start en verwezenlijking van deze projecten en programma's.

Ter bevordering van de voortgang, maar ook om regionale ruimtelijke vraagstukken op te lossen, zullen wij de noodzakelijke juridisch-ruimtelijke instrumenten gebruiken. De wet biedt ons hiervoor onder andere de provinciale ruimtelijke verordening structuurvisie. Met deze structuurvisie kunnen ook provinciale belangen worden veiliggesteld. Met de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) streven wij nadrukkelijk een verdere professionalisering na van de ruimtelij-

---

ke kwaliteit bij beoogde ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied (BBG).

Met de verschillende partners werken wij samen en geven wij uitvoering aan projecten en programma's zoals:

1. ondersteunen bij binnenstedelijke verdichting en OV-knooppunten;
  2. Wieringerrandmeer;
  3. Bloemendalerpolder;
  4. Metropoolregio Amsterdam (MRA);
  5. Westflank-Haarlemmermeer en ontwikkelingen rond Schiphol.
- 1. OV-knooppunten: inzetten Taskforce Ruimtelijke winst bij visievorming en uitvoering locaties OV-knooppunten.
  - 2. Wieringerrandmeer: vaststellen inpassingsplan en exploitatieplan.
  - 3. Bloemendalerpolder: na besluitvorming over samenwerkingsovereenkomst en masterplan, het inpassingsplan in procedure brengen.
  - 4. Metropoolregio Amsterdam: deelname tweede MRA-conferentie met nadruk op internationale concurrentiepositie en presentatie MRA-monitor.
  - 5. Schiphol: start nieuw hinderstelsel, toekenningen aan eerste projecten uit Stichting Leefomgeving Schiphol, start implementatie van het project Infoplicht, instelling van het Amsterdam Luchthaven Initiatief, besluitvorming en implementatie over moderniseren Schipholgebonden bedrijvigheid.

Provinciaal meerjaren programma groen (PMG), inclusief ILG

De uitvoering van het groenbeleid vindt plaats vanuit vele verschillende deelsectoren. Het overzicht, de samenhang en de aansturing behoeven verbetering. Daarom zullen wij, naar analogie van het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) een Provinciaal Meerjarenprogramma Groen (PMG) opstellen. Voor de uitvoering hiervan zullen wij extra middelen inzetten (proceskosten). Een onderdeel van het PMG vormt de uitvoering van de afspraken over het Investeringsbudget Landelijk Gebied met het Rijk voor de periode 2007-2013. In deze bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de realisatie van EHS, natuurbeheer, inrichting recreatieve gebieden en landschap. In 2010 hebben wij de midterm review van het ILG 2007-2013 aan het Rijk aangeboden. Gelet op de rijksbezuinigingen kunnen de uitkomsten van het overleg met het rijk over de midterm review belangrijke consequenties hebben voor het PMG en de uitvoering daarvan vanaf 2011.

Versnelling Ecologische Hoofdstructuur

Na de herijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is het zaak om de beoogde versnelling en kosteneffectiviteit ook daadwerkelijk te bereiken. Een belangrijk deel van de opgave voeren wij de komende jaren uit met actieve uitvoeringsstrategieën.

Hierbij zetten wij in op circa veertien versnellingsprojecten, waaronder integrale waterbergingsprojecten. Wij maken hiervoor uitvoeringsafspraken met onder andere natuurorganisaties en waterschappen. Daarnaast maken we ons in enkele gebieden sterik voor vrijwillige verwerving op basis van volledige schadeloosstelling, zo nodig gevolgd door onteigening.

Landschap en recreatieve inrichting bufferzones

Het landschap van Noord-Holland met zijn aantrekkelijke recreatiemogelijkheden, levert een belangrijke bijdrage aan een internationaal concurrerend woon-werk en leefmilieu. Van groot belang binnen de metropoolregio is de groene-recreatieve inrichting van de bufferzones tussen de stedelijke gebieden. Voor de bufferzones MRA-west, Amstelscheg en Waterland zullen wij daartoe in 2011 ontwikkelstrategieën vaststellen. Wij stimuleren de gemeenten om intergemeentelijke structuurvisies op te stellen voor deze gebieden met een meervoudige opgave.

Beheer landelijk gebied

-Een adequaat beheer is essentieel voor het behoud en de ontwikkeling van de gewenste ecologische en landschappelijke kwaliteit en de recreatieve gebruiksmogelijkheden van het landelijke gebied. De komende jaren komen er enkele duizenden hectare nieuwe natuur- en recreatiegebieden bij. De financiële middelen bij de overheden voor het beheer nemen echter niet navenant toe. In tegendeel. Ook bij het beheer zijn bezuinigingen aan de orde. Haalbaarheid en betaalbaarheid van het beheer zullen daarom steeds belangrijkere criteria vormen bij ons beleid voor het landelijke gebied. Met de herijking van de EHS en de RODS (Recreatie om de Stad) is daarmee al een belangrijke aanzet gegeven. Daarnaast is het een opgave om te zorgen voor vergroting van de

---

inkomsten bij de exploitatie van de groengebieden. Dit alles zal de komende periode aan de orde komen in ons overleg met de natuurbeheerders en onze partners in de recreatieschappen.

-Natuurbeheer

Naast een kwantitatieve toename van natuurgebied in de EHS, zullen wij ook de beoogde kwaliteit van de EHS tegen het licht houden en het natuurbeheerplan actualiseren met een nieuwe ambitiekaart. Deze ambitiekaart vormt een belangrijk uitgangspunt voor de subsidiëring van het natuurbeheer via de subsidieregeling natuur en landschap (SNL).

Voor de parels van de natuur in Noord-Holland, de Natura 2000 gebieden, zullen wij in 2011 zeven beheerplannen vaststellen. Het gaat het om de Oostelijke Vechtplassen, het Naardermeer en vijf Natura 2000 gebieden in Laag Holland. Ook werken wij in overleg met alle betrokkenen in 2011 aan de beheerplannen voor de duinengebieden.

Zoals hiervoor vermeld zullen haalbaarheid en betaalbaarheid sterk bepalend zijn voor onze ambities bij het natuurbeheer.

Beheer veenweiden Laag Holland

Voor het Nationaal Landschap Laag Holland ontwikkelen wij een visie op het beheer voor de langere termijn. De landbouw is een onmisbare drager van dit open, waterrijke cultuurlandschap met zijn hoge natuurwaarden. De landbouw in vooral de veenweidegebieden wordt echter beperkt in zijn ontwikkeling door de natuurlijke handicaps en door beperkingen vanuit het natuur-, landschaps- en waterbeleid. Een nieuwe kans is het toekomstig Gemeenschappelijk landbouwbeleid in Europa (GLB). Hierbij zullen betalingen aan agrariërs veel sterker dan nu worden gericht op maatschappelijke prestaties. In overleg met het ministerie van LNV en met de betrokken organisaties in Laag Holland zullen wij, onder meer door het stimuleren van een pilot, inspelen op de nieuwe kansen van het GLB.

Economie

Noord-Holland is in vergelijking met de meeste andere provincies de recente economische recessie redelijk doorgelopen. Maar ook hier heeft de recessie haar sporen achtergelaten en werkt zij in sommige bedrijfstakken nog steeds door.

De groei prognoses voor de Noord-Hollandse economie liggen weer boven het gemiddelde van Nederland. De belangrijkste motor achter deze groei is de economie van Amsterdam, waar de zakelijke dienstverlening een duidelijk herstel laat zien. Ook de economie van de industriële regio IJmond presteert bovengemiddeld. De cijfers in de andere regio's zijn nog wat minder rooskleurig.

Het is in deze kwetsbare periode van herstel vooral zaak dat wij, ondanks alle bezuinigen waartoe wij gedwongen worden, ook blijven investeren in de Noord-Hollandse economie. Onze focus ligt daarbij op die onderwerpen waar het belang van de rol van provincies algemeen wordt erkend: herstructurering van verouderde bedrijventerreinen en kenniseconomie.

Wij blijven ook investeren in de twee agro-mainports in Noord-Holland: de greenports in Aalsmeer en in Noord-Holland-Noord. Verder blijven wij streven naar een vergroting van het biologisch landbouwareaal. Op dit punt hebben wij een inhaalslag te maken, omdat wij door de recessie ongeveer 1% achterop zijn geraakt bij onze streefcijfers.

Gebiedsontwikkeling

Wij willen het provinciale grondbeleid verder professionaliseren, vooral in relatie tot gebiedsontwikkelingsprojecten zoals Wieringerrandmeer, Bloemendalerpolder, Crailo, Distriport, en Westflank Haarlemmermeer.

Zoals wij hebben vastgesteld in de aanvulling op ons collegeprogramma Kort en krachtig, moeten wij de economische crisis het hoofd bieden. Bij gebiedsontwikkelingsprojecten is die crisis voelbaar aanwezig. Projecten staan daardoor onder druk. Om in dit speelveld goed te opereren is nu en in de komende jaren een professionele en krachtvolle organisatie nodig.

Verder gaan wij strategische keuzes maken ten aanzien van onderwerpen als de herstructurering van bedrijventerreinen en het Noordzeekanaalgebied. Wij wegen bij deze keuzes zorgvuldig noodzaak en haalbaarheid af van het mogelijk inzetten van het grondinstrument om onze beleidsdoelen te verwezenlijken.

Landschap en recreatieve inrichting bufferzones

Het landschap van Noord-Holland met zijn aantrekkelijke recreatiemogelijkheden, levert een belangrijke bijdrage aan een internationaal concurrerend woon-werk en leefmilieu. In de Nationale Landschappen Laag Holland, de Stelling van Amsterdam en het Groene Hart beschermen en versterken we de kwaliteit van het landelijk gebied en stimuleren we het recreatief gebruik. Van groot belang binnen de metropoolregio is de groene-recreatieve inrichting van de bufferzones tussen de stedelijke gebieden. Voor de bufferzones MRA-west en Waterland zullen wij in 2011 ontwikkelstrategieën vaststellen. Voor de bufferzone Amstelscheg zal op basis van de al vastgestelde ontwikkelstrategie een Gebiedsakkoord met betrokken overheden worden afgesloten en een Uitvoeringsprogramma worden opgesteld.

Programma 6 Welzijn

Zorg en Welzijn

Wij zijn van mening dat het sociaal beleid niet mag ontbreken in het provinciale takenpakket. De bezuiniging op dit beleidsterrein heeft echter ingrijpende consequenties. Daarom wordt 2011 beschouwd als een overgangsjaar. De activiteiten die wij beëindigen dragen wij, indien mogelijk, over. In 2011 presenteren wij een startnotitie als basis voor de nieuwe provinciale sociale agenda.

Voor de uitvoering van activiteiten in 2011 blijft het huidige beleidsprogramma het uitgangspunt. De focus zal echter meer komen te liggen op bovenlokale en regionale vraagstukken. Daartoe maken wij een begin met de voorbereiding van regionale sociale agenda's, in samenspraak met de partners, vooral gemeenten, uit de verschillende regio's.

Binnen deze gebiedsgerichte benadering blijven wij uitvoering geven aan de ontwikkeling van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) als wettelijke taak, vooral gericht op de kennisfunctie rond Wmo en wonen en cliëntenparticipatie. Ook continueren wij het beleid gericht op integratie van wonen, welzijn en zorg. Daarbij vervullen wij vooral de rol van aanjager van gewenste vernieuwing. In dit kader onderzoeken wij eveneens de mogelijkheden van nieuwe ICT toepassingen onderzoeken.

De investering in de positieversterking van zorgvragers en belangenbehartiging wordt voortgezet. De telefonische hulpdiensten blijven wij ondersteunen. Wij zullen ons echter inspannen om ook gemeenten op termijn hierin een bijdrage te laten leveren.

Tenslotte blijft voor het sociaal beleid van de Provincie Noord-Holland de kennisfunctie van groot belang. Het gaat hierbij om kennis die gebruikt kan worden voor de (door-)ontwikkeling van beleid, om het actief uitwisselen van kennis (bijvoorbeeld via kenniskringen) en eveneens om het samenbrengen van partners die kennis nodig hebben met partijen die deze kunnen ontwikkelen (bijvoorbeeld het Werkplaatsmodel).

Jeugdzorg

In het Beleidskader jeugdzorg 2009 t/m 2012 zijn inhoudelijke prioriteiten vastgesteld die centraal staan in het meerjarenbeleid voor de jeugdzorg in Noord-Holland: preventie, pleegzorg, tijdig de vereiste zorg en de omslag naar een nieuw financieringssysteem.

In 2011 geven we hier invulling aan door afspraken te maken met gemeenten om *preventie* en vroeginterventie te versterken en hulp bij enkelvoudige problematiek sneller en eenvoudiger (zonder indicatie vooraf) beschikbaar te maken.

In de *pleegzorg* stimuleren we de innovatie van zorgaanbieders om verschillende vormen van pleegzorg te scheppen, zodat kinderen zoveel mogelijk in een gezinsomgeving/kleinschalige voorziening kunnen opgroeien. Ook het werken met Eigen Kracht-conferenties, Familie Netwerkberaden binnen de pleegzorg en ouderbegeleiding maken onderdeel uit van de innovatie in de pleegzorg.

Bij *tijdig de vereiste zorg* gaan de zorgaanbieders volgens een stappenplan cliënttrajecten op maat tot stand brengen. De zorg wordt zoveel mogelijk in de leefomgeving van de jongere aangeboden. Bureau Jeugdzorg gaat werken met globalere indicatiestelling en voert zijn verbeterplan bedrijfsvoering uit.

Voor de omslag naar een nieuw financieringssysteem hebben we samen met het Instellingenbe- raad jeugdzorg een planning opgesteld. Het jaar 2011 is een overgangsjaar waarin de nieuwe fi- nanciering- en verantwoordingssystematiek wordt gewijzigd. Het aantal succesvol geholpen cliën- ten wordt de norm.

De autonome middelen die wij inzetten voor jeugdzorg zijn in 2011 verminderd als gevolg van de noodzakelijke provinciale bezuinigingsoperatie. Wij blijven echter inzetten op het steunen van gemeenten bij het tot stand brengen van een goede aansluiting gemeentelijk jeugdbeleid- provin- ciale jeugdzorg. Ook voor de bemoeizorg risicogezinnen zetten wij in 2011 weer middelen in.

Cultuur

Wij zullen de uitvoering van de Cultuurnota 2009-2012 voortzetten, maar als gevolg van de be- zuinigingen worden onderdelen beëindigd en nieuwe accenten gelegd.

Op het gebied van behoud van cultuurhistorische waarden zullen in 2011 de TWIN-H-middelen voor monumenten en musea minstens vijf nieuwe projecten genereren. Het subsidieregime voor restauratie van provinciale monumenten zetten wij om in een revolverend fonds. Het eerste offi- ciële bezoekerscentrum voor de Stelling van Amsterdam opent in Fort Pampus

Daarnaast komt een definitief ontwerp voor het nieuwe archeologisch depot/informatiecentrum gereed en naar verwachting start de aanbesteding voor de bouw ervan. In 2011 vindt ook de defi- nitieve oplevering van de restauratie van Nuwendoorn plaats.

Om de betekenis van de cultuurhistorie in Noord-Holland te vergroten zijn wij in 2010 gestart met Oneindig Noord-Holland (digitaal museum). In 2011 krijgt dit interactieve platform verder gestalte in de vorm van een thematische publiekscampagne, digitale startcollectie op de website en mobiele applicaties.

Cultuurhistorische en culturele waarden leveren een wezenlijke bijdrage aan de ruimtelijke kwali- teit in Noord-Holland. Wij verwezenlijken in 2011 de cultuurhistorische informatiekaart als digi- tale uitwerking van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Tevens zetten wij culturele plano- logie in als belangrijk instrument; dit gekoppeld aan de provinciale belangen zoals vastgelegd in de Structuurvisie.

Naast culturele planologie legt het college ook vanuit het kunst- en cultuurbeleid nadrukkelijker een relatie met het provinciaal ruimtelijk-economisch beleid. Dit door cultuur in te zetten als een instrument in het versterken van de betrokkenheid van bewoners bij ruimtelijke veranderingen. De kwaliteit en spreiding van het culturele aanbod zijn daarnaast van betekenis voor het vergro- ten van de aantrekkingskracht van onze provincie op bewoners en bezoekers. Op beide terreinen schakelen wij Kunst en Cultuur Noord-Holland als provinciale uitvoeringsorganisatie in 2011 in. Op het gebied van cultuurparticipatie zet het college het programma voort dat gezamenlijk met het Fonds Cultuurparticipatie wordt gefinancierd.

Eind 2009 is gestart met het proces om eerstelijnstaken cultuureducatie aan de gemeenten over te dragen. Begin 2011 zal het onderzoek hiernaar worden afgerond; dit onderzoek resulteert in scenario's voor gemeenten en onderwijs om de eerstelijnstaken cultuureducatie op regionaal ni- veau onder eigen financiële verantwoordelijkheid te organiseren. Begin 2011 ronden wij eveneens het onderzoek naar de ontwikkeling van regionale agenda's cultuur af.

1.4. Saldo begroting 2011 en meerjarenraming 2012-2014

Het saldo van de geïntegreerde begroting 2011 en de meerjarenraming wordt toegelicht in Hoofdstuk 4, Financiële Begroting.

Opbouw saldo begroting 2011 en meerjarenraming 2012 - 2014 (in miljoen euro's)	2011	2012	2013	2014
Stand t/m 1 ^e wijziging 2010 na resultaatbestemming (- is een tekort)	0,1	0,3	0,2	0,2
Mutaties Kaderbrief 2010	-22,6	4,6	9,4	6,8
Mutatie provinciefondsuitkering meicirculaire 2010	0,4	0,2	0,2	0,2
Financieel kader na meicirculaire 2010 en kaderbrief 2011 (- is een tekort)	-22,1	5,1	9,8	7,2
Financieel technische wijzigingen jaarschijf 2014				-6,4
Stand structurele doorwerking zomemota 2010/ administratieve correcties	1,5	2,1	1,9	1,0
Begrotingssaldo 2011-2014 (- is een tekort)	-20,6	7,2	11,7	1,8
Dekking tekort via saldireserve	20,6			
Herstel saldireserve		-7,2	-11,7	0,0
Begrotingssaldo 2011-2014 (- is een tekort)	0,0	0,0	0,0	1,8

1.5. Overzicht duurzaam financieel evenwicht 2011 - 2014

	2011	2012	2013	2014
Totaal baten (voor bestemming)	603.264.947	575.208.709	551.917.996	506.711.393
Totaal lasten (voor bestemming)	801.811.374	618.281.696	597.029.594	540.176.452
Gepresenteerd saldo (voor bestemming)	198.546.427-	43.072.987-	45.111.598-	33.465.059-
Onttrekkingen reserves	247.421.527	67.626.000	59.313.700	37.804.900
Toevoegingen reserves	48.875.100	24.553.013	14.202.102	2.541.000
Gepresenteerd saldo (na bestemming)	-	-	-	1.798.841
Voordelig beïnvloed door:				
- Incidentele lasten	62.732.100	9.343.300	7.800.000	-
- Extra-afschrijving t.l.v. de exploitatie	-	-	-	-
- Toevoegingen aan algemene reserves	-	7.244.213	11.661.102	-
- Correctie nadelige verschillen vorige dienstjaren	-	-	-	-
Totaal voordeel	62.732.100	16.587.513	19.461.102	-
Nadelig beïnvloed door:				
- Incidentele baten	19.029.800	12.000.000	3.820.800	-
- Onttrekkingen aan algemene reserves	32.605.976	-	-	-
- Over te hevelen lasten (kredieten)	-	-	-	-
- Correctie voordelige verschillen vorige dienstjaren	-	-	-	-
Totaal nadeel	51.635.776	12.000.000	3.820.800	-
Gecorrigeerd structureel saldo (+ = positief)	11.096.324	4.587.513	15.640.302	1.798.841

1.6. Bestuurlijke overlegorganen

Met voordracht 57 van 2 juni 2008 hebben Provinciale Staten ons college gevraagd hun via de P&C-cyclus inzicht te geven in de bestuurlijke overlegorganen waaraan leden van ons college deelnemen. Om aan dit verzoek te voldoen wordt een overzicht gegeven van deelname aan nieuw opgerichte bestuurlijke overlegorganen en van het uittreden uit bestaande bestuurlijke overlegorganen. Onder bestuurlijke overlegorganen worden overlegorganen verstaan waaraan een of meerdere gedeputeerden deelnemen en die op structurele basis bijeenkomen.

Deelname aan nieuwe overlegorganen is getoetst aan het toetsingskader dat Provinciale Staten hebben vastgesteld. In het overzicht van bestuurlijke overlegorganen staan alleen bestuurlijke overlegorganen die zich in de beleidsfase bevinden. Overlegorganen of stuurgroepen die zich bezighouden met projecten die in de fase van uitvoering zitten, zijn niet meegenomen. Deelnames zijn ook niet meegenomen.

Nieuwe overlegorganen waaraan wordt deelgenomen		Overlegorganen waar niet meer aan wordt deelgenomen	
Naam overleg	Bestuurder(s)	Naam overleg	Bestuurder(s)
Bestuurlijk overleg RAAM (Rijksbesluit Amsterdam, Almere, Markermeer)	E. Post	Waddenseaforum	R. Krusinga
Stuurgroep MRA- Zuidwest	L.Driessen	Stuurgroep verbreding N244	E. Post
Inpassingsplannen (instrumentarium WRO)	L. Driessen		
Bestuur werelderfgoed.nl	R. Krusinga		
Plaatselijke Groep Visserij EVF	J. Bond		
Plaatselijke groep ILG-Leader	J. Bond		
Cockpit Amsterdam Connecting Trade	J. Bond		
REON ontwikkelingsbedrijf NHN	J. Bond		
Commissie Milieuhygiëne vliegveld Hilversum	B. Heller		
Regiegroep Programma Stiller Stadsverkeer	B. Heller		
Water Bindt	R. Krusinga		
Stuurgroep OP West-regio	R. Krusinga		
Regionale stuurgroep Deltaprogramma Wadden	R. Krusinga		
Nationaal bestuurlijk overleg Deltaprogramma	R. Krusinga		
Bestuurlijk platform West-Nederland Deltaprogramma	R. Krusinga		
Bestuurlijk platform water-Noorderkwartier	R. Krusinga		

---

2 PROGRAMMAPLAN

Programma 1

Openbaar bestuur

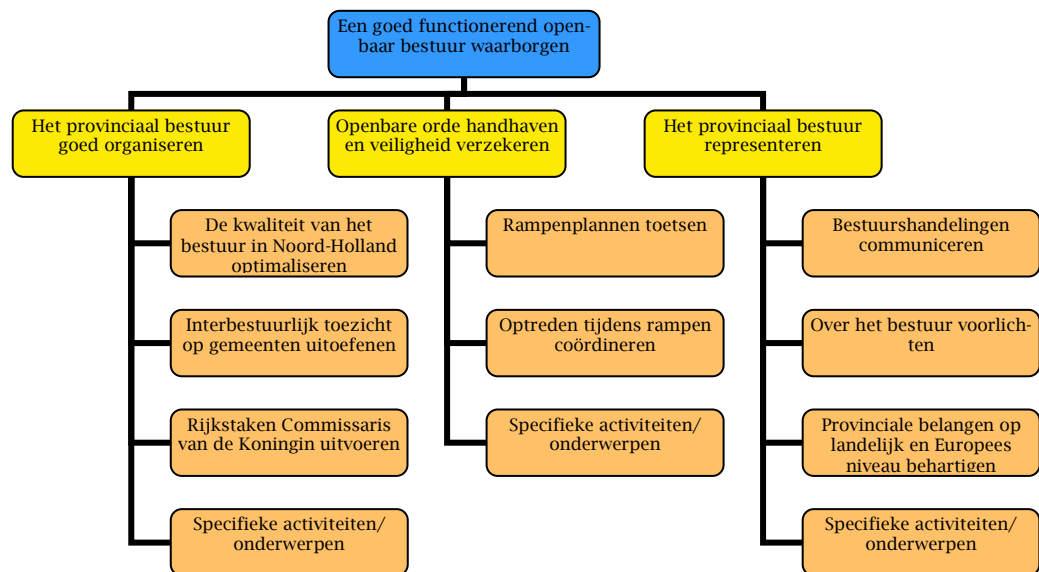

Maatschappelijk doel

Een goed functionerend openbaar bestuur waarborgen

Doelenboom

Beleidskader

- Creëren van draagvlak, betrokkenheid en vertrouwen bij de burger.
- Transparant, zichtbaar en betrouwbaar functioneren Provinciaal Bestuur.
- De provincie is verantwoordelijk voor het goed functioneren van lokale overheden.
- Wij streven naar een goede relatie met andere overheden en externe relaties.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Implementeren nieuwe begroting.
- Extern profileren Provinciale Staten.
- Vergroten kennis en intensiveren contacten in Europa.
- Voorbereiden activiteiten verkiezingen Provinciale Staten 2011.
- Behartiging van belangen in Brussel gebaseerd op de prioritaire dossiers uit de Agenda voor de Europese Strategie.
- Optimaal benutten van Europese subsidieprogramma's als EFRO en Interreg en deze met onze eigen cofinanciering stimuleren.
- Stimuleren en faciliteren van gemeentelijke herindeling in de provincie Noord-Holland.
- Stimuleren diversiteit in het openbaar bestuur.
- Beperken kwetsbaarheid Openbaar Bestuur.

Omgevingsfactoren

- De actualiteiten kunnen de bestuurlijke prioriteiten veranderen.
- Verschillende partijen op Europees, nationaal en lokaal niveau.
- Het rijkskader voor gemeentelijke herindelingen.
- Europese wet- en regelgeving.
- Archivering.
- Crisismanagement.

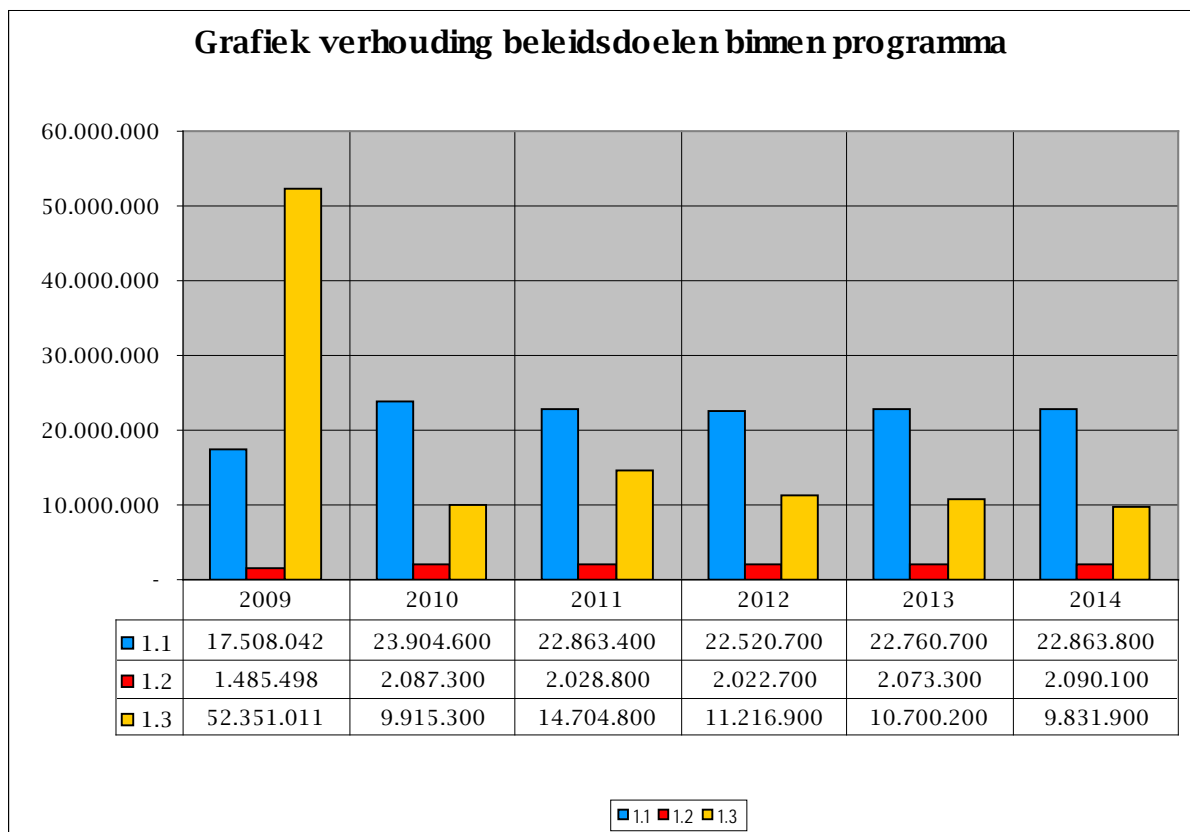
Budgettabel

Programma	1 Openbaar bestuur					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	40.706.341	5.537.800	4.718.900	3.114.300	2.364.300	2.364.300
Apparaatskosten	16.850.650	25.453.500	25.519.100	25.447.500	26.045.000	26.241.700
Directe lasten	15.318.767	11.540.800	10.248.500	8.065.500	8.008.200	7.063.100
Subtotaal lasten	72.875.759	42.532.100	40.486.500	36.627.300	36.417.500	35.669.100
Baten	1.531.208-	6.624.900-	889.500-	867.000-	883.300-	883.300-
Resultaat voor bestemming	71.344.551	35.907.200	39.597.000	35.760.300	35.534.200	34.785.800
Storting reserves	12.258.100	189.685.500	3.163.000	-	-	-
Onttrekking reserves	11.088.880-	5.436.000-	5.155.100-	1.695.100-	945.100-	-
Resultaat na bestemming	72.513.771	220.156.700	37.604.900	34.065.200	34.589.100	34.785.800

Toelichting op de Budgettabel

- Overdrachten nemen af met € 818.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 14,8%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 65.600. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 1,3 miljoen. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 4,8%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 5,7 miljoen. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 86,6%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 5.357.100).
- Stortingen reserves nemen af met € 186,5 miljoen. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 98,3%. De afname wordt grotendeels veroorzaakt door de incidentele stortingen 2010 in de reserves huisvesting (€ 50 miljoen), de reserve actieprogramma 2010 (€ 101 miljoen) en de reserve facilitering proces- en uitvoeringskosten (€ 28 miljoen).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 280.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 5,2%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Grafiek verhouding doelen binnen programma

1.1 beleidsdoel

Het provinciaal bestuur goed organiseren

1.1.1 operationeel doel

De kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.1.1.1 instrument Verlenen van vergunningen	<ul style="list-style-type: none"> 92% van de aanvragen voor vergunningen, ontheffingen, onttrekkingen en toestemmingen binnen de wettelijke termijnen afgehandeld.
1.1.1.2 instrument Handhaven van beleid	<ul style="list-style-type: none"> Handhavingcontroles volgens Handhavings Uitvoeringsprogramma 2010-2011 uitgevoerd. Handhavingcontroles volgens Nalevingstrategie Omgevingsrecht Provincie Noord-Holland 2010-2013 uitgevoerd.
1.1.1.3 instrument Afhandelen van bezwaarschriften	<ul style="list-style-type: none"> 80% van de bezwaarschriften van burgers ten aanzien door het provinciaal bestuur genomen besluiten binnen de termijn afgehandeld.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pilot voor het informeel oplossen van bezwaarschriften naar aanleiding van verleende subsidies opgezet.
1.1.1.4 instrument Behandelen verzoeken aan de Commissaris van de Koningin om bemiddeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100% van de bemiddelingsverzoeken met de methodiek van hoor en wederhoor behandeld.
1.1.1.5 instrument Uitvoeren beleid Koninklijke onderscheidingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle aanvragen volgens het automatiseringssysteem DAISY (beheersinstrument) afgehandeld.
1.1.1.6 instrument Verlenen subsidies	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimaal 90% van de beslissingen op subsidieverzoeken deelverordeningen binnen de termijn genomen.
1.1.1.7 instrument Bevorderen van de stabiliteit van het bestuur en uitvoeren burgemeester assessments	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Van burgemeester assessments gebruik gemaakt. ▪ Potentiële kandidaten gescout. ▪ Functieonderhoud (95% exitgesprekken, 95% evaluatiegesprekken) gepleegd.
1.1.1.8 instrument Bevorderen gebruik van de 'Handreiking evaluatiegesprek gemeenteraad en burgemeester'	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100% van de gemeenten handreiking ontvangen.
1.1.1.9 instrument Ontwikkelen, implementeren en evalueren van documenten van de nieuwe integrale begrotingscyclus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nieuwe formats voor de integrale begrotingscyclus 2011 volgens de besluiten van Provinciale Staten geïmplementeerd. ▪ Implementatie door de klankbordgroep van Gedeputeerde Staten gemonitord. ▪ Door Gedeputeerde Staten opgeleverde documenten geëvalueerd.
1.1.1.10 instrument Vergroten van kennis over en intensiveren van contacten in Europa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Werkbezoeken aan Europese themabijeenkomsten en instellingen georganiseerd. ▪ Een forum of symposium georganiseerd. ▪ Zeven werkgroepvergaderingen Europa gefaciliteerd. ▪ Bijeenkomsten met de werkgroepen Europa van de P4 georganiseerd.
1.1.1.11 instrument Vorbereiden en uitvoeren verkiezingsactiviteiten Provinciale Staten 2011	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verkiezingscampagne provinciale verkiezingen 2011 uitgevoerd.
1.1.1.12 instrument Bijdragen aan de Randstedelijke Rekenkamer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onafhankelijke onderzoeken door de Randstedelijke Rekenkamer uitgevoerd.
1.1.1.13 instrument Invullen ombudsfunctie Commissaris van de Koningin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In bestuurlijke kwesties bemiddeld.
1.1.1.14 instrument Inzetten van accountmanagement voor goede relaties met gemeenten en maatschappelijke organisaties in de regio	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relaties met gemeenten en maatschappelijke organisaties in de regio onderhouden.
1.1.1.15 instrument Uitvoeren van strategische verkenningen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Twee strategische verkenningen uitgevoerd.
1.1.1.16 instrument Installeren en inwerken nieuwe Provinciale Staten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Installatie nieuwe Staten gefaciliteerd. ▪ Nieuwe Statenleden ingewerkt.
1.1.1.17 instrument Toepassen onderzoeksinstrument Provinciale Staten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Waar nodig een provinciaal onderzoek gefaciliteerd.
1.1.1.18 instrument Ontwikkelen en implementeren van instrumenten die de informatievoorziening van en de besluitvorming in vergaderingen van Provinciale Staten en in Statencommissies faciliteren.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Procedures, formats en instrumenten voor informatievoorziening en besluitvorming ontwikkeld. ▪ Voorstellen voor implementatie van die procedures, formats en instrumenten gedaan.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 1.1.1.9, 1.1.1.11 Aangepast.

- 1.1.1.14, 1.1.1.15, 1.1.1.16, 1.1.1.17, 1.1.1.18 Nieuw.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 1.1.1.1 Regulering bevoegd gezag taken.
  - 1.1.1.4 Van de verzoeken aan de Commissaris van de Koningin om bemiddeling is een geactualiseerde AO beschrijving beschikbaar.
  - 1.1.1.5 Het orde reglement.
  - 1.1.1.8 Handreiking evaluatie en burgemeester vacatures
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 1.1.1.4 - 1.1.1.5 Wordt niet door de Staten vastgesteld, het gaat om een rijkstaak van de Commissaris van de Koningin.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.1.1 De kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	1.628.509	1.298.200	1.008.200	1.063.600	1.063.600	1.063.600
Apparaatskosten	8.740.790	13.766.800	13.792.500	13.764.400	13.999.500	14.076.700
Directe lasten	5.366.121	5.983.100	5.353.900	4.970.900	4.913.600	4.913.600
Subtotaal lasten	15.735.420	21.048.100	20.154.600	19.798.900	19.976.700	20.053.900
Baten	39.478-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	15.695.942	21.048.100	20.154.600	19.798.900	19.976.700	20.053.900
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	150.000-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	15.695.942	20.898.100	20.154.600	19.798.900	19.976.700	20.053.900

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 290.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 22,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 25.700. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,2%.
- Directe lasten nemen af met € 629.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 10,5%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 150.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

1.1.2 operationeel doel

Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.1.2.1 instrument Stimuleren en faciliteren van debat over bestuurlijk indeling van de regio's	■ Debatten in 3 regio's gevoerd.
1.1.2.2 instrument Houden van financieel toezicht	■ Van 100% van de gemeenten de financiële

	positie en het financiële proces geanalyseerd.
1.1.2.3 instrument Stimuleren dekkingsgraad Regionaal Historische Centra (RHC's)	<ul style="list-style-type: none"> 100% gemeenten en waterschappen binnen de provincie bij een RHC aangesloten.
1.1.2.4 instrument Voldoen aan wettelijke normen voor archief-ruimten en bewaarplaatsen	<ul style="list-style-type: none"> 100% van de archiefruimten en -bewaarplaatsen aan wettelijke normen voldaan.
1.1.2.5 instrument Verbeteren kwaliteit in archivering bij provincie, gemeenten, waterschappen, politie en Wgr-regelingen door toezicht en voorlichting.	<ul style="list-style-type: none"> 15 rapportages opgeleverd en 4 voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd.
1.1.2.6 instrument Screenen van ondernemingen die inschrijven op een aanbesteding, aanvragen milieuvergunningen en eventueel andere relaties.	<ul style="list-style-type: none"> Ongeveer 80 inschrijvers gescreend en 40 screenings van aanvragers uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 1.1.2.5 Nieuw.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 1.1.2.3 - 1.1.2.4 De jaarverslagen van de provinciale archiefinspectie vanaf 1995 en de cultuurnota's vanaf 1997.
  - 1.1.2.6 Digitaal loket
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 1.1.2.3 - 1.1.2.4 De doelsubsidie aansluiting streekarchieven is door de Staten vastgesteld met besluit van 1997. De éénmalige financiële bijdragen voor de bouw van nieuwe Regionaal Historische Centra is door de Staten vastgesteld met Voordracht 14, 24 februari 1998.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - In de nieuwe Cultuurnota 2009-2012 spelen de RHC's een rol als partners van de provincie (programma Vertellen en Ontsluiten) De Staten hebben in 1997 de Doelsubsidie aansluiting streekarchieven vastgesteld, een stimuleringsmaatregel voor gemeenten, om zich aan te sluiten bij RHC's of streekarchieven. Deze regeling had een horizon tot 2000. Maar ook nu nog stimuleren we deze aansluiting voor die gemeenten die daar in het verleden geen gebruik van maakten.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.1.2 Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	85.439	150.000	-	-	-	-
Apparaatskosten	1.675.547	1.435.100	1.440.100	1.434.700	1.479.200	1.493.900
Directe lasten	44.432	31.900	25.000	25.000	25.000	25.000
Subtotaal lasten	1.716.554	1.617.000	1.465.100	1.459.700	1.504.200	1.518.900
Baten	1	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	1.716.555	1.617.000	1.465.100	1.459.700	1.504.200	1.518.900
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	1.716.555	1.617.000	1.465.100	1.459.700	1.504.200	1.518.900

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 150.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 5.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.

- Directe lasten nemen af met € 6.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 21,6%. Dit wordt veroorzaakt door de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.

1.1.3 operationeel doel

Rijkstaken Commissaris van de Koningin uitvoeren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.1.3.1 instrument Afleggen ambtsbezoeken van de Commissaris van de Koningin	▪ Per jaar 20 ambtsbezoeken afgelegd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 1.1.3.1 De algemene uitnodigingsbrief voor ambtsbezoeken.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Dit is een Rijkstaak.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 1.1.3.1 De Commissaris van de Koningin houdt contact met gemeenten, om zodoende inzicht te krijgen in de knelpunten die spelen, vragen van gemeenten en burgers te beantwoorden en om feeling met de gemeenschap te houden. De aandachtspunten worden teruggekoppeld aan het college, dat aandachtspunten in behandeling neemt.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.1.3 Rijkstaken Commissaris van de Koningin uitvoeren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	-	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Apparaatskosten	1.137.953	1.097.300	1.101.100	1.097.000	1.131.000	1.142.200
Directe lasten	236.665	223.300	223.300	223.300	223.300	223.300
Subtotaal lasten	1.374.619	1.323.600	1.327.400	1.323.300	1.357.300	1.368.500
Baten	42.900-	42.900-	42.900-	42.900-	42.900-	42.900-
Resultaat voor bestemming	1.331.719	1.280.700	1.284.500	1.280.400	1.314.400	1.325.600
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	1.331.719	1.280.700	1.284.500	1.280.400	1.314.400	1.325.600

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 3.800. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.

1.1.4 operationeel doel

Specifieke activiteiten/ onderwerpen

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.1.4 Specifieke activiteiten/ onderwerpen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	63.680	41.400	41.400	41.400	41.400	41.400
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	437.458-	609.400	614.400	614.400	614.400	614.400
Subtotaal lasten	373.778-	650.800	655.800	655.800	655.800	655.800
Baten	862.396-	692.000-	696.600-	674.100-	690.400-	690.400-
Resultaat voor bestemming	1.236.174-	41.200-	40.800-	18.300-	34.600-	34.600-
Storting reserves	7.000.000	179.000.000	-	-	-	-
Onttrekking reserves	459.603-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	5.304.223	178.958.800	40.800-	18.300-	34.600-	34.600-

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Directe lasten nemen toe met € 5.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,8%. De hogere lasten hangen samen met hogere onderhoudskosten van eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd. Ze worden gedekt door hogere huur-opbrengsten.
- Baten nemen af met € 4.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 0,7%. Dit wordt veroorzaakt door per saldo een lagere totaalvergoeding voor gedetacheerd personeel.
- Stortingen reserves nemen af met € 179 miljoen. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. De afname wordt veroorzaakt door de incidentele stortingen 2010 in de reserves huisvesting (€ 50 miljoen), de reserve actieprogramma 2010 (€ 101 miljoen) en de reserve facilitering proces- en uitvoeringskosten (€ 28 miljoen).

1.2 beleidsdoel

Openbare orde handhaven en veiligheid verzekeren

1.2.1 operationeel doel

Rampenplannen toetsen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.2.1.1 instrument Adviseren van integraal bestuurlijk overleg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Drie keer per jaar bestuurlijk overleg met veiligheidspartners gepleegd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:

- 1.2.1.1 Aangepast.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 1.2.1.1 De [website rampensite](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.2.1 Rampenplannen toetsen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	-	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	583.875	428.000	429.500	427.900	441.100	445.500
Directe lasten	-	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	583.875	428.000	429.500	427.900	441.100	445.500
Baten	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	583.875	428.000	429.500	427.900	441.100	445.500
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	583.875	428.000	429.500	427.900	441.100	445.500

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 1.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,4 %.

1.2.2 operationeel doel Optreden tijdens rampen en coördineren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.2.2.1 instrument Coördineren van bovenregionale en regionale crisisbeheersing	■ Beleidsontwikkeling met en door veiligheidspartners afgestemd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 1.2.2.1 [Coördinatieplan](#) en [website rampenbestrijding](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.2.2 Optreden tijdens rampen coördineren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	8.333	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	621.230	1.207.100	1.211.200	1.206.700	1.244.100	1.256.500
Directe lasten	80.455	281.900	181.900	181.900	181.900	181.900
Subtotaal lasten	710.018	1.489.000	1.393.100	1.388.600	1.426.000	1.438.400
Baten	-	83.500	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	710.018	1.405.500	1.393.100	1.388.600	1.426.000	1.438.400
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	710.018	1.405.500	1.393.100	1.388.600	1.426.000	1.438.400

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 4.100. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 100.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 35,5%. De afname is te verklaren door het wegvallen van incidenteel beschikbaar gestelde middelen uit 2010 betreffende het Provinciaal Coördinatie Centrum (PCC).
- Baten nemen af met € 83.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Deze afname wordt veroorzaakt door het wegvallen van een incidentele bijdrage van derden betreffende het Provinciaal Coördinatie centrum (PCC).

1.2.3 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.2.3.1 instrument Beheren van de risicokaart	▪ Van 100% van de gemeenten 90% van de risico objecten in de risicokaart opgenomen.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 1.2.3.1 De [website risicokaart](#) vindt u hier
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Het beheren van de risicokaart gebeurt door middel van de reguliere P&C documenten en weergave risicokaart op internet.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.2.3 Specifieke activiteiten/ onderwerpen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	68.393	106.300	106.300	106.300	106.300	106.300
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	123.212	147.500	99.900	99.900	99.900	99.900
Subtotaal lasten	191.605	253.800	206.200	206.200	206.200	206.200
Baten	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	191.605	253.800	206.200	206.200	206.200	206.200
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	191.605	253.800	206.200	206.200	206.200	206.200

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Directe lasten nemen af met € 47.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 32,3%. De afname houdt verband met incidentele aanloopkosten in 2010 voor de screenings- en bewakingsaanpassingen betreffende SBA (wet Bibob).

1.3 beleidsdoel

Het provinciaal bestuur representeren

1.3.1 operationeel doel

Bestuurshandelingen communiceren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.3.1.1 instrument Inzetten proactief persbeleid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Individuele begeleiding van gedeputeerden door woordvoerders bij mediaoptredens gerealiseerd. ▪ Binnen 2 uur op vragen van journalisten (bijvoorbeeld verwijzing naar inhoudelijke bronnen, toelichting op vervolg proces) gereageerd. ▪ Specifieke webpagina voor de pers gecreëerd.
1.3.1.2 instrument Uitvoeren crisiscommunicatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bij 100% van de crises draaiboek en uitgangspunten toegepast.
1.3.1.3 instrument Schrijven speeches	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 90 speeches voor gedeputeerden geschreven.
1.3.1.4 instrument Uitvoeren communicatieplan Provinciale Staten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Communicatieplan en communicatiebeleidsnotitie uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 1.3.1.3, 1.3.1.4 Nieuw.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:

- Geen.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.3.1 Bestuursonderhandelingen communiceren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	-	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	226.775	118.600	-	-	-	-
Subtotaal lasten	226.775	118.600	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	226.775	118.600	-	-	-	-
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	226.775	118.600	-	-	-	-

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Directe lasten nemen af met € 118.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt veroorzaakt door het aframen van de lasten voor begrotingscampagnes.

1.3.2 operationeel doel Over het bestuur voorlichten

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.3.2.1 instrument Vergroten zichtbaarheid van de activiteiten van de provincie	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jaarprogramma sponsoring uitgevoerd. ■ Gesponsorde evenementen als platform voor relatiemanagement gebruikt. ■ Activiteiten (bestuurlijke evenementen en optredens) in het kader van externe betrekkingen uitgevoerd. ■ Bekendheid en zichtbaarheid van de provincie bij burgers en belanghebbenden onderzocht. ■ Communicatie op de kerntaken van de provincie afgestemd. ■ Weblogs van de gedeputeerden bijgehouden.
1.3.2.2 instrument Inzetten communicatiemiddelen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Website als centrale punt in de strategie ten aanzien van de communicatiemiddelen geplaatst.
1.3.2.3 instrument Profileren Provinciale Staten	<ul style="list-style-type: none"> ■ Communicatiebeleidsplan, inclusief inzet middelen en tijdspad vastgesteld. ■ Nulmeting met imago onderzoek uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 1.3.2.1 Aangepast.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 1.3.2.1 Wij verwijzen naar de website van de provincie Noord-Holland. De link naar de website.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 1.3.2.1 Het betreft hier onder andere procedure besluitvorming Provinciale Staten inzichtelijk op internet, openbare vergaderingen op internet te volgen en werkbezoeken.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.3.2 Over het bestuur voorlichten					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	754.768	300.000	-	-	-	-
Apparaatskosten	1.715.628	4.853.200	4.869.700	4.851.600	5.002.200	5.051.800
Directe lasten	3.857.202	3.599.200	3.399.200	1.599.200	1.599.200	654.100
Subtotaal lasten	6.327.598	8.752.400	8.268.900	6.450.800	6.601.400	5.705.900
Baten	-	70.300-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	6.327.598	8.682.100	8.268.900	6.450.800	6.601.400	5.705.900
Storting reserves	2.895.100	2.965.400	800.000	-	-	-
Onttrekking reserves	3.464.037-	3.045.100-	2.745.100-	945.100-	945.100-	-
Resultaat na bestemming	5.758.661	8.602.400	6.323.800	5.505.700	5.656.300	5.705.900

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 300.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met €16.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 200.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 5,6%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de bezuinigingsoperatie (in dit geval de concernmiddelen) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 70.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt veroorzaakt door een niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 70.300).
- Stortingen reserves nemen af met € 2.165.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 73%. Dit wordt veroorzaakt door in 2011 niet geraamde stortingen betreffende de vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 300.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 9,9%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

1.3.3 operationeel doel

Provinciale belangen op landelijk en Europees niveau behartigen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
1.3.3.1 instrument Bijhouden van de ontwikkelingen op de prioritaire dossiers uit de Agenda voor de Europese Strategie en indien nodig de inhoud beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relevante Europese dossiers voor de provincie goed in kaart gebracht. ▪ Inbreng in Europese beleidsvorming teruggezien.
1.3.3.2 instrument Stimuleren Europese subsidieprogramma's via steunpunt en cofinanciering	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFRO- en Interreg-projecten in het kader van OP West goedgekeurd.
1.3.3.3 instrument Volgen van de voor Noord-Holland prioritaire dossiers van het Rijk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relevante Europese dossiers voor de provincie goed in kaart gebracht.
1.3.3.4 instrument Behartigen van gezamenlijke provinciale belangen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afstemming gezamenlijke provinciale belangen bereikt.

Toelichting

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Veranderingen in deze instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> ○ 1.3.3.2 Aangepast. ○ 1.3.3.4 Nieuw.   ▪ Beleidsstukken bij deze instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Geen.   ▪ Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Geen.   ▪ Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Geen.   ▪ Extra informatie voor kaderstelling of controle: <ul style="list-style-type: none"> ○ Geen.
--

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	1.3.3 Provinciale belangen op landelijk en Europees niveau behartigen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	38.097.219	3.638.900	3.560.000	1.900.000	1.150.000	1.150.000
Apparaatskosten	2.375.626	2.666.000	2.675.000	2.665.200	2.747.900	2.775.100
Directe lasten	5.910.228	545.900	350.900	350.900	350.900	350.900
Subtotaal lasten	46.383.072	6.850.800	6.585.900	4.916.100	4.248.800	4.276.000
Baten	586.434-	5.736.200-	150.000-	150.000-	150.000-	150.000-
Resultaat voor bestemming	45.796.638	1.114.600	6.435.900	4.766.100	4.098.800	4.126.000
Storting reserves	2.363.000	7.720.100	2.363.000	-	-	-
Onttrekking reserves	7.165.240-	2.240.900-	2.410.000-	750.000-	-	-
Resultaat na bestemming	40.994.398	6.593.800	6.388.900	4.016.100	4.098.800	4.126.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 78.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 2,2%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 9.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.

-
- Directe lasten nemen af met € 195.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 35,7%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de bezuinigingsoperatie (in dit geval de IPO-bijdrage en de coördinatie van het Europabeleid) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
  - Baten nemen af met € 5.586.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 97,4%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 5.586.200).
  - Stortingen reserves nemen af met € 5.357.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 69,4%. Dit wordt veroorzaakt door in 2011 niet geraamde stortingen betreffende de vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009
  - Onttrekkingen reserves nemen toe met € 100.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 4,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Programma 2

Bereikbaarheid

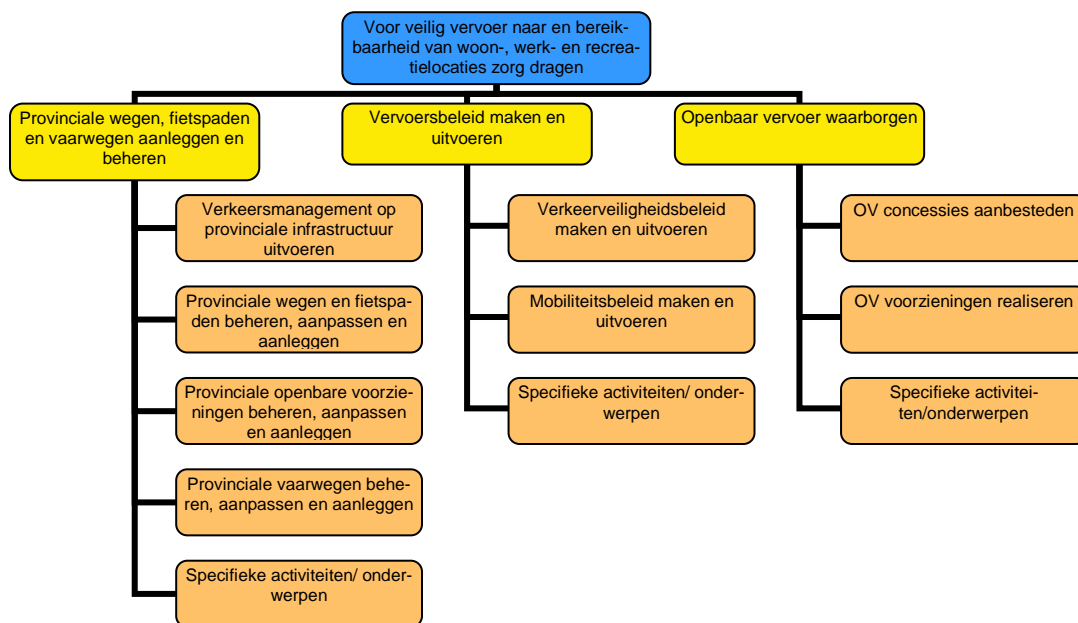

Maatschappelijk doel

Voor veilig vervoer naar en bereikbaarheid van woon-, werk- en recreatielocaties zorg dragen

---

Doelenboom

Beleidskader

- Wij maken vlot en veilig verkeer door Noord-Holland mogelijk door te investeren in infrastructuur, door beheer en onderhoud van de provinciale (vaar-) wegen en door subsidies aan andere wegbeheerders en aan organisaties op het gebied van verkeer en vervoer.
- Een vlotte doorstroming van openbaar vervoer, auto en fiets is van belang voor het economisch en sociaal-maatschappelijk functioneren van de Noord-Hollandse samenleving, en draagt bij aan een betere leefomgeving.
- Wij zorgen voor doorstroming en veiligheid door planvorming, door het bevorderen van het opstellen van verkeer- en vervoerstudies en -plannen van en voor specifieke regio's, eigen investeringen en door aanleg, beheer en onderhoud van provinciale infrastructuur.
- Vlot, veilig en betrouwbaar Openbaar Vervoer (OV) door het subsidiëren van OV en het bereiken van flankerend beleid zoals het verwezenlijken van haltes, het implementeren van een dynamisch reisinformatiesysteem (DRIS) en het optimaliseren van ketenmobiliteit.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- TWIN-H: voordrachten doen aan Provinciale Staten met uitgewerkte projectvoorstellen voor de geprioriteerde projecten.

- Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) realiseren in Metropool Regio Amsterdam (MRA): verbetering realiseren van doorstroming en stimuleren betrouwbaarheid HOV.
- Westfriisiaweg: tracé- en inpassingplan vaststellen.
- Aanbesteden concessie Haarlem/IJmond.
- Realiseren van haltes op tracé Zuidtangent en vanabri's bij de 600 belangrijkste haltes in het concessiegebied.

Omgevingsfactoren

- Wet- en regelgeving (Planwet Verkeer).
- Ruimtelijke en sociaal-economische ontwikkeling.
- De partners in de Metropoolregio Amsterdam, het Rijk, gemeenten, waterschappen, belangenorganisaties en individuele grondeigenaren.
- Wet- en regelgeving (Wet personenvervoer 2000).
- Demografische en economische ontwikkelingen.
- Partners in de metropoolregio Amsterdam, Rijk, aangrenzende opdrachtgevers OV, gemeenten, consumentenorganisaties en reizigers.

Budgettabel

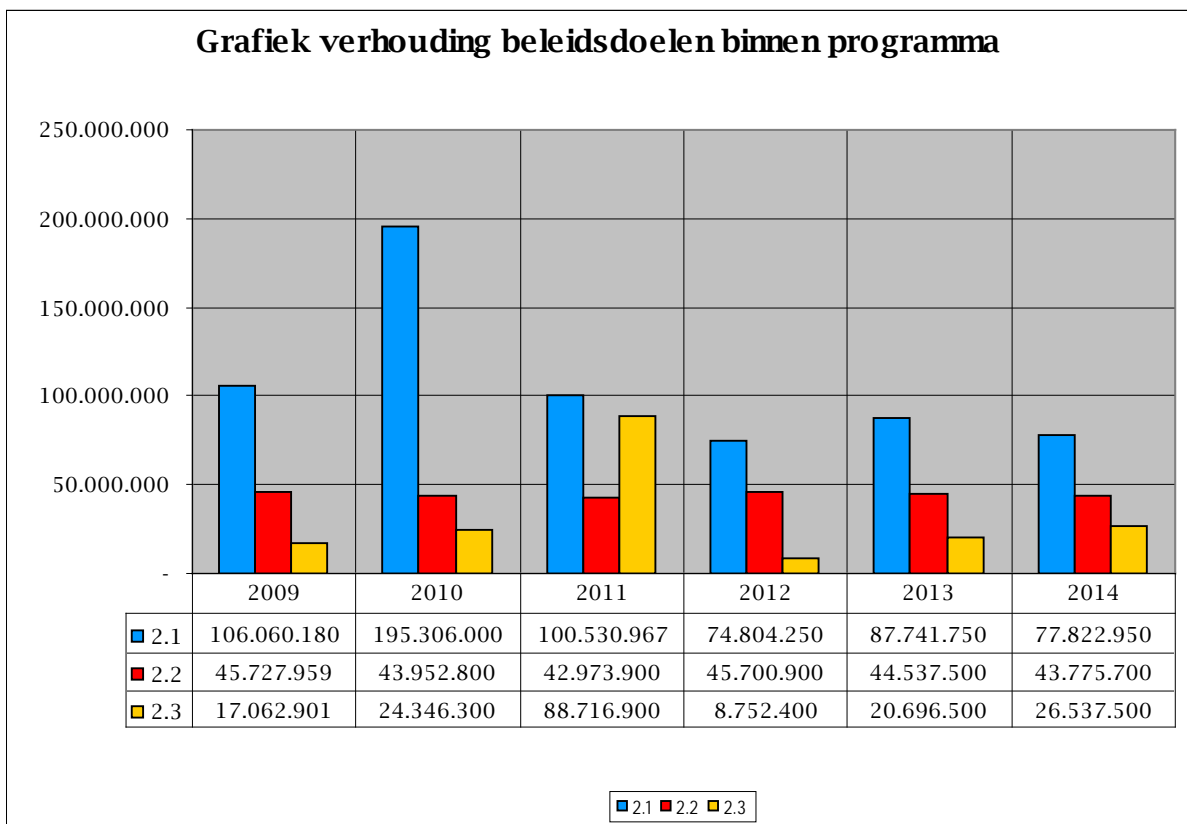
Programma	2 Bereikbaarheid					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	27.128.378	89.912.700	30.757.900	33.634.200	35.880.400	37.072.200
Overdrachten	74.503.980	122.355.800	163.233.045	77.740.700	84.544.400	90.797.600
Apparaatskosten	32.228.330	34.229.100	34.345.500	34.218.300	35.280.000	35.629.700
Directe lasten	112.002.917	132.682.200	91.403.417	65.255.800	67.646.900	57.533.000
Subtotaal lasten	245.863.606	379.179.800	319.739.862	210.849.000	223.351.700	221.032.500
Baten	77.012.566	115.574.700	87.518.095	81.591.450	70.375.950	72.896.350
Resultaat voor bestemming	168.851.040	263.605.100	232.221.767	129.257.550	152.975.750	148.136.150
Storting reserves	45.924.300	18.329.100	5.729.900	11.301.100	1.551.100	1.551.100
Onttrekking reserves	55.184.170	149.048.500	122.017.217	21.040.300	34.467.500	27.086.500
Resultaat na bestemming	159.591.169	132.885.700	115.934.450	119.518.350	120.059.350	122.600.750

Toelichting op de Budgettabel

- Kapitaallasten nemen af met € 59.154.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 65,8%. De afname wordt verklaard door de eenmalige afschrijving in 2010 die gaan over EXIN-H projecten welke niet meer worden geactiveerd, maar vanaf 2010 direct uit de reserve worden afgedekt.
- Overdrachten nemen toe met € 40.877.245. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 33,4%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 116.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 41.278.783. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 31,1%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.

- Baten nemen af met € 28.056.605. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 24,3%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door enerzijds niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 13.080.000) en anderzijds door minder onttrekking van op de balans gereserveerde rijksbijdragen (€ 15.395.800). Het restant bestaat uit per saldo hogere rijksbijdragen (+ € 419.195).
- Stortingen reserves nemen af met € 12.599.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 68,7%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door in 2011 niet geraamde stortingen betreffende de vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 27.031.283. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 18,1%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Grafiek verhouding doelen binnen programma

2.1 beleidsdoel

Provinciale wegen, fietspaden en vaarwegen aanleggen en beheren

2.1.1 operationeel doel

Verkeersmanagement op provinciale infrastructuur uitvoeren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.1.1.1 instrument Managen van het verkeersnetwerk	▪ Gegevensverwerking uit Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) gerealiseerd.
2.1.1.2 instrument Uitvoeren van gebruikgericht netwerkmanagement	▪ Bedrijfsprocessen binnen Beheer&Uitvoering aangepast.
2.1.1.3 instrument Uitvoeren projecten verkeersmanagement	▪ Vier routeinformatiepanelen gerealiseerd. ▪ 'Upgrade' van de verkeerslichten gerealiseerd. ▪ Professionele verkeerscentrale in Hoofddorp in gebruik genomen.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 2.1.1.2, 2.1.1.3 Nieuw.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 2.1.1.3 PVVP 2007-2013
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.1.1 Verkeersmanagement op provinciale infrastructuur uitvoeren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	-	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	9.985.076	9.258.600	9.290.100	9.255.600	9.542.900	9.637.500
Directe lasten	776.748	1.793.500	1.164.700	1.164.700	1.164.700	1.164.700
Subtotaal lasten	10.761.824	11.052.100	10.454.800	10.420.300	10.707.600	10.802.200
Baten	223.207-	211.000-	211.050-	211.050-	211.050-	211.050-
Resultaat voor bestemming	10.538.617	10.841.100	10.243.750	10.209.250	10.496.550	10.591.150
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	535.500-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	10.538.617	10.305.600	10.243.750	10.209.250	10.496.550	10.591.150

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 31.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.

- Directe lasten nemen af met € 628.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 35,1%. De afname houdt verband met lagere kasramingen (onder andere uit reserves) betreffende verkeersmanagement.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 535.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

2.1.2 operationeel doel

Provinciale wegen en fietspaden beheren, aanpassen en aanleggen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.1.2.1 instrument Opstellen verkenning verkeersafwikkeling in Amstel- en Meerlanden na 2015 (N201+)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluit over de uitkomsten van de verkenning naar de verkeersafwikkeling in 2010 genomen.
2.1.2.2 instrument Uitvoeren van plannen over infrastructuur Grensstreek WestFlank	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluiten over de infrastructuur (wegen en OV) genomen.
2.1.2.3 instrument Verwezenlijken aanpassing PMI voor het uitvoeringsjaar 2011	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanpassing door Provinciale Staten vastgesteld.
2.1.2.4 instrument Uitvoeren PMI 2011-2015	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecten voor het jaar 2011 voor 100% uitgevoerd. ▪ TWIN-H-projecten nieuwe verkeersverbinding N23 tussen Alkmaar en Zwolle uitgevoerd. ▪ Over inpassingsplan Westfrisiaweg een besluit genomen. ▪ Tracéstudie voor de ring Alkmaar afgerond. ▪ Tracéstudie A8- A9 afgerond.
2.1.2.5 instrument Uitvoeren van Strategisch beheer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De kwaliteit van de netwerken inzichtelijk gemaakt. ▪ Onderhoudsmaatregelen voor de jaren 2012-2016 inzichtelijk gemaakt. ▪ Het beheerplan geactualiseerd.
2.1.2.6 instrument Uitvoeren van Vast onderhoud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aan de door het college vastgestelde kwaliteitsniveaus voldaan.
2.1.2.7 instrument Uitvoeren van PMO 2011-2015 (variabel onderhoud)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De projecten voor het jaar 2011 voor 100% (voor zover dekking dat toelaat) uitgevoerd.
2.1.2.8 instrument Exploiteren van wegen en fietspaden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gladheidsbestrijding volgens de door het college vastgestelde norm uitgevoerd.
2.1.2.9 instrument Verlenen van ontheffingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ongeveer 1800 ontheffingaanvragen afgehandeld.
2.1.2.10 instrument Uitvoeren van het handhavingprogramma HUP 2010-2011	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Langs 250 km vaarwegen en 600 km wegen gesurveilleerd. ▪ 100 controles op vaarwegen uitgevoerd. ▪ 100 controles op wegen uitgevoerd.
2.1.2.11 instrument Beheren van onroerende zaken van de provincie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijdelijk beheer: verhuur, verpachting, bruikleen, erfpacht, vis- en jachtrecht, beheer grondbank ten behoeve van natuur - en landschapsbeheer en cultuurhistorie verwezenlijkt. ▪ Permanent beheer; verhuur tankstations,

verhuur water (ligplaatsen woonschepen, recreatievaartuigen en steigers) verwezenlijkt.

- Overtollig onroerend goed verkocht.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 2.1.2.11 Nieuw.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - Geen.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Het PMI en het PMO zullen separaat aan PS worden aangeboden ter vaststelling.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

<u>Operationeel doel</u>	<u>2.1.2 Provinciale wegen en fietspaden beheren, aanpassen en aanleggen</u>					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	62.733.700	2.333.300	2.333.300	2.333.300	2.333.300
Overdrachten	-	369.700	2.450.000	2.197.500	-	-
Apparaatskosten	8.992.519	8.078.500	8.105.900	8.076.000	8.326.600	8.409.100
Directe lasten	62.390.191	58.711.100	43.842.054	37.569.800	37.556.700	37.529.800
Subtotaal lasten	71.382.710	129.893.000	56.731.254	50.176.600	48.216.600	48.272.200
Baten	4.483.879-	3.157.800-	3.131.100-	3.131.100-	3.131.100-	3.131.100-
Resultaat voor bestemming	66.898.831	126.735.200	53.600.154	47.045.500	45.085.500	45.141.100
Storting reserves	-	2.225.000	-	-	-	-
Onttrekking reserves	18.611.585-	71.390.000-	8.762.354-	2.237.500-	26.900-	-
Resultaat na bestemming	48.287.246	57.570.200	44.837.800	44.808.000	45.058.600	45.141.100

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen af met € 60.400.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 96,3%. De afname wordt verklaard door de eenmalige afschrijving in 2010 betreffende EXIN-H projecten die niet meer worden geactiveerd, maar vanaf 2010 direct uit de reserve worden afgedekt
- Overdrachten nemen toe met € 2.080.300. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 562,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 27.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 13.369.046. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 23,4%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 26.700. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 0,8%. Dit wordt veroorzaakt door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 26.700).
- Stortingen reserves nemen af met € 2.225.000 Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt veroorzaakt door in 2011 niet geraamde stortingen betreffende de vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009.

- Onttrekkingen reserves nemen af met € 62.627.646. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 87,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

2.1.3 operationeel doel

Provinciale openbaar vervoervoorzieningen beheren, aanpassen en aanleggen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.1.3.1 instrument Uitvoeren van PMI 2011-2015	<ul style="list-style-type: none"> De projecten voor het jaar 2011 voor 100% uitgevoerd.
2.1.3.2 instrument Uitvoeren van Strategisch beheer	<ul style="list-style-type: none"> De kwaliteit van de netwerken inzichtelijk gemaakt. De onderhoudsmaatregelen voor de jaren 2012-2016 inzichtelijk gemaakt. Beheerplan geactualiseerd.
2.1.3.3 instrument Uitvoeren van Vast onderhoud	<ul style="list-style-type: none"> Aan de door het college vastgestelde kwaliteitsniveaus voldaan.
2.1.3.4 instrument Uitvoeren van PMO 2011-2015 (Variabel onderhoud)	<ul style="list-style-type: none"> De projecten voor het jaar 2011 voor 100% (voor zover dekking dat toelaat) uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - Geen.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Het PMI en het PMO zullen separaat aan PS worden aangeboden ter vaststelling.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.1.3 Provinciale openbare voorzieningen beheren, aanpassen en aanleggen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	-	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	5.211.856	17.239.100	11.806.100	5.950.000	5.300.000	-
Subtotaal lasten	5.211.856	17.239.100	11.806.100	5.950.000	5.300.000	-
Baten	2.561.889-	1.959.900-	9.850.000-	12.000.000-	-	-
Resultaat voor bestemming	2.649.967	15.279.200	1.956.100	6.050.000-	5.300.000	-
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	2.210.262-	14.194.800-	2.423.600-	-	5.300.000-	-
Resultaat na bestemming	439.704	1.084.400	467.500-	6.050.000-	-	-

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Directe lasten nemen af met € 5.433.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 31,5%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen toe met € 7.890.100. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 402,6%. Dit valt volledig te verklaren door extra bijdragen van derden in verband met investeringen in de zijtakken Zuid-Tangent.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 11.771.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 82,9%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

2.1.4 operationeel doel

Provinciale vaarwegen beheren, aanpassen en aanleggen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.1.4.1 instrument Uitvoeren van PMI 2011-2015	■ De projecten voor het jaar 2011 voor 100% uitgevoerd.
2.1.4.2 instrument Uitvoeren van Strategisch beheer	■ De kwaliteit van de netwerken inzichtelijk gemaakt. ■ De onderhoudsmaatregelen voor de jaren 2012-2016 inzichtelijk gemaakt. ■ Het beheerplan geactualiseerd.
2.1.4.3 instrument Uitvoeren van Vast onderhoud	■ Aan de door het college vastgestelde kwaliteitsniveaus voldaan.
2.1.4.4 instrument Uitvoeren van PMO 2011-2015	■ De projecten voor het jaar 2011 zijn gepland voor 100% (voor zover dekking dat toelaat) uitgevoerd.
2.1.4.5 instrument Exploiteren van vaarwegen	■ De objecten op basis van GS-besluiten be- diend.
2.1.4.6 instrument Verlenen van vergunningen	■ Alle binnengekomen ontheffingaanvragen tijdig afgehandeld.
2.1.4.7 instrument Handhaven van vergunningen	■ Toezicht en handhaving volgens het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP 2010-2011) en de sanctiestrategie uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - Geen.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Het PMI en het PMO zullen separaat aan PS worden aangeboden ter vaststelling.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

<u>Operationeel doel</u>	<u>2.1.4 Provinciale vaarwegen beheren, aanpassen en aanleggen</u>					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	665.033	647.700	630.400	613.100	595.800	578.500
Overdrachten	7.318	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	5.871.137	7.658.800	7.684.800	7.656.400	7.893.900	7.972.200
Directe lasten	21.588.449	36.934.800	26.699.663	15.613.900	18.653.900	13.823.900
Subtotaal lasten	28.131.937	45.241.300	35.014.863	23.883.400	27.143.600	22.374.600
Baten	2.159.171-	2.790.800-	283.900-	283.900-	283.900-	283.900-
Resultaat voor bestemming	25.972.766	42.450.500	34.730.963	23.599.500	26.859.700	22.090.700
Storting reserves	37.596.000	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	18.327.690-	30.210.900-	17.575.763-	5.590.000-	7.730.000-	1.900.000-
Resultaat na bestemming	45.241.075	12.239.600	17.155.200	18.009.500	19.129.700	20.190.700

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen af met € 17.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 2,7%.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 26.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 11.735.137. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 30,5%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 2.506.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 89,8%. Dit wordt volledig verklaard door het wegvallen van incidentele bijdragen van derden in 2010 op het gebied van vaarwegen.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 12.635.137. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 41,8%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

2.2 beleidsdoel

Vervoersbeleid maken en uitvoeren

2.2.1 operationeel doel

Verkeersveiligheidsbeleid maken en uitvoeren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.2.1.1 instrument Het stimuleren van verkeersveilig gedrag door het toepassen van de Uitvoeringsregeling Verkeer en Vervoer Noord-Holland, onderdeel Gedragsbeïnvloeding Verkeersveiligheid..	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecten ondersteund die verkeersveilig gedrag vergroten door middel van educatie en/of voorlichting.
Toelichting	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Veranderingen in deze instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Geen. ▪ Beleidsstukken bij deze instrumenten: 	

- 2.2.1.1 [De uitvoeringsregeling Verkeer en Vervoer Noord-Holland](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.2.1 Verkeersveiligheidsbeleid maken en uitvoeren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	708.644	1.116.400	700.000	700.000	700.000	700.000
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	-	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	708.644	1.116.400	700.000	700.000	700.000	700.000
Baten	708.644	1.116.400	700.000	700.000	700.000	700.000
Resultaat voor bestemming	-	-	-	-	-	-
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-	-	-	-

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 416.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 37,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.

2.2.2 operationeel doel Mobiliteitsbeleid maken en uitvoeren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.2.2.1 instrument Invoeren pilot "Anders betalen voor Mobiliteit"	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pilot met gedifferentieerde tarieven Anders Betalen voor Mobiliteit in de Metropoolregio Amsterdam uitgevoerd. ■ Voorstellen voor doorgroei naar landelijk eindbeeld Anders Betalen voor Mobiliteit gedaan.
2.2.2.2 instrument Bevorderen van ketenintegratie en mobiliteitsmanagement	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rijksfinanciering voor het actieplan Ketenintegratie verkregen. ■ Het actieplan Ketenintegratie uitgevoerd.
2.2.2.3 instrument Uitvoeren van Programma Impuls Fiets	<ul style="list-style-type: none"> ■ Subsidies aan gemeenten en waterschappen voor het uitbreiden van het fietsnetwerk, het completeren van het netwerk, het verbeteren van de kwaliteit en het realiseren van stallingvoorzieningen bij OV-knooppunten verleend.
2.2.2.4 instrument Stimuleren van hoogwaardig OV	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hoogwaardige businfrastructuur onderzocht, uitgewerkt en verwezenlijkt. ■ Verdere uitwerking bereiken van de vrije

	HOV-baan tussen Huizen en Hilversum gerealiseerd.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studie naar tracé Zuidtangent tussen Haarlem Noord en Haarlem station in relatie tot oplossing van de Spaarnepassage gestart. ▪ Besluit over vertrammingsopties Zuidtangent genomen. ▪ Besluiten over de studies van de Zuidtangent Schiphol-Oost, Aalsmeer, en Uithoorn genomen.
2.2.2.5 instrument Faciliteren en stimuleren van het goederenvervoer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Quick Win 1 en 2-projecten vaarwegen gemonitord. ▪ Besluit over vaarwegbeheer genomen.
2.2.2.6 instrument Faciliteren Bereikbaarheid in de ruimtelijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorstellen om een aantal stationslocaties te verdichten gedaan.
2.2.2.7 instrument Uitvoeren realisatieovereenkomst 'Integraal Bereikbaarheidsplan Hilversum e.o.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projectorganisatie ondersteund. ▪ Maatregelen uitgewerkt en uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 2.2.2.8 Uitvoeren programma's Bereikbaarheid kust programma is afgerond en verantwoord aan Provinciale Staten in 2010.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - Geen.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.2.2 Mobiliteitsbeleid maken en uitvoeren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	26.463.346	26.531.300	27.794.200	30.687.800	32.951.300	34.160.400
Overdrachten	24.848.785	41.697.300	20.490.345	20.227.500	16.527.500	14.477.500
Apparaatskosten	6.155.724	7.743.100	7.769.500	7.740.700	7.980.800	8.059.900
Directe lasten	8.672.880	4.348.000	2.229.200	2.178.000	2.211.000	2.211.000
Subtotaal lasten	66.140.734	80.319.700	58.283.245	60.834.000	59.670.600	58.908.800
Baten	20.412.775-	36.366.900-	15.309.345-	15.133.100-	15.133.100-	15.133.100-
Resultaat voor bestemming	45.727.959	43.952.800	42.973.900	45.700.900	44.537.500	43.775.700
Storting reserves	6.383.500	9.372.100	3.700.000	3.700.000	-	-
Onttrekking reserves	8.484.799-	12.082.900-	6.033.800-	5.950.000-	2.250.000-	200.000-
Resultaat na bestemming	43.626.660	41.242.000	40.640.100	43.450.900	42.287.500	43.575.700

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen toe met € 1.262.900. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 4,8%. De bijraming is het gevolg van hogere kapitaallasten binnen PMI investeringen.
- Overdrachten nemen af met € 21.206.955. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 50,9%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 26.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.

- Directe lasten nemen af met € 2.118.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 27,4%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 21.057.555. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 57,9%. Dit wordt verklaard door lagere inzet van op de balans gereserveerde middelen derden voor wegeninvesteringen binnen het PMI (€ 15.178.155) en niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 5.879.400).
- Stortingen reserves nemen af met € 5.672.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 60,5%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door in 2011 niet geraamde stortingen betreffende de vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 6.049.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 50,1%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

2.2.3 operationeel doel

Specifieke activiteiten/ onderwerpen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.2.3.1 instrument Nemen van besluiten over Planstudie Schiphol-Almere (A6-A9)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluiten in de tracéwetprocedure 2011 genomen.
2.2.3.2 instrument Verbeteren bereikbaarheid Schiphol	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Met het Rijk over voorbereiding van de planstudie Bereikbaarheid Schiphol Corridor A4-zuid om planstudie in 2011 te starten, overlegd.
2.2.3.3 instrument Opstellen van Planstudie Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad (SAAL)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluit over middellange termijn maatregelen OV SAAL genomen.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - Geen.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

2.3 beleidsdoel

Openbaar vervoer waarborgen

2.3.1 operationeel doel

OV concessies aanbesteden

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.3.1.1 instrument Ontwikkelen/beheren van concessies/contracten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stiptheid van het busvervoer, vervoer over water en OV-Taxi in de OV-jaarverslagen opgenomen. ▪ Jaarverslagen van gemonitorde prestaties van concessiehouders per concessie gepubliceerd. ▪ Bonussen en malussen aan concessiehouders opgelegd. ▪ Met consumentenorganisaties en gemeenten over de dienstregelingswijzigingen overlegd. ▪ Sociaal veiligheidsbeleid van concessiehouders per concessie voor het openbaar busvervoer, buurtbussen, vervoer over water, de OV-taxi per regio en de Zuidtangent getoetst.
2.3.1.2 instrument Aanbesteden van OV Haarlem-IJmond	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gunningbesluit in 2012 genomen.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
    - 2.3.1.2 Gooi en Vechtstreek is inmiddels aanbesteed. De eerstvolgende aanbesteding is Haarlem-IJmond.
  - Beleidsstukken bij deze instrumenten:
    - 2.3.1.1 Jaarverslagen OV-concessies en OV-taxi [1](#), [2](#), [3](#), [4](#)
    - 2.3.1.1 [Actieplannen sociale veiligheid openbaar vervoer](#), [Actieplannen Sociale veiligheid Gooi en Vechtstreek](#), [Noord-Holland-Noord en Haarlem-IJmond](#)
    - 2.3.1.2 [Gunningsbesluit Gooi en Vechtstreek](#)
  - Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
    - Geen.
  - Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
    - Geen.
  - Extra informatie voor kaderstelling of controle:
    - Geen.
-

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.3.1 OV concessies aanbesteden					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	44.119.676	53.723.200	43.901.800	45.513.400	47.245.400	50.169.100
Apparaatskosten	1.186.809	1.467.300	1.472.300	1.466.800	1.512.300	1.527.300
Directe lasten	6.503.151	8.491.400	2.897.800	2.779.400	2.760.600	2.803.600
Subtotaal lasten	51.809.636	63.681.900	48.271.900	49.759.600	51.518.300	54.500.000
Baten	45.609.857	63.183.400	58.032.700	50.132.300	50.916.800	53.437.200
Resultaat voor bestemming	6.199.779	498.500	9.760.800	372.700	601.500	1.062.800
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	6.199.779	498.500	9.760.800	372.700	601.500	1.062.800

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 9.821.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 18,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 5.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 5.593.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 65,9%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 5.150.700. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 8,2%. Dit wordt grotendeels verklaard door lagere inzet van op de balans gereserveerde middelen derden voor openbaar vervoer (€ 398.500) en lagere rijks- en gemeentelijke bijdragen (€ 4.757.000).

2.3.2 operationeel doel OV voorzieningen realiseren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
2.3.2.1 instrument Invoeren OV chipkaart	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het NVB (nationale vervoersbewijzen zoals strippenkaart) uitgeschakeld.
2.3.2.2 instrument Voeren van een OV-tarievenbeleid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluit over proposities (kortingsvoorstellen), die zijn opgenomen in de OV-chipkaart, genomen. ▪ Differentiatie naar tijd, plaats en/of doelgroep verwezenlijkt.
2.3.2.3 instrument Realiseren van een dynamisch reisinformatiesysteem (DRIS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dynamisch Reis Informatie Systeem verder uitgebreid. ▪ Een volledig open, vervoerders- en leveranciersafhankelijk DRIS op alle MRA-nethaltes verwezenlijkt.
2.3.2.4 instrument Realiseren van toegankelijke haltes	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De laatste tranche van de haltes toegankelijk gemaakt; doel van 46% toegankelijke

haltes gehaald.

- Haltes langs provinciale wegen verder toegankelijk gemaakt.
- Wachtruimtes bij haltes verwezenlijkt.
- Overige OV-voorzieningen verwezenlijkt.

2.3.2.5 instrument
Realiseren van overige OV-voorzieningen

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 2.3.2.1 Omschrijving aangepast.
  - 2.3.2.4 Nieuw.
  - 2.3.2.5 Nieuw.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 2.3.2.1 [Rapport Kist <\(hyperlink\)>](#)
  - 2.3.2.4 [Halte-inventarisatie <\(hyperlink\)>](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	2.3.2 OV-voorzieningen realiseren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	4.819.557	25.449.200	95.690.900	9.102.300	20.071.500	25.451.000
Apparaatskosten	37.066	22.800	22.900	22.800	23.500	23.700
Directe lasten	6.859.643	5.164.300	2.763.900	-	-	-
Subtotaal lasten	11.716.265	30.636.300	98.477.700	9.125.100	20.095.000	25.474.700
Baten	853.144-	6.788.500-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	10.863.121	23.847.800	98.477.700	9.125.100	20.095.000	25.474.700
Storting reserves	1.944.800	6.732.000	2.029.900	7.601.100	1.551.100	1.551.100
Onttrekking reserves	7.549.834-	20.634.400-	87.221.700-	7.262.800-	19.160.700-	24.986.500-
Resultaat na bestemming	5.258.088	9.945.400	13.285.900	9.463.400	2.485.400	2.039.300

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen toe met € 70.241.700. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 276%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Directe lasten nemen af met € 2.400.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 46,5%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 6.788.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 6.788.500).
- Stortingen reserves nemen af met € 4.702.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 69,8%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door in 2011 niet geraamde stortingen betreffende de vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009.
- Onttrekking reserves nemen toe met € 66.587.300. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 322,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Programma 3

Water

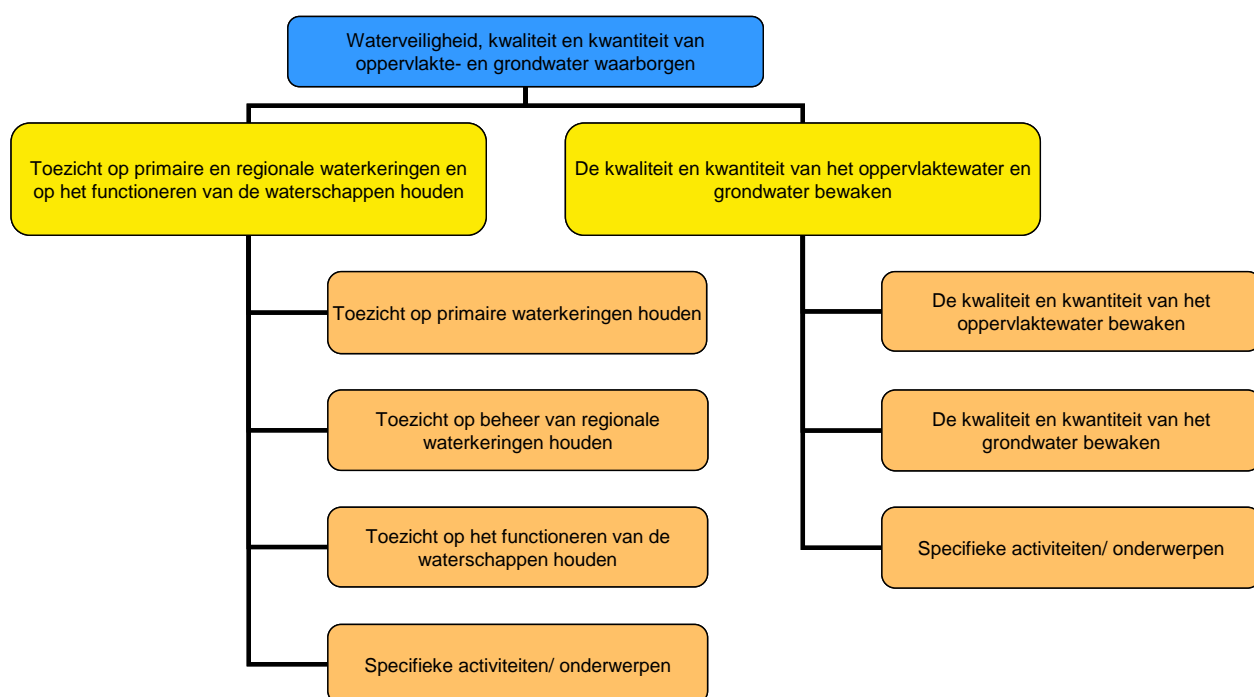

Maatschappelijk doel

Waterveiligheid, kwaliteit en kwantiteit van oppervlakte- en grondwater waarborgen

---

Doelenboom

Beleidskader

- Het Waterplan 2010-2015 is het strategisch beleidskader van de provincie. We vinden het belangrijk dat ruimte goed wordt gebruikt en er sprake is van duurzaamheid. Onze wettelijke taken liggen verankerd in de Waterwet. Overige taken vinden hun oorsprong in het Nationaal Bestuursakkoord Water.
- De provincie is kaderstellend voor waterveiligheid, waterkwantiteit en waterkwaliteit.
- De uitvoering van het waterbeheer ligt grotendeels bij Rijkswaterstaat, de drie waterschappen en de gemeenten.
- De provincie is uitvoerder voor het grondwaterbeheer [deels], provinciale vaarwegbeheer en de muskusrattenbestrijding, het onderhouden van het provinciale grondwaterkwantiteitsmeetnet en de vergunningverlening voor grootschalige industriële grondwateronttrekkingen en infiltraties (onder andere voor WKO en drinkwaterwinningen).
- De provincie is handhaver voor de zwemwaterkwaliteit, toezichthouder voor de waterschappen en toetst de gemeentelijke rioleringsplannen.
- Om in Noord-Holland veilig te kunnen wonen, werken en recreëren, moet ons regionaal watersysteem op orde zijn.
- Water is medebepalend in de ruimtelijke ordening.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Voorbereiden van de verwezenlijking van primair zeewaartse kustverdediging, de Zwakke Schakels Hondsbossche- en Pettemer Zeewering en Duinen in de Kop van Noord-Holland.
- Functiefaciliteringskaarten ontwikkelen.
- We onderzoeken met de regio en het Rijk de (toekomstige) zoetwaterbehoefte en een duurzame zoetwatervoorziening.
- Deltaprogramma, regionale uitwerking Kust en IJsselmeergebied.

Omgevingsfactoren

- De zeespiegel stijgt als gevolg van de klimaatverandering. De bodem daalt.
- De verandering van het klimaat veroorzaakt een grotere kans op natte winters, droge zomers en extreme buien.
- Intensiever ruimtegebruik en de economische waarde van wat beschermd moet worden, leiden tot nieuwe eisen aan het watersysteem.

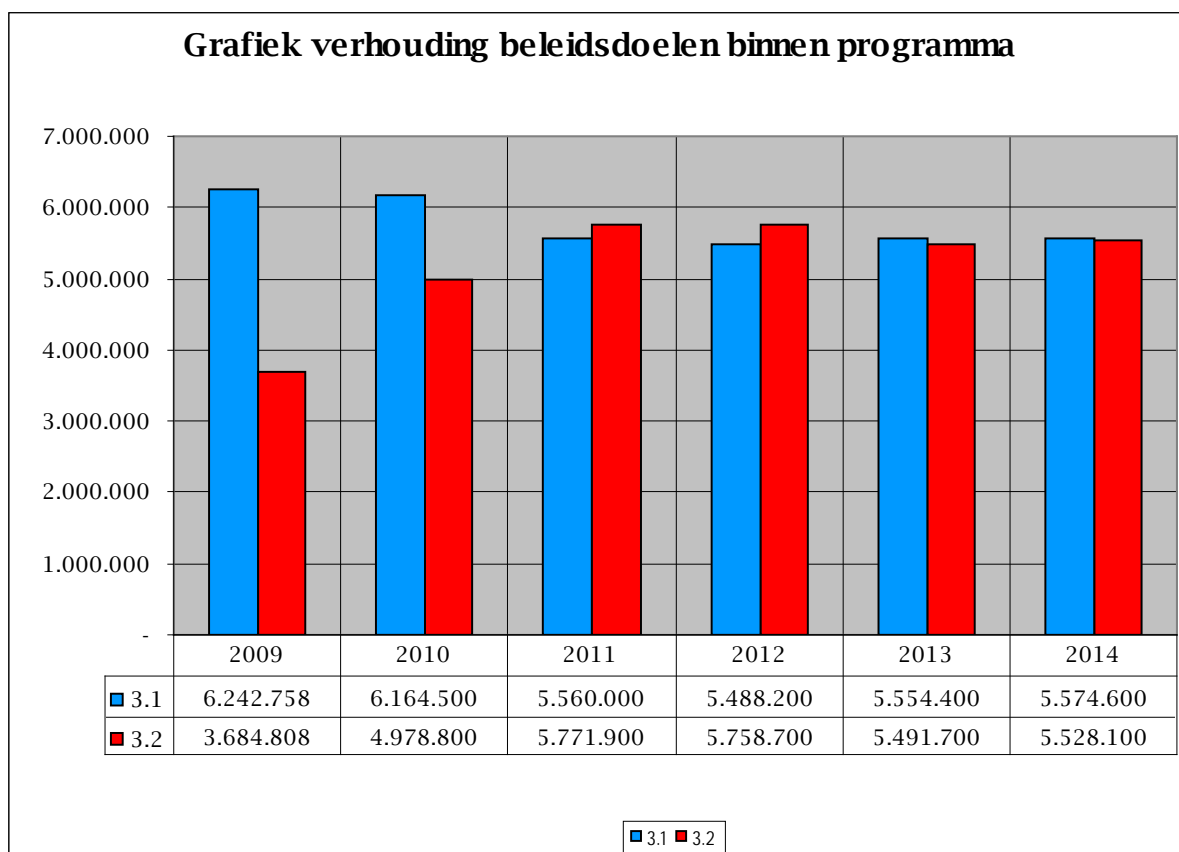
Budgettabel

Programma	3 Water					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	58.301	56.100	53.900	51.700	49.600	47.300
Overdrachten	467.661	3.098.900	1.971.900	1.910.600	1.910.600	1.910.600
Apparaatskosten	9.148.228	9.120.700	9.140.500	9.118.900	9.297.800	9.356.700
Directe lasten	2.086.763	2.062.000	1.774.600	1.774.600	1.397.000	1.397.000
Subtotaal lasten	11.760.953	14.337.700	12.940.900	12.855.800	12.655.000	12.711.600
Baten	1.833.388-	3.194.400-	1.609.000-	1.608.900-	1.608.900-	1.608.900-
Resultaat voor bestemming	9.927.565	11.143.300	11.331.900	11.246.900	11.046.100	11.102.700
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	1.050.000-	2.870.000-	1.848.000-	1.848.000-	1.848.000-	1.848.000-
Resultaat na bestemming	8.877.565	8.273.300	9.483.900	9.398.900	9.198.100	9.254.700

Toelichting op de Budgettabel

- Overdrachten nemen af met € 1.127.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 36,4%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 19.800. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,2%.
- Directe lasten nemen af met € 287.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 13,9%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 1.585.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 49,6%. Dit wordt verklaard door lagere inzet van op de balans gereserveerde middelen planstudie kustvisie (€ 150.000), lagere rijksbijdragen activiteiten waterkwaliteit (€ 755.300) en door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 680.200).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 1.022.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 35,6%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Grafiek verhouding doelen binnen programma

3.1 beleidsdoel

Toezicht op primaire en regionale waterkeringen en op het functioneren van de waterschappen houden

3.1.1 operationeel doel

Toezicht op primaire waterkeringen houden

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
3.1.1.1 instrument Toeziën op het opstellen van een integraal versterkingsplan voor de zwakke schakel Dui- nen in de Kop van Noord-Holland	<ul style="list-style-type: none"> ■ Het integrale versterkingsplan vastgesteld. ■ Samenwerkingsovereenkomst Ruimtelijke Kwaliteit met de regio vastgesteld.
3.1.1.2 instrument Toeziën op de veiligheidstoetsing en het opstel- len van provinciaal veiligheidsverslag	<ul style="list-style-type: none"> ■ Veiligheid weer op het wettelijk vereiste niveau gebracht. ■ Het Provinciaal Veiligheidsverslag opgesteld en aan de minister verzonden.

3.1.1.3 instrument Toezien op het opstellen van een kustversterkingsplan voor de zwakke schakel Hondsbosche en Pettemer Zeewering	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het dijkversterkingplan vastgesteld. ▪ Samenwerkingsovereenkomst Ruimtelijke Kwaliteit met de regio vastgesteld.
3.1.1.4 instrument Uitvoeren van programma Kust op Kracht	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De ruimtelijke initiatieven in het plan- en studiegebied van de Zwakke Schakels in uitvoering genomen. ▪ Uitvoering conform criteria voor ruimtelijke kwaliteit, relatie met kust en realiseerbaarheid ter hand genomen. ▪ Samenwerkingsovereenkomst Ruimtelijke Kwaliteit met de regio vastgesteld.
3.1.1.5 instrument Toezien op dijkversterkingplannen van IJsselmeer-, Markermeer- en Waddenzeedijken	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Startnotities aanvaard en het dijkversterkingplannen gekeurd. ▪ Een goede ruimtelijke inpassing en LNC-waarden gewaarborgd. ▪ Waar mogelijk aan provinciale doelen gekoppeld.
3.1.1.6 instrument Adviseren over waterveilig bouwen in buitendijkse gebieden van IJssel en Markermeer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gemeenten volgens onze Structuurvisie en het Waterplan over waterveilig en innovatief bouwen geadviseerd.
3.1.1.7 instrument Adviseren over integrale verbetering Afsluitdijk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In de Stuurgroep deelgenomen. ▪ Mede aan besluitvormingsproces M.E.R. vormgegeven. ▪ Provinciale inbreng voor de voorkeursbeslissing door het college vastgesteld.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 3.1.1.3- 3.1.1.4 Aangepast.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 3.1.1.1. en 3.1.1.3 Beleidskader (vanuit het Rijk) Planstudie Zwakke Schakels, .
  - 3.1.1.2 De Waterwet en het Waterplan 2010-2015
  - 3.1.1.4 Het Uitvoeringsprogramma Kust op Kracht wordt in de loop van 2010 opgesteld en vastgesteld en is op dit moment nog niet beschikbaar
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Het Waterplan 2010-2015 is op 16 november 2009 door Provinciale Staten vastgesteld
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - M.E.R. Milieu effect rapportage
  - LNC
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 3.1.1.1 en 3.1.1.3 Het Rijk heeft in het Beleidskader Planstudie Zwakke Schakels het kader van de planstudies aangegeven en de provincie ontvangt plansubsidie voor het opstellen ervan. De Provinciale Staten hebben dan ook nergens een beslissing genomen over dit instrument. Ze worden periodiek geïnformeerd over de stand van zaken.
  - 3.1.1.2. De basis ligt in de Waterwet waarin staat dat het college toezichthouder is op primaire waterkeringen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel		3.1.1 Toezicht op primaire waterkeringen houden				
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	300.924	105.000	-	-	-	-
Apparaatskosten	949.516	968.000	971.300	967.700	997.700	1.007.600
Directe lasten	414.224	697.500	82.500	82.500	82.500	82.500
Subtotaal lasten	1.664.664	1.770.500	1.053.800	1.050.200	1.080.200	1.090.100
Baten	204.948	150.000	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	1.459.716	1.620.500	1.053.800	1.050.200	1.080.200	1.090.100
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	1.459.716	1.620.500	1.053.800	1.050.200	1.080.200	1.090.100

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 105.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 3.300. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 615.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 88,2%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 150.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt verklaard door lagere inzet van op de balans gereserveerde middelen planstudie kustvisie (€ 150.000).

3.1.2 operationeel doel

Toezicht op beheer van regionale waterkeringen houden

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
3.1.2.1 instrument Vaststellen van veiligheidsnormen	Regionale waterkeringen die buitendijkse gebieden beschermen, genormeerd.
3.1.2.2 instrument Toetsen van verbeterplannen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verbeteringsplannen van de waterschappen getoetst. ▪ Integrale aanpak van dijkversterkingen (werk met werk maken) gestimuleerd.
3.1.2.3 instrument Ondersteunen nader onderzoek veenkaden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nader onderzoek naar veenkaden ondersteund.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 3.1.2.3 Aangepast; technische leidraden zijn opgesteld.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 3.1.2.1, 3.1.2.2, 3.1.2.3 In het [Waterplan 2010-2015](#).
  - 3.1.2.6 [Uitvoeringsprogramma Waterplan](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 3.1.2.1, 3.1.2.2, 3.1.2.3. Het [Waterplan 2010-2015](#), (door Provinciale Staten vastgesteld op 16 november 2009) en [Verordening Waterkeringen West-Nederland](#), van kracht per 1-10-2006.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

- o Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - o Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.1.2 Toezicht op beheer van regionale waterkeringen houden					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	47.000	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	-	75.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Subtotaal lasten	47.000	75.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Baten	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	47.000	75.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	47.000	75.000	45.000	45.000	45.000	45.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Directe lasten nemen af met € 30.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 40%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.

3.1.3 operationeel doel

Toezicht op het functioneren van de waterschappen houden

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
3.1.3.1 instrument Implementeren van de Waterwet in provinciaal beleid	▪ Uitvoeringsbesluiten bij de waterverordeningen vastgesteld.
3.1.3.2 instrument Reglementeren waterschappen	▪ Wijzigingen van reglementen opgesteld en door Provinciale Staten vastgesteld.
3.1.3.3 instrument Toezicht houden op waterschappen	▪ Preventief toezicht op de kostentoedelingsverordening van de waterschappen gehouden. ▪ Repressief toezicht op alle besluiten van de waterschappen [zoals begroting, jaarrekening] gehouden.
3.1.3.4 instrument Afhandelen van de nog lopende beroepszaken tegen waterschapsbesluiten	▪ Lopende beroepszaken afgehandeld.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - o 3.1.3.1 Bestaand, wel op grond van nieuwe wetgeving Waterwet.
  - o 3.1.3.4 Aangepast door nieuwe wetgeving Waterwet.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - o 3.1.3.1 - 3.1.3.4 De Waterwet.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - o Geen.

- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 3.1.3.4 Met de invoering van de Waterwet behandelt de provincie geen beroepszaken tegen waterschapsbesluiten meer. Alleen de nog lopende beroepszaken worden afgehandeld.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.1.3 Toezicht op het functioneren van de waterschappen houden					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	-	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	304.359	199.400	200.200	199.400	205.600	207.600
Directe lasten	16.980	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500
Subtotaal lasten	321.339	215.900	216.700	215.900	222.100	224.100
Baten	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	321.339	215.900	216.700	215.900	222.100	224.100
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	321.339	215.900	216.700	215.900	222.100	224.100

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Toe/afname is niet significant.

3.1.4 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
3.1.4.1 instrument Bestrijden van muskusratten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De muskusrattenbestrijding aan de waterschappen overgedragen. ▪ Muskusratten tot aan de overdracht aan de waterschappen bestreden.
3.1.4.2 instrument Ontwikkelen en actualiseren van gebiedsdekkende overstromingskaarten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gebiedsdekkende overstromingskaarten in samenwerking met waterbeheerders en aangrenzende provincies gemaakt. ▪ Bij ruimtelijke inrichting over waterveiligheid geadviseerd. ▪ In het kader van de Europese Richtlijn Overstromingsrisico's gevarenkaarten en risicokaarten gemaakt.
3.1.4.3 instrument Actueel houden van kennis op het gebied van watercalamiteiten om in crisissituaties de CvDK te adviseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Op basis van nieuwe wetgeving het provinciaal coördinatieplan crisisbeheer op het onderdeel water aangepast.
3.1.4.4 instrument Informeren van bewoners over het beschermingsniveau van buitendijks gebied	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samen met Rijk, gemeenten en waterbeheerders een communicatietraject over veiligheid in buitendijks gebied ingegaan.
3.1.4.5 instrument Deelnemen aan integrale gebiedsprojecten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M.E.R. voor het Noord-Hollands Duinreservaat beoordeeld en aanvaard, de vergunning gewijzigd. ▪ Piek- en seizoensberging in gebiedsuitwer-

	king Haarlemmermeer en Bollenstreek opgenomen.
3.1.4.6 instrument Subsidiëren van waterberging in het landelijk gebied	<ul style="list-style-type: none"> Projecten door de ILG-gebiedscommissies getoetst.
3.1.4.7 instrument Ondersteunen van de waterschappen bij de uitvoering van de maatregelen tegen wateroverlast	<ul style="list-style-type: none"> Op uitvoering maatregelen toegezien. Bij knelpunten bemiddeld.
3.1.4.8 instrument Uitvoeren van een verkenning naar de effecten van verschillende waterpeilregimes in het IJsselmeergebied van Noord-Holland	<ul style="list-style-type: none"> De verkenning naar de verschillende waterpeilregimes uitgevoerd.
3.1.4.9 instrument Ostellen van een Strategische agenda kust in het kader van het Deltaprogramma	<ul style="list-style-type: none"> De strategische agenda kust opgesteld.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 3.1.4.3 aangepast door nieuwe wetgeving [Wet op de Veiligheidsregio's].
  - 3.1.4.8 -3.1.4.9 nieuw.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 3.1.4.1 [Het Waterplan 2010-2015](#).
  - 3.1.4.2 [Het Nationale Waterplan](#), de [Waterwet](#), de [Europese richtlijn Overstromingen](#) en de [Europese Kaderrichtlijn Water](#).
  - 3.1.4.3 [Wet op de Veiligheidsregio's \[2010\]](#).
  - 3.1.4.4 - 3.1.4.6 [Waterplan 2010-2015](#).
  - 3.1.4.7 [De Waterverordeningen](#).
  - 3.1.4.8-3.1.4.9 [Het Deltaprogramma](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 3.1.4.4 - 3.1.4.6 [Waterplan 2010-2015](#) is door de Provinciale Staten op 16 november 2009 vastgesteld.
  - 3.1.4.7 De Waterverordeningen zijn door het college op 3 december 2009 vastgesteld.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - M.E.R. Milieu effect rapportage
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 3.1.4.3 Op basis van nieuwe wetgeving [Wet op de Veiligheidsregio's, naar verwachting 2^e helft 2010] verandert het instrument.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.1.4 Specifieke activiteiten/ onderwerpen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	58.301	56.100	53.900	51.700	49.600	47.300
Overdrachten	30	61.300	61.300	-	-	-
Apparaatskosten	4.592.069	4.388.600	4.392.200	4.388.300	4.420.400	4.431.000
Directe lasten	492.510	452.000	442.000	442.000	442.000	442.000
Subtotaal lasten	5.142.910	4.958.000	4.949.400	4.882.000	4.912.000	4.920.300
Baten	728.208	704.900	704.900	704.900	704.900	704.900
Resultaat voor bestemming	4.414.702	4.253.100	4.244.500	4.177.100	4.207.100	4.215.400
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	4.414.702	4.253.100	4.244.500	4.177.100	4.207.100	4.215.400

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Toe/afname niet significant.

3.2 beleidsdoel

De kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater en het grondwater bewaken

3.2.1 operationeel doel

De kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater bewaken

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
3.2.1.1 instrument Onderzoek doen naar [toekomstige] zoetwater-behoefte en duurzame zoetwatervoorziening [Deltaprogramma Zoetwater]	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Functiefaciliteringskaarten opgesteld. ▪ Aan het deelprogramma Zoetwater van het Deltaprogramma deelgenomen. ▪ Bij landbouworganisaties, agrariërs en MKB zelfvoorzienendheid gestimuleerd.
3.2.1.2 instrument Toezicht houden op de waterschappen dat zij hun peilbesluiten actualiseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Overleg gevoerd met de waterschappen over de planning en stand van zaken van de peilbesluiten die zij nemen.
3.2.1.3 instrument Stimuleren afname van zoetwatervraag door zelfvoorzienend worden in watervoorziening van landbouworganisaties, agrariërs en MKB	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tender opgesteld voor subsidie voor zelfvoorzienendheid in watervoorziening van landbouworganisaties, agrariërs en MKB.
3.2.1.4 instrument Bestrijden van de verdroging van de natuur	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecten via het Investeringsbudget Landelijk Gebied gestimuleerd en gesubsidieerd.
3.2.1.5 instrument Uitvoeren van het handhavingsuitvoeringsprogramma HUP 2010-2011	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15 industriële onttrekkingen gecontroleerd. ▪ 15 grote drinkwater onttrekkingen gecontroleerd.
3.2.1.6 instrument Monitoren uitvoering KRW maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Op de uitvoering van de maatregelen van de waterschappen toegezien. ▪ Uitvoeringsprogramma Waterparels voor de ILG-periode tot en met 2013 opgesteld. ▪ Het KRW-proof maken van het provinciale beleid opgestart. ▪ Tender voor KRW onderzoek opengesteld.
3.2.1.7 instrument Opstellen Plan van aanpak Realisatie Toekomstbestendig Ecologisch Systeem [TBES] voor het Markermeer/IJmeer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het rapport Realisatie TBES opgesteld en aan het Rijk Regioprogramma Amsterdam Almere Markermeer [RRAAM] gezonden.
3.2.1.8 instrument Handhaven van de waterkwaliteit van buitenzwemwaterlocaties	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toezicht op veiligheid en Hygiëne en handhaving conform het Handhavinguitvoeringsprogramma (HUP 2010-2011) gehouden. ▪ De Nalevingsstrategie Omgevingsrecht Provincie Noord-Holland 2010-2013 uitgevoerd. ▪ Jaarlijks veiligheidsonderzoek en inspectie op zwemlocaties gedaan.
3.2.1.9 instrument Uitbreiden en promoten van buitenzwemwaterlocaties	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acties uit het plan van aanpak 'Zwemwater in Noord-Holland' uitgevoerd. ▪ Zwemwaterlocaties geïnventariseerd. ▪ Publieksparticipatie geregeld. ▪ Zwemlocaties volgens het landelijke protocol 'aanwijzen en afvoeren' aangewezen. ▪ De functiekaart met zwemwateren in regio-

	<ul style="list-style-type: none"> nale wateren vastgesteld. ▪ Onderzoek naar nieuwe officiële zwemlocaties gedaan. ▪ Burgers over de zwemwaterkwaliteit van locaties geïnformeerd. ▪ Voorlichting over zwemwater (internet, teletekst, zwemwaterfolder) gegeven.
3.2.1.10 instrument Subsidiëren van sanering van de riooloverstorten op het strand bij Wijk aan Zee en Egmond aan Zee	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toezicht op de sanering van de riooloverstorten op het strand bij Wijk aan Zee en Egmond aan Zee gehouden.
3.2.1.11 instrument In stand houden van de bestaande officiële zwemlocaties	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Over haalbare inrichtings- en beheersmaatregelen, die het zelfreinigend vermogen van oppervlaktewatersystemen versterken, kennis ontwikkeld.
3.2.1.12 instrument Verlenen van ontheffingen aan de houders van zwemgelegenheden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ongeveer 35 ontheffingaanvragen afgehandeld.
3.2.1.13 instrument Uitvoeren convenant en actieprogramma 'Samenwerken Waterketen Noord-Holland'	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De uitvoering van het Actieprogramma 'Uitwerking convenant samenwerken waterketen Noord-Holland' geëvalueerd. ▪ Uitkomsten uit inventarisatie en evaluatie van de bestuursovereenkomst opgave inzameling en het transport van stedelijk afvalwater in Noord-Holland vastgesteld.
3.2.1.14 instrument Toetsen van gemeentelijke rioleringsplannen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verbrede rioleringsplannen aan vooral de financiële criteria in het Waterplan getoetst. ▪ De doelmatigheid en klimaatbestendigheid in het stedelijk watermanagement bevorderd.
3.2.1.15 instrument Toetsen van waterbeheerplannen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Effecten op watersysteem beheersen en samenwerking bevorderd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 3.2.1.1, 3.2.1.2 Door nieuwe wetgeving [Waterwet], 3.2.1.3 door nieuw beleid vanuit Waterplan 2010-2015, 3.2.1.6, 3.2.1.7, 3.2.1.11 aangepast.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 3.2.1.1 De [Landelijke droogtestudie / Waterplan 2010-2015](#). Het Deltaprogramma vindt u [hier](#).
  - 3.2.1.2 - 3.2.1.3 - 3.2.1.6 - 3.2.1.9 - 3.2.1.10 Het Waterplan 2010-2015.
  - 3.2.1.4 Het [Provinciaal Meerjarenprogramma ILG](#).
  - 3.2.1.8 Het [Handhavingsuitvoeringsprogramma](#).
  - 3.2.1.9 [Het Plan van aanpak 'Zwemwater in Noord-Holland' \[2007\] en de voortgangsrapportage uit 2009](#).
  - 3.2.1.13 Het besluit van het college van 23 oktober 2007 om het [Convenant: Samenwerken in de waterketen uit te voeren](#), vindt u [hier](#).
  - 3.2.1.13 Het Actieprogramma met GS besluit 2008-29261.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 3.2.1.1 Zie hieronder.
  - 3.2.1.2 Waterplan 2010-2015 is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 16 november 2009](#).
  - 3.2.1.4 De Grondwaterverordening is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 29 maart 1999](#).
  - 3.2.1.6- 3.2.1.7 Waterplan 2010-2015 en het Uitvoeringsprogramma zijn door Provinciale Staten vastgesteld.
  - 3.2.1.9 - 3.2.1.10 Het Waterplan 2010-2015 is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 16 november 2009.
  - 3.2.1.10 Voordracht 15, Subsidieverlening t.b.v. riooloverstorten is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 11 februari 2008 [zie besluitenlijsten toelichting bij PS voordracht](#)
  - 3.2.1.13 [Het Convenant](#) is door het college vastgesteld met besluit [23 oktober 2007](#) en Het Actieprogramma is door het college vastgesteld op 20 mei 2008.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:

- 3.2.1.2 Peilbesluiten worden niet meer goedgekeurd door de provincie. Met de invoering van de Waterwet zien we erop toe dat de Waterschappen de peilbesluiten actualiseren. Omschrijving van instrument is derhalve gewijzigd.
- Om de KRW-doelen te bereiken hebben de partners gezamenlijk een maatregelenpakket opgesteld. Elke partner is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn deel van het maatregelenpakket. Het pakket van de provincie bestaat uit het KRW-proof maken van het eigen beleid, het uitvoeren van onderzoeksmaatregelen, het uitvoeren van grondwatermaatregelen en het cofinancieren van maatregelen van derden.
- Het handhavingsuitvoeringsprogramma 2010-2011 en de nieuwe Nalevingstrategie 2010-2013 zijn online gepubliceerd op de themasite van (handhavingpartners in) Noord-Holland; www.samen1omgeving.nl.
- 3.2.1.12 Ontheffingverlening is een vraaggestuurd proces. De geraamde output is gebaseerd op ervaringscijfers.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.2.1 De kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater bewaken					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	110.697	2.932.600	1.910.600	1.910.600	1.910.600	1.910.600
Apparaatskosten	1.832.095	2.191.100	2.198.600	2.190.400	2.258.400	2.280.700
Directe lasten	816.112	480.500	848.100	848.100	470.500	470.500
Subtotaal lasten	2.758.904	5.604.200	4.957.300	4.949.100	4.639.500	4.661.800
Baten	11.877	1.435.500	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	2.770.781	4.168.700	4.957.300	4.949.100	4.639.500	4.661.800
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	1.050.000	2.870.000	1.848.000	1.848.000	1.848.000	1.848.000
Resultaat na bestemming	1.720.781	1.298.700	3.109.300	3.101.100	2.791.500	2.813.800

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 1.022.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 34,8%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 7.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen toe met € 367.600. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 76,5%. De toename laat zich grotendeels verklaren door het saldo van hogere kasramingen uit reserves en de lagere lasten als gevolg van de bezuinigingsoperatie (inclusief accenten) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 1.435.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt verklaard door lagere rijksbijdragen activiteiten waterkwaliteit (€ 755.300) en door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 680.200).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 1.022.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 35,6%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

3.2.2 operationeel doel

De kwaliteit en kwantiteit van het grondwater bewaken

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
3.2.2.1 instrument Verlenen van vergunningen voor grondwateronttrekkingen en -infiltratie	<ul style="list-style-type: none"> Ongeveer 70 vergunningaanvragen afgehandeld.
3.2.2.2 instrument Verlenen van vergunningen voor industriële grondwateronttrekkingen en -infiltratie > 150.000m ³	<ul style="list-style-type: none"> 0-1 vergunningaanvragen afgehandeld.
3.2.2.3 instrument Monitoren en evalueren van grondwater kwantiteitsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> Metingen met ons provinciale grondwater kwantiteitsmeetnet gedaan.
3.2.2.4 instrument Beschermen van de bronnen voor de drinkwatervoorziening	<ul style="list-style-type: none"> Samen met de waterleidingbedrijven de bescherming van de bronnen voor de drinkwatervoorziening onderzocht. Het gebiedsgericht beheer 't Gooi uitgevoerd.
3.2.2.5 instrument Monitoren en evalueren van grondwaterkwaliteitsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> Metingen met ons provinciale grondwaterkwantiteitsmeetnet gedaan.
3.2.2.6 instrument Uitvoeren van de onderzoeksagenda KRW-bloembollen	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek naar gewasbeschermingsmiddelen in binnenduinrand en het Gooi uitgevoerd. Over de stand van zaken van de uitvoering van de agenda aan het Landelijk Milieuoverleg Bloembollen gerapporteerd.
3.2.2.7 instrument Verlenen van vergunningen voor warmte-koude opslag	<ul style="list-style-type: none"> Vergunningaanvragen afgehandeld.
3.2.2.8 instrument Uitvoeren van het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2010-2011	<ul style="list-style-type: none"> 40 bestaande en 50 nieuwe warmte-koudeopslagen gecontroleerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 3.2.2.1, 3.2.2.2 Door nieuwe wetgeving [Waterwet].
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 3.2.2.1, 3.2.2.2 Betreft de uitvoering van bevoegd gezagtaken van de [Waterwet](#) en de [Grondwaterverordening](#).
  - 3.2.2.3 De [Europese kaderrichtlijn](#) en het Waterplan 2010-2015.
  - 3.2.2.4 Het Waterplan 2010-2015 en het SGBP Rijn-West.
  - 3.2.2.5- 3.2.2.6 Het [Provinciaal Milieubeleidsplan](#) en de [Provinciale milieuverordening](#).
  - 3.2.2.6 - 3.2.2.7 De [Waterwet](#), [Waterplan 2010-2015](#) en de [Grondwaterverordening](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 3.2.2.1, 3.2.2.2 De Grondwaterverordening is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 29 maart 1999](#) en het [Waterplan 2010-2015](#) is door Provinciale Staten vastgesteld op 16 november 2009.
  - 3.2.2.3 [Waterplan 2010-2015](#) is door Provinciale Staten vastgesteld op 16 november 2009.
  - 3.2.2.4.- 3.2.2.5 Provinciaal Milieubeleidsplan is door Provinciale Staten vastgesteld.
  - 3.2.2.4- 3.2.2.5 Provinciale milieuverordening is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit op 29-3-1999](#).
  - 3.2.2.7 - 3.2.2.8 het [Provinciaal Milieubeleidsplan](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 30 januari 2006](#). [Waterplan 2010-2015](#) is door Provinciale Staten vastgesteld op 16 november 2009.

- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Met het van kracht worden van de Waterwet hebben de waterschappen de vergunningverlening en handhaving voor bemalingen en industriële onttrekkingen kleiner dan 150.000 m³ overgenomen van de provincie.
  - 3.2.2.1 Vergunning- en ontheffingverlening zijn vraaggestuurde processen. De geraamde output is gebaseerd op ervaringscijfers.
  - De grondwatermonitoring voor de KRW zal om de drie jaar plaatsvinden om de toestand van de grondwaterlichamen vast te kunnen stellen.
  - 3.2.2.7 De voorwaarden voor energieopslag (warmte-koudeopslag) worden vastgelegd in een vergunning in het kader van de Waterwet.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	3.2.2 De kwaliteit en kwantiteit van het grondwater bewaken					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	9.009	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	1.470.189	1.373.600	1.378.200	1.373.100	1.415.700	1.429.800
Directe lasten	346.938	340.500	340.500	340.500	340.500	340.500
Subtotaal lasten	1.826.136	1.714.100	1.718.700	1.713.600	1.756.200	1.770.300
Baten	912.109-	904.000-	904.100-	904.000-	904.000-	904.000-
Resultaat voor bestemming	914.027	810.100	814.600	809.600	852.200	866.300
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	914.027	810.100	814.600	809.600	852.200	866.300

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Toe/afname niet significant.

3.2.3 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
3.2.3.1 instrument Uitvoeren Waterplan 2010-2015	▪ Waterweek gerealiseerd

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 3.2.3.1. Het [Waterplan 2010-2015](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - Geen.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Programma 4

Milieu

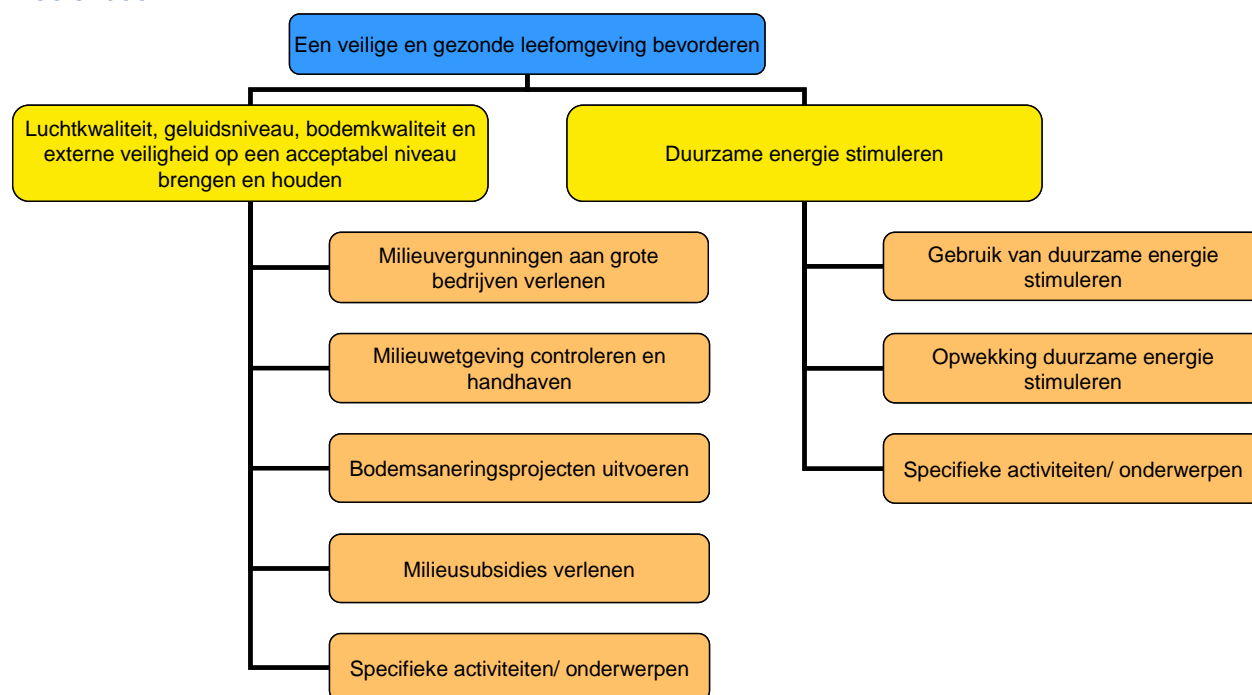

Maatschappelijk doel

Een veilige en gezonde leefomgeving bevorderen

Doelenboom

Beleidskader

- De combinatie van functies binnen ons grondgebied geeft spanningen op het gebied van leefbaarheid en gezondheid.
- We vinden het belangrijk dat er zuinig gebruik wordt gemaakt van de ruimte en er sprake is van duurzaamheid.
- Wij houden in onze afwegingen en besluitvorming over activiteiten waarvoor de provincie bevoegd gezag is dan ook rekening met de gevolgen voor de leefomgeving.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Opstellen nieuwe bodemsaneringsstrategie en bijbehorend uitvoeringsprogramma.
- Tussentijdse evaluatie Actieplan Geluid.
- Uitvoering geven aan Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel.
- Inrichten van regionale Uitvoeringsdiensten.
- Uitvoeren van de strategie 'Duurzame energie'.

- Opstellen en uitvoeren van de Agenda duurzaamheid.
- Opstellen plan van aanpak gebiedsontwikkeling en milieu.

Omgevingsfactoren

- Binnen het werkveld milieu hebben we te maken met een aantal autonome ontwikkelingen zoals: de groei/concentratie van het aantal inwoners in sommige delen van Noord-Holland en krimp in andere delen, economische bedrijvigheid/economische crisis, de groei van de vervoersbewegingen, nieuwe technologieën/innovatie en de klimaatverandering.
- De ontwikkelingen liggen voor een belangrijk deel buiten de invloedssfeer van de provincie Noord-Holland, maar kunnen wel het milieu beïnvloeden.

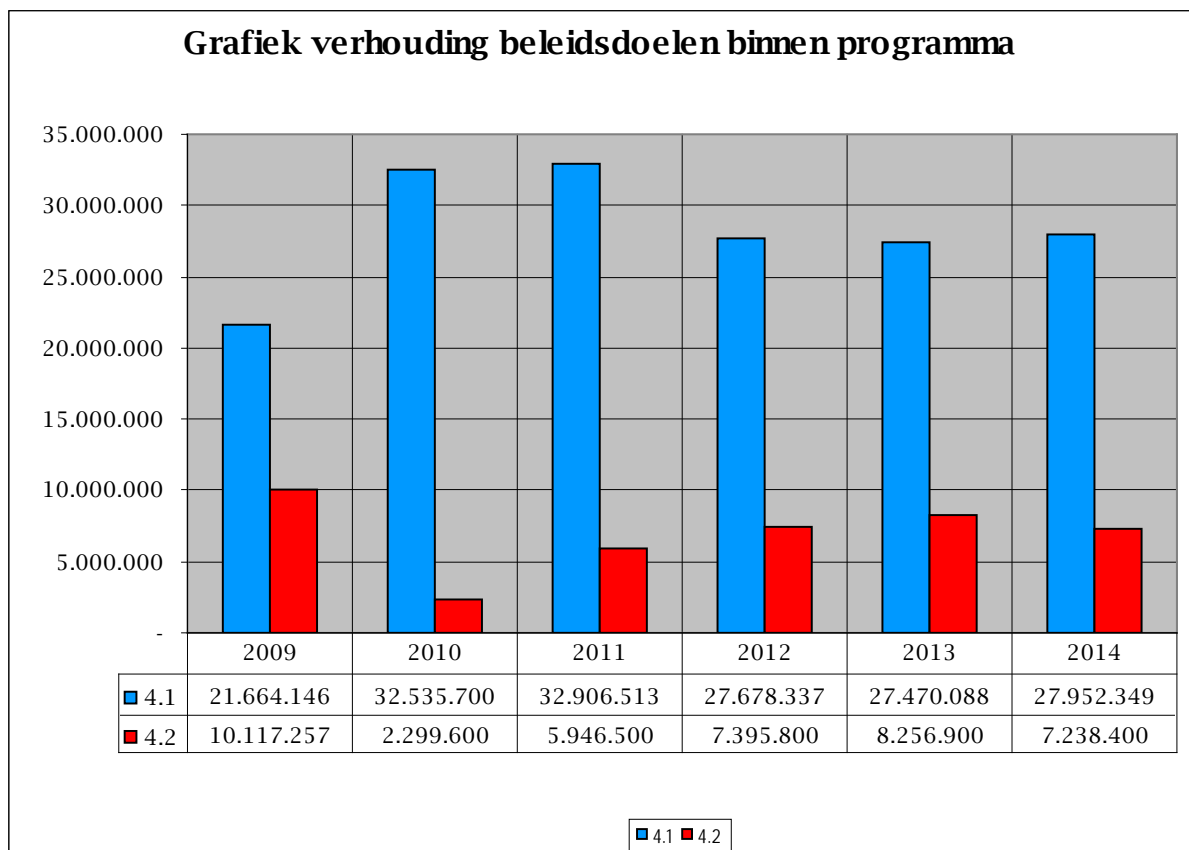
Budgettabel

Programma	4 Milieu					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	900.000	3.400.000	3.400.000	3.400.000
Overdrachten	22.930.466	18.228.000	12.962.900	6.576.300	6.068.300	5.028.800
Apparaatskosten	19.509.316	18.590.300	18.653.700	18.584.500	19.161.200	19.351.100
Directe lasten	24.713.283	36.165.500	31.715.574	29.978.129	12.237.288	12.350.649
Subtotaal lasten	67.153.065	72.983.800	64.232.174	58.538.929	40.866.788	40.130.549
Baten	35.371.662-	38.148.500-	25.379.161-	23.464.792-	5.139.800-	4.939.800-
Resultaat voor bestemming	31.781.403	34.835.300	38.853.013	35.074.137	35.726.988	35.190.749
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	6.783.591-	6.667.900-	4.629.334-	762.500-	1.059.500-	20.000-
Resultaat na bestemming	24.997.812	28.167.400	34.223.679	34.311.637	34.667.488	35.170.749

Toelichting op de Budgettabel

- Kapitaallasten nemen toe met € 900.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Geraamd zijn de rentelasten in verband met een nieuwe deelneming in het participatiefonds duurzame energie.
- Overdrachten nemen af met € 5.265.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 28,9%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 63.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 4.449.926. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 12,3%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 12.769.339. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 33,5%. Dit wordt grotendeels verklaard door lagere inzet van op de balans gereserveerde middelen luchtkwaliteit, geluidsniveau en bodemkwaliteit (€ 651.300), lagere rijksbijdragen luchtkwaliteit, geluidsniveau en bodemkwaliteit (€ 2.897.000), bodemsanering (€ 6.261.739) en door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 3.954.600).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 2.038.566. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 30,6%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Grafiek verhouding doelen binnen programma

4.1 beleidsdoel

Luchtkwaliteit, geluidsniveau, bodemkwaliteit en externe veiligheid op een acceptabel niveau brengen en houden

4.1.1 operationeel doel

Milieuvergunningen aan grote bedrijven verlenen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
4.1.1.1 instrument Verlenen van vergunningen, ontheffingen, verklaringen van geen bezwaar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ongeveer 435 Wabo-vergunningen- en ontheffingsaanvragen afgehandeld. ■ Ongeveer 100 VVGB's verstrekt. ■ Ongeveer 280 vergunningen- en ontheffingsaanvragen in het kader van het Vuurwerkbesluit afgehandeld.
4.1.1.2 instrument Invoeren van regionale uitvoeringsdiensten	<ul style="list-style-type: none"> ■ Draagvlak voor regionale uitvoeringsdiensten bij gemeenten en concrete initiatieven voor de vorming van regionale uitvoeringsdiensten verkregen.

4.1.1.3 instrument
Opereren als partner voor de regionale
uitvoeringsdiensten

- Drie businesscases in Noord-Holland uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Instrument Voorbereiden van de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is verwijderd, omdat de Wabo is ingevoerd.
  - 4.1.1.2, 4.1.1.3 In plaats van het voeren van regie op de invoering van regionale uitvoeringsdiensten voeren wij regionale uitvoeringsdiensten in, omdat de provincie naast regisseur ook partner is in de uitvoering
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 4.1.1.1 Hier gaat het om de uitvoering (going concern) van bevoegd gezagtaken in het kader van onder andere de Wet milieubeheer, de Provinciale milieuverordening, de Wabo, Activiteitenbesluit en het Vuurwerkbesluit. De [Wet Milieubeheer](#) en de [Provinciale Milieuverordening](#).
  - 4.1.1.2 Nota uitvoeringsorganisaties, 24 maart 2009 GS besluit 2009-14735.
  - 4.1.1.1- 4.1.1.3 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - [Provinciale Milieuverordening](#) is door Provinciale Staten vastgesteld op 22 september 2008 met besluit [Voordracht 7](#).
  - 4.1.1.1 - 4.1.1.3 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 52](#).
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 4.1.1.1 De Wabo is per 1 oktober 2010 van kracht geworden. Voor de implementatie zullen gedurende heel 2011 nog diverse activiteiten plaatsvinden, zoals (verdere) training medewerkers en tijdelijke inhuur van expertise. Vergunnings- en ontheffingsverlening zijn vraaggestuurde processen. De geraamde output is gebaseerd op ervaringscijfers. Door de invoering van de Wabo worden omgevingsvergunningen voortaan door bevoegd gezag gecoördineerd afgegeven. De provincie is bevoegd gezag voor de IPPC- en BRZO-bedrijven in Noord-Holland. Voor deze bedrijven geeft de provincie per 1 oktober 2010 niet alleen voor het milieudeel vergunning af, maar ook voor de onderdelen bouwen, slopen, kappen van bomen etc. De gemeenten zijn bevoegd gezag voor de overige bedrijven. De provincie blijft bovendien bevoegd gezag voor het milieudeel voor de bedrijven die tot 1 oktober 2010 onder bevoegd gezag van de provincie vielen. Hiervoor geeft zij voortaan een verklaring van geen bezwaar af. Dit is een wettelijk bindend advies dat door de gemeenten moet worden overgenomen in de Wabo-vergunning.
  - 4.1.1.2 Zowel vanuit de gemeenten in Noord-Holland als vanuit het Rijk wordt van de provincie een regierol op dit proces gevraagd.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.1.1 Milieuvergunningen aan grote bedrijven verlenen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	739.182	203.700	130.000	130.000	130.000	130.000
Apparaatskosten	6.757.167	6.402.400	6.424.200	6.400.400	6.599.000	6.664.400
Directe lasten	378.144	586.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000
Subtotaal lasten	7.874.492	7.192.100	8.009.200	7.985.400	8.184.000	8.249.400
Baten	588.290-	62.000-	1.318.000-	1.318.000-	1.318.000-	1.318.000-
Resultaat voor bestemming	7.286.202	7.130.100	6.691.200	6.667.400	6.866.000	6.931.400
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	7.286.202	7.130.100	6.691.200	6.667.400	6.866.000	6.931.400

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 73.700. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 36,2%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 21.800. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 869.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 148,3%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen toe met € 1.256.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 2.125%. Dit wordt volledig verklaard door nieuwe legesinkomsten als gevolg van de invoering van de wet Wabo.

4.1.2 operationeel doel

Milieuwetgeving controleren en handhaven

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
4.1.2.1 instrument Uitvoeren van provinciale taken kleine luchtvaart	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De taken op het gebied van vergunningverlening en handhaving uitgevoerd.
4.1.2.2 instrument Beheren van provinciale geluidzones	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zonebeheersplannen industrielawaai uitgevoerd.
4.1.2.3 instrument Uitvoeren van de saneringsprojecten uit Besluit Externe Veiligheid inrichtingen (BEVI) en besluit risico's zware ongevallen (BRZO)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan van aanpak per saneringsgeval opgesteld. ▪ Drie saneringsgevallen opgelost.
4.1.2.4 instrument Uitvoeren van het handhavingsuitvoeringsprogramma HUP 2010-2011	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 30 BRZO inspecties uitgevoerd. ▪ 1.700 handhavingsacties (wm) afgerond. ▪ Omgevingsvergunning cf. vergunning en Nalevingstrategie Omgevingsrecht Provincie Noord-Holland 2010-2013 gehandhaafd. ▪ Toezicht op Kwaliteitscriteria gemeentelijk bevoegde gezagen (18.3 en 18.3a Wm) uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 4.1.2.2 Bij output is het opstellen van zonebeheersplannen vervallen omdat deze in 2010 zijn opgesteld.
  - 4.1.2.3 De plannen van aanpak per saneringsgeval zijn opgesteld en worden nu afgerond.
  - Actualiseren van Wm-vergunningen op aspect externe veiligheid is verwijderd, omdat dit instrument gaat over reguliere werkzaamheden die vallen onder instrument 4.1.1.1.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 4.1.2.1- 4.1.2.4 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) vindt u hier.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 4.1.2.1 - 4.1.2.4 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 52.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 4.1.2.1 Op 1 november 2009 is de wet Regelgeving Burger-luchthavens en Militaire luchthavens in werking getreden, met nieuwe, structurele provinciale taken op het gebied van de kleine luchtvaart. De jaren 2010

en 2011 zullen worden gebruikt voor de implementatie van de nieuwe instrumenten binnen de organisatie. Parallel hieraan zullen op verzoek ontheffingen worden verleend en voormalige besluiten van de Inspectie Verkeer en Waterstaat ambtshalve worden omgezet in luchthavenregelingen dan wel luchthavenbesluiten, waarbij Provinciale Staten in beide gevallen het bevoegd gezag is (op grond van beleidskader regionale luchthavens).

- 4.1.2.3 Het Saneringsprogramma BEVI is door GS vastgesteld op 12 mei 2009.
- 4.1.2.3. Bij de uitvoeringsregelingen kan worden gemeld dat wetgeving is voortgekomen uit de Wet Milieubeheer en het BEVI.
- 4.1.2.3 Het BEVI beoogt risicovolle opslag of verwerking van gevaarlijke stoffen en leefomgeving van elkaar te scheiden. In het BEVI zijn saneringstermijnen vastgelegd voor urgente (2007) en voor niet-urgente sanering (2010/2013).
- 4.1.2.3 Het BRZO richt zich op industriële bedrijven waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen verwerkt of opgeslagen kunnen worden, zodat bij incidenten effecten tot ver buiten deze inrichtingen mogelijk zijn.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.1.2 Milieuwetgeving controleren en handhaven					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	586.130	562.600	562.100	516.800	516.800	516.800
Apparaatskosten	5.692.203	5.622.000	5.641.100	5.620.300	5.794.700	5.852.100
Directe lasten	992.200	1.173.300	843.650	665.400	665.400	665.400
Subtotaal lasten	7.270.533	7.357.900	7.046.850	6.802.500	6.976.900	7.034.300
Baten	1.438.455	1.319.600	1.319.600	1.319.600	1.319.600	1.319.600
Resultaat voor bestemming	5.832.078	6.038.300	5.727.250	5.482.900	5.657.300	5.714.700
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	5.832.078	6.038.300	5.727.250	5.482.900	5.657.300	5.714.700

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 19.100. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 329.650. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 28,1%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.

4.1.3 operationeel doel Bodemsaneringsprojecten uitvoeren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
4.1.3.1 instrument Uitvoeren van de bodemvisie	<ul style="list-style-type: none"> ■ Acties uit de Bodemvisie in uitvoering/uitgevoerd.
4.1.3.2 instrument In stand houden van waardevolle bodemkwaliteitsaspecten	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bescherming waardevolle bodemkwaliteitsaspecten verder in beleid verankerd. ■ Website aardkundige monumenten verwezenlijkt.
4.1.3.3 instrument Uitvoeren van het meerjarenprogramma	<ul style="list-style-type: none"> ■ Meer dan 75% van het programma uitgevoerd.

Bodemsanering 2005-2009	<ul style="list-style-type: none"> ■ Met externe partners en andere overheden nog na 2009 doorlopende saneringsprojecten uit dit programma uitgevoerd.
4.1.3.4 instrument Stimuleren van bodemsaneringen in stedelijk gebied en daarbuiten	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vastgestelde planning 2010-2014 voor het aanpakken van bodemproblemen in het stedelijk gebied door gemeenten en provincie uitgevoerd.
4.1.3.5 instrument Uitvoeren bodemsaneringstrategie en uitvoeringsprogramma 2010-2014	<ul style="list-style-type: none"> ■ Met externe partners en andere overheden volgens uitvoeringsprogramma saneringsprojecten uitgevoerd. ■ Rapportage voor midterm review uitvoering landelijk Bodemconvenant opgesteld. ■ Alle humane spoedlocaties onderzocht.
4.1.3.6 instrument Verlenen van vergunningen en ontheffingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ongeveer 290 vergunning- en ontheffingaanvragen afgehandeld.
4.1.3.7 instrument Handhaven van vergunningen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Handhavingsuitvoeringsprogramma HUP 2010-2011 uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 4.1.3.1 In plaats van opstellen van een bodemvisie voeren wij de bodemvisie uit, omdat de bodemvisie is opgesteld en inmiddels in uitvoering is.
  - 4.1.3.2 Bij de output vervalt Promotie- en acquisitieboek aardkundige monumenten gepubliceerd, omdat dit wordt vervangen door een website.
  - 4.1.3.4 De output is gewijzigd omdat het gezamenlijke plan inmiddels is vastgesteld en de uitvoering is gestart.
  - 4.1.3.5 Het uitvoeren van het Provinciaal Baggerprogramma en Provinciaal programma sanering waterbodems is verwijderd, omdat Het Provinciaal Baggerprogramma niet meer als afzonderlijk programma bestaat, maar is opgegaan in het Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO). De verantwoordelijkheid voor de waterbodemkwaliteit is per 1 januari 2010 overgegaan naar de waterkwaliteitsbeheerders. Het budget voor waterbodemsanering blijft bij de provincie. De waterbodems die nog onder verantwoordelijkheid van de provincie gesaneerd moeten worden zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma bodemsanering 2010-2014.
  - 4.1.3.5 de output Rapportage voor midterm review uitvoering landelijk Bodemconvenant opgesteld en alle humane spoedlocaties onderzocht toegevoegd.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 4.1.3.1. [De Bodemvisie Noord-Holland 2009-2013.](#)
  - 4.1.3.2 [Het Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2013.](#)
  - 4.1.3.3. [Het Meerjarenprogramma bodemsanering 2005-2009 en Wet bodembescherming \(laatste herziening 1-1-2006\).](#)
  - 4.1.3.6 [De Bodemsaneringstrategie en Uitvoeringsprogramma 2010-2014.](#)
  - 4.1.3.1- 4.1.3.5 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013.](#)
  - 4.1.3.6 Hier gaat het om de uitvoering (going concern) van bevoegd gezagtaken in het kader van [de Wet Bodemsanering](#) en [de Ontgrondingenwet- en verordening.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 4.1.3.1 – 4.1.3.5 Het [provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit [52.](#)
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.1.3 Bodemsaneringsprojecten uitvoeren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	704.949	5.377.400	3.210.800	1.671.500	1.671.500	1.671.500
Apparaatskosten	4.764.821	4.422.200	4.437.400	4.420.800	4.558.000	4.603.300
Directe lasten	17.720.634	29.908.000	23.936.924	24.678.729	6.937.888	7.051.249
Subtotaal lasten	23.190.404	39.707.600	31.585.124	30.771.029	13.167.388	13.326.049
Baten	16.657.509-	23.814.000-	17.213.561-	19.214.192-	2.194.200-	1.994.200-
Resultaat voor bestemming	6.532.895	15.893.600	14.371.563	11.556.837	10.973.188	11.331.849
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	719.889-	4.553.000-	3.323.834-	500.000-	-	-
Resultaat na bestemming	5.813.007	11.340.600	11.047.729	11.056.837	10.973.188	11.331.849

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 2.166.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 40,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 15.200. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 5.971.076. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 20%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 6.600.439. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 27,7%. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door een lagere rijksbijdrage bodemsaneringswerken.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 1.229.166. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 27%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

4.1.4 operationeel doel Milieubewustzijn stimuleren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
4.1.4.1 instrument Uitvoeren van de subsidieregeling Programmafinanciering EV-beleid voor andere overheden (2011-2014)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Op EV-gebied samengewerkt. ▪ Verantwoording 2010 opgesteld. ▪ Uitvoering programma 2011-2014 gestart. ▪ Subsidie 2011 verleend.
4.1.4.2 instrument Uitvoeren van de subsidieregeling Stimuleren verbetering luchtkwaliteit Noord-Holland (2007- 2011)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Subsidies verleend.
4.1.4.3 instrument Uitvoeren van het Rijksprogramma Leren voor Duurzame Ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diverse projecten voor leerprocessen in uitvoering genomen en afgerond.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Subsidiëren van de provinciale speerpunten is verwijderd, omdat dit hetzelfde instrument is als 4.1.4.3.
  - 4.1.4.1 In plaats van het uitvoeren van de subsidieregeling "Programma-

financiering EV-beleid voor andere overheden (2006-2010) voeren wij de subsidieregeling Programmafianciering EV-beleid voor andere overheden (2011-2014) uit, omdat het programma 2006-2010 is afgerond en het vervolgprogramma 2011-2014 start.

- 4.1.4.1 De output is aangepast aan het nieuwe programma 2011-2014.
- 4.1.4.2 In plaats van het uitvoeren van de subsidieregeling Stimuleren verbetering luchtkwaliteit Noord-Holland 2008, voeren wij de uitvoeringsregeling Stimuleren verbetering luchtkwaliteit Noord-Holland (2007-2011) uit, omdat de uitvoeringsregeling loopt over de periode 2007 tot en met 2011.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 4.1.4.1- 4.1.4.3 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) vindt u hier.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 4.1.4.1 - 4.1.4.3 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 52](#).
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - 4.1.4.1 EV staat voor Externe Veiligheid
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.1.4 Milieubewuszijn stimuleren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	17.041.823	8.263.500	7.640.500	3.725.500	2.420.500	2.420.500
Apparaatskosten	79.794	79.700	80.000	79.700	82.100	82.900
Directe lasten	539.187	2.548.600	922.000	777.000	777.000	777.000
Subtotaal lasten	17.660.803	10.891.800	8.642.500	4.582.200	3.279.600	3.280.400
Baten	1.449.195-	410.000-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	16.211.609	10.481.800	8.642.500	4.582.200	3.279.600	3.280.400
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	16.211.609	10.481.800	8.642.500	4.582.200	3.279.600	3.280.400

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 623.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 7,5%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Directe lasten nemen af met € 1.626.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 63,8%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 410.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door een lagere onttrekking van op de balans gereserveerde middelen externe veiligheid en verbeteren luchtkwaliteit.

4.1.5 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
4.1.5.1 instrument Uitvoeren Actieplan Geluid	■ Maatregelen uit het Actieplan Geluid volgens planning uitgevoerd.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tussentijdse evaluatie Actieplan Geluid opgesteld.
4.1.5.2 instrument Vorbereiden mogelijke herconfiguratie voor vliegveld Hilversum	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluitvorming over het vliegveld uitgevoerd.
4.1.5.3 instrument Uitvoeren Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aantal luchtkwaliteitknelpunten in Noord-Holland verminderd.
4.1.5.4 instrument Opstellen beleidsvisie externe veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beleidsvisie externe veiligheid afgerond en implementatie gestart.
4.1.5.5 instrument Uitvoeren Crisis- en Herstelwet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gemeenten bij het laten benoemen van milieuontwikkelingsgebieden gefaciliteerd.
4.1.5.6 instrument Bepalen positie milieu in gebiedsontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Milieudatabase ingericht.
4.1.5.7 instrument Uitvoeren van milieueffectrapportages	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Milieueffectrapportages opgesteld of getoetst.
4.1.5.8 instrument Opstellen en uitvoeren van de Agenda Duurzaamheid en de Provinciale Duurzaamheidsmeter	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Agenda Duurzaamheid opgesteld en uitgevoerd. ▪ Provinciale Duurzaamheidsmeter uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 4.1.5.1 Bij output toegevoegd dat een tussentijdse evaluatie van het actieplan geluid wordt uitgevoerd.
  - 4.1.5.4 Bij de output is 'op het landelijk beleidskader voor het transport van gevaarlijke stoffen geanticipeerd' vervallen omdat dit onderdeel is van de beleidsvisie EV en dubbel vermeld was.
  - 4.1.5.5 In plaats van Uitvoeren van de wet Stad en Milieu voeren wij de Crisis en Herstelwet uit, omdat de wet Stad en Milieu is overgegaan in de Crisis en Herstelwet. De output wordt het faciliteren van gemeenten bij het laten benoemen van milieuontwikkelingsgebieden.
  - 4.1.5.6 In plaats van Stimuleren gebiedsgerichte aanpak doen wij aan positiebepaling milieu in gebiedsontwikkeling, omdat het meer specifiek is dan het huidige instrument. De output wordt het inrichten van een milieudatabase.
  - 4.1.5.8 Dit instrument is toegevoegd omdat de agenda duurzaamheid en de provinciale duurzaamheidsmeter nieuwe activiteiten zijn vanuit het Provinciaal Milieu Beleidsplan.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 4.1.5.3 [Regionaal samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit en De aanvulling op het geactualiseerd Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel](#).
  - 4.1.5.1- 4.1.5.1 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 4.1.5.1 - 4.1.5.8 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 52](#).
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.1.5 Specifieke activiteiten/ onderwerpen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	111.440	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	888.212	1.272.200	2.694.000	694.000	694.000	694.000
Subtotaal lasten	999.652	1.272.200	2.694.000	694.000	694.000	694.000
Baten	15.198.290-	8.280.300-	5.220.000-	1.305.000-	-	-
Resultaat voor bestemming	14.198.638-	7.008.100-	2.526.000-	611.000-	694.000	694.000
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	14.198.638-	7.008.100-	2.526.000-	611.000-	694.000	694.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Directe lasten nemen toe met € 1.421.800. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 111,8%. De toename laat zich grotendeels verklaren door het saldo van hogere kasramingen uit reserves en de lagere lasten als gevolg van de bezuinigingsoperatie (inclusief accenten) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 3.060.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 37%. Dit wordt volledig verklaard door een lagere onttrekking van op de balans gereserveerde middelen actieplan geluidsbelastingkaart (€ 163.300) en een lagere rijksbijdrage externe veiligheid en verbetering luchtkwaliteit (€ 2.897.000).

4.2 beleidsdoel

Duurzame energie stimuleren

4.2.1 operationeel doel

Gebruik van duurzame energie stimuleren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
4.2.1.1 instrument Uitwerken van de PAS en opdrachtverlening	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programma 'Leren voor Duurzame Ontwikkeling' (LvDO) voortgezet en deels uitgevoerd. ▪ Ondersteuning van Natuur- en Milieueducatie werkveld op gebied van professionalisering gehandhaafd.
4.2.1.2 instrument Leveren van kennis over duurzame energie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meer bedrijven duurzame energie toegepast.
4.2.1.3 instrument Beschikbaar stellen van kennis over DE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De productie van duurzame energie toegenomen.
4.2.1.4 instrument Organiseren van internationale beurzen en bijeenkomsten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Noord-Holland als regio met een uitstekend vestigingsklimaat voor duurzame energie bedrijvigheid neergezet. ▪ De provincie Noord-Holland als koploper op

	<p>het gebied van duurzame energiebedrijvigheid en met een kenniscluster voor off shore windenergie/duurzame energietechnologie in de kop van Noord-Holland neergezet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De in Noord-Holland gevestigde bedrijven in deze branche een podium geboden om zich internationaal te presenteren op twee internationale beurzen.
4.2.1.5 instrument Opleveren van CO2 monitor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gemeentelijke uitvoering van duurzame energie- en klimaatprojecten door het CO2 Servicepunt bijgehouden. ▪ CO2-monitor jaarlijks opgeleverd.
4.2.1.6 instrument Uitvoeren van actieprogramma Klimaat	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in opgave provinciale klimaatadaptatie gekregen. • Maatregelen stappenplan klimaatneutrale organisatie gestart. • Opnieuw een klimaatscan (provinciale broeikasgasemissies, een energiebalans en een CO2-balans) uitgevoerd. • Samen met gemeenten meer energiezuinige openbare verlichting in Noord-Holland gerealiseerd. • Met behulp van de middelen uit LvDO diverse samenwerkingen opgezet (Urgenda, IVN). • Werkplan CO2 Servicepunt uitgevoerd. • Projecten voor TWIN-H investering zelfvoorziening energie (Texel) gestart.
4.2.1.7 instrument Opnemen klimaatbestendigheid in ruimtelijke plannen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klimaatbestendigheid in structuurvisie opgenomen. ▪ Klimaatbestendigheid in woonvisie verwerkt. ▪ Handreiking klimaatbestendigheid bij structuurvisie toegevoegd. ▪ Klimaat in 2015 in alle ruimtelijke planprocessen meegenomen.
4.2.1.8 instrument Maken van prestatieafspraken met gemeenten en waterschappen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gemeentelijke beleidsplannen over klimaat vastgesteld. ▪ Gemeenten en waterschappen bij concrete projecten op onder andere duurzaam bouwen door CO2 Servicepunt ondersteund.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 4.2.1.5 De monitor is opgesteld en wordt inmiddels toegepast.
  - 4.2.1.6 De output klimaatbestendigheid in woonvisie en andere kadernota's verwerken en innovatieve projecten gericht op CO2-reductie en klimaatbestendige ruimtelijke inrichting stimuleren zijn verwijderd omdat deze in instrument 4.2.1.7 zijn opgenomen.
  - 4.2.1.7 Bij de output is Handreiking klimaatbestendigheid bij structuurvisie toegevoegd.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 4.2.1.1- 4.2.1.8 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#).
  - 4.2.1.7 [Het uitvoeringsprogramma duurzaam bouwen](#).
  - 4.2.1.7 [Het uitvoeringsprogramma biomassa](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 4.2.1.1 - 4.2.1.8 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 52](#).
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - 4.2.1.1 PAS staat voor [Provinciaal Ambitie Statement Leren voor Duurzame Ontwikkeling](#).
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.2.1 Gebruik van duurzame energie stimuleren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	1.875.492	1.002.800	270.000	270.000	270.000	270.000
Apparaatskosten	1.922.144	1.123.000	1.126.800	1.122.600	1.157.500	1.168.900
Directe lasten	306.489	334.900	464.000	308.000	308.000	308.000
Subtotaal lasten	4.104.125	2.460.700	1.860.800	1.700.600	1.735.500	1.746.900
Baten	39.924	577.000	308.000	308.000	308.000	308.000
Resultaat voor bestemming	4.064.201	1.883.700	1.552.800	1.392.600	1.427.500	1.438.900
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	1.558.034	402.900	156.000	-	-	-
Resultaat na bestemming	2.506.168	1.480.800	1.396.800	1.392.600	1.427.500	1.438.900

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 732.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 73,1%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Directe lasten nemen toe met € 129.100. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 38,5%. De toename laat zich grotendeels verklaren door het saldo van hogere kasramingen uit reserves en de lagere lasten als gevolg van de bezuinigingsoperatie (inclusief accenten) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 269.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 46,6%. Dit wordt verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 269.000).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 246.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 61,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

4.2.2 operationeel doel Opwekking duurzame energie stimuleren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
4.2.2.1 instrument Realiseren van deelnemingen uit het Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Noord-Holland	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vijf deelnemingen gerealiseerd.
4.2.2.2 instrument Stimuleren van duurzame energietechnologie en duurzame energie-innovatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecten voor EFRO voorgedragen en cofinanciering ter beschikking gesteld. ▪ Projecten voor het Waddenfonds voorgedragen en cofinanciering ter beschikking gesteld. ▪ Projecten voor Europese en Rijksfondsen voorgedragen en cofinanciering ter beschikking gesteld. ▪ Werkend participatiefonds opgericht. ▪ Ambities uit de visie DE ten aanzien van windenergie, biomassa en duurzaam bouwen verwezenlijkt. ▪ Investerings TWINH ten aanzien van

	duurzame energie verwezenlijkt.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Werkend garantiefonds duurzaam bouwen opgericht.
4.2.2.3 instrument Uitvoeren van de Rijksregelingen SLOK en BLOW	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cofinancieringen SLOK en BLOW verwezenlijkt. ▪ Werkplan CO2 Servicepunt uitgevoerd.
4.2.2.4 instrument Uitvoeren van de subsidieregeling Duurzame Energiepaketten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stimuleringsgeld door 60 gemeenten ontvangen.
4.2.2.5 instrument Uitvoeren van vulpuntenregeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Twee groengasvulpunten verwezenlijkt.
4.2.2.6 instrument Intensiveren van de samenwerking met de noordelijke provincies binnen Energy Valley	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tien duurzame energie projecten gerealiseerd.
4.2.2.7 instrument Bereiken akkoord over energie tussen Rijk en Provincies	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluitvorming over nieuw akkoord plaatsgevonden.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 4.2.2.2 Bij de output is Participatiefonds opgericht en in werking en Garantiefonds duurzaam bouwen opgericht en in werking toegevoegd dat nieuwe financiële instrumenten zijn die worden voorbereid en volgend jaar actief zijn.
  - 4.2.2.3 Bij de output is werkplan CO2 Servicepunt uitvoeren toegevoegd.
  - 4.2.2.4 Bij de output is toepassen van duurzame energiemaatregelen stimuleren vervangen door: 70 aantal gemeenten hebben stimuleringsgeld ontvangen.
  - 4.2.2.6 Bij output meer duurzame energie projecten verwezenlijkt vervangen door tien duurzame energie projecten verwezenlijkt.
  - 4.2.2.7 Bij output meer duurzame energie projecten verwezenlijkt vervangen door besluitvorming over nieuw akkoord heeft plaatsgevonden.
  - Opleveren van CO2-monitor is verwijderd, omdat dit overeenkomt met instrument 4.2.1.5.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 4.2.2.1- 4.2.2.7 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 4.2.2.1 - 4.2.2.7 [Het provinciaal milieubeleidsplan 2009-2013](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit 52](#).
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	4.2.2 Opwekking duurzame energie stimuleren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	900.000	3.400.000	3.400.000	3.400.000
Overdrachten	1.871.451	2.818.000	1.149.500	262.500	1.059.500	20.000
Apparaatskosten	293.187	941.000	944.200	940.700	969.900	979.500
Directe lasten	3.888.418	342.500	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
Subtotaal lasten	6.053.056	4.101.500	4.393.700	6.003.200	6.829.400	5.799.500
Baten	-	3.685.600	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	6.053.056	415.900	4.393.700	6.003.200	6.829.400	5.799.500
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	4.505.668	1.712.000	1.149.500	262.500	1.059.500	20.000
Resultaat na bestemming	1.547.387	1.296.100	3.244.200	5.740.700	5.769.900	5.779.500

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen toe met € 900.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Geraamd zijn de rentelasten in verband met een nieuwe deelneming in het participatiefonds duurzame energie.
- Overdrachten nemen af met € 1.668.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 59,2%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 3.200. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen toe met € 1.057.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 308,8%. De toename laat zich grotendeels verklaren door het saldo van hogere kasramingen uit reserves en de lagere lasten als gevolg van de bezuinigingsoperatie (inclusief accnten) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 3.685.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 3.685.600).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 562.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 32,9%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Programma 5

Ruimte

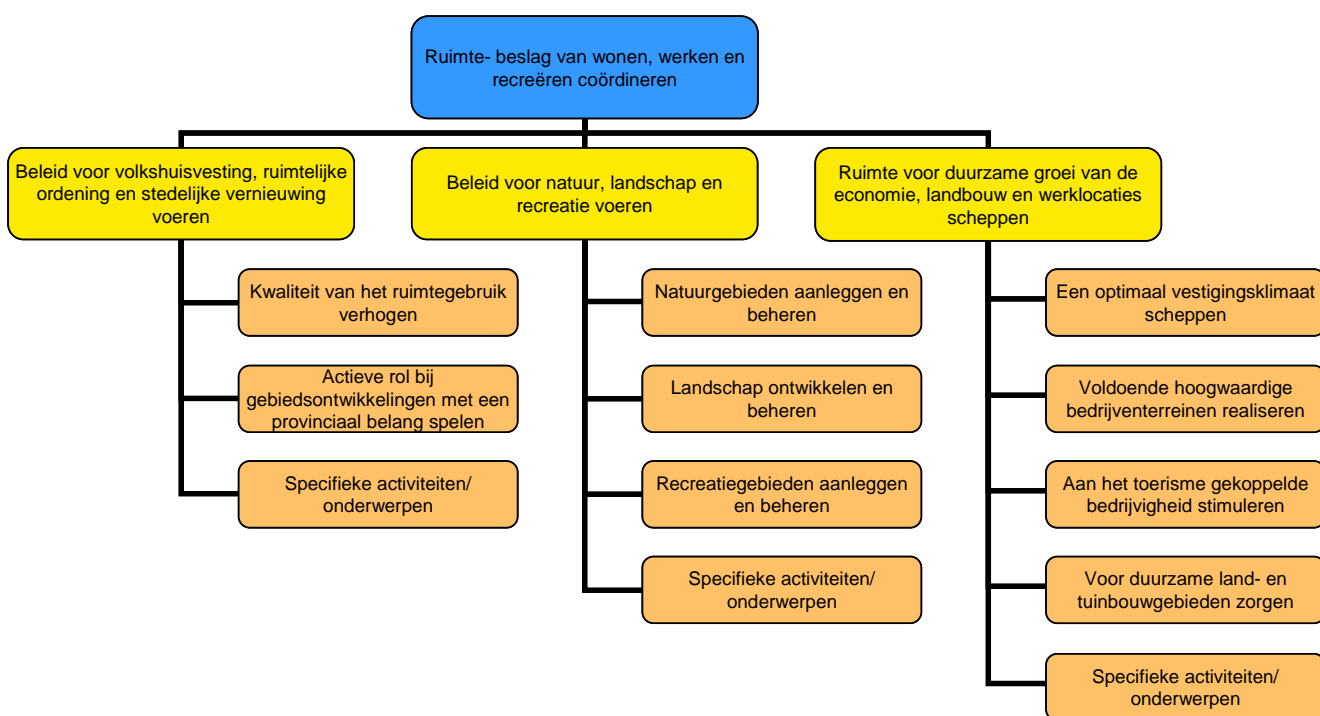

Maatschappelijk doel

Ruimtebeslag van wonen, werken en recreëren coördineren

Doelenboom

Beleidskader

- Wij hebben de opgave om de landschappelijke verscheidenheid, de biodiversiteit en de recreatie in stand te houden en te versterken. Dit doen wij om de betekenis van natuur en landschap op zich te behouden, voor het welbevinden van onze inwoners en voor een internationaal concurrerend vestigingsmilieu.
- Natuur en landschap strekken zich over gemeentegrenzen uit. Met het Rijk zijn in het kader van het investeringsbudget landelijk gebied uitvoeringsafspraken gemaakt over onder meer de ecologische hoofdstructuur, recreatie om de stad en nationale landschappen. Voor dit beleidsveld is daarbij een regierol weggelegd voor de provincie.
- Naast het werken aan het vergroten en verbinden van natuurgebieden (de EHS) is het van belang om via inrichtingsmaatregelen en een adequaat natuurbeheer te zorgen voor de gewenste ecologische kwaliteit van de EHS
- Er zijn te weinig recreatieve voorzieningen voor onze inwoners. Het scheppen van nieuwe recreatiegebieden om de steden en het beter bekend en toegankelijk maken van wat onze provincie al wel biedt kan dit opvangen.

- Toerisme levert een groeiende directe bijdrage aan onze economie en dus aan de werkgelegenheid. Om onze positie te behouden en te versterken is aandacht nodig voor goede, gezamenlijke promotie en kwaliteitsverbetering en product vernieuwing.
- De recessie waarin de wereldeconomie zich op dit moment nog bevindt heeft vanzelfsprekend ook voor Noord-Holland grote gevolgen. Het dempen van de gevolgen van de recessie bepaalt de komende tijd ons economisch beleid in belangrijke mate. Wij beseffen dat onze mogelijkheden beperkt zijn en leggen ons vooral toe op het versneld uitvoeren van grote projecten. De inhoudelijke basis voor het beleid blijven de Economische Agenda en de Agenda Landbouw en Visserij.
- Wij willen de knelpunten wegnemen die economische ontwikkeling belemmeren, vooral in regionale afstemming, coördinatie en samenwerking. Nadrukkelijke aandacht hebben wij ook voor de beschikbaarheid van bedrijventerreinen, zowel in kwalitatief als kwantitatief opzicht. Dat is immers een voorwaarde voor economische ontwikkeling. Volgens het beleid van het Rijk is ook ons uitgangspunt dat hierbij het beslag op nieuwe ruimte zoveel mogelijk dient te worden beperkt.
- Het noorden heeft een landelijk karakter: ongeveer 70% van de ruimte wordt in beslag genomen door de landbouw. Non-profit-diensten zijn in Noord-Holland Noord sterk vertegenwoordigd, maar zakelijke dienstverlening is ondervertegenwoordigd. De economische groei van de regio schept onvoldoende werkgelegenheid voor de regio, met een grote uitgaande pendel tot gevolg. De opgave voor dit deel van de provincie is meer groei te verwezenlijken.
- 80% van de werkgelegenheid bevindt zich in het zuiden van Noord-Holland. De financiële en zakelijke dienstverlening zijn hier sterk vertegenwoordigd, en de mainports Schiphol, de Amsterdamse havens en het sierteeltcomplex Aalsmeer bieden veel werkgelegenheid. De opgave voor dit deel van de provincie is het behouden en versterken van de internationale concurrentiepositie.
- In het toekomstbeeld zoals geschetst in de Provinciale Structuurvisie zorgen wij ervoor dat Noord-Holland een mooie, veelzijdige en internationaal concurrerende provincie blijft door in te zetten op klimaatbestendigheid, ruimtelijke kwaliteit en duurzaam ruimtegebruik. Alvorens tot ruimtelijke beslissingen te komen, worden eerst op deze drie belangen afwegingen gemaakt.
- Voor het realiseren van gewenste doelstellingen is in de Provinciale Structuurvisie een uitvoeringsprogramma opgenomen, deze bevat naast een sturingsfilosofie ook instrumenten om gewenste doelstellingen te realiseren.
- In 2020 beschikken de inwoners van Noord-Holland over voldoende woningen met een passende kwaliteit en in een aantrekkelijk woonmilieu.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Opstellen beheerplannen Natura2000 en realisatie nieuwe natuur (EHS).
- Uitvoeren van de robuuste ecologische verbindingen.
- Uitvoeren van een nieuw stelsel voor de subsidiëring van natuurbeheer.
- Beheren van natuur- en recreatiegebieden.
- Verbeteren van de stad-landrelatie door nieuwe recreatieve verbindingen en het verwezenlijken van recreatie om de stad.
- Economische agenda - Regionaal-economisch beleid: regionale samenwerking.
- Economische agenda - Regionaal-economisch beleid: innovatie, ondernemerschap en detailhandel.
- Economische agenda - Ruimtelijk-economisch beleid: werklocaties.
- Agenda Landbouw en Visserij - Ruimtelijk-economisch landbouwbeleid: agro-mainports.
- Agenda Landbouw en Visserij - Ruimtelijk-economisch landbouwbeleid: plattelandsontwikkeling.
- Agenda Landbouw en Visserij - Ruimtelijk-economisch landbouwbeleid: bloembollen.
- Agenda Landbouw en Visserij - Ruimtelijk-economisch landbouwbeleid: glastuinbouw.

- Agenda Landbouw en Visserij - Duurzame en biologische landbouw: stimuleren biologische landbouw.
- Agenda Landbouw en Visserij - Aquacultuur: ontwikkelen aquacultuur.
- Promotie van onze waterrijke provincie.
- Verwezenlijken van projecten en programma's zoals opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie.
- De gebiedsontwikkelingsprojecten Wieringerrandmeer, Wonen in het Groen Heiloo-Limmen, Westflank Haarlemmermeer, Crailo en Bloemendalerpolder.
- Ontwikkeling Schiphol binnen de milieugrenzen die het Rijk heeft bepaald.
- Versterking van het provinciale grondbeleid.
- Verwezenlijken van voldoende woningen in een aantrekkelijk woonmilieu met een passende kwaliteit in het jaar 2020.
- Verwezenlijken ruimtelijke kwaliteit door inzetten op Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) en deelname aan project Mooi Nederland.
- Verwezenlijken duurzaam ruimtegebruik door inzetten op Task Force Ruimtwinst en verdichting rond OV-knooppunten.
- Monitoren van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens op de woningmarkt, opstellen Regionale Actieprogramma's (RAP's) en aanjagen van woningbouw door inzet van provinciale instrumenten.
- Zuinig ruimtegebruik.
- Tegengaan van veronachtzaming van het landschap.
- Behoud van industrieel erfgoed.
- Terughoudendheid met bouwen in het IJmeer, Markermeer en IJsselmeer.
- (Mede) leidend in de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam.

Omgevingsfactoren

Klimaat:

- Een zomer met slecht weer beïnvloedt het aantal bezoekers van recreatiegebieden en het strandbezoek.
- De landbouwsector is gevoelig voor klimatologische omstandigheden.

Economie:

- De provincie is niet in staat de conjunctuur te beïnvloeden. De Nederlandse economie is een zeer open economie en daardoor gevoelig voor internationale ontwikkelingen. De huidige recessie toont dit eens te meer aan.
- Het aantal toeristische overnachtingen is afhankelijk van de conjunctuur.

Demografie:

- Grote delen van het landelijke gebied zullen blijvend onder druk staan van verstedelijking.
- Demografische ontwikkelingen kunnen van grote invloed zijn op de economische ontwikkeling. Een vergrijzende bevolking heeft op termijn gevolgen voor het aanbod op de arbeidsmarkt.

Andere partijen:

- Wij zijn afhankelijk van de besluitvorming van andere partijen, zoals waterschappen en natuurorganisaties.
- Het beleid en de wetgeving van het Rijk, bijvoorbeeld de Nota Ruimte, de nieuwe Wro, de Grondexploitatiewet en de Woningwet.
- Europese regelgeving zoals Natura 2000 en wetgeving op het gebied van luchtkwaliteit zijn ook afhankelijkheden.
- Bovenregionaal beleid, zoals het programma Randstad Urgent (RU) en het Ontwikkelingsbeeld Metropoolregio Amsterdam 2040.

- Gemeenten hebben hun eigen beleidsvrijheid.
- Marktpartijen en maatschappelijke organisaties die hun eigen belangen en werkwijze hebben.
- De uitkomsten van het overleg over de MTR in het kader van ILG staan onder druk van de bezuinigingsopgave van het Rijk.

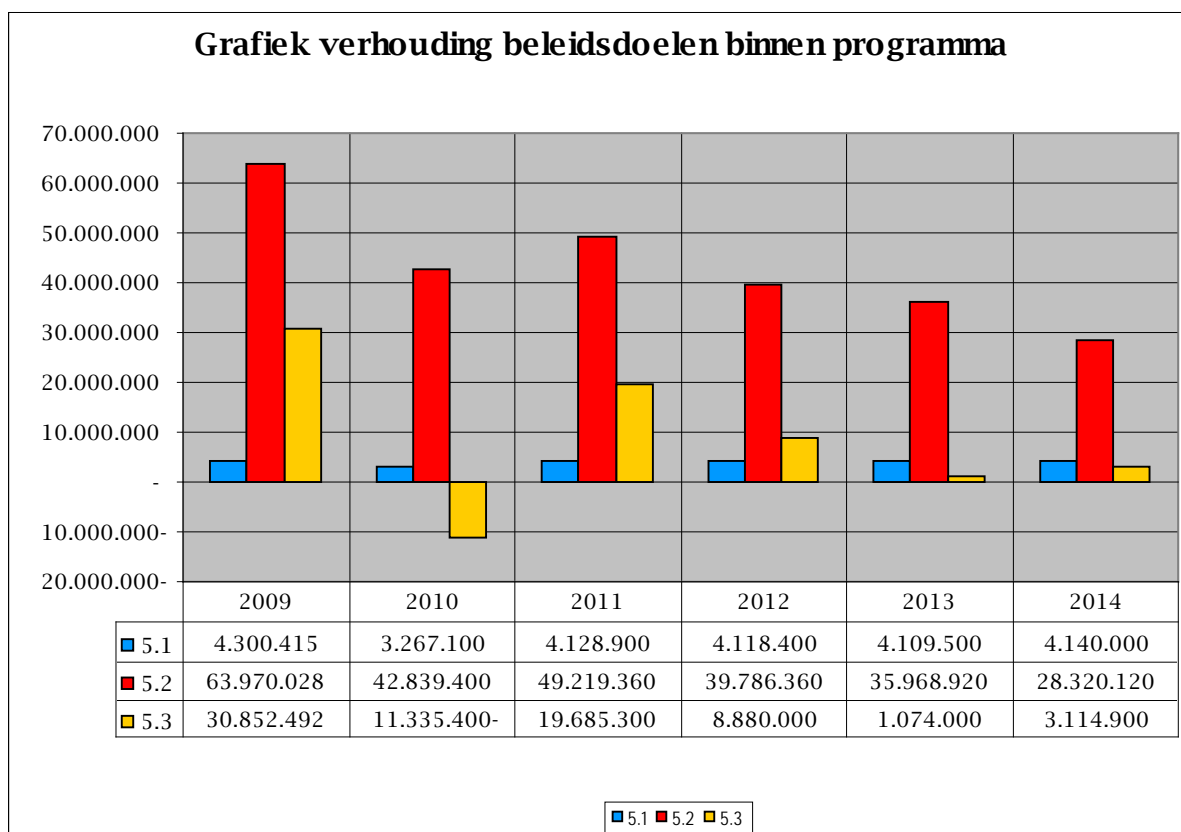
Budgettabel

Programma	5 Ruimte					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	1.502.401	3.715.900	2.747.300	2.818.200	2.731.300	2.657.600
Overdrachten	78.680.183	121.459.059	84.710.748	51.261.827	40.222.766	19.748.763
Apparaatskosten	24.146.965	22.805.800	22.882.800	22.798.400	23.505.400	23.738.700
Directe lasten	110.027.118	58.054.100	52.601.950	48.209.600	46.190.900	14.587.400
Subtotaal lasten	214.356.667	206.034.859	162.942.798	125.088.027	112.650.366	60.732.463
Baten	96.942.443	154.960.959	56.009.850	51.147.100	52.558.100	9.405.100
Resultaat voor bestemming	117.414.223	51.073.900	106.932.948	73.940.927	60.092.266	51.327.363
Storting reserves	1.200.000	1.562.600	10.115.500	-	-	-
Onttrekking reserves	94.413.725	59.398.100	55.216.800	26.504.000	14.521.300	4.550.000
Resultaat na bestemming	24.200.498	6.761.600	61.831.648	47.436.927	45.570.966	46.777.363

Toelichting op de Budgettabel

- Kapitaallasten nemen af met € 968.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 26,1%. Dit wordt grotendeels verklaard door raming van rentelasten in verband met een nieuwe deelneming in ECN Petten (+ € 1.600.000), lagere rentelasten strategisch grondbeleid (- € 380.600) en wegvallende eenmalige afschrijvingslasten in verband met grondaankopen Wieringerrandmeer (- € 2.369.400).
- Overdrachten nemen af met € 36.748.311. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 30,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 77.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 4.459.450. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 7,8%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 98.951.109. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 63,9%. Dit wordt grotendeels verklaard door lagere inzet van op de balans gereserveerde middelen ISV en lokatiesubsidies kleine stadsgewesten (€ 15.032.220), nieuw kasritme ILG en bedrijfsontwikkeling bedrijventerreinen (€ 14.690.689) en door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 61.020.600).
- Stortingen reserves nemen toe met € 8.552.900. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 547,4%. Dit wordt grotendeels verklaard door een toename van de storting in het mobiliteitsfonds van € 9.626.800 (bijdragen derden aansluiting A6-A9).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 4.181.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 7,0%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Grafiek verhouding doelen binnen programma

5.1 beleidsdoel

Beleid voeren voor volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

5.1.1 operationeel doel

Kwaliteit van het ruimtegebruik verhogen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.1.1.1 instrument Handhaven kwaliteitsrichtlijnen gemeentelijke Beeldkwaliteitsplannen	<ul style="list-style-type: none"> Instrument is afgebouwd en vervangen met ontheffingsaanvraag met advies van de Commissie ARO
5.1.1.2 instrument Handhaven/sturen op ruimtelijke kwaliteit door inzetten van Commissie ARO	<ul style="list-style-type: none"> Over kwaliteit beoogde uitbreiding buiten bestaand bebouwd gebied en kwaliteit van de landschappelijke inpassing geadviseerd.
5.1.1.3 instrument Inzetten van een 'Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit' (PARK)	<ul style="list-style-type: none"> Gevraagde en ongevroegde advisering op het gebied van ruimtelijke kwaliteit Afronding van de advisering een publicatie en brede conferentie over de ruimtelijke kwaliteit ('Festival van de Ruimte')
5.1.1.4 instrument	<ul style="list-style-type: none"> Beeldkwaliteitsplan voor de bufferwoningen

Mede ontwikkelen inrichtingsvarianten Waterlands Wonen	<ul style="list-style-type: none"> in Zeevang uitbreiden met ontwikkelingsstrategieën. Pilot Waterland
5.1.1.5 instrument Ondersteunen van gemeenten met de Task Force Ruim-tewinst (TFR)	<ul style="list-style-type: none"> Kennis- en procesondersteuning aan twee tot drie gemeenten beschikbaar gesteld. Met de 'assists' onze rol als kennismakelaar vervuld. TFR bij visievorming en uitvoering van 2 tot 3 locaties voor OV-knooppunten ingezet.
5.1.1.6 instrument Stimuleren en ondersteunen stedelijk vernieuwingsprojecten	<ul style="list-style-type: none"> Stedelijke vernieuwingsprojecten vanuit UNA/ISV, TWINH/ISV, P-ISV en ISV 3 ondersteund en gestimuleerd. Beleidskader voor ISV 3 uitgevoerd.
5.1.1.7 instrument Deelnemen in het Platform Ruimte voor wonen en werken in de IJmond	<ul style="list-style-type: none"> Ruimte voor woningen en bedrijven in combinatie met milieumaatregelen ontwikkeld, volgens intentieovereenkomst Ruimte voor wonen en werken in de IJmond.
5.1.1.8 instrument Stimuleren van de kwantitatieve woningbouwproductie door een Aanjaagteam wonen	<ul style="list-style-type: none"> Achterblijvende woning productie extra gestimuleerd. De woonmonitor aan de zorgmonitor gekoppeld.
5.1.1.9 instrument Verwezenlijken van Regionale actieprogramma's	<ul style="list-style-type: none"> Als kennismakelaar voor gemeenten door o.a. kwantitatieve en kwalitatieve monitoring van de woningbouw opgetreden. Afspraken tussen regio's en provincie door opstellen van Regionale Actieprogramma's (RAP's) gemaakt als uitwerking van de Provinciale woonvisie. Themabijeenkomsten en werkbezoeken over actuele onderwerpen georganiseerd. Kwaliteit en kwantiteit van de woningbouw door inzetten van Aanjaagteam via pilots, subsidies en voorbeeldprojecten gestimuleerd. Tweemaal per jaar klankbordgroep Wonen met Rijk en marktpartijen georganiseerd. Uitvoeringsregeling Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) toegepast.
5.1.1.10 instrument Toezicht houden op huisvesting statushouders	<ul style="list-style-type: none"> Achterstanden in de wettelijke taakstelling per gemeente voor de huisvesting van statushouders ingelopen. De toezichthoudende taak consequent aangepakt.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 5.1.1.6 Dit is een gewijzigd instrument.
  - In 2010 is de provinciale woonvisie vastgesteld. De woonvisie beslaat de periode 2010 - 2020. In de woonvisie wordt een invulling gegeven aan de kwalitatieve aspecten van het beleidsveld wonen. Vervolgens wordt per regio de provinciale woonvisie nader uitgewerkt, specifiek en concreet voor de betreffende regio (deel B). In de regionale actieprogramma's worden de regionale uitgangspunten vertaald naar een concreet regionaal woningbouwprogramma 2010 - 2015 (deel C).
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 5.1.1.1 Provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en Provinciale Verordening Structuurvisie 2040
  - 5.1.1.4 De nota voortgang Toekomst Taskforce Ruimtewinst (TFR).
  - 5.1.1.3 Provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en Provinciale Verordening Structuurvisie 2040
  - 5.1.1.5 Het beleidskader voor UNA-ISV en UNA ISV2 aanvragen. Het beleidskader voor besteding van rijksgeld voor stedelijke vernieuwing: ISV 1 en het beleidskader voor ISV 2. Na 2009: het beleidskader voor besteding van rijksgeld voor stedelijke vernieuwing: ISV3.
  - 5.1.1.7 Provinciale Woonvisie 2010-2020.
  - 5.1.1.8 Provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en Provinciale

Verordening Structuurvisie 2040 en Provinciale Woonvisie 2010-2020.

- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 5.1.1.1 Kwaliteitsrichtlijnen Beeldkwaliteitplannen is door Provinciale Staten geëvalueerd en behandeld in PS commissie ROG, 25 januari 2007 ter informatie: vraag 26, 2005.
  - 5.1.1.4 Bij de Najaarsnota 2008 zijn door Provinciale Staten extra middelen ter beschikking gesteld voor de TFR.
  - 5.1.1.3 Streekplan Noord-Holland Zuid is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht, PS 17-2-2003 en Streekplanuitwerking Waterlands Wonen is door Provinciale Staten vastgesteld met Besluit Voordracht 104, PS 15-12-2005.
  - 5.1.1.5 UNA-ISV is door Provinciale Staten vastgesteld met de volgende besluiten: UNA ISV1, PS 2005, UNA ISV2 1^e tranche, PS 2006, UNA ISV2 2^e tranche, PS 2007, P-ISV, PS 2008 en TWIN-H, PS 2008. Over ISV (besteding rijksgeld) hebben Provinciale Staten de volgende besluiten vastgesteld: Provinciale ISV, PS 2004 en ISV 1, PS 2000.
  - 5.1.1.6 Over de Intentieverklaring Ruimte voor wonen en werken in de IJmond zijn Provinciale Staten ingelicht.
  - 5.1.1.7 Het instellen van het Aanjaagteam Wonen, intensivering Aanjaag team is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht, PS 2004 en motie A6-12 (€250.000) - 17-11-2008 is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht, PS 2008.
  - 5.1.1.8 Het Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord is door de Provinciale Staten vastgesteld met Voordracht 69 d.d. 17 augustus 2004, PS besluit d.d. 25 oktober 2004.
  - 5.1.1.8 Kadernotitie provinciale woonvisie: 8 juni 2009 in cie ROG en 22 juni 2009 in Provinciale Staten
  - 5.1.1.9 Over het plan van aanpak “de provincie treedt in de plaats van de gemeente voor de huisvesting van statushouders” (GS 2008-69751) zijn de Provinciale staten ingelicht.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 5.1.1.1 Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (PS 2010) en Herijking Ecologisch Hoofdstructuur Noord-Holland (PS 2010)
  - 5.1.1.5 In 2010 begint een nieuwe periode voor rijksgeld stedelijke vernieuwing die duurt tot 2014. Een beleidskader voor besteding hiervan wordt gemaakt en wordt gevolgd door besluiten van Provinciale Staten over dit instrument. Verder is in 2008 besloten om nogmaals 10 miljoen euro provinciaal geld te besteden aan stedelijke vernieuwing met het accent op badplaatsen en stationsgebieden. Om hier uitvoering aan te geven wordt in 2010 een beleidskader gemaakt en vervolgens een besluit genomen over de te ondersteunen projecten.
  - Deze afwegingen zijn neergelegd in de intentieovereenkomst Ruimte voor wonen en werken in de IJmond. De in de intentieovereenkomst afgesproken onderzoeken en ruimtelijke plannen zijn in uitvoering en deels al uitgevoerd.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

<u>Operationeel doel</u>	<u>5.1.1 Kwaliteit van het ruimtegebruik verhogen</u>					
	<u>Jaarrekening 2009</u>	<u>Begroot 2010</u>	<u>Begroot 2011</u>	<u>Begroot 2012</u>	<u>Begroot 2013</u>	<u>Begroot 2014</u>
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	14.707.921	29.184.920	21.260.688	9.049.267	6.628.446	5.951.543
Apparaatskosten	5.297.924	4.433.800	4.447.900	4.431.900	4.569.200	4.614.900
Directe lasten	6.985.548	769.300	450.000	200.000	200.000	200.000
Subtotaal lasten	26.991.393	34.388.020	26.158.588	13.681.167	11.397.646	10.766.443
Baten	13.698.592	28.729.520	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	13.292.800	5.658.500	26.158.588	13.681.167	11.397.646	10.766.443
Storting reserves	-	1.073.900	-	-	-	-
Onttrekking reserves	6.921.564	6.059.600	13.374.700	2.713.000	123.700	-
Resultaat na bestemming	6.371.236	672.800	12.783.888	10.968.167	11.273.946	10.766.443

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 7.924.232. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 27,2%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 14.100. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 319.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 41,5%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 28.729.520. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt grotendeels verklaard door lagere inzet van op de balans gereserveerde middelen ISV en lokatiesubsidies kleine stadsgewesten (€ 15.207.220), lagere rijksbijdragen ISV (is in provinciefonds opgegaan) (€ 7.099.600) en door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 6.422.700).
- Stortingen reserves nemen af met € 1.073.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt veroorzaakt door in 2011 niet geraamde stortingen betreffende de vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009.
- Onttrekkingen reserves nemen toe met € 7.315.100. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 120,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

5.1.2 operationeel doel

Actieve rol spelen bij gebiedsontwikkeling met een provinciaal belang

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.1.2.1 instrument Uitvoeren van Uitvoeringsprogramma Structuurvisie.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoofdbelangen voor het uitvoeringsprogramma vastgesteld.
5.1.2.2 instrument Uitvoeren bevoegdheden uit Wro	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inpassingsplannen opgesteld. ▪ Projectbesluiten opgesteld. ▪ Voorbereidingsbesluiten opgesteld.
5.1.2.3 instrument Uitvoeren van het Strategisch grondbeleid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategische grondposities ingenomen en kansen voor aankoop van gronden die later van groot belang zijn voor het halen van provinciale doelen benut. ▪ Gronden, nodig voor het halen van provinciale doelen in projecten in een later stadium, ten laste van budget voor anticiperende aankopen op basis van de reservering en globale planning aangekocht. ▪ Overeenkomsten voor gebiedsontwikkelingen van provinciaal belang met ontwikkelaars gesloten. ▪ In de exploitatie en ontwikkeling van projecten deelgenomen en sturing gegeven c.q. regie gevoerd; tot anticipatie- en samenwerkingsovereenkomsten, grondexploitatie op grond van de WRO en voorstellen voor collegebesluiten over nieuwe programma's of projecten geleid. ▪ Provinciale kaders voor aankopen voor ontwikkelingsbedrijven vastgesteld. ▪ In veenweidegebieden de beheergrondbank geëvalueerd, voorstellen voor GS-besluiten opgesteld en DLG opdrachten voor verwer-

	ving, uitgifte en beheer verstrekt.
5.1.2.4 instrument Voeren van regie over het project Westflank-Haarlemmermeer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projectregie tot en met de fase Masterplan gevoerd. ▪ Masterplan voor (deel)gebied(en) opgesteld. ▪ Publiek-private overeenkomst(en) opgesteld. ▪ Bestuursakkoord Westflank Haarlem met uitvoerings- en financieringsafspraken afgesloten.
5.1.2.5 instrument Uitvoeren van Gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluitvorming over een Samenwerkingsovereenkomst en een Masterplan voor de Integrale gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder afgerond. ▪ Een ontwerp-inpassingsplan in procedure gebracht. ▪ De uitvoeringstructuur voorbereid.
5.1.2.6 instrument Uitvoeren van het project Wieringerrandmeer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grondleveringsbetalingsprotocol opgesteld en actieve grondverwerving gestart. ▪ Inpassingsplan en exploitatieplan door Provinciale Staten vastgesteld. ▪ Communicatietraject gestart. ▪ Externe financiering project georganiseerd.
5.1.2.7 instrument Opstellen van gebiedsvisie Schipholdriehoek 2040	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrale gebiedsontwikkeling van de Schipholdriehoek op basis gebiedsvisie Schipholdriehoek 2040 opgesteld.
5.1.2.8 instrument Ontwikkelen inrichtingsvarianten van het project Crailo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Overeenkomst met geselecteerde marktpartij gesloten. ▪ Inpassingsplan Crailo voorbereid.
5.1.2.9 instrument Versterken van de samenwerking en bewaken van de ambitie in het rood voor groen voorbeeldproject Wonen in het Groen. Trekker voor de uitvoering van de 'groene' kant van de gebiedsontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 'Nadere Overeenkomst Financiële Afspraken deel 2' afgesloten. ▪ Realisatieovereenkomst met RWS t.b.v. een aansluiting op de A9 afgerond. ▪ Deel van de groene projecten uitgevoerd.
5.1.2.10 instrument Ontwikkelen inrichtingsvarianten van maatschappelijk en economisch hergebruik van het Hembrugterrein.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creatieve bedrijvigheid in combinatie met maatschappelijke en recreatieve functies bepleit. ▪ De samenwerking tussen het RVOB, de gemeenten Zaanstad en de provincie voortgezet.
5.1.2.11 instrument Uitvoeren gebiedsontwikkelingsprojecten algemeen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Advisering over provinciale deelname in gebiedsontwikkelingsprojecten uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 5.1.2.6 Dit is een gewijzigd instrument.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 5.1.2.1 Op de website structuurvisie staan de Amendementen en Moties zoals deze zijn aangenomen bij vaststelling van de structuurvisie door Provinciale Staten op 21 juni 2010
  - 5.1.2.2 De 3^e nota Grondbeleid "Gegronde ontwikkeling .
  - 5.1.2.3 De nota Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer - Bollenstreek, de Startovereenkomst Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer de Bestuursovereenkomst Westflank Haarlemmermeer en het programma van eisen.
  - 5.1.2.4 Op de website structuurvisie staan de Amendementen en Moties zoals deze zijn aangenomen bij vaststelling van de structuurvisie door Provinciale Staten op 21 juni 2010
  - 5.1.2.5 Informatie over Streekplan Noord-Holland Noord - partiële herziening - Wieringerrandmeer.
  - 5.1.2.5 Op de website structuurvisie staan de Amendementen en Moties zoals deze zijn aangenomen bij vaststelling van de structuurvisie door Provinciale Staten op 21 juni 2010
  - 5.1.2.8 Op de website structuurvisie staan de Amendementen en Moties zoals deze zijn aangenomen bij vaststelling van de structuurvisie door Provinciale Staten op 21 juni 2010

- 5.1.2.9 [De intentieovereenkomst, de Bestuursovereenkomst, het Ruimtelijke Plan Landelijk Gebied en de Nadere Overeenkomst Financiële Afspraken deel 1.](#)
- 5.1.2.10 [Het GS besluit Ontwikkelingsrichting Hembrug.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 5.1.2.1. [Provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en Provinciale Verordening Structuurvisie 2040, PS besluit d.d. 21 juni 2010.](#)
  - 5.1.2.2 [De 3^e nota Grondbeleid is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht , PS 10-7-2006.](#)
  - 5.1.2.3 [De nota Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer - Bollenstreek is door Provinciale Staten vastgesteld met PS besluit d.d. 24-4-2006.](#)
  - 5.1.2.4 [Het streekplan Noord-Holland Zuid is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht ,PS 17-2-2003.](#)
  - 5.1.2.5 [Over het Wieringerrandmeer hebben Provinciale Staten op 17-3-2008 een besluit genomen Voordracht 25 .](#)
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - [5.1.2.1 Leidraad Landschap en Cultuurhistorie \(PS 2010\) en Herijking Ecologisch Hoofdstructuur Noord-Holland \(PS 2010\)](#)
  - [In de paragraaf over Grondbeleid is ook meer informatie te vinden.](#)

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.1.2 Actieve rol bij gebiedsontwikkelingen met een provinciaal belang spelen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	114	500.600	120.000	161.200	74.300	600
Overdrachten	3.836.086	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	-
Apparaatskosten	3.122.154	2.514.000	2.522.600	2.513.200	2.591.200	2.616.900
Directe lasten	938.557	3.397.100	2.554.000	2.254.000	2.254.000	2.254.000
Subtotaal lasten	7.896.911	8.911.700	7.696.600	7.428.400	7.419.500	4.871.500
Baten	766.491-	7.000-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	7.130.419	8.904.700	7.696.600	7.428.400	7.419.500	4.871.500
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	1.065.046-	668.100-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	6.065.374	8.236.600	7.696.600	7.428.400	7.419.500	4.871.500

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen af met € 380.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 76%. Dit wordt volledig verklaard door lagere rentelasten strategisch grondbeleid.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 8.600. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 843.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 24,8%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 7.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 7.000).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 668.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

5.1.3 operationeel doel

Specifieke activiteiten/ onderwerpen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.1.3.1 instrument Bijdragen aan metropoolregio Amsterdam	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Conferentie MRA in mei/ juni georganiseerd. ▪ MRA-monitor operationeel. ▪ MIRT-onderzoek MRA Zuidwest afgerond. ▪ In bestuurlijke samenwerking, door organisatie regiobijeenkomsten en communicatiemiddelen zoals MRA website, geïnvesteerd. ▪ Vervolg aan Investeringsstrategie uit 1^e MRA conferentie gegeven.
5.1.3.2 instrument Bijdragen aan de ontwikkeling van Schiphol	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Secretariaat Bestuursforum Schiphol en Bestuurlijke Regie Schiphol verzorgd. ▪ Initiatief genomen door de provincie NH, Amsterdam, Haarlemmermeer en Schiphol om in regionaal verband tot een gezamenlijke metropolitane investeringsstrategie te komen. ▪ Convenanten omgevingskwaliteit uitgevoerd, waaronder realisatie Informatieplicht. ▪ Samen met Sector, Rijk en bewoners aan de ontwikkeling van de hinderbeperkende maatregelen gewerkt. ▪ De stichting Omgevingskwaliteit samen met Schiphol opgericht. Toezicht op de uitvoering door de provincie gehouden. ▪ Aan de kosten voor stichting Omgevingskwaliteit jaarlijks bijgedragen. ▪ ARC-Project 'Quality of life in airport regions' uitgevoerd. Begin 2011 Europese Position Papers voor Omgevingskwaliteit gereed.
5.1.3.3 instrument Voeren van een maatschappelijk debat ruimtelijke kwaliteit Blauwe Hart (IJmeer - Markermeer)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afhankelijk van het kabinetsbesluit in oktober (RAAM - brief) met betrekking tot TMIJ (Toekomst Markeermeer IJmeer)
5.1.3.4 instrument Begeleiden ruimtelijke voornemens en plannen van gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provinciaal belang in gemeentelijke ruimtelijke planfiguren gewaarborgd. ▪ Juridisch instrumentarium Wet ruimtelijke ordening (zienswijzen, reactieve aanvragen, inpassingplannen) ingezet.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 5.1.3.2 Oprichting van de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS), [GS besluit 1-5-2001 agendapunt 5](#), [Contouren notitie Visie middellange en zeer lange termijn voor de luchthaven Schiphol en omgeving](#), [GS besluit 20-12-2005 agendapunt 10](#), [Oprichting Stichting Bevordering kwaliteit omgeving Schipholregio](#), [GS besluit 9-10-2007 agendapunt 8](#) en de [Globale verkenning voor de lange termijn](#), [GS besluit 13-2-2007 agendapunt 3](#).
  - 5.1.3.3 Het GS besluit van 19-6-2007, [agendapunt 2 Behoud door ontwikkeling voor hele IJsselmeergebied](#). Het GS besluit van 15-4-2008 [Toekomstperspectief Markermeer/IJmeer](#), [agendapunt 3](#).
  - 5.1.3.4 [De Wet ruimtelijke ordening](#).

- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 5.1.3.2 Visie middellange en zeer lange termijn voor de luchthaven Schiphol is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht 110, PS 27-11-2006 en de oprichting van de stichting Bevordering kwaliteit omgeving Schiphol is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht 70, PS 1-10-2007, agendapunt 18.
  - 5.1.3.4 De Lentenota 2008 is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht 48, PS 26-6-2008.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Taskforce Ruimtwinst en Strandzonerings zijn instrumenten die vanuit Provinciale Staten (via moties) op initiatief van Provinciale Staten zijn "opgericht".
  - 5.1.3.4 De Wet ruimtelijke ordening biedt ons de mogelijkheid om provinciale belangen en doelstellingen te borgen in gemeentelijke plannen. Wij vullen dat in met behulp van de provinciale sturingsfilosofie; vooral door in een zo vroeg mogelijk stadium in overleg te treden met gemeenten (proactie) over hun ruimtelijke voornemens in relatie tot provinciale belangen/doelstellingen. Op die wijze proberen wij de inzet van juridische instrumenten, zoals zienswijzen, reactieve aanwijzingen enzovoort, te voorkomen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.1.3 Specifieke activiteiten/ onderwerpen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	101.951	46.700	9.100	9.100	9.100	9.100
Apparaatskosten	1.633.495	2.167.100	2.174.600	2.166.500	2.233.700	2.255.900
Directe lasten	933.037	1.800.200	1.989.400	1.989.400	1.989.400	1.989.400
Subtotaal lasten	2.668.483	4.014.000	4.173.100	4.165.000	4.232.200	4.254.400
Baten	500.000-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	2.168.483	4.014.000	4.173.100	4.165.000	4.232.200	4.254.400
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	2.168.483	4.014.000	4.173.100	4.165.000	4.232.200	4.254.400

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 37.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 80,5%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 7.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen toe met € 189.200. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 10,5%. De toename laat zich grotendeels verklaren door het saldo van hogere kasramingen uit reserves en de lagere lasten als gevolg van de bezuinigingsoperatie (inclusief accenten) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.

5.2 beleidsdoel

Beleid voeren voor natuur, landschap en recreatie

5.2.1 operationeel doel

Natuurgebieden aanleggen en beheren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.2.1.1 instrument Vaststellen van Natuurbeheerplan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Natuurbeheerplan met de nieuwe ambitiekaart geactualiseerd.
5.2.1.2 instrument Verwerven, inrichten en particulier natuurbeheer van natuur (onderdeel van Bestuursovereenkomst ILG: 1.1.2.1)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 300 hectare verworven. ▪ 400 hectare ingericht. ▪ 100 hectare particulier natuurbeheer toegevoegd.
5.2.1.3 instrument Realiseren van ecologische verbindingzones en ontsnippering	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5-10 km verbindingzones aangelegd/ingericht. ▪ 10 punten ontsnipperd.
5.2.1.4 instrument Subsidiëren van het natuurbeheer van terreinen van derden (SNL als onderdeel van de Bestuursovereenkomst ILG: 1.1.2.1)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De daartoe in aanmerking komende terreinen beheerd volgens SNL (circa 18.500 hectare onder regeling natuurbeheer, circa 7.100 hectare onder regeling agrarisch natuurbeheer, circa 1.000 hectare onder regeling particulier natuurbeheer). ▪ Een (aanvullende) subsidie voor (groene) organisaties, voor het natuurbeheer en voor ondersteuning van vrijwilligers en speciale projecten verstrekt.
5.2.1.5 instrument Beheren van eigen terreinen of in samenwerking met derden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PWN-natuurterreinen (circa 7.000 hectare) volgens het meerjarenbeheerplan beheerd. ▪ Stichting Gooisch Natuurreservaat beheerplan 2011 (circa 2.800 hectare) verwezenlijkt ▪ Nationale Parken Duinen van Texel (4.300 hectare) en Zuid-Kennemerland (3.800 hectare) beheer en inrichtingsplan uitgevoerd.
5.2.1.6 instrument Verbeteren van leefgebieden(soortenbeleid)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecten die leiden tot verbetering van de biotoop van 25 soorten planten en dieren uitgevoerd. ▪ Nieuw actieprogramma voor weidevogels door de interprovinciale stuurgroep weidevogelbeleid opgesteld.
5.2.1.7 instrument Bieden van ruimtelijke bescherming en compensatie EHS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecten aan het RO-beleid (ruimtelijke verordening) over de beleidsregel 'Compensatie natuur en recreatie Noord-Holland' getoetst.
5.2.1.8 instrument Voeren van het interprovinciaal beleid voor het Waddenzegebied	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aan Regionaal College Waddengebied deelgenomen. ▪ Cofinanciering uit het Waddenfonds voor natuurprojecten en duurzame sociaal-economische projecten, inclusief duurzame energie ingezet. ▪ Het Beheer- en Ontwikkelingsplan Waddengebied voor 2011 uitgevoerd.
5.2.1.9 instrument Opstellen beheerplannen Natura 2000 gebieden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Twee beheerplannen voor de Oostelijke Vechtplassen/Naardermeer vastgesteld.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vijf concept beheerplannen voor Laag Holland vastgesteld.
5.2.1.10 instrument Uitvoeren van Faunabeleid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De Faunabeheereenheid voor de uitvoering van het faunabeheerplan gesubsidieerd.
5.2.1.11 instrument Verlenen en handhaven van vergunningen en ontheffingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ongeveer 130 aanvragen voor vergunningen en ontheffingen afgehandeld. ▪ Volgens het Handhavinguitvoeringsprogramma (HUP 2010-2011) en de Nalevingstrategie Omgevingsrecht Provincie Noord-Holland 2010-2013 uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 5.2.1.1-5.2.1.9 Plan van aanpak Natura 2000 (GS 2008) en de Handhavings uitvoeringsprogramma.
  - 5.2.1.10 Betreft de uitvoering (going concern) van bevoegd gezagtaken in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Landschapsverordening PN-H 2005.
  - 5.2.1.6, 5.2.1.10 Faunabeheerplan Noord-Holland 2009.
  - 5.2.1.1-5.2.1.10 Ontwerp Natuurbeheerplan Noord-Holland (GS 2010).
  - 5.2.1.1-5.2.1.10 Herijking Ecologische Hoofdstructuur Noord-Holland (PS 2010).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 5.2.1.4 - 5.2.1.5 Noord-Holland Natuurlijk is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 7-6-2005, Voordracht 49, Derde nota grondbeleid "gegronde ontwikkeling" is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 10-6-2006, de streekplannen voor NH-N en NH-Zuid is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht 80, PS19-11-2007.
  - 5.2.1.7 - 5.2.1.10 Beheernota PWN 2003-2013 is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 2003.
  - Nota natuurbeleid is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 2005,
  - Beleidsnota uitvoering Flora en Faunawet is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 2007.
  - Subsidieverordening ILG is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Voordracht 46, PS 23-6-2008.
  - De resultaten van de herijking EHS zijn door de Staten vastgesteld op 21 juni 2010.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - SNL: Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer.
  - ILG: Investeringsbudget Landelijk Gebied.
  - EHS: Ecologische Hoofdstructuur.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Voor de periode 2007-2013 hebben wij in het kader van de Bestuursovereenkomst ILG middelen van het Rijk beschikbaar gekregen voor de inrichting van het Landelijk Gebied. ILG-gebiedcommissies adviseren op basis van onze inhoudelijke en financiële kaders.
  - Onderdeel van het Natuurbeheerplan vormt de EHS inclusief de robuuste verbindingen en de provinciale ecologische verbindingzones. In het nieuwe Natuurgebiedplan is de omvorming van Programma Beheer naar de regeling SNL verwerkt.
  - Wij implementeren het flora- en faunabeheer op basis van de in 2009 herziene faunabeheerplannen.
  - 5.2.1.11 Vergunning- en ontheffingverlening zijn vraaggestuurde processen.
De geraamde output is gebaseerd op ervaringscijfers. In het geval naast de Wabo-vergunning ook een vergunning nodig is ingevolge de Nb-wet, dan wel de FF-wet, gaat dat onderdeel op in de Wabo-vergunning. Als de gemeente bevoegd gezag is voor het verlenen van de Wabo-vergunning verstrekt het college het Nb-wetdeel en het FF-wetdeel in de vorm van een verklaring van geen bedenkingen (een wettelijk bindend advies). Naast de vergunningen ingevolge de Nb-wet voert het college jaarlijks ook circa 250 toetsen uit aan de hand van de Nb-wet, resulterend in een besluit richting de aanvrager dat een activiteit vergunningvrij is, dan wel dat het opstellen van een passende beoordeling benodigd is met een vergunningaanvraag.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.2.1 Natuurgebieden aanleggen en beheren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	1.260.968	-	-	-	-	-
Overdrachten	6.921.129	9.429.200	8.390.700	4.429.900	3.329.900	3.579.900
Apparaatskosten	4.061.240	4.008.000	4.021.700	4.006.800	4.131.000	4.171.900
Directe lasten	8.084.549	4.198.100	2.990.300	1.617.400	644.000	644.000
Subtotaal lasten	20.327.887	17.635.300	15.402.700	10.054.100	8.104.900	8.395.800
Baten	582.500-	6.158.900-	240.000-	170.000-	-	-
Resultaat voor bestemming	19.745.387	11.476.400	15.162.700	9.884.100	8.104.900	8.395.800
Storting reserves	1.200.000	488.700	10.115.500	-	-	-
Onttrekking reserves	23.739.009-	2.073.500-	4.240.000-	1.840.700-	300.000-	550.000-
Resultaat na bestemming	2.793.622-	9.891.600	21.038.200	8.043.400	7.804.900	7.845.800

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 1.038.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 11%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 13.700. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 215.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 6,7%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 5.918.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 96,1%. Dit wordt verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 5.526.400) en een lagere rijksbijdrage Beheerplannen Natura 2000 (€ 392.500).
- Stortingen reserves nemen toe met € 9.626.800. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 1969,9%. De stortingen houden verband met bijdragen derden betreffende de aansluiting A6-A9 (zie programmabegroting 2010, 10-14-28 en 10-14-29).
- Onttrekkingen reserves nemen toe met € 2.166.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 104,5%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

5.2.2 operationeel doel

Landschap ontwikkelen en beheren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.2.2.1 instrument Uitvoeren bestuursovereenkomst ILG en Provinciaal Meerjarenprogramma Groen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Start van de projecten genoemd in het uitvoeringsprogramma ILG 2011 dat tot stand is gekomen via advisering door de ILG-gebiedscommissies. (Zie voor de output de operationele doelen voor natuur, landschap, recreatie, landbouw, water en cultuurhistorie) ▪ Implementatie van de uitkomsten van de Midterm review van het ILG 2007-2013 ▪ Implementatie van de evaluatie van de ILG-

	<ul style="list-style-type: none"> structuur ▪ Een provinciaal Meerjarenprogramma Groen opgesteld.
5.2.2.2 instrument Uitvoeren van programma's nationale landschappen (onderdeel Bestuursvereenkomst ILG: 1.1.2.1)	<p>Laag Holland</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Visie op het beheer van de veenweidegebieden opgesteld. ▪ Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Laag Holland 2007-2013 uitgevoerd. ▪ Programma Westelijke Veenweidegebieden in vijf gebieden (Wormer-Jisperveld-Kalverpolder-Zeevang-Westzaan en Waterland Oost) in uitvoering gebracht. ▪ Communicatieplan Laag Holland vastgesteld. ▪ Geactualiseerd recreatieplan Laag Holland in uitvoering gebracht <p>Groene Hart</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoeringsprogramma 2007-2013 uitgevoerd. ▪ Icoonproject merk en marketing 2009-2011 uitgevoerd. ▪ Recreatief routenetwerk Groene Hart deels verwezenlijkt. ▪ Projecten onderdeel Groene Uitweg uitgevoerd.
5.2.2.3 instrument Uitvoeren actieplan Metropolitane landschap	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontwikkelstrategieën voor metropolitane landschap/bufferzones vastgesteld, uitgewerkt en in uitvoering: <ul style="list-style-type: none"> - MRA-West(onder andere Binnenduinrand - Amstelscheg - Waterland ▪ Bestuurlijke coördinatie over uitvoeringsafspraken MRA gevoerd. ▪ Bijdrage over het Metropolitane landschap bij de tweede conferentie over de metropoolregio Amsterdam in 2011 geleverd.
5.2.2.4 instrument Uitvoeren van de subsidieregeling landschapselementen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100 projecten voor aanleg of herstel van landschapselementen door particulieren gesubsidieerd.
5.2.2.5 instrument Coördineren van de iepziektebestrijding	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het nieuwe convenant uitgevoerd.
5.2.2.6 instrument Uitvoeren Ruimte voor Ruimte-regeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluatie van de Ruimte voor Ruimte-regeling uitgevoerd.
5.2.2.7 instrument Verlenen van ontheffingen (in kader van provinciale landschapsverordening)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ongeveer 25 ontheffingsaanvragen afgehandeld. ▪ Bij illegale situaties toezicht gehouden en handhavend opgetreden.

Toelichting

- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 5.2.2.1 De bestuursvereenkomst 2007-2013 en de [Uitvoeringsprogramma II Groene Uitweg, Uitvoeringsprogramma Nationaal landschap Laag-Holland 2007-2013, Uitvoeringsprogramma Groene Hart 2007-2013.](#)
  - 5.2.2.2 - 5.2.2.5 Het Beleidskader [Landschap en Cultuurhistorie.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 5.2.2.1 - 5.2.2.3 [Uitvoeringsprogramma Groene Hart](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit Voordracht 121, PS 2006](#)
  - 5.2.2.1 - 5.2.2.4 [beleidsnotitie landschapsverordening](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit Voordracht 43, PS 10-5-2005](#) en de [Subsidieverordening ILG](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit Voordracht 46, PS 23-6-2008.](#)
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - ILG: Investeringsbudget Landelijk Gebied.

- MRA: Metropool Regio Amsterdam.
- Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - 5.2.2.5 Als het overleg succesvol verloopt, verlengt het college in 2010 het convenant met gemeenten en terreinbeheerders om iepziekte te bestrijden en vindt in 2011 een eerste nulmeting plaats over de ziektedruk.
  - Wij cofinancieren het Projectenprogramma Groene Uitweg.
  - Op verzoek van het Rijk hebben wij uitvoeringsprogramma's opgesteld voor vier Nationale Landschappen: Laag Holland, Groene Hart, Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie. Belangrijke onderdelen worden in ILG-verband uitgevoerd.
  - 5.2.2.7 Vergunning- en ontheffingverlening zijn vraaggestuurde processen. De geraamde output is gebaseerd op ervaringscijfers. Het plaatsen van reclameborden (opschriften) en het aanleggen van woonschepen buiten de bebouwde kom. Dit gebeurt op aanvraag, maar ook naar aanleiding van controles.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.2.2 Landschap ontwikkelen en beheren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	2.369.400	-	-	-	-
Overdrachten	24.468.026	30.256.500	19.393.300	18.527.800	18.431.700	4.431.700
Apparaatskosten	5.098.378	3.948.300	3.961.800	3.947.000	4.069.400	4.109.800
Directe lasten	42.379.923	40.841.300	37.801.150	35.408.400	34.389.400	2.785.900
Subtotaal lasten	71.946.326	77.415.500	61.156.250	57.883.200	56.890.500	11.327.400
Baten	47.906.805-	54.774.000-	42.065.750-	40.073.000-	39.054.000-	1.000-
Resultaat voor bestemming	24.039.521	22.641.500	19.090.500	17.810.200	17.836.500	11.326.400
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	18.268.700-	11.312.100-	10.646.600-	10.550.500-	4.000.000-
Resultaat na bestemming	24.039.521	4.372.800	7.778.400	7.163.600	7.286.000	7.326.400

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen af met € 2.369.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door eenmalige afschrijvingen in 2010 in verband met grondaankopen Wieringerrandmeer.
- Overdrachten nemen af met € 10.863.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 35,9%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 13.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 3.040.150. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 7,4%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 12.708.250. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 23,2%. Dit wordt grotendeels verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 2.294.900) en een lagere rijksbijdrage ILG-groenfonds (€ 9.893.000).
- Onttrekkingen aan reserves nemen af met € 6.956.600 Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 38,1%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

5.2.3 operationeel doel

Recreatiegebieden aanleggen en beheren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.2.3.1 instrument Aankopen, inrichten van nieuwe recreatiegebieden conform de RodS opgave uit ILG	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 200 hectare verworven. ▪ 100 hectare ingericht.
5.2.3.2 instrument Subsidiëren van het oplossen van knelpunten in recreatieve routenetwerken	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10 knelpunten opgelost.
5.2.3.3 instrument Verlenen van openstellingvergoedingen voor boerenlandpaden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 12 kilometer paden extra opengesteld.
5.2.3.4 instrument Deelnemen in bestuurlijke en financiële zin in recreatieschappen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Per recreatieschap het beheerplan voor 2011 vastgesteld.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
    - Geen.
  - Beleidsstukken bij deze instrumenten:
    - 5.2.3.1 - 5.2.3.3 [De bestuursovereenkomst 2007-2013](#).
  - Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
    - 5.2.3.2 - 5.2.3.3 [Agenda Recreatie en Toerisme 2008-2011](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 2008, [Subsidieverordening ILG](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit Voordracht 46, PS 23-6-2008](#).
    - 5.2.3.4 - 5.2.3.5 [Agenda Recreatie en Toerisme 2008-2011](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS, 2008, de Strategische visie recreatieschappen is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit PS 2005, [Gemeenschappelijke regelingen m.b.t. de zeven recreatieschappen](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met diverse besluiten van verschillende jaren.
  - Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
    - RodS: Recreatie om de Stad
    - ILG: Investeringsbudget Landelijk Gebied
  - Extra informatie voor kaderstelling of controle:
    - Geen.
-

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.2.3 Recreatiegebieden aanleggen en beheren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
Overdrachten	6.727.680	16.738.000	12.108.060	9.241.660	7.112.620	5.661.720
Apparaatskosten	1.893.064	2.082.400	2.089.600	2.081.900	2.146.400	2.167.700
Directe lasten	11.658.705	1.198.700	750.000	750.000	750.000	750.000
Subtotaal lasten	20.297.949	20.037.600	14.966.160	12.092.060	10.027.520	8.597.920
Baten	112.829-	10.323.400-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	20.185.120	9.714.200	14.966.160	12.092.060	10.027.520	8.597.920
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	12.769.032-	9.325.600-	6.948.900-	3.888.100-	1.450.900-	-
Resultaat na bestemming	7.416.088	388.600	8.017.260	8.203.960	8.576.620	8.597.920

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 4.629.940. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 27,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 7.200. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 448.700. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 37,4%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 10.323.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 10.323.400).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 2.376.700. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 25,5%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

5.3 beleidsdoel

Ruimte scheppen voor duurzame groei van de economie, landbouw en werklocaties

5.3.1 operationeel doel

Een optimaal vestigingsklimaat scheppen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.3.1.1 instrument Cofinancieren van regionale economische samenwerkingsverbanden	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regionale economische samenwerkingsverbanden in Zuid-Kennemerland, Gooi en Vechtstreek en IJmond mede gefinancierd. ▪ Aan regionaal bestuurlijke overleggen deelgenomen.
5.3.1.2 instrument Cofinancieren van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (NHN)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aan de AvA en REON bestuurlijk deelgenomen.
5.3.1.3 instrument	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aan het bestuursplatform

Participeren in samenwerkingsverbanden in het Noordzeekanaalgebied	Noordzeekanaalgebied bestuurlijk deelgenomen.
5.3.1.4 instrument Cofinancieren van het programma Pieken in de Delta	<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 5 projecten in Noord-Holland gehonoreerd.
5.3.1.5 instrument Implementeren Breednet	<ul style="list-style-type: none"> 50 gemeenten aan deelgenomen. 500 aansluitingen in Noord-Holland Noord gerealiseerd.
5.3.1.6 instrument Uitvoeren van de provinciale detailhandelsvisie	<ul style="list-style-type: none"> Monitor detailhandel uitgevoerd. Regionale adviescommissies detailhandel ingesteld.
5.3.1.7 instrument Deelnemen in het Life Science Fonds Amsterdam	<ul style="list-style-type: none"> Startende life science-ondernemers in de regio's Groot-Amsterdam en Alkmaar ondersteund.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - 5.3.1.6 - 5.3.1.7 Nieuw.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 5.3.1.1 - 5.3.1.7 De [Economische Agenda 2008 - 2011](#).
  - 5.3.1.7 De [Provinciale detailhandels- en leisurevisie](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 5.3.1.1 - 5.3.1.7 De [Economische Agenda 2008 - 2011](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit voordracht 32, PS d.d. 21 april 2008](#).
  - 5.3.1.6 De [Provinciale detailhandels- en leisurevisie](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit voordracht 03, PS d.d. 9 februari 2009](#).
  - 5.3.1.7 Over [Life Science Fonds Amsterdam](#) is door Provinciale Staten besloten op 16 maart 2009.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Wij willen partijen samenbrengen en samenwerking stimuleren om economische activiteit op regionaal niveau te bereiken.
  - Wij zoeken de samenwerking met anderen om beleidsmatig maar vooral uitvoerend hetzelfde doel na te streven.
  - Wij willen een MKB dat daadwerkelijk innoveert en dat toegang heeft tot alle benodigde kennis.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.3.1 Een optimaal vestigingsklimaat scheppen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	31.624	45.900	56.900	86.600	86.600	86.600
Overdrachten	3.663.798	2.083.200	1.658.000	-	-	-
Apparaatskosten	1.174.277	1.223.400	1.227.500	1.223.000	1.261.000	1.273.400
Directe lasten	750.354	2.605.400	4.743.000	4.705.000	4.705.000	4.705.000
Subtotaal lasten	5.620.053	5.957.900	7.685.400	6.014.600	6.052.600	6.065.000
Baten	33.066.994	14.676.500	13.576.500	10.776.500	13.376.500	9.276.500
Resultaat voor bestemming	27.446.941	8.718.600	5.891.100	4.761.900	7.323.900	3.211.500
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	27.446.941	8.718.600	5.891.100	4.761.900	7.323.900	3.211.500

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen toe met € 11.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 24%. Dit wordt verklaard door geraamde rentelasten in verband met een nieuwe deelneming in het Life Science Fonds Amsterdam.
- Overdrachten nemen af met € 425.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 20,4%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 4.100. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen toe met € 2.137.600. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 82%. De toename laat zich grotendeels verklaren door het saldo van hogere kasramingen uit reserves en de lagere lasten als gevolg van de bezuinigingsoperatie (inclusief accenten) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 1.100.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 7,5%. Dit wordt volledig verklaard door een per saldo lager geraamde dividenduitkering restant Nuon-Vattenfall transactie en Alliander N.V.

5.3.2 operationeel doel

Hoogwaardige bedrijventerreinen realiseren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.3.2.1 instrument Uitvoeren van de herstructurering en intelligent ruimtegebruik op bedrijventerreinenregeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15% ruimtewinst behaald. ▪ 10% duurzaamheidsmaatregelen op geherstructureerde bedrijventerreinen doorgevoerd.
5.3.2.2 instrument Monitoren van bedrijventerreinen en kantoren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jaarlijkse monitoring van bedrijventerreinen en kantoren, ter actualisatie van beleid, verzorgd.
5.3.2.3 instrument Uitvoeren van het programma Water als Economische Drager (WED)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecten uitgevoerd op het gebied van watergebonden bedrijvigheid en recreatief gebruik van water.
5.3.2.4 instrument Deelnemen in het Bestuursform Schiphol	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitor REVS uitgevoerd. ▪ Ontwikkelingsstrategie REVS verwezenlijkt. ▪ Nieuw selectief vestigingsbeleid ingevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 5.3.2.1 - 5.3.2.5 De [Economische Agenda 2008 - 2011](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 5.3.2.1. - 5.3.2.5 De [Economische Agenda 2008 - 2011](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit voordracht 32, PS d.d. 21 april 2008](#).
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - SADC- Schiphol Area Development Company.
  - REVS- Ruimtelijk Economische Visie Schipholregio.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Wij willen kwalitatief en kwantitatief tijdig voldoende ruimte beschikbaar stellen voor economische activiteiten en daarbij verantwoord met schaarse ruimte omgaan.
  - Wij willen dat grote werklocaties als Schiphol/ANZKG/Aalsmeer maar ook bedrijventerreinen en kantoorlocaties regionaal afgestemd worden.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.3.2 Voldoende hoogwaardige bedrijventerreinen realiseren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	191.194	781.500	2.551.900	2.551.900	2.551.900	2.551.900
Overdrachten	15.688.458	29.922.239	18.856.800	7.389.300	2.096.200	-
Apparaatskosten	728.939	1.263.600	1.268.000	1.263.300	1.302.500	1.315.300
Directe lasten	36.051.220	190.000	65.000	26.300	-	-
Subtotaal lasten	52.659.812	32.157.339	22.741.700	11.230.800	5.950.600	3.867.200
Baten	244.949-	39.662.639-	127.600-	127.600-	127.600-	127.600-
Resultaat voor bestemming	52.414.863	7.505.300-	22.614.100	11.103.200	5.823.000	3.739.600
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	48.832.032-	22.714.800-	18.921.800-	7.415.600-	2.096.200-	-
Resultaat na bestemming	3.582.831	30.220.100-	3.692.300	3.687.600	3.726.800	3.739.600

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen toe met € 1.770.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 226,5%. Dit wordt verklaard door hogere rentelasten voor de deelneming in de Schiphol Area Development Company (SADC) (+ € 210.400) en geraamde rentelasten in verband met een nieuwe deelneming in ECN Petten (+ € 1.560.000).
- Overdrachten nemen af met € 11.065.439. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 37%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 4.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 125.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 65,8%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 39.535.039. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 99,7%. Dit wordt grotendeels verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 35.817.200) en een lagere rijksbijdrage ruimte voor bedrijven (€ 3.892.839).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 3.793.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 16,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

5.3.3 operationeel doel

Aan het toerisme gekoppelde bedrijvigheid stimuleren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.3.3.1 instrument Uitvoeren van een in nader overleg met de sector vorm te geven strategisch uitvoeringsprogramma marketing en promotie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Activiteitenplan 2011 uitgevoerd. ▪ Actieprogramma riviercruisevaart uitgevoerd. ▪ Kerncijfers op orde gebracht.
5.3.3.2 instrument Stimuleren en beheren van recreatieve verbindingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Noord-Holland-pad gepromoot.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 5.3.3.1 – 5.3.3.3 De [Agenda Recreatie en Toerisme 2008-2011](#) de [Strategische visie recreatieschappen](#) en het [Uitvoeringsprogramma Marketing en promotie 2007-2010](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 5.3.3.1 – 5.3.3.3 [De Agenda Recreatie en Toerisme 2008-2011](#) is door Provinciale Staten vastgesteld in 2008.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen..

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.3.3 Aan het toerisme gekoppelde bedrijvigheid stimuleren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	-	-	-	-	-	-
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	885.541	1.146.200	500.000	500.000	500.000	500.000
Subtotaal lasten	885.541	1.146.200	500.000	500.000	500.000	500.000
Baten	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	885.541	1.146.200	500.000	500.000	500.000	500.000
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	885.541	1.146.200	500.000	500.000	500.000	500.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Directe lasten nemen af met € 646.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 56%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.

5.3.4 operationeel doel

Voor duurzame land- en tuinbouwgebieden zorgen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
5.3.4.1 instrument Ondersteunen agro-mainports Noord-Holland-Noord en greenport Aalsmeer	<ul style="list-style-type: none"> ■ Agriboard Noord-Holland Noord ondersteund. ■ Projecten uit het gebiedsprogramma greenport Aalsmeer uitgevoerd.
5.3.4.2 instrument Inzetten van regelingen uit het plattelandontwikkelingsprogramma voor concurrentieversterking door professionalisering	<ul style="list-style-type: none"> ■ POP-projecten uitgevoerd
5.3.4.3 instrument Uitvoeren en cofinanciering van onderzoeken naar structuur van de bloembollensector	<ul style="list-style-type: none"> ■ Onderzoeken uitgevoerd.

5.3.4.4 instrument Subsidiëren van de stichting ter verbetering van de agrarische structuur	<ul style="list-style-type: none"> ■ Subsidie aan stichting ter verbetering van de agrarische structuur voor ruilverkaveling verleend.
5.3.4.5 instrument Monitoren Glastuinbouwontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Monitor glastuinbouw uitgevoerd. ■ Plan voor verspreid glas opgesteld.
5.3.4.6 instrument Stimuleren van de vergroting van het biologische areaal	<ul style="list-style-type: none"> ■ 2 omschakelingsregelingen uitgevoerd. ■ MAP uitgevoerd.

Toelichting

<ul style="list-style-type: none"> ■ Veranderingen in deze instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Geen.   ■ Beleidsstukken bij deze instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> ○ 5.3.4.1 - 5.3.4.7 De <u>Agenda Landbouw en Visserij 2008 - 2011</u> vindt u hier.   ■ Beslissingen van de Staten over deze instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> ○ 5.3.4.1 - 5.3.4.7 De <u>Agenda Landbouw en Visserij 2008 - 2011 is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit voordracht 32, PS d.d. 21 april 2008.</u>   ■ Betekenis van gebruikte termen en afkortingen: <ul style="list-style-type: none"> ○ MAP: Meerjarig Aanbodskrapte Plan.   ■ Extra informatie voor kaderstelling of controle: <ul style="list-style-type: none"> ○ 5.3.4.1 Wij willen de agrarische marktpositie versterken door ruimte te bieden aan toekomstgericht en duurzaam ondernemerschap, lettend op de maatschappelijke vraag en de marktbehoefte van de ondernemers. ○ 5.3.4.2 - 5.3.4.3 Wij voeren een duurzaam landbouwbeleid met daarin aandacht voor de drie P's: Planet: duurzaam en milieuvriendelijk, Profit op economische groei, People: aandacht voor de maatschappelijke functie van de landbouw. ○ 5.3.4.5 Kavelruil is een belangrijk instrument dat bijdraagt aan het behoud van een goed economisch rendement van agrarische gebieden en maakt verschuivingen van landbouwactiviteiten naar landschapsbeheer en biodiversiteit mogelijk. Wij stellen met behulp van een subsidie het inmiddels op afstand van de provincie gezette Stivas (Stichting ter verbetering van de agrarische structuur) in staat haar taken te ontplooiën. ○ 5.3.4.7 Door dramatische verlaging van de visstand en het bijbehorende visserijverbod stimuleren wij de kweek van vis (alleen wanneer duurzaam aangepakt).

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	5.3.4 Voor duurzame land- en tuinbouwgebieden zorgen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	2.565.136	1.298.300	534.100	114.800	114.800	114.800
Apparaatskosten	1.137.494	1.165.200	1.169.100	1.164.800	1.201.000	1.212.900
Directe lasten	1.359.683	1.907.800	759.100	759.100	759.100	759.100
Subtotaal lasten	5.062.313	4.371.300	2.462.300	2.038.700	2.074.900	2.086.800
Baten	63.283-	629.000-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	4.999.030	3.742.300	2.462.300	2.038.700	2.074.900	2.086.800
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	1.087.042-	287.800-	419.300-	-	-	-
Resultaat na bestemming	3.911.988	3.454.500	2.043.000	2.038.700	2.074.900	2.086.800

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 764.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 58,9%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 3.900. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 1.148.700. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 60,2%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 629.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 629.000).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 131.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 45,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Programma 6

Welzijn

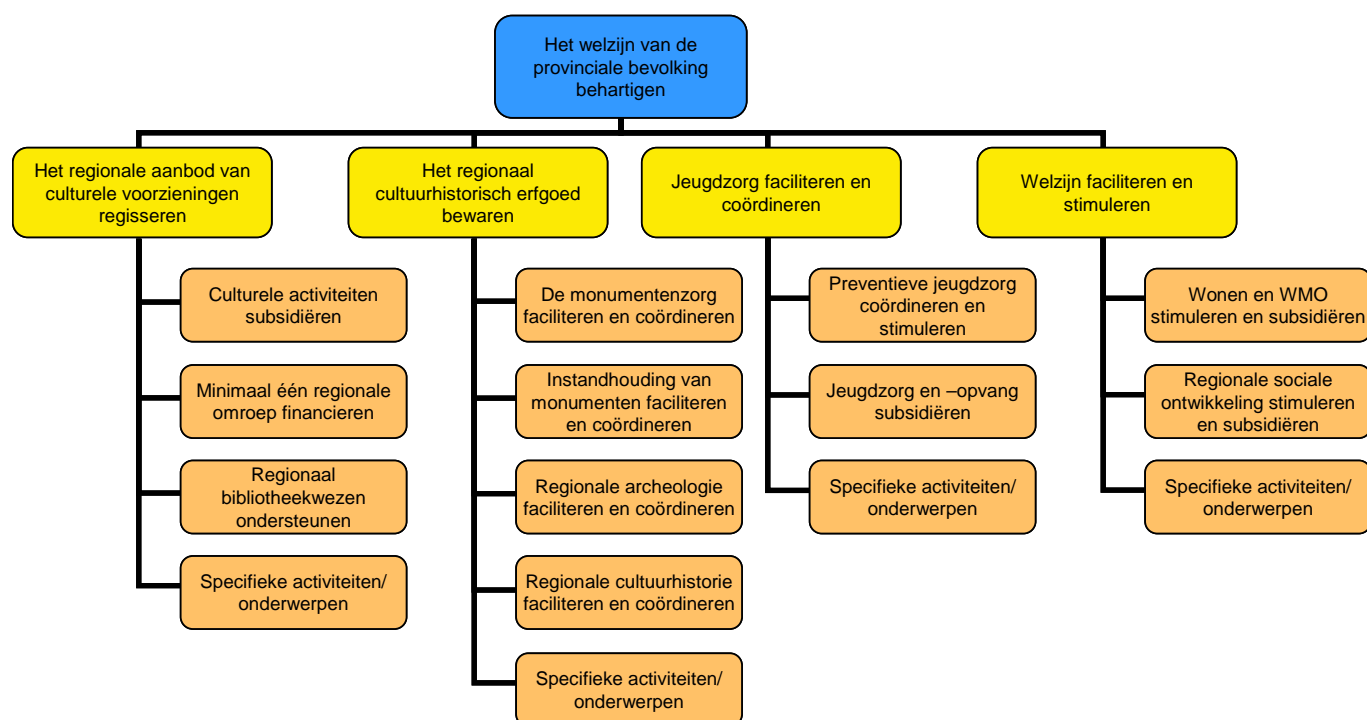

Maatschappelijk doel

Het welzijn van de provinciale bevolking behartigen

Doelenboom

Beleidskader

- Cultuur is een belangrijke voorwaarde voor een goed vestigingsklimaat in de provincie.
- Culturele en cultuurhistorische waarden bepalen de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van de provincie.
- Wij willen met cultuur en cultuurhistorie een mooiere provincie bieden om in te wonen, te werken en te recreëren.
- Met ons cultuurbeleid sluiten wij aan op de activiteiten van het Rijk en de gemeenten.
- De rol van de provincie is afwisselend die van aanjager, facilitator en partner voor de ontwikkelingen op bovenlokaal niveau.
- De Provincie Noord-Holland wil een belangrijke stimulerende rol spelen bij het scheppen van voorwaarden waardoor burgers kunnen (blijven) participeren in de maatschappij.
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering op lokaal niveau, de provincie richt zich vooral op ondersteuning, ontwikkeling, kennisverspreiding en op de bovenlokale samenhang.

- De provincie richt zich op bovengemeentelijke vraagstukken en regionale agenda's leveren hieraan een belangrijke bijdrage.
- In het kader van de Wmo heeft de provincie een ondersteunende functie.
- De Provincie Noord-Holland wil aansluiten bij de initiatieven van gemeenten en samenleving: overheidsparticipatie.
- De rol van de provincie op het gebied van welzijn en zorg: verbinder, aanjager, stimulator en initiator.
- De Provincie Noord-Holland stelt het belang van het kind centraal. Alle kinderen hebben recht op goede ontwikkelings- en ontplooiingsmogelijkheden. Als de primair verantwoordelijke ouders of opvoeders hun verantwoordelijkheid niet kunnen of willen nemen dient jeugdzorg voorhanden te zijn. Er past geen vrijblijvendheid bij het aanpakken van problemen van ouders en kinderen. Hulpverleners moeten risico's voor kinderen expliciet maken en afwegen. Soms is een kindbeschermingsmaatregel noodzakelijk.
- De provincie pakt onnodige bureaucratie aan in de jeugdzorg.
- De provincie werkt samen met alle partijen in de jeugdzorgketen en bevordert samenwerking tussen partijen om tijdig in te grijpen bij problemen en zo nodig tijdig passende zorg te bieden.
- De provincie werkt samen met de gemeenten aan een goede aansluiting tussen jeugdbeleid en jeugdzorg en ondersteunt gemeenten bij hun preventieve taak.
- Kinderen moeten zoveel mogelijk in een gezin kunnen opgroeien. Pleegzorgaanbod krijgt daarom voorrang.
- De provincie zorgt ervoor dat jongeren en ouders tijdig de vereiste zorg krijgen en bestrijdt wachtlijsten. Waar zorg niet meteen voorhanden is, is overbruggingszorg beschikbaar. Zorg wordt zoveel mogelijk dichtbij het kind en zijn leefomgeving in de regio aangeboden.
- De provincie investeert in jeugdzorgwerkers om ervoor te zorgen dat er voldoende en goed gekwalificeerd personeel is.
- De provincie maakt een omslag naar een nieuw financieringssysteem voor de jeugdzorg en investeert daarvoor onder andere in het verkrijgen van betrouwbare beleidsinformatie.
- De provincie stelt kaders, is planner en financier van het jeugdzorgaanbod, zorgt voor afstemming met jeugd GGZ en LVG, heeft een bijzondere verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de wettelijke taken van Bureau Jeugdzorg en is een slimme aanjager van verbindingen tussen ketenpartners in de jeugdzorg.

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar

- Richten van ons cultuurbeleid voor de periode 2009-2012 op drie thema's: 'Levend Verleden', 'Genieten en Meedoen' en 'Mooi Noord-Holland'.
- Binnen het thema 'Levend Verleden' behouden en vergroten van de toegankelijkheid van het Noord-Hollands erfgoed voor latere generaties door digitalisering.
- Binnen het thema 'Genieten en Meedoen' aandacht geven aan kinderen en jongeren van 4-18 jaar en hen zoveel mogelijk met cultuur in aanraking brengen, zodat zij later zelf keuzes maken.
- Met de voorbeeldprojecten van 'Mooi Noord-Holland' laten zien hoe cultuur meerwaarde geeft aan ruimtelijke en landschappelijke inrichting van de provincie.
- Herijken van de verdeling van verantwoordelijkheden op het terrein van cultuureducatie tussen gemeenten en provincie en overdragen eerstelijnstaken cultuureducatie aan gemeenten en scholen.
- Herijken van de lijst van gebouwde monumenten die zijn beschermd op basis van de Monumentenverordening Noord-Holland.
- Jeugd (participatie, en kansen bieden): zorgen voor kansen voor alle jeugdigen op allerlei gebieden (in en om huis, school, vrije tijd en arbeidsmarkt) en hen laten participeren in de samenleving en in de ontwikkeling van het beleid.

- Ontwikkeling kennisfunctie: voor het succesvol oppakken van maatschappelijke vraagstukken is kennis een belangrijke voorwaarde. Het gaat daarbij zowel om harde, wetenschappelijke als om ervarings- en praktijkkennis. De Provincie wil haar schakel- en makelaarsfunctie hierin verder ontwikkelen, vooral voor gemeenten.
- Meer vraaggericht werken en aansluiten bij de initiatieven van gemeenten en andere bestuurslagen en maatschappelijke instellingen.
- De start van de ontwikkeling van regionale agenda's voor bovenlokale problematiek in nauwe samenwerking met gemeenten.
- Vitale woonomgeving (onder meer MFA's): het optimaliseren van de kwaliteit van wonen en woonomgeving. Een integrale benadering van wonen, welzijn en zorg en goede en goed bereikbare voorzieningen, waaronder Multifunctionele Accommodaties, zijn daarin essentieel.
- Krimp: de verwachtingen als het gaat om krimp stellen ons voor de taak beleid hierop te ontwikkelen.
- Preventie: vroegtijdig opvoeding- en ontwikkelingsproblemen aanpakken.
- Pleegzorg: opgroeien in een gezin.
- Kinderen tijdig de vereiste zorg geven.
- Invoeren van een nieuw financieringssysteem voor de jeugdzorg.

Omgevingsfactoren

- Op het gebied van media, archeologie, monumenten en bibliotheken heeft de provincie wettelijke taken.
- Wij hebben een beperkte invloed op cultuurdeelname.
- De provincie heeft op het gebied van welzijn en zorg wettelijke taken: via de Wmo wordt de provincie geacht beleid te voeren voor het steunfunctiewerk.
- De provincie ziet voor zichzelf een rol in het stimuleren en faciliteren van regionale samenwerking en het bijdragen aan vernieuwing van methoden om problemen aan te pakken.
- De provincie is op grond van de Wet op de jeugdzorg verantwoordelijk voor het plannen en financieren van de jeugdzorg en het maken van afspraken met gemeenten om te zorgen voor aansluiting tussen jeugdzorg en gemeentelijk jeugdbeleid.

Budgettabel

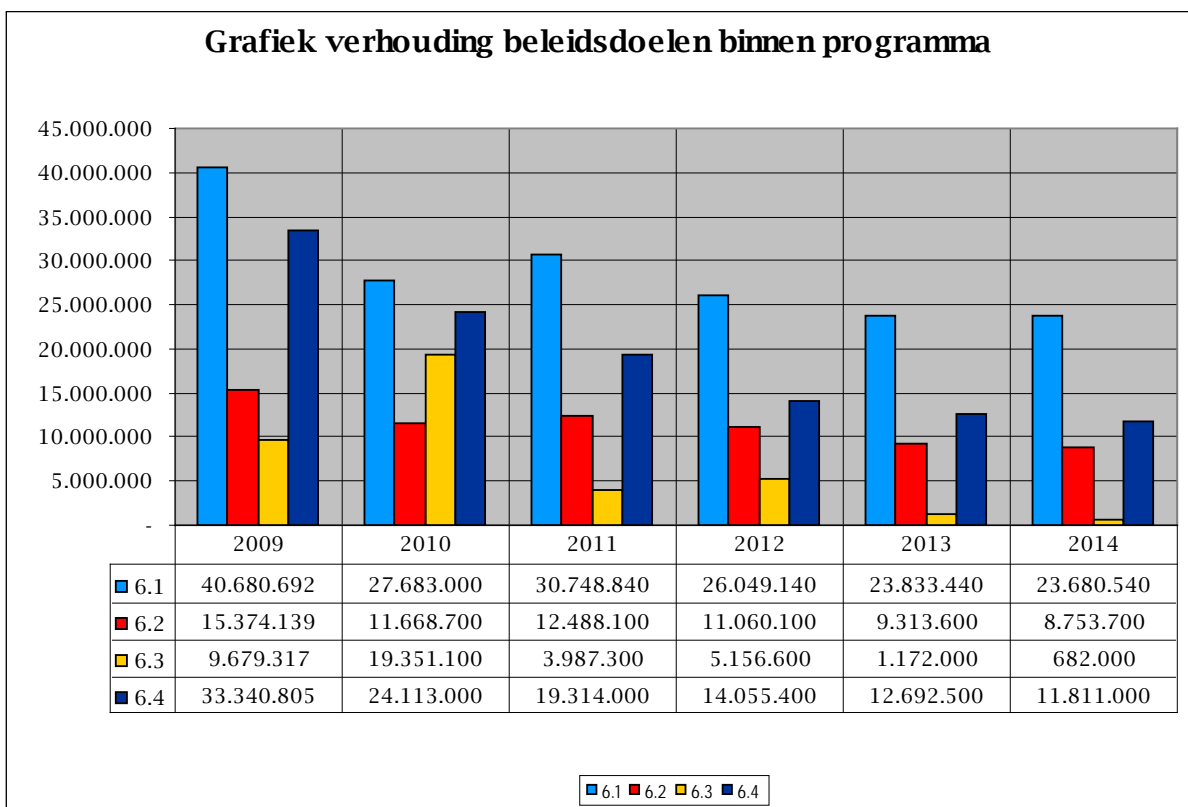
Programma	6 Welzijn					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	236.050	227.200	218.400	209.500	200.700	191.800
Overdrachten	149.512.896	187.725.500	146.205.940	136.494.740	126.901.840	124.729.940
Apparaatskosten	8.256.615	9.412.100	9.444.000	9.408.900	9.700.900	9.797.400
Directe lasten	31.370.596	3.422.800	956.400	494.600	494.600	494.600
Subtotaal lasten	189.376.157	200.787.600	156.824.740	146.607.740	137.298.040	135.213.740
Baten	90.301.204-	117.971.800-	90.286.500-	90.286.500-	90.286.500-	90.286.500-
Resultaat voor bestemming	99.074.953	82.815.800	66.538.240	56.321.240	47.011.540	44.927.240
Storting reserves	1.059.700	2.365.500	6.989.900	989.900	989.900	989.900
Onttrekking reserves	43.708.667-	46.940.300-	25.949.100-	15.776.100-	6.472.300-	4.300.400-
Resultaat na bestemming	56.425.986	38.241.000	47.579.040	41.535.040	41.529.140	41.616.740

Toelichting op de Budgettabel

- Kapitaallasten nemen af met € 8.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 3,9%. Dit wordt volledig verklaard door lagere rentelasten cultureel erfgoed Mercurius.

- Overdrachten nemen af met € 41.519.560. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 22,1%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 31.900. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 2.466.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 72,1%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 27.685.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 23,5%. Dit wordt grotendeels verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 27.487.900).
- Stortingen reserves nemen toe met € 4.624.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 195,5%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een storting van € 6 miljoen in het Mr.F.J. Kranenburg Monumentenfonds ter uitvoering van de bij de Kaderbrief 2011 voorgestelde accenten.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 20.991.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 44,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Grafiek verhouding doelen binnen programma

6.1 beleidsdoel

Het regionale aanbod van culturele voorzieningen registreren

6.1.1 operationeel doel

Culturele activiteiten subsidiëren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.1.1.1 instrument Uitvoeren van het programma Leren en Ontdekken.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aan 7 steunfuncties voor kunsteducatie en aan Bureau Erfgoededucatie activiteitensubsidie verleend. ▪ 20 samenwerkingsprojecten van Noord-Hollandse scholen en culturele instellingen gesubsidieerd. ▪ 50 kleinschalige cultuureducatieve activiteiten van Noord-Hollandse scholen gesubsidieerd. ▪ 75 theatervoorstellingen voor kinderen en jongeren in Noord-Holland gesubsidieerd. ▪ 2 provinciale voorbeeldprojecten cultuureducatie gesubsidieerd.
6.1.1.2 instrument Uitvoeren van het programma Doen en Ontplooiën.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aan Steunfunctie De Kunst activiteitensubsidie verleend. ▪ 20 projecten van amateurinitiatieven en gemeenten gesubsidieerd. ▪ 2 provinciale voorbeeldprojecten amateurkunst gesubsidieerd.
6.1.1.3 instrument Uitvoeren van het programma Verbinden en Promoten.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20 projecten voor marketing, promotie en programmering van Noord-Hollandse culturele instellingen gesubsidieerd. ▪ Festival Karavaan gesubsidieerd. ▪ Aan steunfunctie Kunst en Cultuur Noord-Holland activiteitensubsidie verleend.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
    - Geen.
  - Beleidsstukken bij deze instrumenten:
    - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuur op de Kaart.](#)
  - Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
    - [6.1.1.1 - 6.1.1.3 De Cultuurnota 2009-2012, Cultuuroop de Kaart is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 2008-49103 d.d. 17-11-2008.](#)
  - Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
    - Geen.
  - Extra informatie voor kaderstelling of controle:
    - Geen.
-

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.1.1 Culturele activiteiten subsidiëren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	10.221.878	13.544.000	10.933.800	6.450.300	4.173.300	4.000.000
Apparaatskosten	1.876.483	1.758.800	1.764.700	1.758.200	1.812.700	1.830.700
Directe lasten	8.405.832	400.500	-	-	-	-
Subtotaal lasten	20.504.193	15.703.300	12.698.500	8.208.500	5.986.000	5.830.700
Baten	440.239-	8.177.300-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	20.063.954	7.526.000	12.698.500	8.208.500	5.986.000	5.830.700
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	9.740.874-	4.669.600-	6.866.100-	2.382.600-	173.300-	-
Resultaat na bestemming	10.323.080	2.856.400	5.832.400	5.825.900	5.812.700	5.830.700

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 2.610.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 19,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 5.900. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen af met € 400.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 8.177.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 8.177.300).
- Onttrekkingen reserves nemen toe met € 2.196.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 47,0%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

6.1.2 operationeel doel

Minimaal één regionale omroep financieren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.1.2.1 instrument Subsidiëren van RTV-NH	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Een gemiddeld dagbereik (kijkcijfers) van 16% bereikt ▪ Een radiomarktaandeel (luistercijfers) van 12,5% bereikt.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuur op de Kaart.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuurop de Kaart is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 2008-49103 d.d. 17-11-2008\).](#)
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:

- o Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - o Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.1.2 Minimaal een regionale omroep financieren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	15.166.693	15.463.900	14.642.500	14.642.500	14.642.500	14.642.500
Apparaatskosten	32.158	92.000	92.300	91.900	94.800	95.800
Directe lasten	-	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	15.198.851	15.555.900	14.734.800	14.734.400	14.737.300	14.738.300
Baten	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	15.198.851	15.555.900	14.734.800	14.734.400	14.737.300	14.738.300
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	15.198.851	15.555.900	14.734.800	14.734.400	14.737.300	14.738.300

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met €821.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 5,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.

6.1.3 operationeel doel

Regionaal bibliotheekwezen ondersteunen

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.1.3.1 instrument Verlenen van subsidie aan ProBiblio	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Twee fysieke uitpunten in bibliotheken verwezenlijkt. ▪ Eén nieuwe bibliotheekvoorziening in een kleine kern verwezenlijkt. ▪ Trainingen en studiedagen onder andere op het gebied van leesbevordering, bestrijding van laaggeletterdheid, mediawijsheid, marketing, ICT en personeelsbeleid voor bibliotheken bevorderd. ▪ De realisatie en activiteiten van Historische Informatiepunten bij bibliotheken ondersteund.
6.1.3.2 instrument Uitvoeren collectieplan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanschaf en verspreiding van bijzondere collecties tussen bibliotheken bevorderd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - o Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - o [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuur op de Kaart.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - o [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuuroop de Kaart is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 2008-49103 d.d. 17-11-2008.](#)

- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.1.3 Regionaal bibliotheekwezen ondersteunen					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	5.479.703	5.047.400	3.189.040	2.980.240	2.980.240	2.980.240
Apparaatskosten	87.006	126.100	126.500	126.000	129.900	131.300
Directe lasten	397.748	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	5.964.456	5.173.500	3.315.540	3.106.240	3.110.140	3.111.540
Baten	546.569-	572.400-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	5.417.887	4.601.100	3.315.540	3.106.240	3.110.140	3.111.540
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	945.231-	787.900-	208.800-	-	-	-
Resultaat na bestemming	4.472.656	3.813.200	3.106.740	3.106.240	3.110.140	3.111.540

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 1.858.360. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 36,8%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Baten nemen af met € 572.400. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 395.800) en lagere inzet van op de balans gereserveerde rijksmiddelen Bibliotheekbeleidsplan (€ 176.600).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 579.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 73,5%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

6.2 beleidsdoel

Het regionaal cultuurhistorisch erfgoed bewaren

6.2.1 operationeel doel

De monumentenzorg faciliteren en coördineren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.2.1.1 instrument Uitvoeren van het programma Bewaren en Beheren	▪ Herijking provinciale monumentenlijst uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:

- Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuur op de Kaart.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuuroop de Kaart is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 2008-49103 d.d. 17-11-2008.](#)
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

<u>Operationeel doel</u>	<u>6.2.1 De monumentenzorg faciliteren en coördineren</u>					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	345.244	332.300	332.300	332.300	332.300	332.300
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	-	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	345.244	332.300	332.300	332.300	332.300	332.300
Baten	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	345.244	332.300	332.300	332.300	332.300	332.300
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	345.244	332.300	332.300	332.300	332.300	332.300

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Geen wijzigingen ten opzichte van vorige begroting.

6.2.2 operationeel doel Instandhouding van monumenten faciliteren en coördineren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.2.2.1 instrument Uitvoeren van het programma Bewaren en Beheren	<ul style="list-style-type: none"> ■ 25 provinciaal beschermde monumenten in goede staat van onderhoud gebracht. ■ Twee rijks- en/of provinciaal beschermde monumenten van bedrijf en techniek en 3 rijks en/of provinciaal beschermde monumenten van religieus erfgoed uit TWIN-H gesubsidieerd. ■ Nuwendoorn na restauratie opgeleverd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuur op de Kaart.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:

- [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuuroop de Kaart is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 2008-49103 d.d. 17-11-2008.](#)
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.2.2 Instandhouding van monumenten faciliteren en coördineren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	236.050	227.200	218.400	209.500	200.700	191.800
Overdrachten	4.214.433	4.462.700	5.380.000	5.612.800	4.382.800	3.804.400
Apparaatskosten	2.540.356	2.681.500	2.690.600	2.680.600	2.763.800	2.791.200
Directe lasten	5.305.732	261.100	328.600	111.000	111.000	111.000
Subtotaal lasten	12.296.571	7.632.500	8.617.600	8.613.900	7.458.300	6.898.400
Baten	53.391-	5.108.300-	86.500-	86.500-	86.500-	86.500-
Resultaat voor bestemming	12.243.180	2.524.200	8.531.100	8.527.400	7.371.800	6.811.900
Storting reserves	1.059.700	1.865.500	6.989.900	989.900	989.900	989.900
Onttrekking reserves	9.162.008-	4.612.700-	5.597.600-	5.612.800-	4.382.800-	3.804.400-
Resultaat na bestemming	4.140.872	223.000-	9.923.400	3.904.500	3.978.900	3.997.400

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Kapitaallasten nemen af met € 8.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 3,9%. Dit wordt volledig verklaard door lagere rentelasten cultureel erfgoed Mercurius.
- Overdrachten nemen af met € 917.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 20,6%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met €9.100. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.
- Directe lasten nemen toe met € 67.500. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 25,9%. De toename laat zich grotendeels verklaren door het saldo van hogere kasramingen uit reserves en de lagere lasten als gevolg van de bezuinigingsoperatie (inclusief accenten) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 5.021.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 98,3%. Dit wordt grotendeels verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 5.001.000).
- Stortingen reserves nemen toe met € 5.124.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 274,7%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een storting van € 6 miljoen in het Mr.F.J. Kranenburg Monumentenfonds ter uitvoering van de bij de Kaderbrief 2011 voorgestelde accenten.
- Onttrekkingen reserves nemen toe met € 984.900. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 21,4%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

6.2.3 operationeel doel

Regionale archeologie faciliteren en coördineren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.2.3.1 instrument Uitvoeren van het programma Vertellen en Ontsluiten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vanuit het archeologisch depot aan 3 tentoonstellingen meegewerkt, 30 vondsten gerestaureerd en 10 in bruikleen afgegeven. ▪ Architect geselecteerd en definitief ontwerp voor het nieuwe archeologische depot afgerond.
6.2.3.2 instrument Uitvoeren van het programma Bewaren en Beheren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gebiedsprogramma Oer-IJ: 2 archeologische terreinen door begrenzing als natuurterrein beschermd en kansen in Groetpolder de Gouw onderzocht.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuur op de Kaart.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuuroop de Kaart is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 2008-49103 d.d. 17-11-2008.](#)
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.2.3 Regionale archeologie faciliteren en coördineren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	176.250	682.200	570.000	570.000	570.000	570.000
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	481.388	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	657.638	682.200	570.000	570.000	570.000	570.000
Baten	5.350-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	652.288	682.200	570.000	570.000	570.000	570.000
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	87.200-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	652.288	595.000	570.000	570.000	570.000	570.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 112.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 16,4%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Onttrekkingen aan reserves nemen af met € 87.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting met 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

6.2.4 operationeel doel

Regionale cultuurhistorie faciliteren en coördineren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.2.4.1 instrument Uitvoeren van het programma Vertellen en Ontsluiten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Binnen TWIN-H programma Digitaal Museum/Culturele Biografie (2010-2012) is verwezenlijkt.. ▪ Twee musea beter publiekstoegankelijk gemaakt.
6.2.4.2 instrument Uitvoeren van het programma Ontwikkelen en Beleven	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cultuurhistorische informatiekaart afgerond. ▪ Loket Cultuur en Ruimte 20 gemeenten actief benaderd. ▪ Ten minste 3 projecten culturele planologie verwezenlijkt. ▪ Tweede jaar meerjarenprogramma voor de Westfriese Omringdijk gestart.
6.2.4.3 instrument Versterken van de ruimtelijke samenhang en landschappelijke herkenbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aan de voorbereiding van minimaal 2 grote gebiedsprojecten (Geniepark Haarlemmermeer en Groene Oostrand Beverwijk) bijdrage verleend. ▪ Herstel Schansen in Weesp afgerond. ▪ Herstel van grachtsoever van Fort bij Krommeniedijk uitgevoerd.
6.2.4.4 instrument Verzorgen van marketing en communicatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Drie evenementen ten aanzien van de Stelling (waaronder de Stellingmaand) georganiseerd. ▪ Minimaal 8 infopanelen bij onderdelen van de Stelling geplaatst. ▪ Campagne gestart met gemeente Amsterdam en gemeente Beemster om een arrangement rondom deze drie Werelderfgoederen te organiseren. ▪ De samenwerking met Stichting Cultureel Erfgoed NH betreffende communicatie/marketing Stelling van Amsterdam gecontinueerd.
6.2.4.5 instrument Economisch benutten van de stelling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inrichting Fort bij Nekkerweg tot hotel/wellness centrum gestart. ▪ Economische ontwikkeling (nieuwe functie eventueel gecombineerd met restauratie) van het Vuurtoreneiland bij Durgerdam, het Fort Benoorden Spaarndam, het Fort bij Krommeniedijk, het Fort bij Aalsmeer en het terrein rondom het Fort Uitermeer uitgevoerd. ▪ Kustbatterij Diemerdam als recreatieve pleisterplaats ingericht.
6.2.4.6 instrument Bevorderen van recreatie en toeristische ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De plannen voor het bezoekerscentrum in Fort Benoorden Spaarndam aan de Westzijde van de Stelling verder uitgewerkt. ▪ Forteiland Pampus als bezoekerscentrum ingericht en operationeel. ▪ Bezoekerscentrum Fort in ontwikkeling. ▪ Plan van aanpak voor de recreatieve voorzieningen opgesteld. ▪ De ontwikkeling van kano- en ruiterroutes langs de Stelling van Amsterdam uitgevoerd. ▪ Fortenspel Stelling van Amsterdam

6.2.4.7 instrument
 Restaureren van de stelling

- opgeleverd.
- Ontwikkeling Waterpaviljoen (tentoonstellingsruimte) bij Muiderslot gestart.
- Fase 2 van de restauratie bij Fort bij Penningsveer afgerond.
- Herstel dak (2^e fase) Fort Pampus afgerond.
- Restauratie Kustbatterij Diemerdam afgerond.
- Restauratie Fort bij Nekkerweg gecontinueerd.
- Herstel van de kap van de loods Fort Werk IV uitgevoerd.
- Restauratie van de Liniedijk Noord: project Landschap met Liniedijken uitgevoerd.
- Monumentaal herstel van de binnenhaven van Fort H uitgevoerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - [De Cultuurnota 2009-2012, Cultuur op de Kaart.](#)
  - [Instrument 6.2.4.1. Statenvoordracht nr. 6 van 8 februari 2010.](#)
  - [Instrumenten 6.2.4.3. t/m 6.2.4.7: Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2009-2013.](#)
  - [Instrument 6.2.4.3. t/m 6.2.4.7: Uitvoeringsprogramma Nieuwe Hollandse Waterlinie in de Vechtstreek-Noord, Erfgoed in een toekomstperspectief.](#)
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - De Cultuurnota 2009-2012, Cultuuroop de Kaart is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit 2008-49103 d.d. 17-11-2008.
  - Instrumenten 6.2.4.3. t/m 6.2.4.7: Statenvoordracht Programma Stelling van Amsterdam 2009-2013 2657.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

<u>Operationeel doel</u>	6.2.4 Regionale cultuurhistorie faciliteren en coördineren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	1.730.704	7.882.600	2.940.900	1.630.400	1.039.500	1.039.500
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	402.724	253.400	113.800	-	-	-
Subtotaal lasten	2.133.427	8.136.000	3.054.700	1.630.400	1.039.500	1.039.500
Baten	-	6.000-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	2.133.427	8.130.000	3.054.700	1.630.400	1.039.500	1.039.500
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	601.840-	1.375.300-	1.963.800-	539.500-	-	-
Resultaat na bestemming	1.531.587	6.754.700	1.090.900	1.090.900	1.039.500	1.039.500

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 4.941.700. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 62,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.

- Directe lasten nemen af met € 139.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 55,1%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 6.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 6.000).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 588.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 42,8%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

6.3 beleidsdoel

Jeugdzorg faciliteren en coördineren

6.3.1 operationeel doel

Preventie jeugdzorg coördineren en stimuleren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.3.1.1 instrument Maken van afspraken met gemeenten over verantwoordelijkheden bij aansluiting lokaal jeugdbeleid - jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Helderheid over verantwoordelijkheden bij aansluiting lokaal jeugdbeleid - jeugdzorg op basis van afspraken met gemeenten verkregen.
6.3.1.2 instrument Maken van afspraken met gemeenten en Bureau Jeugdzorg over de afstemming tussen de Centra voor Jeugd en Gezin, de zorgstructuur en Bureau Jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duidelijke taak- en verantwoordelijkheidsverdeling gemaakt tussen Bureau jeugdzorg, de Centra voor Jeugd en Gezin en de zorgstructuur op scholen.
6.3.1.3 instrument Maken van afspraken met gemeenten over gezamenlijke projecten als implementatie risicosignaleringsysteem, bemoeizorg en opvoedingsondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Risicosignaleringsysteem, bemoeizorg en opvoedingsondersteuning op basis van met gemeenten gemaakte afspraken functioneert.
6.3.1.4 instrument Maken van afspraken - in het overleg van Bureau jeugdzorg - met gemeenten, onderwijs en politie over de invulling van de schakelfunctie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schakelfunctie op basis van de afspraken met Bureau jeugdzorg, gemeenten, onderwijs en politie functioneert.
6.3.1.5 instrument Maken van vraag- en aanbodanalyse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht in vraag en aanbod op basis van analyse van Bureau Jeugdzorg verkregen.
6.3.1.6 instrument Uitvoeren van de afspraken met het Instellingenberaad over aanleveren gegevens voor kwartaalrapportages en ad hoc rapportages	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwartaalrapportages en ad hoc rapportages tijdig aangeleverd.
6.3.1.7 instrument Uitvoeren van het implementatieplan voor het nieuwe financieringsstelsel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Op basis van het vastgestelde implementatieplan het nieuwe financieringsstelsel ingevoerd.
6.3.1.8 instrument Vaststellen van een Sturingsvisie jeugdzorg en aanpassen van de subsidieverordening en de uitvoeringsregeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De subsidieverordening en de uitvoeringsregeling in lijn met de vastgestelde Sturingsvisie jeugdzorg aangepast.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 6.3.1.1 - 6.3.1.4 Het Beleidskader Jeugdzorg 2009-2012.
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 6.3.1.1 - 6.3.1.4. Beleidskader Jeugdzorg is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit Provinciale Staten 17 november 2008, nr 2008 - 58854.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

<u>Operationeel doel</u>	<u>6.3.1 Preventieve jeugdzorg coördineren en stimuleren</u>					
	<u>Jaarrekening 2009</u>	<u>Begroot 2010</u>	<u>Begroot 2011</u>	<u>Begroot 2012</u>	<u>Begroot 2013</u>	<u>Begroot 2014</u>
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	1.332.251	1.431.300	500.000	500.000	500.000	500.000
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	1.679.351	766.000	-	-	-	-
Subtotaal lasten	3.011.602	2.197.300	500.000	500.000	500.000	500.000
Baten	-	64.000	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	3.011.602	2.133.300	500.000	500.000	500.000	500.000
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	1.309.211	413.800	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	1.702.391	1.719.500	500.000	500.000	500.000	500.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 931.300. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 65,1%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Directe lasten nemen af met € 766.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 100%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 64.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 64.000).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 413.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

6.3.2 operationeel doel Jeugdzorg en opvang subsidiëren

Instrumenten en Output gepland

<u>Instrumenten</u>	<u>Output</u>
6.3.2.1 instrument Verkorten van de wachttijden tot een aanvaardbaar niveau	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Geen jongeren langer dan 9 weken op geïndiceerde jeugdzorg gewacht. Wachttijd bij het AMK weggewerkt.

6.3.2.2 instrument Afspraken met Bureau Jeugdzorg om te investeren in bedrijfsvoering om ziekteverzuim en personeelsverloop terug te dringen en de bedrijfsvoering te verbeteren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verbeterplan van Bureau Jeugdzorg uitgevoerd. ▪ Ziekteverzuim en personeelsverloop Bureau Jeugdzorg teruggedrongen.
6.3.2.3 instrument Afspraken met Bureau Jeugdzorg om te regionaliseren	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle functies in regionale kantoren van Bureau Jeugdzorg aangeboden.
6.3.2.4 instrument Uitvoeren pilot nieuwe zorgaanbieder op basis van gedaan onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nieuw jeugdzorgaanbod beschikbaar gesteld.
6.3.2.5 instrument Identificeren 5 belangrijkste bureaucratische knelpunten in de relatie provincie-instellingen-clënten	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De 5 belangrijkste bureaucratische knelpunten in de relatie provincie-instellingen en instellingen-clënten geïdentificeerd en opgelost.
6.3.2.6 instrument Geven van uitvoering aan het Lange Termijn Huisvestingsplan voor de jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Huisvesting van Bureau Jeugdzorg en Jeugdzorginstellingen op orde gebracht.
6.3.2.7 instrument Uitvoeren van het projectplan investeren in de jeugdzorgwerker en innovatie in de jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering aan het projectplan investeren in de jeugdzorgwerker en innovatie in de jeugdzorg gegeven. ▪ Deelplannen die evenwicht vraag en aanbod op arbeidsmarkt verbeteren en deskundigheid bevorderen van jeugdzorgwerkers uitgevoerd. ▪ Pilots innovatie in de jeugdzorg uitgevoerd die effectiviteit jeugdzorg en de nazorg verbeteren.
6.3.2.8 instrument Geven van prioriteit aan pleegzorgaanbod	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toename gebruik pleegzorg bewerkstelligd.
6.3.2.9 instrument Gebruik maken van Eigen Kracht Conferenties en Familienetwerkberaad	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gebruik van Eigen Kracht Conferenties en Familienetwerkberaad toegenomen.
6.3.2.10 instrument Oprichten Noodfonds om pleegouders financieel en (im)materieel te steunen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pleegouders door het opgerichte noodfonds gesteund.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 6.3.2.1.— 6.3.2.10 [Het Beleidskader Jeugdzorg 2009-2012](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 6.3.2.1.— 6.3.2.10 [Beleidskader Jeugdzorg](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit [Provinciale Staten 17 november 2008, nr 2008 - 58854](#).
  - 6.3.2.2 Provinciale Staten hebben hierover besloten met het vaststellen van de Lentenota 2009.
  - 6.3.2.6 Provinciale Staten hebben besloten over de investering in de accommodaties jeugdzorg in het kader van de TWIN-H in 2009.
  - 6.3.2.7 Provinciale Staten hebben besloten over de investering in de jeugdzorgwerker en innovatie in de jeugdzorg in het kader van de TWIN-H in 2009.
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.3.2 Jeugdzorg en- opvang subsidiëren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	92.312.993	110.648.100	93.525.300	94.694.600	90.710.000	90.220.000
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	3.490.726	157.300	162.000	162.000	162.000	162.000
Subtotaal lasten	95.803.718	110.805.400	93.687.300	94.856.600	90.872.000	90.382.000
Baten	89.136.002-	93.587.600-	90.200.000-	90.200.000-	90.200.000-	90.200.000-
Resultaat voor bestemming	6.667.716	17.217.800	3.487.300	4.656.600	672.000	182.000
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	4.940.853-	17.924.300-	3.325.300-	4.494.600-	510.000-	20.000-
Resultaat na bestemming	1.726.863	706.500-	162.000	162.000	162.000	162.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 17.122.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 15,5%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Directe lasten nemen toe met € 4.700. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 3%. De toename laat zich grotendeels verklaren door het saldo van hogere kasramingen uit reserves en de lagere lasten als gevolg van de bezuinigingsoperatie (inclusief accenten) zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
- Baten nemen af met € 3.387.600. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 3,6%. Dit wordt volledig verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 3.387.600).
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 14.599.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 81,4%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

6.4 beleidsdoel

Welzijn faciliteren en stimuleren

6.4.1 operationeel doel

Wonen en WMO stimuleren en subsidiëren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.4.1.1 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling WWZ breed	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimaal 2 gemeenten bij WWZ-projecten gesubsidieerd.
6.4.1.2 instrument Verrichten van steunfunctiewerk - WWZ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vraag van gemeenten via helpdesk Kenniscentrum Wmo en wonen verkend. ▪ Gemeenten vraaggericht met kennis en advies via kenniscentrum Wmo en wonen gesteund.
6.4.1.3 instrument	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pilot in het kader van

Uitvoeren pilot WWZ	experimentenprogramma IPO-SEV afgerond.
6.4.1.4 instrument Vormgeven van Kenniscentrum Wmo en wonen WWZ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kenniscentrum Wmo en wonen (samenvoeging van de kenniscentra Wmo en WWZ) verder vormgegeven. Het kenniscentrum via verschillende communicatie-uitingen onder de aandacht van potentiële gebruikers gebracht.
6.4.1.5 instrument Subsidiëren Werkplaats Noord-Holland Noord	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimaal 3 ruimtelijke visies door kennisinstellingen voor gemeenten opgesteld.
6.4.1.6 instrument Verrichten van steunfunctiewerk- dorps-, wijkraden, dorpsbesturen en leefbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ten minste 20 dorps-/wijkraden en 40 dorpsbesturen door een steunfunctie-instelling geholpen. ▪ De ervaringen van landelijke gemeenten met projecten rond de leefbaarheid en bereikbaarheid voorzieningen naar stedelijke regio's en gemeenten overgedragen.
6.4.1.7 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling multifunctionele accommodaties	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimaal 4 gemeenten voor het ontwikkelen van een multifunctionele accommodatie gesubsidieerd. ▪ Kennis voor het verwezenlijken van MFA's uitgewisseld.
6.4.1.8 instrument Verrichten van steunfunctiewerk - multifunctionele accommodaties	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimaal 5 kleine kernen bij de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie vraaggericht ondersteund.
6.4.1.9 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling kleinschalig wonen voor kwetsbare doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7 projecten gericht op kleinschalig wonen voor kwetsbare doelgroepen gesubsidieerd.
6.4.1.10 instrument Onderhouden en beheren Website kleinschalig wonen-nh	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Via de website www.kleinschaligwonen-nh.nl kennis rondom kleinschalig wonen uitgewisseld.
6.4.1.11 instrument Verkennen van Domotica in relatie tot zorg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analyse van slaag- en faalfactoren voor Domotica en ICT in relatie tot zorg uitgevoerd.
6.4.1.12 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling stimulering maatschappelijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimaal 5 initiatieven gericht op het aanpakken van maatschappelijke problemen van gemeenten en overige partijen gesubsidieerd.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 6.4.1.10. Het uitvoeringsprogramma [Beleidskader Zorg en Welzijn 2009-2012](#), en het [beleidsprogramma Zorg en Welzijn](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 6.4.1.1. [Beleidskader Zorg en Welzijn](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met besluit [Provinciale Staten 15 december 2008, nr 2008 - 66433](#).
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel		6.4.1 Wonen en WMO stimuleren en subsidiëren				
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	10.506.556	4.917.100	-	-	-	-
Apparaatskosten	-	-	-	-	-	-
Directe lasten	606.942	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	11.113.498	4.917.100	-	-	-	-
Baten	6.207-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	11.107.291	4.917.100	-	-	-	-
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	11.107.291	4.917.100	-	-	-	-

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 4.917.100. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.

6.4.2 operationeel doel

Regionale sociale ontwikkelingen stimuleren en subsidiëren

Instrumenten en Output gepland

Instrumenten	Output
6.4.2.1 instrument Ontwikkelen Jeugdmonitor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rapportages Jeugd uitgevoerd. ▪ Interactieve website onderhouden.
6.4.2.2 instrument Ondersteunen jongereninitiatieven via Jongerenstichting STAD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De jongerenstichting STAD naar 1 andere regio uitgerold. ▪ Minimaal 5 initiatieven van jongeren door STAD ondersteund.
6.4.2.3 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling actief meedoen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimaal 5 projecten voor activiteiten die Innovatieve methodes/best practices inhouden op het gebied van bestrijding van discriminatie, radicalisering, huiselijk geweld, vrijwilligerswerk en participatie van jongeren bij de ontwikkeling beleid gesubsidieerd.
6.4.2.4 instrument Brenge van steunfunctiewerk - positieve beeldvorming in de praktijk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jongeren periodiek positief in beeld gebracht.
6.4.2.5 instrument Uitvoeren van provinciebrede campagne positieve beeldvorming	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Drie evenementen door campagne team bezocht en daar verslag van gedaan.
6.4.2.6 instrument Ondersteunen van steunfunctiewerk en PNH-Centra voor Jeugd en Gezin (CJG)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gemeenten bij het opzetten van een CJG ondersteund. ▪ Goede voorbeelden verspreid. ▪ Gegevens over kerncijfers en ontwikkeling CJG's verzameld.
6.4.2.7 instrument Ondersteunen pilot West-Friesland	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preventie van overmatig alcoholgebruik onder jongeren gestimuleerd.
6.4.2.8 instrument Verrichten van steunfunctiewerk Alcohol en drugs	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis en ervaring van de pilots verspreid en uitgewisseld. ▪ Voorbeelden elders uit het (buiten)land verspreid.

6.4.2.9 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling opvangvoorzieningen zwerfjongeren (EXIN-H)	<ul style="list-style-type: none"> Maximaal 1 project gericht op het vergroten van het aanbod en/of doorstroomvoorzieningen voor zwerfjongeren gesubsidieerd. Uitvoeringsregeling en programma zwerfjongeren geëvalueerd.
6.4.2.10 instrument Onderzoeken of andere groepen kwetsbare jongeren ook ondersteuning nodig hebben	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek verricht.
6.4.2.11 instrument Ondersteunen Kenniskring 'Radicalisering'	<ul style="list-style-type: none"> Kenniskring is uitgevoerd.
6.4.2.12 instrument Ondersteunen van steunfunctiewerk - radicalisering	<ul style="list-style-type: none"> Good practices radicalisering verspreid. Professionals bij aanpak radicalisering door minimaal 3 themabijeenkomsten en 2 netwerken ondersteund.
6.4.2.13 instrument Subsidiëren en opdrachtverlenen voor projecten op het gebied van Arbeidsmarkt en Onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 2 projecten op het gebied van aansluiting Jeugdzorg en Arbeidsmarkt en Onderwijs ondersteund. Minimaal 2 projecten op het gebied van bestrijding voortijdig schoolverlaten ondersteund. Minimaal 2 projecten op het gebied van arbeidsmarkt in de sectoren waar een tekort dreigt ondersteund. Eén opdrachtverlening van de verankering van het ambassadeursnetwerk laaggeletterden ondersteund.
6.4.2.14 instrument Subsidiëren van werkervaringsproject	<ul style="list-style-type: none"> Stichting Herstelling gesubsidieerd.
6.4.2.15 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling vrijwilligerswerk	<ul style="list-style-type: none"> 60 projecten op het gebied van het werven en behouden van vrijwilligers en de kwaliteitsverbetering van het vrijwilligerswerk gesubsidieerd.
6.4.2.16 instrument Verrichten van steunfunctiewerk vrijwilligerswerk	<ul style="list-style-type: none"> Regionale steunpunten vrijwilligerswerk geadviseerd en ondersteund. Platform vrijwilligersorganisaties in de zorg ondersteund.
6.4.2.17 instrument Verrichting van steunfunctiewerk mantelzorg	<ul style="list-style-type: none"> Goede voorbeelden op het gebied van mantelzorg via kenniscentrum WMO-Wonen en website (WMO-wonen-nh.nl) gedeeld en verspreid.
6.4.2.18 instrument Verrichten van steunfunctiewerk op het gebied van integratie, participatie en emancipatie	<ul style="list-style-type: none"> Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld en centrumgemeenten (incl. Hoorn) ondersteund. Ervaringen van pilots en good practices die in Noord-Holland en elders hebben plaatsgevonden ondersteund. Gemeenten bij de uitvoering van hun antidiscriminatiebeleid ondersteund. Kennisfunctie voor homo-emancipatie ontwikkeld. In 2 van de 9 grotere gemeenten het homo-emancipatiebeleid gestimuleerd. Het project 'Homo in de hooiberg' uitgevoerd.
6.4.2.19 instrument Uitvoeren van Amendement A8-22	<ul style="list-style-type: none"> Oprichting kenniscentrum Eergerelateerd geweld ondersteund.
6.4.2.20 instrument Subsidiëren van Zorgbelang NH, Samenwerkende Bonden voor Ouderen (SBO NH) en APCP	<ul style="list-style-type: none"> Drie Subsidies verleend. De positie van de zorgvrager versterkt.
6.4.2.21 instrument Verrichten van steunfunctiewerk breedtesport	<ul style="list-style-type: none"> Regionale huizen voor de sport operatief. Regionale gemeentelijke samenwerking in de sport versterkt.

6.4.2.22 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling jeugdsportfonds NH	<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 9 gemeenten als vriend bij het Jeugdsportfonds Noord-Holland aangesloten.
6.4.2.23 instrument Subsidiëren van sportaccommodaties	<ul style="list-style-type: none"> Eén Project gericht op het realiseren van sportaccommodaties met (inter)nationale uitstraling gesubsidieerd.
6.4.2.24 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling Topsportevenementen 2010	<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 4 projecten gesubsidieerd.
6.4.2.24a nieuw instrument Subsidiëren uitvoering speerpunt talentontwikkeling beleidsnotitie Topsport	<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 5 projecten talentontwikkeling gesubsidieerd.
6.4.2.25 instrument Verrichten van Wmo ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> Gemeenten en instellingen de ontwikkeling van het Wmo-beleid ondersteund
6.4.2.26 instrument Uitvoering van Kenniscentrum Wmo en Wonen	<ul style="list-style-type: none"> Zie 6.4.1.4
6.4.2.27 instrument Subsidiëren Sensor	<ul style="list-style-type: none"> Subsidie aan Sensor verleend. Sensor 7 dagen per week, 24 uur per dag als laagdrempelige hulp bereikbaar gesteld.

Toelichting

- Veranderingen in deze instrumenten:
  - Geen.
- Beleidsstukken bij deze instrumenten:
  - 6.4.2.24 [De beleidsnotitie Topsport](#).
- Beslissingen van de Staten over deze instrumenten:
  - 6.4.2.24 [De beleidsnotitie Topsport](#) is door Provinciale Staten vastgesteld met [besluit van Provinciale Staten 8 februari 2010, nummer 2009-38217](#).
- Betekenis van gebruikte termen en afkortingen:
  - Geen.
- Extra informatie voor kaderstelling of controle:
  - Geen.

Meerjarenoverzicht Baten & Lasten (in euro's)

Operationeel doel	6.4.2 Regionale sociale ontwikkeling stimuleren en subsidiëren					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Overdrachten	8.026.194	23.313.900	14.192.100	9.081.600	7.571.200	6.641.000
Apparaatskosten	3.720.612	4.753.700	4.769.900	4.752.200	4.899.700	4.948.400
Directe lasten	10.600.153	1.584.500	352.000	221.600	221.600	221.600
Subtotaal lasten	22.346.959	29.652.100	19.314.000	14.055.400	12.692.500	11.811.000
Baten	113.445-	10.456.200-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	22.233.514	19.195.900	19.314.000	14.055.400	12.692.500	11.811.000
Storting reserves	-	500.000	-	-	-	-
Onttrekking reserves	17.008.651-	17.069.500-	7.987.500-	2.746.600-	1.406.200-	476.000-
Resultaat na bestemming	5.224.863	2.626.400	11.326.500	11.308.800	11.286.300	11.335.000

Toelichting op het Meerjarenoverzicht

- Overdrachten nemen af met € 9.121.800. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 39,1%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Apparaatskosten nemen vanwege de indexering toe met € 16.200. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%.

-
- Directe lasten nemen af met €1.232.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 77,8%. De afname laat zich grotendeels verklaren door lagere kasramingen uit reserves en de bezuinigingsoperatie zoals voorgesteld bij de Kaderbrief 2011.
  - Baten nemen af met €10.456.200. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Dit wordt volledig verklaard door niet geraamde vrijval van voorzieningen in het kader van de stelselwijziging 2009 (2010: € 10.456.200).
  - Stortingen reserves nemen af met €500.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 100%. Deze afname wordt veroorzaakt door een bezuiniging op het jeugdsportfonds in het kader van de Kaderbrief 2011.
  - Onttrekkingen reserves nemen af met € 9.082.000. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 53,2%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Programma 7

Financiën

Beleidskader

- Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is van toepassing, evenals de door Provinciale Staten vastgestelde verordening Financieel Beheer.

Budgettabel

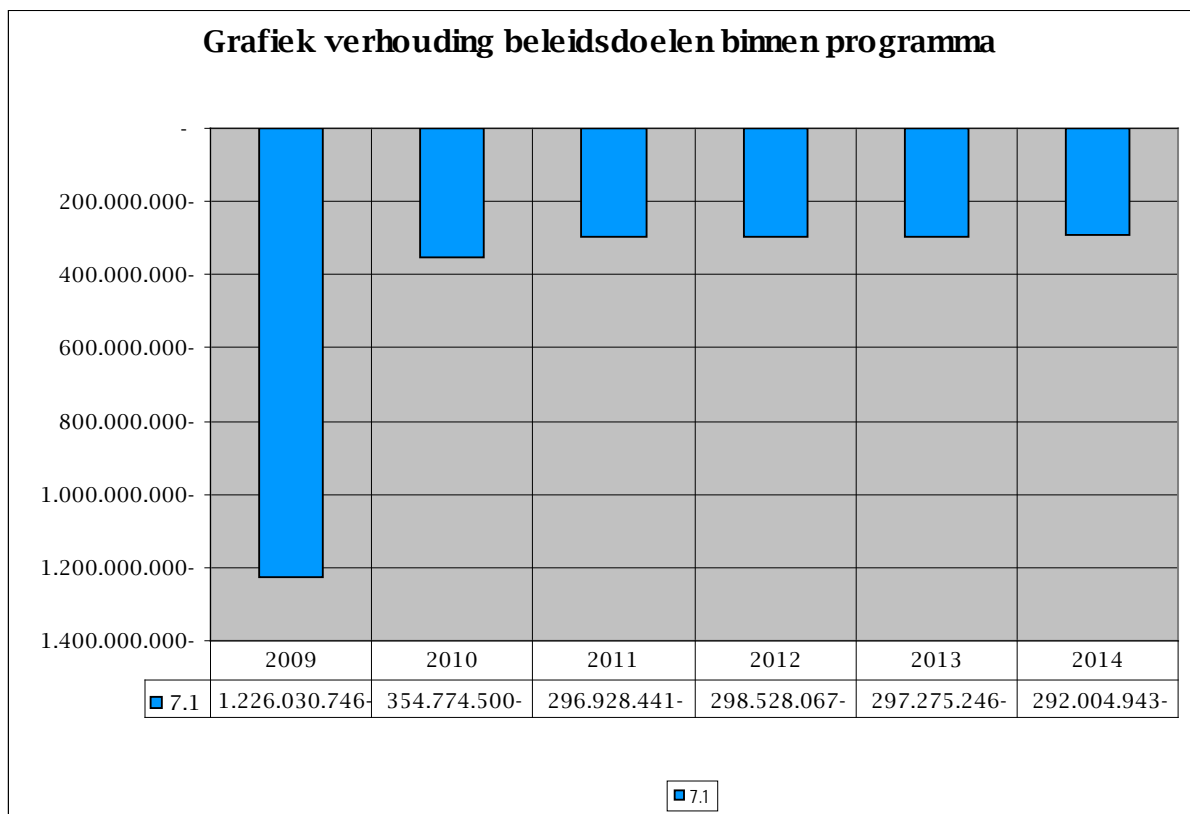
Programma	Z Financiën					
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Kapitaallasten	3.224.812	-	-	-	-	-
Overdrachten	-	34.900.000	35.000.000	-	-	-
Apparaatskosten	3.072.193	-	-	-	-	-
Directe lasten	41.780.763	1.290.000	9.644.400	27.714.900	33.790.200	34.686.500
Subtotaal lasten	48.077.768	36.190.000	44.644.400	27.714.900	33.790.200	34.686.500
Baten	1.274.108.513-	390.964.500-	341.572.841-	326.242.967-	331.065.446-	326.691.443-
Resultaat voor bestemming	1.226.030.746-	354.774.500-	296.928.441-	298.528.067-	297.275.246-	292.004.943-
Storting reserves	1.088.828.016	155.461.300	22.876.800	12.262.013	11.661.102	-
Onttrekking reserves	262.224.959-	221.649.300-	32.605.976-	-	-	-
Resultaat na bestemming	399.427.688-	420.962.500-	306.657.617-	286.266.054-	285.614.144-	292.004.943-

Toelichting op de Budgettabel

- Overdrachten nemen toe met € 100.000. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 0,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; lastenramingen als gevolg van rijksbijdragen en bijdragen derden en hogere of lagere kasramingen uit de reserves.
- Directe lasten nemen toe met € 8.354.400. Dit is een toename ten opzichte van de vorige begroting van 647,6%. Dit wordt grotendeels verklaard door een lagere raming voor onvoorziene uitgaven (- € 1.100.000), het instellen van een nog te verdelen stelpost norm/infrakosten van € 8.000.000 en de nog bij de opstelling van de productenraming te verdelen stelpost prijsstijgingen van € 1.544.400.
- Baten nemen af met € 49.391.659. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 12,6%. Dit kan grotendeels worden verklaard door een hoger renteresultaat (+ € 4.137.100), een lagere provinciefondsuitkering (- € 38.472.259), een lagere vrijval van de Escrow voorziening (- € 9.159.000) en een lagere stelpost afrekeningsverschillen voorgaande dienstjaren (- € 7.000.000).
- Stortingen reserves nemen af met € 132.584.500. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 85,3%. Dit wordt verklaard door mutaties op de algemene reserve en 6 bestemmingsreserves.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 189.043.324. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 85,3%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

In het geraamde bedrag van de directe lasten (€ 9.644.400) is volgens artikel 8 lid 1 van het BBV een bedrag opgenomen voor onvoorzien van € 100.000.

Grafiek verhouding doelen binnen programma

Mutaties Reserves

Beleidskader

- Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is van toepassing, evenals de door Provinciale Staten vastgestelde verordening Financieel Beheer.

Budgettabel

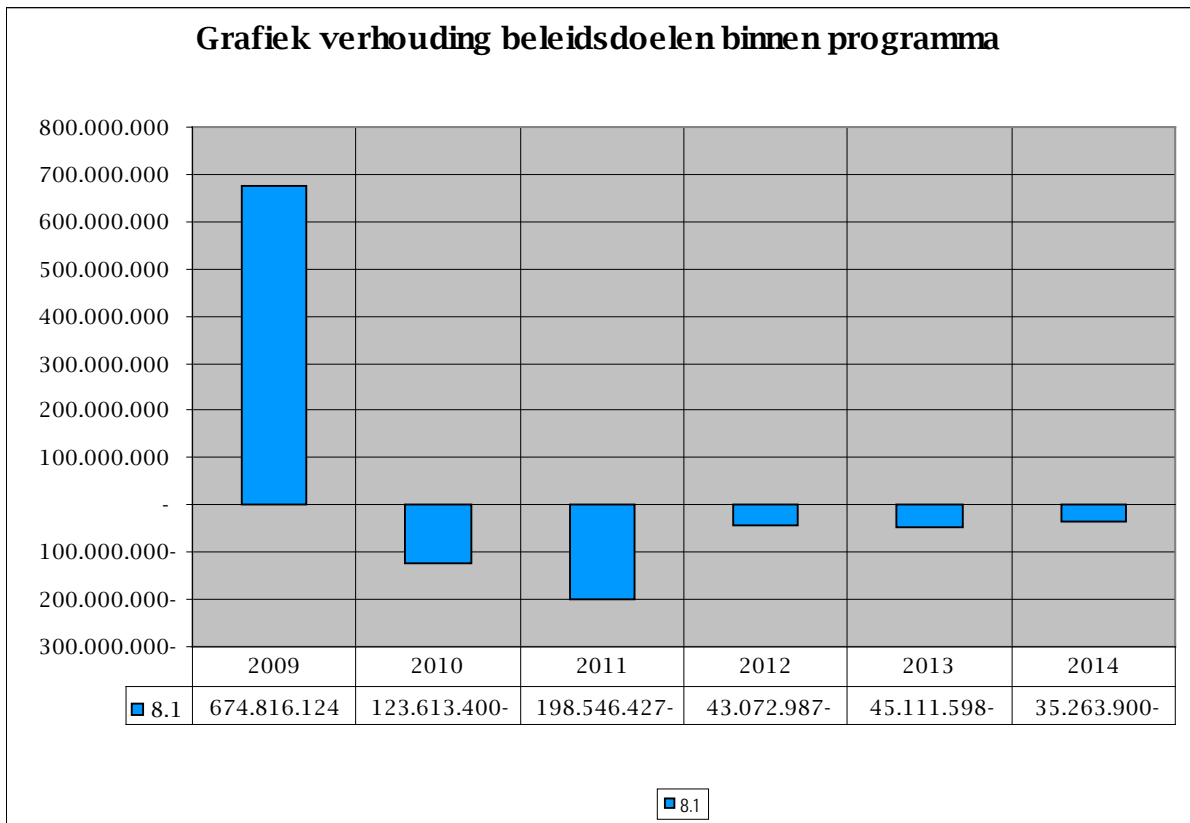
Programma	8 Reserves					Toename of Afname ting 2011 tov Begroting	
	Jaarrekening 2009	Begroot 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013		Begroot 2014
Storting reserves	1.149.270.116	367.404.000	48.875.100	24.553.013	14.202.102	2.541.000	318.528.900- -86,7%
Onttrekking reserves	474.453.992-	492.010.100-	247.421.527-	67.626.000-	59.313.700-	37.804.900-	244.588.573 -49,7%
Saldo	674.816.124	124.606.100-	198.546.427-	43.072.987-	45.111.598-	35.263.900-	73.940.327- 59,3%

Toelichting op de Budgettabel

- Stortingen reserves nemen af met € 318.528.900. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 86,7%. Dit wordt verklaard door mutaties op de algemene reserve en 20 bestemmingsreserves.
- Onttrekkingen reserves nemen af met € 244.588.573. Dit is een afname ten opzichte van de vorige begroting van 49,7%. Dit is het saldo van diverse toe- en afnames; een hogere of lagere kasraming uit de reserves, gebaseerd op het bijstellingsmoment ultimo juli 2010.

Grafiek verhouding doelen binnen programma

Verloop saldireserve (in euro's)

Verwacht verloop Saldireserve 2010/2011 (in euro's)		
Saldo per 1 januari 2010	294.181.182	
Toevoeging resultaat 2009 aan de saldireserve	52.820.886	<i>Gerealiseerd rekening 2009</i>
Stand na toevoeging resultaat 2009	347.002.068	
Stortingen in 2010:		
½ Vrijval ESCROW voorziening	18.318.000	<i>Verwacht/Geraamd Begroting 2010</i>
Voordelig saldo 1 ^e wijz 2010	12.056.100	<i>Gerealiseerd</i>
Terugstorting RUI 2009 bij zomernota 2010	6.460.749	<i>Bij zomernota geboekt</i>
Onttrekkingen in 2010:		
Onttrekking ivm 2 ^e wijz 2010 (o.a.) RUI 2009	-6.965.100	<i>Gerealiseerd</i>
Naar Motie 5-16 (resv.actieprogramma 2010)	-28.000.000	<i>Zomernota 2010</i>
Restant Nuon middelen	-101.000.000	<i>Zomernota 2010</i>
Stelpost doorlichting resv./voorz. afboeken	-13.500.000	<i>Zomernota 2010</i>
Nadelig saldo zomernota 2010 (excl.wensen)	-5.723.604	<i>Zomernota 2010</i>
Saldo per 31 december 2010	228.648.213	
Onttrekking nadelig saldo 2011 (1e begrot.wijz.2010)	-12.056.100	<i>Verwacht/Geraamd 1e wijziging 2010</i>
Nadelig saldo bezuinigingsoperatie (andere oplossing?) + zomernota saldo 2011	-20.549.876	<i>Kaderbrief 2011/Begroting 2011/Zomernota 2010</i>
Storting ¼ vrijval ESCROW voorziening	9.159.000	<i>Verwacht/Geraamd</i>
Saldo per 31 december 2011	205.201.237	
Bestuurlijke verplichting: vervroegde afschr. investering maatschappelijk nut	-29.700.000	
Saldireserve op verplichtingenbasis ultimo 2011	175.501.237	

* retour in saldi:

Jaar 2012: € 6.246.513

Jaar 2013: € 10.585.202

Toelichting van de saldireserve

- Saldireserve neemt in 2011 af met € 23.446.976. Dit is een afname ten opzichte van de start van 2011 van 10,3%. Dit wordt veroorzaakt door de onttrekking van de nadelige saldi van de doorwerking van de 1^e begrotingswijziging 2010 en de doorwerking van de zomernota 2010 en de begroting 2011 (inclusief verwerking voorstellen Kaderbrief 2011). Tegelijkertijd vindt een storting in de saldireserve plaats van € 9.159.000 in verband met vrijval van de voorziening ESCROW (25% van het totaal gereserveerde risicobedrag uit de transactie Nuon- Vattenfall).

---

3 PARAGRAFEN

3.1 Inleiding

In de paragrafen lichten wij de beleidslijnen toe van beheersmatige aspecten met grote financiële invloed, met grote politieke betekenis of aanzienlijk belang voor de verwezenlijking van beleidsprogramma's. Het gaat om de volgende verplichte paragrafen:

- 3.2 Weerstandsvermogen en Risicomanagement
- 3.3 Onderhoud kapitaalgoederen
- 3.4 Bedrijfsvoering
- 3.5 Financiering
- 3.6 Verbonden Partijen
- 3.7 Grondbeleid
- 3.8 Provinciale heffingen

Naast de bovenstaande paragrafen hebben wij de paragraaf Extra Investeringsimpuls Noord-Holland toegevoegd.

3.2 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Wat willen we bereiken?

Bij het uitvoeren van het beleid in de voorliggende programmabegroting sturen wij actief op het beheersen van risico's (risicomanagement). Veelal kunnen wij de risico's afdekken door bijvoorbeeld het aangaan van verzekeringen of het inrichten van interne controle maatregelen. De provincie loopt echter ook risico's, die niet (kunnen) worden afgedekt. Om te voorkomen dat wij ingrijpende beleidswijzigingen moeten voorstellen bij het voordoen van niet afgedekte risico's, inventariseren wij periodiek de omvang van deze risico's. Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen deze risico's en de (weerstands)capaciteit die de provincie heeft om deze niet begrote kosten op te vangen.

De wettelijke kaders voor het bepalen van het weerstandsvermogen zijn vastgelegd in:

1. Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (2004)
2. Kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement (2007)
3. Verordening Financieel Beheer Noord-Holland (2010)

De volgende twee regels zijn bepalend:

- Het weerstandsvermogen bedraagt minimaal 1 tot 1,5 keer de hoogte van de geïnventariseerde risico's.
- De algemene reserve bestaat tenminste 25% van de algemene dekkingsmiddelen (renteresultaat, Provinciefonds, dividenden en opcenten motorrijtuigenbelasting) van de laatst bekende jaarrekening.

Wanneer risico's zich daadwerkelijk voordoen en geëffectueerd worden, verliest de provincie inkomsten of moet de provincie betalen. Het volgende proces treedt op dat moment in werking:

1. Wij informeren Provinciale Staten over het zich voordoen van de risico's, inclusief de achtergronden.
2. Wij stellen voor het risicobedrag ten laste van de algemene reserve te brengen, wanneer geen andere dekkingsmogelijkheden voorhanden zijn.
3. Indien de algemene reserve niet toereikend is, formuleren wij een bezuinigingsvoorstel.
4. Wanneer het bezuinigingsvoorstel geen oplossing biedt, formuleren wij een voorstel om de belastingen te verhogen.

Het weerstandsvermogen dient daarna weer op peil gebracht te worden. Wij sluiten bij het voorstel aan Provinciale Staten een voorstel voor het herstelplan om dit mogelijk te maken.

Wat gaan we daarvoor (meer) doen?

Voor het bepalen van het weerstandsvermogen inventariseren wij de risico's en berekenen wij het brutorisicobedrag en het nettorisicobedrag. Voor het inventariseren van de risico's onderscheiden wij zes soorten risico's. Hieronder lichten wij de risico's toe met een bedrag groter of gelijk aan € 2 miljoen. De risico's kleiner dan € 2 miljoen betrekken wij wel bij het bepalen van het weerstandsvermogen.

Inventariseren risico's

A Juridische risico's

De risico's die hier worden benoemd zijn juridisch van aard. Het totaalbedrag van deze geïnventariseerde brutorisico's bedraagt € 38,7 miljoen.

A01. Kustplaatsen

Landelijk is er veel onduidelijkheid over ieders verantwoordelijkheid voor stormschade in de buitendijkse gebieden van de kustplaatsen. Dit geldt ook voor het Kennemerstrand met het bebouwde gebied rondom de jachthaven Seaport Marina. Waar zaken nog niet wettelijk zijn geregeld, lopen wij het risico dat schadeclaims worden ingediend. De kans daarop is gering, want de kans op stormschade is circa 1/500 per jaar. Alleen wanneer sprake is van onrechtmatig handelen (verwijtbaar gedrag) en bij nadeelcompensatie en planschade, kan de provincie aansprakelijk worden gesteld. De financiële gevolgen daarvan zijn op voorhand moeilijk te kwantificeren, maar

---

kunnen variëren van enkele tienduizenden euro's bij beperkte schade tot meer dan een miljard euro bij complete verwoesting van het buitendijkse gebied.

Een en ander is afhankelijk van de zwaarte van de storm, de omvang van de schade en de toerekening daarvan aan anderen, zoals Rijk, gemeente, eigenaren en bewoners. Als de storm- en overstromingsschade in buitendijks gebied van de Noord-Hollandse kustplaatsen groter is dan enkele (tientallen) miljoenen, moet er al snel een volledig beroep worden gedaan op het Rijk. De regering zal dan waarschijnlijk de Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen (Wts) van toepassing verklaren. Als we hiervan uitgaan, zou de maximale financiële consequentie voor de provincie bepaald kunnen worden op circa € 15 miljoen

A 30. Saneringsprogramma Bevi

In oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van kracht geworden. Bevi bevat milieukwaliteitseisen om voldoende afstand te bewaren tussen risicovolle inrichtingen en kwetsbare objecten. Met de inwerkingtreding van de Bevi is het externe veiligheidsbeleid voor inrichtingen wettelijk vastgelegd. Een van de verplichtingen uit het Bevi is het uitvoeren van saneringen in het kader van plaatsgebonden risico. Indien als gevolg van de sanering het bedrijf onevenredige last ondervindt, dan kan het bedrijf - onder bepaalde strikte voorwaarden - een schadevergoeding aanvragen bij de provincie Noord-Holland. Wanneer de minister van VROM instemt met de toekenning, zijn de kosten echter voor rekening van het ministerie. Wij lopen dus een financieel risico ter hoogte van de te betalen schadevergoeding als het ministerie van VROM niet instemt met de te betalen schadevergoeding.

Naast claims die samenhangen met bovenmatige maatregelen, kunnen ook claims optreden ten gevolge van planschade. Indien het oplossen van een saneringssituatie plaatsvindt door het aanpassen van het bestemmingsplan, dan kan het bedrijf, onder bepaalde strikte voorwaarden, op grond van de planschaderegeling in de Wro, een schadevergoeding aanvragen. Bij aanspraak op de planschade is in eerste instantie de gemeente schadevergoedingsplichtig. Aanpassing van het bestemmingsplan vanuit het saneringsprogramma vindt echter plaats op verzoek van de provincie om toekomstige saneringen te voorkomen.

Mochten er claims worden ingediend, dan moeten schadebedragen van € 5 miljoen in het kader van bovenmatige maatregelen, dan wel € 5 miljoen in het kader van planschade niet worden uitgesloten. De kans van optreden van één van de risico's is overigens klein. Het project loopt tot 31 december 2013.

A 31. Verkeerde Wet milieubeheerprocedure en fouten bij Wm-procedure

Tijdens het vooroverleg van een Wm-procedure wordt bepaald welke procedure wordt gevolgd. De gemaakte keuze kan fout zijn. Tijdens de procedure kunnen ook fouten gemaakt worden (voorbeelden zijn verkeerde publicatie, verkeerde adressenlijsten en dergelijke). De kans daarop is klein, maar de provincie loopt het risico dat vergunningen op grond van de Wet milieubeheer om formele redenen bij de Raad van State worden vernietigd. Mogelijk risicogevoel: bedrijven kunnen schadeclaims indienen en er wordt afbreuk gedaan aan het imago van de provincie. In voorkomende gevallen kunnen schadeclaims oplopen tot een bedrag van circa € 3 miljoen.

A 32. Beoordeling gemeentelijke plannen

Diverse factoren kunnen een zorgvuldige naleving van de wettelijke beoordelingsbepalingen in de weg staan. Hierdoor kan de provincie bij de beoordeling van gemeentelijke plannen fouten maken of niet tijdig en/of juist handelen. Van de mogelijke gevolgen zijn de juridisch/financiële het meest relevant. De kans daarop is gemiddeld. Eventuele schadeclaims kunnen oplopen tot zo'n € 3 miljoen.

A 33. Schadeclaim in verband met goedkeuring bestemmingsplan 'Koepelbesluit'

Vanwege de ruimtelijke beperkingen van het Koepelbesluit en de vernietiging van dit besluit door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State kunnen wij door gedupeerde projectontwikkelaars aansprakelijk worden gesteld voor het feit dat zij hun oorspronkelijke plannen niet meer kunnen verwezenlijken. In 2001 heeft een projectontwikkelaar reeds een proformaschadeclaim ingediend. Het aantal nog in te dienen claims door anderen is niet bekend. Door recente ontwikkelingen en door het verstrijken van de tijd neemt de kans op meer claims echter af tot beneden gemiddeld. Niettemin blijft het risico van claims hoger dan € 2,5 miljoen bestaan. De verwachte expiratiedatum van het risico is augustus 2011.

B Beleidsrisico's

De risico's die hier worden benoemd zijn risico's die gepaard gaan met specifieke beleidskeuzes. Het totaalbedrag aan deze geïnventariseerde brutorisico's bedraagt € 74,1 miljoen.

B 01. Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer

Met ingang van begrotingsjaar 2005 is de regelgeving inzake de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en Vervoer in werking getreden en is er vanaf het uitkeringsjaar 2005 één gebundelde subsidiestroom vanuit het Ministerie van Verkeer en Waterstaat voor het verkeers- en vervoerbeleid. De voeding voor de subsidies die verstrekt worden voor de programma's kleine infrastructuur en gedragsbeïnvloeding is grotendeels afkomstig uit de BDU. Daarnaast is het programma kleine infrastructuur aangevuld met provinciale middelen. Bij de verplichtingen die opgenomen zijn onder het onderdeel 'Kleine infrastructuur' zijn ook meerjarenverplichtingen opgenomen. Provinciale Staten hebben in 2004 besloten dat wij meerjarige financiële toezeggingen binnen dit programma kunnen aangaan. Provinciale Staten hebben besloten dat bij het vervallen van de rijksuitkering deze toezeggingen gedekt worden tot een bedrag van € 5 miljoen per jaar. Het risico voor de provincie is dus maximaal € 5 miljoen per jaar.

Wij waarderen de kans dat dit risico zich voordoet in combinatie met het effect gemiddeld.

B 03. Aansluiting A9-Heiloo

Als de rond 2014 te realiseren aansluiting van de Lagelaan in Heiloo op de A9 duurder wordt dan € 18 miljoen (prijspeil 2004, geïndexeerd), betaalt het college 50% van de meerkosten tot een maximumbedrag van € 5 miljoen. Het risico is eenmalig en de kans dat het zich voordoet is gemiddeld. De huidige kosten bedragen circa € 19,6 miljoen. De marge in dit stadium van het project is nog groot, circa 25%.

B 04. Project Wieringerrandmeer, samenwerkingsovereenkomst 1

Wij zijn in overleg met toekomstige eigenaren en beheerders van het openbaar gebied om het beheer van het gebied over te dragen. De onderhandelingen over de hoogte van de vergoeding zijn inmiddels gestart. Het risico treedt pas op in 2018; dit is het eerste jaar waarin een deel van het openbare gebied zou kunnen worden overgedragen.

B 05. Project Wieringerrandmeer, samenwerkingsovereenkomst 2

Wij spannen ons in om een bedrag van € 24,5 miljoen aan bijdragen van derden binnen te halen. Gedacht wordt aan subsidies van het Rijk of vanuit Europa. Het risico doet zich pas voor in 2017; dit is het eerste jaar waarin een bijdrage van derden is opgenomen in de financiële planning van de WRM. Er ontstaat wel in een eerder stadium zicht op de mogelijkheden door de jaarlijkse actualisatie van de business case van de WRM en de verantwoording die de GEM daarover moet afleggen.

B 06. Project Wieringerrandmeer, maatschappelijke opbrengsten

Wij spannen ons in om voor € 12 miljoen aan maatschappelijke opbrengsten te realiseren. Dit zijn opbrengsten die worden ontvangen uit werkzaamheden die WRM gaat doen voor Rijkswaterstaat en andere overheidsinstellingen. Deze overheidsinstellingen krijgen op deze manier een besparing op hun werkzaamheden doordat deze worden meegenomen in het project WRM. Het risico doet zich pas voor in 2017; dit is het eerste jaar waarin een maatschappelijke opbrengst is voorzien. Er ontstaat wel in een eerder stadium inzicht door de jaarlijkse actualisatie van de business case van de WRM en de verantwoording die GEM daarover moet afleggen.

B 71. Risico ILG: overname lopende verplichtingen LNV

Uit inventarisatie is gebleken dat de provincie voor circa € 5,6 miljoen aan lopende verplichtingen heeft overgenomen van LNV. Het is tot op dit moment onduidelijk hoe dit bedrag gecompenseerd gaat worden. Overigens is in de bestuursovereenkomst 2007-2013 sprake van een bedrag van € 34 miljoen, terwijl uit onderzoek van PWC een bedrag van € 45 miljoen aan lopende verplichtingen naar voren komt. Het risico wordt als gemiddeld beoordeeld.

B72. Bodemsaneringswerken

Bij bodemsaneringsprojecten zijn in het algemeen meerdere partijen betrokken. Vooraf wordt op basis van onderzoek de omvang van de te saneren bodemverontreiniging en het te bereiken resultaat vastgelegd. Het is om kosten te besparen gebruikelijk dat niet alle verontreiniging wordt weggenomen, maar dat er een beheersbare restverontreiniging achterblijft. Hiervoor worden beheersmaatregelen afgesproken. Er wordt ook budget gereserveerd om onzekerheden en tegenval-

---

lers te kunnen opvangen. Bij een negental projecten zijn de risico's echter groter dan het voor onzekerheden gereserveerde budget. Het totale risico wordt geraamd op € 2 miljoen. .

D Financieringsrisico's

De risico's die tot deze categorie behoren, zijn risico's die gepaard gaan met de financiering van provinciaal beleid. Het totaalbedrag aan deze geïnventariseerde brutorisico's bedraagt € 116,5 miljoen

D 01. Project Wieringerrandmeer, garantstelling

De provincie stelt zich garant voor een lening van € 30 miljoen gedurende de looptijd van het project Wieringerrandmeer. Volgens de huidige planning zal het project in 2032 gereed zijn. Na realisatie zal de lening worden afgelost en kan de garantstelling vervallen, indien het resultaat dat toelaat. Mochten zich risico's voordoen, dan zal de lening (deels) niet afgelost kunnen worden en de garantstelling worden aangesproken. Het risico doet zich pas voor in 2032; er ontstaat wel eerder inzicht door de jaarlijkse actualisatie van de business case van het Wieringerrandmeer en de verantwoording die de GEM daarover moet afleggen. Het risico bedraagt maximaal € 30 miljoen. Daarnaast financiert de provincie een bedrag van € 5 miljoen voor de gemeenten Wieringen en Wieringermeer.

D 50. Deposito's

De provincie heeft medio 2008 deposito's tot een bedrag van € 78 miljoen geplaatst bij Landsbanki in IJsland. De rating van de bank voldeed op het moment van plaatsing aan de Wet fido. De looptijd van de deposito's is inmiddels verstreken en Landsbanki blijkt niet aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Het is onzeker welk gedeelte van de vordering uiteindelijk nog kan worden geïnd. Omdat inmiddels bekend is dat de waarde van de bezittingen van Landsbanki kleiner is dan het totaal aan vorderingen van de preferente crediteuren, waartoe Noord-Holland behoort, betekent dit dat wij niet het gehele bedrag terug zullen ontvangen. Op basis van de nu bekende gegevens, schatten wij in dat wij 74% van de € 78 miljoen terug kunnen ontvangen, dat wil zeggen € 57,7 miljoen (Dit houdt in dat bij de jaarrekening 2009 6%, zijnde € 4,68 miljoen is afgewaardeerd. De overige 20% ad € 15,6 miljoen van de uitgezette deposito's hebben wij al afgewaardeerd bij de jaarrekening 2008.

De provincie heeft in samenwerking met andere gedupeerde mede-overheden een advocatenkantoor ingeschakeld om een zo groot mogelijk gedeelte van de uitgezette middelen terug te krijgen. Wij schatten de kans 90% dat we de resterende 74% kunnen binnenhalen, mits we de rechtszaken winnen. De kans daarop schatten wij in op 70%.

De verwachte expiratiedatum van het risico ligt, als gevolg van de mogelijk nog in te stellen procedures voor de IJslandse rechter, in de 2e helft van 2010.

Er bestaat ook nog een valuta-risico bij uitbetaling van de vordering in de IJslandse munteenheid. Dit heeft Deloitte geconstateerd in een analyse van december 2009. Het risico is niet gekwantificeerd.

D 53. Boekwaarde deelnemingen

Bij het invoeren van het balansstelsel in 1980 is de reserve 'eigen kapitaal wegens deelnemingen' ingesteld. De reserve weerspiegelde de nominale waarde van het aandelenpakket in de verschillende deelnemingen. De bedoeling was dat het bedrag dat in de reserve gereserveerd was vrijvalt bij verkoop van een deelneming. Met het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen is besloten de reserve Eigen kapitaal op te heffen. Het risico bestaat dat de provincie de boekwaarde van de deelnemingen niet kan realiseren. Daarom hebben wij rekening gehouden met de boekwaarde van de deelnemingen boven de € 1 miljoen en daarover het gemiddelde berekend. Het bruto risicobedrag bedraagt dan € 17,7 miljoen met een zeer lage kans. Het bruto risicobedrag is aanzienlijk lager dan in de voorlaatste paragraaf weerstandvermogen maar geeft een realistischer beeld van de risico's.

D 70. ILG btw-compensatiefonds

Het risico betreft bestaande onduidelijkheid over de mogelijkheid voor provincies om btw over inrichtingsprojecten te declareren bij het btw-compensatiefonds. De provincies zijn op voorhand gekort op hun rijksbudget voor de te declareren btw. Het verwachte effect op het vermogen is becijferd op € 5 miljoen, met een benedengemiddelde kans van optreden.

E Grondexploitatie­risico's

De risico's die tot deze categorie behoren, hebben een relatie met het grondbeleid dat is verwoord in de paragraaf Grondbeleid. Het totaalbedrag aan deze geïnventariseerde brutorisico's bedraagt € 20,3 miljoen.

E 01. Grondexploitatie­risico's algemeen

Voor de uitvoering van het provinciaal grondbeleid is onder meer het krediet anticiperende grondaankopen beschikbaar. Vooruitlopend op concrete gebiedsontwikkelingsprojecten worden ten laste hiervan grondaankopen gedaan. Hierin ligt een zeker risico besloten dat de economische waarde van deze grond op enig moment (in negatieve zin) afwijkt van de boekwaarde. Om dit risico af te dekken is hiervoor een bedrag in het weerstandsvermogen opgenomen. Dit bedrag is gerelateerd aan de boekwaarde van de anticiperende aankopen ultimo 2009 van € 67,8 miljoen. Hiervan wordt 30% als risico aangemerkt, zijnde € 20,3 miljoen.

F Risico's Verbonden Partijen

De provincie voert in bepaalde gevallen beleidsdoelstellingen uit met behulp van samenwerkingsverbanden. Wanneer er sprake is van een financieel én een bestuurlijk belang voor de provincie en wanneer het samenwerkingsverband wordt verzelfstandigd in een publiek- of privaatrechtelijk rechtspersoon, wordt dit samenwerkingsverband betiteld als verbonden partij. In deze rubriek worden die risico's met betrekking tot de verbonden partijen benoemd waarvoor de provincie aansprakelijk is. Het totaalbedrag van deze geïnventariseerde brutorisico's bedraagt € 16,6 miljoen.

F 01. Reservering investeringsfonds RO Noordzeekanaalgebied NV (RON)

Voor de uitvoering van het Masterplan Noordzeekanaalgebied is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noordzeekanaalgebied (RON) opgericht, met als kerntaak de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen in het Noordzeekanaalgebied. Om de RON hierbij te faciliteren heeft de provincie een investeringskrediet van € 6,8 miljoen beschikbaar gesteld voor projecten van de RON. Dit krediet plus verschuldigde rente moet de RON terugbetalen uit de resultaten van de investeringsprojecten. Bij besluit nummer 111 hebben wij op 7 november 2006 nogmaals een krediet van € 6,8 miljoen beschikbaar gesteld. Omdat echter nooit volledig vaststaat dat de projecten van de RON voldoende opleveren, bestaat een risico dat de RON niet in staat zal zijn de verstrekte kredieten ad € 13,6 miljoen (volledig) af te lossen. Gezien de huidige ontwikkelingen bij de RON (tegenvallende uitgifte, financiële problemen en de noodzaak van versterking van het eigen vermogen) is het gehele bedrag als risico te kwalificeren.

F 50. Dividenduitkering

In de begroting 2011 is de dividenduitkering geraamd op € 16 miljoen. Wij zien de dividenduitkering als een brutorisico. Omdat de dividendinkomsten onderdeel uitmaken van onze structurele dekkingsmiddelen, reserveren we volgens besluitvorming van Provinciale Staten 25% van de geraamde dividendinkomsten als onderdeel van de saldireserve. Tegelijkertijd nemen wij voor hetzelfde bedrag een nettorisico op in de risicodatabase (ergo € 4 miljoen). Dit houdt dus in dat wij het risico afdekken dat 25% van de geraamde brutodividendinkomsten niet tot uitkering komt. Zie ook paragraaf Verbonden Partijen.

Risico's < 2 miljoen

Vanwege het vaststellen van de rapportagegrens van € 2 miljoen wordt over de volgende risico's niet extern gerapporteerd. Deze risico's worden wél betrokken bij het bepalen van het risicoprofiel en de ratio weerstandsvermogen.

Tabel 1: Risico's < 2 miljoen (in euro's)

	Risicobedrag
A. Juridische risico's	
Het landelijke faunafonds	1.000.000
Herstructurering steunfunctie-instellingen kunst-en erfgoededucatie	1.000.000
Programma Leader	400.000
Flexibiliseren subsidierelatie steunfunctie-instellingen	1.000.000
Track-Line	700.000
Monumentenwacht	100.000
Calamiteitenberging De Ronde Hoep	100.000
Schadeclaim toepassing bestuursdwang	500.000
Financiele rechtmatigheid verlening subsidies	250.000
Claims ivm verleggen van kabels en leidingen bij reconstructie van wegwerken	120.000
D. Financieringsrisico's	
Provinciaal garantiebeleid voor instellingen voor gezondheidszorg	978.000
Totaal	6.148.000

Berekenen bruto risicobedrag

Nadat risico-inventarisatie heeft plaatsgevonden, volgt het proces van risico's waarderen. Het waarderen van de risico's leidt in eerste instantie tot inzicht in het bruto risicobedrag. Onderstaande tabel geeft inzicht in het totale brutorisicobedrag, gespecificeerd naar het soort risico. In de tabel zijn (gerubriceerd naar soort risico) ook de brutorisicobedragen meegenomen voor de risico's onder de € 2 miljoen.

Tabel 2: Risico - inventarisatie bruto (in euro's)

	Begroting 2010	Rekening 2009	Begroting 2011
A. Juridische risico's	38.220.000	39.020.000	38.670.000
B. Beleidsrisico's	6.600.000	79.100.000	74.100.000
C. Bedrijfsvoeringsrisico's	100.000	100.000	-
D. Financiële risico's	149.800.000	149.623.000	116.168.000
E. Grondexploitatie- en overname- en andere risico's	21.000.000	20.340.000	20.340.000
F. Risico's verbonden partijen	16.600.000	16.600.000	29.600.000
Brutorisicobedrag	232.320.000	304.783.000	278.878.000

Het grote verschil tussen het bruto risicobedrag in de rekening 2009 (opgesteld in januari 2010) en de begroting 2011 (opgesteld in mei 2010) kan worden verklaard door het vervallen van de risico's betreffende de steunfunctie-instellingen welzijn en sport (-1,2 miljoen), optimum II (-0,1 miljoen), de realisatie van de zuid- en oosttak van de Zuidtangent (-1,5 miljoen), landgoed Eikenrode (-0,5) en de beveiliging provinciale gebouwen (-0,1 miljoen). Daarnaast zijn de risico's naar beneden bijgesteld voor het ILG risico overname verplichtingen (-5,4 miljoen) en de boekwaarde deelnemingen (-34,95 miljoen). In totaal circa 43,8 miljoen aan lagere risico's. Daar staan nieuwe risico's tegenover: de Ronde Hoep (0,1 miljoen) en bodemsaneringswerken (2,0 miljoen). Verder een aantal hoger gewaardeerde risico's: flexibiliseren subsidierelatie steunfunctieinstellingen (+0,75 miljoen), ILG btw compensatiefonds (+2 miljoen) en de dividenduitkering (+13 miljoen). In totaal aan hogere risico's: € 17,85 miljoen. Per saldo een afname van € 25,9 miljoen.

Tabel 3: mutaties rekening 2009 versus begroting 2011 >= 2 miljoen (in euro's)

Risico's	Risicobedrag
Bodemsaneringswerken	2.000.000
ILG btw compensatiefonds	2.000.000
Dividenduitkering	13.000.000
ILG overname verplichtingen	5.400.000-
Boekwaarde deelnemingen	34.955.000-
Totaal mutatie	23.355.000-

Berekenen netto risicobedrag

Voor het berekenen van het nettorisicobedrag hebben wij aan elk risico een gewichtsfactor toegekend, afhankelijk van de kans dat het risico zich zal voordoen en het effect dat het risico heeft op het vermogen. Deze berekening wordt voor elk risico herhaald en tezamen vormen al deze bedragen het nettorisicobedrag. Dit is het bedrag dat tenminste gedekt moet worden door de weerstandscapaciteit.

Tabel 4: Risico - inventarisatie netto (in euro's)

	Begroting 2010	Rekening 2009	Begroting 2011
Brutorisicobedrag	232.320.000	304.783.000	278.878.000
% minimaal te reserveren	60,56%	60,37%	59,77%
Nettorisicobedrag	140.692.992	183.997.497	166.685.381

Wij maken de risico's netto, omdat de kans dat alle risico's zich zouden voordoen in één collegeperiode, laat staan begrotingsjaar, nagenoeg nihil is. De risico's worden op verschillende momenten actueel en er worden beheersmaatregelen getroffen. Het is dus niet nodig het brutobedrag te reserveren. Door het proces van risicowaardering komen wij tot de conclusie dat wij ermee kunnen volstaan minimaal 59,77 % van het totale brutorisicobedrag te reserveren in de weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening (€ 166,7 miljoen) relateren wij aan het begrotingstotaal, waardoor wij een risicoprofiel voor de huidige begroting kunnen bepalen.

Tabel 5: Risicoprofiel (in euro's)

	Begroting 2010	Rekening 2009	Begroting 2011
Nettorisicobedrag	140.692.992	183.997.497	166.685.381
Begrotingstotaal inclusief resultaatbestemming	1.412.081.618	1.277.294.843	1.356.201.221
Provinciaal risicoprofiel	9,96%	14,41%	12,29%

Wat mag het kosten? Wat is het weerstandsvermogen? Is de weerstandscapaciteit dekkend?

De omvang van de weerstandscapaciteit van de provincie geeft inzicht in het vermogen om calamiteiten en financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de bestaande taken. Dit 'vermogen' is het geheel van middelen en mogelijkheden binnen de financiële positie van de provincie die wij als 'vrij aanwendbaar' aanmerken. Het gaat dus om vrij aanwendbare middelen waar geen enkele verplichting tegenover mag staan en om mogelijk alsnog te genereren inkomsten.

Overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) maken we bij de opbouw en samenstelling van de weerstandscapaciteit onderscheid tussen incidentele en structurele componenten. Met het vaststellen van de kadernota Weerstandsvermogen en risicomanagement is bepaald hoe deze capaciteit is samengesteld. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve¹. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de onbenutte belastingcapaciteit en de meerjarige begrotingsruimte.

De provincie hanteert het dynamisch weerstandsvermogen om te bepalen in hoeverre de risico's zijn afgedekt. Dynamisch (meerjarig) omdat wij vooral geïnteresseerd zijn in hoeverre we structureel risico's kunnen afdekken anders dan incidenteel (statisch weerstandsvermogen). In het laat-

¹ Met de vaststelling van de doorlichting Reserves en voorzieningen hebben Provinciale Staten op 8 februari 2010 de reserve Grondbeleid opgeheven. Deze maakt daardoor geen deel meer uit van de algemene reserve.

ste geval zijn de mogelijkheden voor risicodekking direct uitgeput indien de incidentele capaciteit volledig wordt ingezet. Volgens de doorrekening van de financiële positie beschikt de provincie Noord-Holland bij het samenstellen van deze begroting over de volgende aanwendbare reservebestanddelen.

Tabel 6: Berekening weerstandscapaciteit (in miljoenen euro's)

	Begroting 2011	Raming 2012	Raming 2013	Raming 2014	Dynamisch
Incidentele capaciteit					
Algemene reserve	228				
Reserve grondbeleid					
Totale incidentele capaciteit	228	-	-	-	57
Structurele capaciteit					
Onbenutte belastingcapaciteit		136	136	136	102
Onvoorzien					
Meerjarenbegrotingsruimte		-	-	1,8	0,5
Totale structurele capaciteit	-	136	136	137,8	102,5
Dynamische weerstandscapaciteit					159,5

Saldireserve

De hoogte van de algemene reserve bedraagt minimaal 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen van de laatstbekende jaarrekening en dient toereikend te zijn om de risico's van de exploitatie te kunnen afdekken (tenminste gelijk aan het nettorisicobedrag). Het bedrag dat daar bovenop in de reserve aanwezig is, wordt beschouwd als het surplus van de algemene reserve, dat vrij beschikbaar is. De omvang van de structurele algemene dekkingsmiddelen was in de laatstbekende jaarrekening € 343,2 miljoen, zodat 25% overeenkomt met € 85,8 miljoen. De hoogte van de algemene reserve voldoet dus aan het vereiste minimum.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit wordt meerjarig berekend. Elk jaar wordt van de onbenutte belastingcapaciteit van de drie jaren volgend op het begrotingsjaar het gemiddelde berekend voor vier jaar (inclusief het begrotingsjaar). De onbenutte belastingcapaciteit over het huidige begrotingsjaar wordt niet meegenomen, omdat het wettelijk niet toegestaan is de belastingen gedurende het begrotingsjaar te verhogen. Het resultaat voegen wij toe aan het overzicht van het dynamisch weerstandsvermogen.

Meerjarenbegrotingsruimte

De meerjarige begrotingsruimte is onderdeel van de berekening van de structurele weerstandscapaciteit. Elk jaar wordt van de meerjarige begrotingsruimte van de drie jaren volgend op het begrotingsjaar het gemiddelde berekend voor vier jaar (inclusief het begrotingsjaar). De begrotingsruimte in het begrotingsjaar zelf wordt namelijk verrekend met de algemene reserve. Het resultaat voegen wij toe aan het overzicht van het dynamisch weerstandsvermogen.

Dynamisch weerstandsvermogen

Het dynamisch weerstandsvermogen bepaalt de mate waarin tegenvallers opgevangen kunnen worden zonder dat dit consequenties heeft voor meerdere begrotingsjaren. Dit wordt berekend door het gemiddelde over vier jaar van de minimale incidentele weerstandscapaciteit vermeerderd met de gemiddelde structurele weerstandscapaciteit in de meerjarenbegroting.

Conclusies over het weerstandsvermogen

In totaal gaat het om 31 risico's. Er zijn 5 risico's uit de vorige rapportage (rekening 2009) komen te vervallen. De risico's hebben mogelijk financiële consequenties. Het totaal aan gekwantificeerde financiële tegenvallers dat daaruit kan voortvloeien, bedraagt maximaal € 278,8 miljoen. Hierbij wordt opgemerkt dat niet alle risico's voor het volledige bedrag en binnen één jaar tot uiting zullen komen. Dat hangt af van de verwachte afwikkelingsdatum, het feitelijk risicoverloop en het effect van de ingezette beheersmaatregelen. Er zijn immers maatregelen getroffen om de desbetreffende risico's te verkleinen en hun gevolgen te beperken.

Het na beschouwing te relativeren bedrag, namelijk het nettorisicobedrag (€166,7 miljoen) in relatie tot het financieel weerstandsvermogen dat daarvoor nodig is, geeft aan dat de hierboven berekende dynamische weerstandscapaciteit (€ 159,5 miljoen) voldoende is ter afdekking van de financiële gevolgen van de geïnventariseerde risico's die zich kunnen voordoen. Het dynamisch weerstandsvermogen berekenen wij op 0,96 (159,5/166,7). Dit is een waarde die net onder de minimale bandbreedte ligt van 1,0 tot 1,5.

Voorziening financiële risico's

Als onderdeel van ons provinciaal risicomanagementbeleid houden wij een voorziening aan ten behoeve van risico's waarvan wij met vrij grote zekerheid kunnen verwachten dat die voor de provincie in de toekomst een uitgavenpost zullen gaan vormen en waarvan de hoogte redelijkerwijze valt te benaderen. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij een (voorlopige) rechterlijke uitspraak in ons nadeel.

Op dit moment voorzien wij geen risico's die met vrij grote zekerheid tot besteding zullen komen. Derhalve zijn er geen middelen gereserveerd in deze voorziening.

De voeding van de voorziening wordt vanwege de gevoeligheid van de informatie te allen tijde behandeld via de besloten agenda in de commissie Fepo (Financiën, Europa, Personeel en Organisatie). Een onttrekking uit deze voorziening wordt te allen tijde door middel van een bestuurlijke rapportage verantwoord.

Risicowaardering (gemiddelde kans- en effectwaardering)

Risicowaardering (gemiddelde kans- en effectwaardering)	9, 10	A70 claims kabels	A34 schadeclaim bestuursdwang		F01 RON	
	7, 8		A03 steunfuncties kunst A06 flex.subs.relaties			
	5, 6	A05 progr.leader A07 monumentenwacht	A02 faunafonds	A32 beoord.gem.plannen B03 Aansluiting A9 B72 Bodemsaneringswerken	B04 Wieringerrandmeer B05 Wieringgerrandmeer B06 Wieringerrandmeer E01 grondexploitatie	D01 Wieringerrandm. garantstelling
	3, 4			A33 Koepelbesluit B01 BDU V&V D70 ILG btw comp.fds. B71 ILG verplichtingen		D50 verliesdeposito's
	1, 2	A09 Ronde Hoep A35 rechtmatigheid subs.	A08 Track Line D52 garantiebeleid	A31 WM procedures D02 Distriport	A01 overstroming kustplaatsen A30 saneringsprogr.Bevi F50 Dividenduitkering D53 Boekwaarde deelnemingen	
		100.000-400.000	400.000-1.600.000	1.600.000-6.400.000	6.400.000-25.600.000	>=25.600.000
Potentieel Schadebedrag (bruto)						

Legenda

9, 10	Hoog-Zeer Hoog
7, 8	Redelijk Hoog- Aanzienlijk
5, 6	Gemiddeld-Boven gemiddeld
3, 4	Redelijk Laag-Beneden gemiddeld
1, 2	Laag-Gering
0	Nihil

3.3 Onderhoud Kapitaalgoederen

Wat willen wij bereiken?

3.3.1 Algemeen

De provincie beheert wegen, fietspaden, openbaar vervoerinfrastructuur, vaarwegen en gebouwen. Onderdeel van dit beheer is de wettelijke zorgplicht om deze kapitaalgoederen volgens afgesproken kwaliteitseisen in stand te houden door middel van onderhoud en vervanging. Hiermee worden de functionaliteit en kwaliteit van deze kapitaalgoederen op peil gehouden en wordt kapitaalvernietiging voorkomen.

Wat gaan wij daarvoor doen?

3.3.2 Infrastructuur

Algemeen

Om op adequate wijze invulling te geven aan de instandhoudingstaak is een planmatige en gestructureerde aanpak nodig, die in de kern bestaat uit drie niveaus:

- Kaderstelling. Deze kaders bestaan uit wet- en regelgeving, beleid en daarvan afgeleide normen en richtlijnen, die leidend zijn voor de instandhoudingstaak. De kwaliteitsafspraken ten aanzien van de wegen, die zijn gekoppeld aan de normkostensystematiek, maken bijvoorbeeld onderdeel uit van een dergelijk kader. Een dergelijk kader wordt vastgelegd in beheer- en instandhoudingplannen en vastgesteld door het bestuur. De kaderstelling vindt normaliter eenmaal per 4 jaar plaats.
- Maatregelprogrammering. Dit betreft een meerjarig programma voor de te nemen instandhoudingmaatregelen (vast en variabel onderhoud en vervanging). De vastgestelde kaders zijn hiervoor een belangrijke basis. Daarnaast is hiervoor inzicht in de aard, omvang en actuele kwaliteit van de te beheren infrastructuur nodig. De maatregelprogrammering wordt elk jaar geactualiseerd.
- Uitvoering. Jaarlijks dient de betreffende jaarschijf van het meerjarige maatregelprogramma efficiënt te worden voorbereid en uitgevoerd.

Het in 2005 vastgesteld plannings- en bekostigingssysteem (Nota Plannings- en bekostigingssysteem onderhoud infrastructuur) sluit aan bij deze aanpak.

De uitvoering van het gestructureerde proces behoeft optimalisatie. De provincie wil daarmee bereiken dat bestaande knelpunten in het proces worden opgelost en tegelijkertijd dat beter wordt ingespeeld op het centraal stellen van de mobiliteitsbehoefte van de gebruiker: "Vlot en veilig van A naar B".

De komende jaren staan in het teken van deze optimalisatie. Hiervoor is een actieprogramma ontwikkeld. Daarbij geldt de volgende ordening van de infrastructuur in netwerken en objectsoorten als uitgangspunt:

Netwerk	Objectsoorten
Wegen	<ul style="list-style-type: none"> • Verhardingen • Kunstwerken • Verkeersvoorzieningen (bebording, verkeersregelininstallaties, verlichting enzovoort) • Landschap en milieu
Vaarwegen	<ul style="list-style-type: none"> • Oevers • Bodems • Kunstwerken • Verkeersvoorzieningen • Landschap en milieu
Fietspaden	Dezelfde objectsoorten als bij "Wegen"

Netwerk	Objectsoorten
Openbaar vervoerinfrastructuur	Dezelfde objectsoorten als bij "Wegen", met als aanvulling de objectsoort "haltevoorzieningen".

Het actieprogramma zet op hoofdlijnen in op de volgende onderdelen:

1. Het opstellen van beheer- en instandhoudingplannen

Deze vormen het beheerkader. In deze plannen wordt onder meer het volgende vastgelegd:

- relevante wet- en regelgeving;
- vigerend beleid;
- maatschappelijke ontwikkelingen;
- vertaling van bovenstaande in eisen, normen en richtlijnen ten aanzien van de infrastructuur en het beheer daarvan.

Voor alle vier de netwerken wordt een beheerplan gemaakt en voor de verschillende objectsoorten instandhoudingplannen. Het beheerplan fietspaden is gereed en de beheerplannen Openbaar Vervoer, wegen en vaarwegen zijn de 2^e helft 2010 gereed. Naast het gereedkomen van de beheerplannen zullen de Normkostensystematiek en de daaraan verbonden kwaliteitsniveaus eind 2010 opnieuw worden geijkt. De resultaten uit deze herijking vormen de basis voor het eventueel opnieuw vaststellen van de kwaliteitsniveaus in 2011 en de daaruit voortvloeiende benodigde beheer- en onderhoudsbudgetten. Dit is vooral voor het openbaar vervoer van belang, omdat hier nog geen vaststelling van het kwaliteitsniveau heeft plaats gevonden.

2. Het actualiseren en completeren van areaalgegevens

De basis van beheer is een volledig en actueel bestand met relevante gegevens over het te beheren areaal. Deze gegevens betreffen de aard en omvang (hoeveelheden als bijvoorbeeld m² verharding) van het areaal en de actuele kwaliteit van de verschillende netwerken en objecten. Waar gegevens op dit moment ontbreken of onvoldoende actueel zijn, worden ze gecompleteerd en geactualiseerd. Op basis van de geactualiseerde areaalgegevens vindt inventarisatie plaats van de uitbreidingen van het areaal en herijking samen met de normkostensystematiek eind 2010.

3. Het implementeren van een integraal geautomatiseerd beheersysteem

Een geautomatiseerd en integraal beheersysteem is onmisbaar om de areaalgegevens actueel te houden, te raadplegen en te gebruiken ten behoeve van onder meer plannings- en kostenberekeningen. Daarnaast is een dergelijk systeem van groot belang voor een efficiënte informatievoorziening richting het bestuur, de gebruikers van de infrastructuur en andere belanghebbenden. Een dergelijk integraal systeem is in 2009 aangeschaft en wordt in 2010 en 2011 verder ingericht. Hiermee wordt geborgd dat de gegevens actueel zijn en blijven.

4. Het verbeteren van de maatregelprogrammering

Tot op heden wordt de programmering van grootschalig onderhoud primair gestuurd door de technische noodzaak. In 2008 is gestart met deze optimalisatieslag en ook in 2011-2012 zal verdere optimalisatie plaatsvinden. Door het centraal stellen van de gebruiker wordt het steeds belangrijker om de verkeershinder door onderhoud aan infrastructuurprojecten zo veel mogelijk te beperken. De programmering van de maatregelen wordt de komende jaren geoptimaliseerd door de diverse versnipperde maatregelen te bundelen per infrastructuurtraject en door verder vooruit te kijken.

5. Het verbeteren van de productie van de voorbereiding en uitvoering van maatregelen

De concrete productie in de vorm van voorbereiding en uitvoering van maatregelen wordt de komende jaren verder geoptimaliseerd. In 2008 is het projectmatig werken geïmplementeerd en in 2009 is deze werkwijze verder versterkt. 2010 en 2011 staan vooral in het teken van verdere verbetering.

Om het instandhoudingsproces te optimaliseren en dit actieprogramma te realiseren is een versterking van de beheerorganisatie nodig. Deze versterking bestaat uit het volmaken van de relevante werkprocessen, het verbeteren van de personele bezetting en opleiding en training. In 2008 is gestart met het opbouwen van een beheerorganisatie. Door de nieuwe organisatie van de directie Beheer&Uitvoering, die op 1 januari 2010 van start is gegaan is hier verder inhoud aan gegeven.

Wegen

Provinciale Staten hebben in 2003 een onderhoudsnorm voor de provinciale wegen en fietspaden vastgesteld. De keuze is bepaald aan de hand van onderstaande tabel:

Beleids thema	Beleidsprofiel			
	R ⁺⁺	R ⁺	R	R ⁻
Veiligheid	Kans op ongevallen geminimaliseerd	Kans op ongevallen klein	Kans op ongevallen klein	Kans op ongevallen klein
Bereikbaarheid	Bereikbaarheid niet in het geding	Bereikbaarheid niet in het geding	Bereikbaarheid niet in het geding	Bereikbaarheid beperkt minder
Comfort	Zeer comfortabel	Comfortabel	Comfortabel	Enigszins oncomfortabel
Aanzien	Zeer verzorgde uitstraling	Verzorgde uitstraling	Redelijk verzorgde uitstraling	Matige uitstraling
Leefbaarheid	Leefbaarheid niet in het geding	Leefbaarheid niet in het geding	Leefbaarheid niet in het geding	Leefbaarheid beperkt minder
Milieu	Belasting op milieu zo beperkt mogelijk	Belasting op milieu lager dan de wettelijke eisen	Belasting op milieu conform wettelijke eisen	Belasting op milieu conform wettelijke eisen

Op basis van bovenstaande beleidsprofielen hebben Provinciale Staten in 2003 de kwaliteitsnormen voor de wegen bepaald op de volgende niveaus:

- R voor de stroomwegen (+/- 80 km in Noord-Holland): de kwaliteit is conform wat in Nederland gangbaar is.
De weggebruiker komt geen infrastructuur tegen die hem in negatieve zin opvalt.
- R⁻ voor de overige provinciale wegen (+/- 515 km in Noord-Holland): het kwaliteitsniveau is minimaal.
In ieder geval wordt voldaan aan alle wettelijke vereisten en richtlijnen en zijn aansprakelijkheidsstellingen als gevolg van gebrekkig onderhoud niet aan de orde.
- R⁺ voor de milieuaspecten: de onderhoudsaspecten die een relatie hebben met het milieu worden zodanig uitgevoerd dat voldaan wordt aan de doelstellingen uit het provinciaal milieubeleidsplan.

De kwaliteitsniveaus worden nog geëvalueerd.

Vaarwegen

Als het gaat om de vaarwegen worden nog geen integrale en eenduidige kwaliteitsnormen gehanteerd. Op de volgende onderdelen zijn echter wél kwaliteitsnormen beschikbaar:

- Het onderhoud aan de oevers van de vaarwegen vindt plaats volgens de in 2004 vastgestelde strategie van risicogestuurd beheer. Daarbij worden uitsluitend oevers vervangen die een gevaar voor de functie als vaarweg, waterkering en andere opleveren.
- Het onderhoud aan de bruggen en sluizen wordt uitgevoerd op basis van de beheersstrategie zoals die in 2006 is vastgesteld voor de bruggen en sluizen in het Noordhollandsch Kanaal. De onderhoudsmaatregelen zijn vooral bepaald op basis van algemeen landelijk geldende onderhoudsniveaus voor bruggen en sluizen.

In de beheer- en instandhoudingplannen, die de komende jaren opgesteld gaan worden, worden deze normen zo nodig aangepast aan nieuwe ontwikkelingen. Het groot onderhoud aan de vaarwegen wordt daarbij gebaseerd op een integrale trajectbenadering: per traject worden streefbeelden opgesteld en op basis daarvan wordt voor elke brug, sluis of oever een instandhoudingplan gemaakt en meerjarenprogramma's opgesteld. Deze worden voor een periode van zes jaar uitgewerkt en komen tot stand door een integrale clustering van beheer- en onderhoudsmaatregelen. Daarbij is uitgangspunt dat een ernstige hinder voor de vaarweggebruiker op een bepaald traject tot maximaal eens in de zes jaar beperkt blijft.

Fietspaden

Voor de kwaliteitsnormering van de fietspaden (+/- 390 km in Noord-Holland) wordt gebruik gemaakt van dezelfde tabel als opgenomen bij de wegen. Provinciale Staten hebben R⁺ als kwaliteitsnorm voor de fietspaden vastgesteld.

Met het gereed komen van het beheerplan fietspaden is de informatie inzichtelijk welke financiële middelen nodig zijn.

Openbaar vervoerinfrastructuur

Ook voor de kwaliteitsnormering van de openbaarvervoerinfrastructuur (Zuidtangent) wordt gebruik gemaakt van de tabel als opgenomen bij de wegen. Momenteel wordt onderhouden op R, maar Provinciale Staten hebben nog geen kwaliteitsnormering vastgesteld. In lijn met het hoogwaardig karakter van deze openbaarvervoerverbinding is R⁺ als kwaliteitsnorm voorgesteld. Aandachtspunten zijn daarbij vooral milieu, comfort en aanzien. Naast de kwaliteitsnormering is het vandalisme en de daaruit voortvloeiende kosten een aandachtspunt. Deze kosten worden niet gedekt met de normkostensystematiek.

De Zuidtangent is relatief nieuw openbaar vervoer met bijbehorende infrastructuur. Grootschalig onderhoud kon niet worden verwacht vóór 2011. De laatste jaren komen echter regelmatig onverwachte en ernstige gebreken aan het licht die leiden tot onvoorzien extra onderhoud. Het gaat om onder meer de daken van deabri's, scheurvorming van de rijbaan, defecte grondspotverlichting en problemen met de wapening van sommige perronvloeren. Herstel van de (nu bekende) gebreken vindt nog steeds plaats.

Sinds 1 mei 2006 is de WARVW (Wet Aanvullende Regels Veiligheid Wegverkeerstunnels) van kracht. De provincie Noord-Holland is beheerder van een operationele tunnel: de Abdijtunnel onder de A4. De tunnel onder de Buitenveldertbaan is in beheer bij Schiphol. Voor de Abdijtunnel zijn extra maatregelen nodig om aan de nieuwe wetgeving en de daaraan verbonden veiligheidseisen te voldoen.

3.3.3 Gebouwen

De provincie Noord-Holland heeft verschillende panden² in beheer. De meeste panden zijn in gebruik voor de huisvesting van medewerkers en/of opslag van eigendommen. De provincie verhuurt een klein deel van de panden, dat in gebruik is als winkel of dienstwoning, aan derden.

Het onderhoud aan de panden kan als volgt worden ingedeeld.

- Planmatig onderhoud, dit betreft werkzaamheden volgens het meerjaren onderhoudsplan
- Niet planmatig onderhoud, dit betreft storingen en niet geplande kleine onderhoudswerkzaamheden.

Planmatig onderhoud

(exterieur)

Voor het planmatig (bouwkundig) onderhoud werken wij vanaf 2003 met een meerjarenonderhoudsplan. Het meerjarenonderhoudsplan bevat het planmatig (bouwkundig) onderhoud aan de buitenzijde van de panden, zoals het schilderwerk, de vervanging of renovatie van daken en goten en noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden aan de terreinen (hekwerk, bestrating). In het meerjarenonderhoudsplan is ook de periodieke vervanging van cv-installaties meegenomen. Om de drie jaar vindt een herinspectie van de provinciale panden plaats, waarna het meerjarenonderhoudsplan indien nodig wordt aangepast. De laatste herinspectie heeft in 2007 plaatsgevonden.

(interieur)

Het planmatig onderhoud aan het interieur van de diverse panden (bijvoorbeeld binnenschilderwerk) is de laatste jaren voornamelijk betaald uit het budget voor niet planmatig onderhoud. Na de oplevering van Paviljoen Welgelegen heeft de architect voor dit pand een meerjarenonderhoudsplan gemaakt voor het interieur en het exterieur. Het doel is een dergelijk plan aan zowel interieur als exterieur ook na de renovatie van het kantoor aan het Houtplein te maken.

---

² Paviljoen Welgelegen, Dreef 1 (Dokterswoning), Dreef 3, Houtplein 33 (inclusief winkels), Zijlweg (inclusief Schoonzichtlaan 2 en 8), Florapark 5 en 6, Frederikspark 10 en 12, Paviljoenslaan 3, 5 en 7/9, Welgelegenstraat 3 (dienstwoning) en Mercurius (Wormer).

Niet planmatig onderhoud

Het niet planmatig onderhoud beslaat het noodzakelijke klein onderhoud aan de panden, dat deels structureel plaatsvindt (onderhoud aan cv's, zonweringen, automatische deuren en tuin) en deels op ad hoc basis (wanneer een onvolkomenheid wordt geconstateerd, na melding van storing of incidentele inspectie) wordt uitgevoerd.

De planning is, dat de provinciale organisatie per oktober 2010 de panden aan de Zijlweg 245 (definitief) en aan het Houtplein 33 (tijdelijk) verlaat. Het pand aan het Houtplein zal worden gerenoveerd en zal op termijn onderdak bieden aan het grootste deel van de provinciale organisatie. De kosten voor het planmatig en niet planmatig onderhoud aan deze panden zal hierdoor tijdelijk afnemen. Deze tijdelijk vrijvallende budgetten dienen mede als dekking voor de uitgaven van de tijdelijke huisvesting, die als overbrugging naar de nieuwe huisvesting per oktober 2010 dient.

Wat mag het kosten?

3.3.4 Budget

Instandhouding begroot in 2011	Bedrag
Wegen (inclusief groen en fietspaden)	€ 38.053.500
Openbaar vervoerinfrastructuur	€ 11.300
Vaarwegen	€ 26.699.663
Gebouwen groot onderhoud	€ 175.000
Gebouwen regulier (incl. tuinen)	€ 600.000
Totaal	€ 65.528.163

Bovenstaande budgetten zijn exclusief apparaatskosten.

3.4 Paragraaf Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

De bedrijfsvoering is niet meer intern, maar extern gericht. De burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden verwachten van de provincie Noord-Holland dat zij rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief is. Wij sturen ook in 2011 op het invullen van deze criteria, aangezien daaruit de uitkomsten van de bedrijfsvoering voortvloeien.

De bedrijfsvoering is van belang voor het uitvoeren van programma's. Het welslagen van programma's is in belangrijke mate afhankelijk van de externe gerichtheid, de toegenomen transparantie en de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Bovendien is de bedrijfsvoering bij een externe gerichtheid van de provincie zichtbaar voor burgers. Hierdoor is de bedrijfsvoering een factor voor het imago van de provincie.

Wat gaan we daarvoor (meer) doen?

Risicomanagement

In 2007 hebben Provinciale Staten de Kadernota Weerstandsvormogen en Risicomanagement vastgesteld. Voor het verder ontwikkelen van risicomanagement focussen wij in 2011 op de voorwaarden en activiteiten waarmee doorontwikkeling van risicomanagement kan worden verwezenlijkt. Een van de voorwaarden is het beschrijven of actualiseren van de ondersteunende processen en kernprocessen van de provincie Noord-Holland. De ondersteunende processen zijn randvoorwaardelijk om de kernprocessen effectief uit te voeren. De resultaten van de ondersteunende processen worden door de interne klant afgenomen. De externe klant is de afnemer van het resultaat van een kernproces (vergunningen, subsidies, gladheidbestrijding). Bij het beschrijven van de processen staan de risico's per proces centraal. Per risico worden de interne beheersmaatregelen beoordeeld en eventueel aangepast.

Convenant Horizontaal Toezicht

Op 15 september 2009 heeft de provincie Noord-Holland met de Belastingdienst een Convenant "Horizontaal Toezicht" getekend. De Belastingdienst heeft aangegeven in de toekomst op basis van vertrouwen, transparantie en begrip te willen komen tot een effectievere en efficiëntere manier van samenwerken ('Horizontaal Toezicht'). Met de Belastingdienst is daarom overeengekomen dat de Provincie Noord-Holland streeft naar een systeem van interne beheersing, interne controle en externe controle waarbinnen materiële fouten in de aangifte loonbelasting, de aangifte omzetbelasting en de opgaaf BTW Compensatiefonds vooraf worden voorkomen. In het toezicht van de Belastingdienst staat daarmee de samenwerking centraal. Dat betekent afstemming vooraf waar nodig, in plaats van controles achteraf. De Belastingdienst maakt daarmee meer gebruik van de kwaliteit, die bij ons aanwezig is.

Het systeem is gedetailleerd vastgelegd in een zogenaamd Tax Control Framework, dat voor zowel loonbelasting als omzetbelasting is uitgewerkt. In 2011 werken wij aan het implementeren van de Tax Control Framework voor zowel BTW als loonbelasting.

Audits door Concern Controlling

Concern controlling draagt vanuit de auditfunctie en de adviesrol richting de Algemeen Directeur bij aan het optimaliseren van de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van de provinciale bedrijfs- en beleidsprocessen. Jaarlijks stellen wij het jaarplan van concern controlling vast. Hierin staan zowel de uit te voeren audits als de overige activiteiten benoemd. De onderwerpen van de audits worden aan de hand van een meerjarenprogramma mede op basis van aanwezige risico's bepaald. Vier audits hebben specifiek betrekking op de onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur (zelfcontrole), die uit hoofde van artikel 217a van de Provinciewet worden uitgevoerd.

Planning en Control

Voor het besturen en het beheersen van de besturende processen, de kernprocessen en de ondersteunende processen maken wij gebruik van verschillende planning- en controlinstrumenten. Deze instrumenten geven invulling aan de door Provinciale Staten vastgestelde planning- en controlcyclus. De programmabegroting neemt daarin een centrale plaats in.

Het verder vergroten van de toegankelijkheid, inzichtelijkheid en bruikbaarheid van de begroting heeft al langer de aandacht van het bestuur. Provinciale Staten stellen prijs op een (digitale) planning- en controlcyclus waarmee het beter mogelijk is de kaderstellende en controlerende rol in het duale bestel te vervullen. Provinciale Staten wensen rapportages die handiger zijn in het dagelijks gebruik en die belangstellende burgers meer inzicht in de beleidsprogramma's geven. Om dit te realiseren hebben Provinciale Staten op 20 april 2009 besloten tot het stapsgewijs initiëren van verbetervoorstellen op het vlak van eenduidigheid en transparantie van de planning- en controlinstrumenten. De aanpak is gestart met het herijken van de opzet van het programmaplan voor de begroting 2010. In 2011 richten wij ons nog vooral op het omzetten van de opzet van de programmarekening.

Klanttevredenheidsonderzoek

De provincie Noord-Holland wil personen en organisaties die gebruik maken van de dienstverlening de mogelijkheid bieden hun waardering voor de dienstverlening uit te spreken. In dit kader heeft zij een klantenmonitor opgezet waarmee de klanttevredenheid één keer in de 2 jaar wordt gemeten. Wij streven ernaar de klantenmonitor in 2011 wederom uit te voeren.

Wij beogen met dit instrument de externe oriëntatie van de provinciale organisatie te bevorderen. De klantenmonitor richt zich onder meer op: het beheer van provinciale wegen, vaarwegen en fietspaden, subsidieverlening, vergunningen, handhaving, de servicenummers van de directie Beheer&Uitvoering en de directie Subsidies, Handhaving en Vergunningen.

Wat mag het kosten?

De onderstaande apparaatskosten vertegenwoordigen de totale kosten van de bedrijfsvoering.

Apparaatskosten*	Budget 2011
- Personeel	€ 80 miljoen
- Materieel	€ 43 miljoen
Totaal	€ 123 miljoen

Separaat hebben Provinciale Staten in 2009 een krediet beschikbaar gesteld van € 116 miljoen voor het volledig renoveren van de locatie Houtplein en de locaties naast Paviljoen Welgelegen. Deze investering zal, na oplevering van de panden, leiden tot kapitaallasten over een periode van 25 jaar. In het eerste jaar bedragen deze lasten € 4,5 miljoen, hierna loopt dit geleidelijk af naar € 3,5 miljoen in het laatste afschrijvingsjaar.

3.5 FINANCIERING

Wat willen we bereiken?

De financiering van de provincie Noord-Holland vindt plaats binnen de voorwaarden van de Wet financiering decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de treasuryfunctie. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten gericht op het sturen en beheersen van, het verantwoorden van en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen en de hieraan verbonden risico's.

Het treasurybeleid beslaat de doelstellingen, de richtlijnen en de limieten, die voor het uitvoeren van de treasuryfunctie zijn vastgesteld. De wettelijke kaders zijn vastgelegd in de:

1. Wet financiering decentrale overheden (Wet fido);
2. Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden;
3. Ministeriële regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden;
4. Verordening financieel beheer Noord-Holland 2010;
5. Treasurystatuut Provincie Noord-Holland 2010³.

In deze wettelijke kaders is onder meer vastgelegd dat het aangaan en verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties alleen is toegestaan uit hoofde van de publieke taak. Uitzettingen of derivaten moeten een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. In de ministeriële regeling is geëxpliciteerd wat minimaal onder prudente uitzettingen en een prudent gebruik van derivaten moet worden verstaan. De voorschriften richten zich op de tegenpartij (debiteurenrisico) en op het type instrument (marktrisico).

De belangrijkste doelstellingen bij het uitvoeren van het treasurybeleid zijn:

1. Zorgen voor de tijdige beschikbaarheid van de nodige financiële middelen;
2. Beheersen van financiële risico's;
3. Minimaliseren van de kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.

Met de keuze voor het integraal schatkistbankieren (besluit Provinciale Staten november 2009) zetten wij in op het zoveel mogelijk beperken van de uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's:

Het debiteurenrisico is nihil, omdat de staat technisch niet failliet⁴ kan gaan.

De provincie loopt door de keuze voor schatkistbankieren geen koersrisico, aangezien de staat alleen de mogelijkheid geeft middelen uit te zetten in deposito's. De hoofdsom blijft bij deposito's te allen tijde in tact.

Ook van valutarisico's is geen sprake, aangezien de staat alleen euro's accepteert. Natuurlijk kan het valutarisico zich voordoen bij het aantrekken van middelen, maar daarvan is gezien de langetermijnliquiditeitsprognose van de provincie voorlopig geen sprake.

In het uitvoeren van het treasurybeleid sturen wij daarom op het beheersen van het renterisico en het liquiditeitsrisico. Het renterisico is het risico van een lager financieel resultaat als gevolg van renterisico's. Het liquiditeitsrisico is het risico van wijzigingen in liquiditeitenplanning, waardoor financieringskosten hoger uitvallen.

Wat gaan we daarvoor (meer) doen?

De staat verzekert met schatkistbankieren dat met de middelen van het college geen onnodige financiële risico's worden gelopen. Zij profiteert van de AAA-funding tarieven van de overheid. Schatkistbankieren biedt de twee volgende hoofdactiviteiten:

een rekeningcourantverhouding met de Staat. Een positief saldo op de bankrekeningen van de instelling wordt dagelijks afgeroomd ten gunste van de rekening courant. Andersom wordt een negatief saldo op de bankrekeningen van de instelling dagelijks aangezuiverd vanaf deze rekening courant. Deze saldoregulatie geschiedt door het Agentschap van de Generale Thesaurie van het ministerie van Financiën.

---

³ Het doel is (in overeenstemming met de verordening financieel beheer) het treasurystatuut één keer in de vier jaar te actualiseren. Provinciale Staten hebben het geldende treasurystatuut Noord-Holland vastgesteld op 8 februari 2010 (voordrachtsnummer 01/2010).

⁴ Bij een faillissement wordt een curator aangesteld die de boedel gaat verdelen onder de schuldeisers. Dit gebeurt onder auspiciën van de staat. Als een staat zelf failliet gaat is er echter geen staat die de boedel kan verdelen. Feitelijk kan een staat dus niet failliet gaan. In de praktijk zal, als een staat zijn schulden niet kan betalen, er weinig met de staat gebeuren.

Plaatsing van deposito's bij genoemd Agentschap. Hierbij worden dagelijks onafhankelijk vastgestelde tarieven gehanteerd en aanvragen worden nooit geweigerd indien het saldo toereikend is. Op het aantrekken van middelen, dat via schatkistbankieren niet mogelijk is, gaan wij hier niet nader in. Van het aantrekken van middelen is, gelet op de lange termijn liquiditeitsprognose, voorlopig geen sprake.

De deposito's zijn inclusief een bedrag van € 234,0 miljoen (ultimo 2009 inclusief rente) dat is ontvangen van derden en bestemd voor de reconstructie van de N201.⁵

Voor het bepalen van de hoogte, de looptijd en het rentepercentage van de in deposito te zetten bedragen bij de Staat maken wij gebruik van liquiditeitsprognoses en renteverwachtingen. Deze instrumenten zijn in het voorjaar van 2010 geactualiseerd, waardoor deze beter toepasbaar zijn in de afwegingen.

Liquiditeitsprognoses

In samenwerking met KPMG is in de eerste helft van 2010 een prognosemodel opgesteld waarmee, op basis van alle in- en uitgaande kasstromen van de provincie, een prognose wordt gegeneerd van de liquiditeitsbehoefte op de korte, middellange en lange termijn. Deze prognose vormt een belangrijke basis voor het uitzetten van tijdelijk beschikbare financiële middelen in deposito's. Overigens zijn de gevolgen van de bezuinigingen in de liquiditeitsprognoses verwerkt.

Renteverwachtingen

Een tweede belangrijke basis is de renteverwachting, die wij ingaande 2010 ieder kwartaal opstellen met twee of drie rentevisies van verschillende banken. Ondanks het historisch lage renteniveau ten gevolge van de kredietcrisis verwachten wij voor 2011 een geringe stijging. Voor de korte rente (3-maands euribor) wordt uitgegaan van een niveau tussen de 0,71% en 1% en voor de lange rente (10-jaars staatslening) van een niveau tussen de 3,70% en 4,50% ultimo 2010.

Kasgeldlimiet/Renterisiconorm

De Wet fido stelt normen voor de hoogte van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Bij het uitvoeren van het treasurybeleid moeten wij binnen deze normen blijven.

De maat voor het renterisico op de vlottende schuld is de kasgeldlimiet. Voor de provinciale overheden geldt voor 2011 een kasgeldlimiet van 7%⁶. De grondslag voor het berekenen van de kasgeldlimiet is de omvang van de begroting van het betreffende boekjaar. De grondslag voor 2011 bedraagt € 850,7 miljoen. Vervolgens wordt de toegestane omvang van de kasgeldlimiet bepaald. Uitgaande van 7% betekent dit een kasgeldlimiet van € 59,5 miljoen voor 2011. Dit betekent dat in enig kwartaal in 2010 deze limiet niet mag worden overschreden en dus niet meer dan € 59,5 miljoen aan kort vreemd vermogen mag worden opgenomen.

De maat voor het renterisico op de vaste schuld (zowel opgenomen als uitgezette) is de renterisiconorm. De renterisiconorm is een bij ministeriële regeling aangegeven percentage van 20%⁷ over de stand van de vaste schuld per 1 januari van enig begrotingsjaar. Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt als volgt berekend: de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld mag niet meer bedragen dan 20% van het totaal aan uitstaande geldleningen. In oktober 2007 is een annuïtaire lening opgenomen van € 50 miljoen, maar wij verwachten in 2011 geen herfinancieringen.

De huidige langetermijnliquiditeitsprognose (zie figuur 1) geeft aan dat in 2011 van het aantrekken van kort vreemd vermogen dan wel kort vreemd vermogen geen sprake zal zijn. Dit betekent dan ook dat wij verwachten dat de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in 2011 niet zullen worden overschreden.

Wat mag het kosten? Wat brengt het op?

Wij sturen in 2011 op een renteresultaat van € 26,3 miljoen. De feitelijke realisatie van het treasurybeleid is weerspiegeld in het renteresultaat van de provincie over het jaar 2011. Onderstaande tabel laat zien welke hoeveelheden vermogen het renteresultaat gedeeltelijk bepalen. Ook is van

---

⁵ De rentebaten van het van het van derden ontvangen bedrag komt ten gunste aan het project N201.

⁶ Artikel 2, lid 1a van de Wet Fido.

⁷ Artikel 2 lid 2a van de Wet Fido.

---

belang de rentepercentages voor liquide uitzetting (gemiddeld geraamd op 1,0%) en de rentepercentages voor het toerekenen van rentelasten aan de investeringen (gemiddeld geraamd op 4,1%).

	Ultimo 2010	Ultimo 2011
Eigen vermogen	1.370,3	966,5
Vaste beleggingen	915,1	1.132,3
Liquide middelen	529,7	75,7

Onderdeel van het treasurybeleid zijn ook de door de provincie gegarandeerde leningen, welke grotendeels door de gezondheidssector bij institutionele vermogensverschaffers zijn opgenomen. Deze garanties bedragen € 20,3 miljoen (ultimo 2009). De overige garantieverplichtingen van de het college weerspiegelen een bedrag van € 13,94 miljoen (ultimo 2009), te weten onder andere Het Nationaal Groenfonds € 7,4 miljoen, Seawind Capital Partners B.V. € 1 miljoen, Bank Nederlandse Gemeenten (nakomen verplichtingen door het ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord) € 5 miljoen.

3.6 Verbonden partijen

3.6.1 Inleiding

Artikel 9 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat de jaarrekening een paragraaf verbonden partijen bevat. Onder een verbonden partij wordt verstaan: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang bestaat uit het door ons ter beschikking gesteld bedrag dat we niet kunnen verhalen indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor we aansprakelijk zijn indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij door vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij door stemrecht.

De verbonden partijen van de provincie Noord-Holland bestaan uit de provinciale deelnemingen, de gemeenschappelijke regelingen waaraan we deelnemen en een tweetal rechtspersonen waarmee een financieel belang en een bestuurlijk belang is gemoeid. Op onze internetsite staat een overzicht van provinciale verbonden partijen.

3.6.2 Wijzigingen verbonden partijen in 2009

In 2009 heeft een aantal wijzigingen plaatsgevonden op het gebied van de verbonden partijen:

- Nv Nuon is per 1 juli 2009 opgesplitst in Alliander N.V. (het netwerkbedrijf) en nv Nuon Energy (het productie- en leveringsbedrijf). 49% van de door de provincie gehouden aandelen in nv Nuon Energy zijn verkocht aan Vattenfall;
- Life Sciences Fund Amsterdam bv is opgericht in 2009. De provincie heeft een belang van 20,2%;
- De Financieringsmaatschappij voor Regionale Ontwikkeling van Noord-Holland Firon bv is in 2009 geliquideerd.

3.6.3. Wijzigingen verbonden partijen in 2010

Begin 2010 zijn er twee verbonden partijen bijgekomen. Ten behoeve van het Wieringerrandmeerproject zijn een tweetal vennootschappen opgericht:

- Bv. Zeggenschap Wieringerrandmeer;
- Bv Kapitaaldeelname Wieringerrandmeer

3.6.4 Opbrengsten en lasten deelnemingen in relatie tot de begroting

In 2009 ontvingen wij € 34,9 miljoen aan dividend. Ten opzichte van 2008 (€ 50,3 miljoen) betekent dit een daling. Een aanzienlijk deel van de ontvangen dividenden gebruiken we als algemeen dekkingsmiddel. In de tabel hieronder is het verloop van de dividendontvangsten voor een aantal jaren opgenomen.

JAAR	Bedragen in miljoen
2007	47,3
2008	50,3
2009	34,9
2010	17,1 (prognose)
2011	16,0 (prognose)

Een verantwoording van de deelnemingen in SADC en Zeehaven IJmuiden vindt u in het programma 5 (Ruimte) van deze begroting. De rentelasten van beide deelnemingen worden ten laste van dit hoofdstuk gebracht.

Onze bijdragen aan de recreatieschappen zijn opgenomen in programma 5 (Ruimte)
De bijdragen van de provincie aan het Interprovinciaal Overleg zijn opgenomen in programma 1 (Openbaar bestuur).

3.6.5 Leningen en garantstellingen verstrekt aan provinciale deelnemingen

We hebben aan verschillende deelnemingen een geldlening verstrekt.

- Aan (de rechtsvoorganger van) NUON hebben we een geldlening verstrekt die in 2010 afloopt. Op 31 december 2009 is het restantbedrag € 3,5 miljoen.
- Aan PWN hebben we leningen verstrekt met eind 2009 een restschuld van € 1,2 miljoen. PWN zal de laatste leningen in 2012 geheel aflossen.
- Aan Recreatie Noord-Holland is een leningfaciliteit verstrekt van € 880.000. Van deze lening heeft RNH tot op heden geen gebruik gemaakt.
- In 2007 is aan Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord nv (NHN) een kredietfaciliteit van maximaal € 275.000 verstrekt. Eind 2009 was de schuld € 272.857.
- Aan een dochter van NHN, NHN Participaties bv (NHNP) is een leningfaciliteit verstrekt van € 750.000, bedoeld voor participaties in deelnemingen.
- Met Polanenpark is een leningsovereenkomst aangegaan voor een maximum bedrag van € 23 miljoen. Eind 2009 bedroeg de schuld van de vennootschap € 19,4 miljoen. Gezien het feit dat de uitgifte van terreinen vermoedelijk in 2010 zal starten, valt te verwachten dat de beschikbare kredietruimte ruimschoots voldoende is en dat de uitstaande schuld vanaf 2010 zal dalen.
- Voor de commanditaire vennootschap Investeringsmaatschappij Noordzeekanaalgebied (vallende onder de NVO) is de kredietruimte € 13,6 miljoen. De kredieten worden opgenomen door de RON, ten behoeve van investeringen in bedrijventerreinen. Eind 2009 bedroeg de totale schuld € 10,3 miljoen (vóór rentebijdriving).

3.6.6 Invulling aandeelhouders- en commissarisrol

Voor de invloed op de deelnemingen zijn we in 2003 gestart met het nader uitdiepen van de aandeelhoudersrol en het benoemen of voordragen van externe commissarissen. In 2005 hebben Provinciale Staten gesproken over de specifieke verdeling van bevoegdheden binnen de diverse vennootschappen. Naar verwachting bieden wij in 2010 een kadernota verbonden partijen aan Provinciale Staten. In deze kadernota liggen de afspraken worden vast tussen Provinciale Staten en ons college over de rolverdeling bij de deelnemingen.

Ons college is op grond van de Provinciewet bevoegd te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de provincie, dus ook tot het beschikken over de aandelen en het uitoefenen van aandeelhoudersrechten. Daarbij geldt dat wij Provinciale Staten vooraf informatie geven als zij daarom verzoeken of wanneer de uitoefening van de aandeelhoudersrechten ingrijpende gevolgen voor de provincie kan hebben.

Het stemrecht op grond van de aandeelhoudersrelatie wordt uitgeoefend door een lid van ons college op basis van een plenair collegebesluit. Bij de belangrijke deelnemingen worden de vergaderingen van aandeelhouders bezocht. De informatieverstrekking vanuit de deelneming vindt plaats door verzending van jaarstukken, begrotingen, notulen enzovoort.

Wij hebben ervoor gekozen om de belangen van de provincie bij de deelnemingen primair via de aandeelhoudersrol te behartigen. Wij zijn van mening dat dit uit vennootschapsrechtelijk oogpunt de voorkeur verdient. Dat betekent dat in de Raden van Commissarissen van de provinciale deelnemingen in principe geen leden van ons college worden benoemd. De aandeelhoudersrol is geplaatst in de portefeuille van de gedeputeerde die ook belast is met het beleidsveld. Om het benodigde contact met de belangrijkste deelnemingen (NUON Energy, Alliander, PWN, Afvalzorg) te hebben, worden door het jaar heen verschillende afstemmingsoverleggen gehouden tussen de portefeuillehouder en bestuurders van de onderneming.

Diverse deelnemingen (NUON Energy, Alliander, PWN, Afvalzorg) vallen onder het structuurregime.

Wij maken ons sterk voor optimale benutting van de zeggenschap bij de vennootschappen waarin wij deelnemen. Wij streven naar goede afstemming met de andere aandeelhouders in een vennootschap.

Wij informeren Provinciale Staten over de ontwikkelingen bij de deelnemingen bij de jaarstukken en de begroting. Daarbuiten informeren wij Provinciale Staten actief als daar aanleiding toe is.

3.6.7 Visie op deelnemingen

Wij streven ernaar een financieel en bestuurlijk belang te houden in die organisaties waarmee het publiek belang is gediend.

Als het gaat om nieuwe deelnemingen kiest ons college in een tweetal gevallen voor een participatie in een andere rechtspersoon. Ten eerste kan sprake zijn van het bewust plaatsen van activiteiten buiten de provinciale organisatie. Voorbeelden van dergelijke verzelfstandigingen uit het verleden zijn Nuon, PWN, Afvalzorg en Recreatie Noord-Holland.

Ten tweede kan sprake zijn van (ontwikkelings)activiteiten die gezamenlijk met andere publieke of private partijen worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn Schiphol Area Development Company, Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, Zeestad en Polanenpark.

In alle gevallen wordt periodiek de beleidsmatige afweging gemaakt om betrokken te blijven of te zijn bij activiteiten die de deelneming verricht. In de nieuwe kadernota verbonden partijen zal dit proces verder worden uitgewerkt.

Naast de specifieke beleidsdoelstellingen kunnen als algemene kaders voor de deelnemingen worden genoemd: bescherming consumentenbelangen, goed ondernemingsbestuur, goed werkgeverschap, solide financiële verhoudingen, een verantwoorde dividendopbrengst en een transparante bedrijfsvoering.

De financiële risico's voor de provincie zijn ten aanzien van de deelnemingen in principe beperkt tot het bedrag van het aandelenkapitaal en tot eventueel verstrekte geldleningen. Uit de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomangement (§3.6 onder F Risico's verbonden partijen) blijkt dat we op 1 verbonden partij een risico lopen. Het gaat hierbij om de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noordzeekanaalgebied (RON).

3.6.8 Ontwikkelingen bij de deelnemingen

Naar hun aard kunnen de deelnemingen worden onderscheiden in een categorie (voormalige) nutsbedrijven, regionale ontwikkelingsmaatschappijen, beleggingen en overig.

De deelnemingen in de (voormalige) nutsbedrijven (NUON Energy, Alliander, PWN inclusief WRK, Afvalzorg) zijn vanuit historisch oogpunt ontstaan. Regelmatig wordt beoordeeld of aanhouding van de belangen nog een provinciaal belang dient.

De belangrijkste ontwikkeling bij Nuon in 2009 was de splitsing van het energiebedrijf in een netwerkbedrijf (Alliander) en een productie- en leveringsbedrijf (Nuon Energy) en medio 2009 is overgegaan tot gefaseerde verkoop van Nuon Energy aan Vattenfall. De impact op de ontvangen dividenden van deze verkoop blijkt uit 3.6.4 van deze paragraaf.

Wij zien de drinkwatervoorziening, net als de rijksoverheid, als een publieke taak en wij hebben geen voornemen onze deelneming in PWN te verminderen. Met de Raad van Commissarissen en de bestuurder van PWN voeren wij regelmatig overleg over de toekomststrategie.

Ten aanzien van Afvalzorg hebben Provinciale Staten uitgesproken dat de activiteiten van deze vennootschap een publiek belang dienen. Uitbreiding van de activiteiten van Afvalzorg buiten het gebied van Noord-Holland en Flevoland (de huidige aandeelhouders) achten wij niet uitgesloten, mits in principe de decentrale overheden in het betreffende gebied daarvoor tot de vennootschap toetreden. Noord-Holland zal echter altijd een bepalende meerderheid in de vennootschap willen hebben. Vooralsnog zijn er geen concrete mogelijkheden tot uitbreiding en richt Afvalzorg zich vooral op verdere verbetering van haar eigen bedrijfsprocessen.

Als het gaat om de ontwikkelingsvennootschappen (SADC, RON, NHN, Polanenpark, ODENH, Zeestad) kunnen sociaaleconomische motieven worden aangevoerd voor de diverse participaties. Zolang de doelstelling van de desbetreffende ontwikkelingsmaatschappij actueel is, blijft de provincie vanuit dat oogpunt in principe deelnemen, tenzij nieuwe ontwikkelingen tot andere keuzes leiden.

De deelnemingen met een beleggingskarakter in de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse Waterschapsbank dienen geen direct provinciaal belang, maar worden aangehouden vanwege het geringe risico en het hoge rendement.

De aandelen in de Oost-Indiëvaarder 'Amsterdam' zijn ooit verkregen als relatiegeschenk en dienen geen provinciaal belang. Gezien het te verwaarlozen belang worden ze aangehouden.

Recreatie Noord-Holland heeft als doel het beheren en onderhouden van gebieden van een zestal recreatieschappen waarin de provincie deelneemt, welke taak voorheen werd uitgevoerd door de provinciale onderafdeling Groenbeheer. Alle aandelen zijn bij de provincie geplaatst.

Voor het Wieringerrandmeerproject zijn begin 2010 een tweetal vennootschappen opgericht waarin de provincie een 50%-belang heeft.

3.6.8 Overige verbonden partijen

De gemeenschappelijke regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol dient ter afstemming van belangen tussen de diverse overheden in de regio.

Ook is de provincie actief in een zestal recreatieschappen in het kader van landschapsbeheer en het creëren van recreatievoorzieningen.

De provincie is lid van de vereniging Interprovinciaal Overleg, het IPO. Hiervan kunnen alleen de Nederlandse provincies lid worden. Met deze samenwerking wordt beoogd de condities waaronder provincies werken te optimaliseren en provinciale vernieuwingsprocessen te stimuleren.

Het fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland is op grond van de Wet milieubeheer tot stand gekomen als publiekrechtelijk rechtspersoon. Doel is het beheren van de gelden in het fonds opdat deze gelden worden gebruikt ter dekking van de kosten van de gesloten stortplaatsen.

Deelnemingen		Gestort belang	Percentage	Belang (bestuurlijk)	Publiek doel	Wijziging 2009	Ontvangen dividend in 2008	Geraamd dividend in 2009	Ontvangen dividend in 2009	Stand leningen eind 2009
1	Nv Nuon Energy		4,6%	Stemrecht AVA, benoeming commissarissen	Energievoorziening	49% aandelen verkocht	41.993.000 (destijds nog NUON N.V.)	15.000.000	32.076.608	3.492.292
2	Nv Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland - PWN	6.806.703	100	Stemrecht AVA, benoeming commissarissen	Drinkwatervoorziening en natuurbeheer		911.000	477.000	906.302	1.197.979
3	Nv Watertransportmaatschappij Rijn Kennemerland - WRK	22.689	50	Stemrecht AVA	Drinkwatervoorziening					
4	Nv Afvalzorg Holding	14.294.077	90	Stemrecht AVA, benoeming commissarissen	Efficiënt gebruik stortplaatsen		6.300.000	1.112.000	1.125.000	
5	Nv Schiphol Area Development Company - SADC	2.479.464	18,1	Stemrecht AVA, voordracht 1 commissaris	Ruimtelijke inrichting Schipholgebied			128.000		
6	Nv Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor het Noordzeekanaal-gebied - RON	317.646	13,3	Stemrecht AVA, voordracht 1 commissaris	Ontwikkeling Noordzeekanaal-gebied					
7	Nv Recreatie Noord Holland - RNH	370.000	100	Stemrecht AVA, bindende voordracht voorzitter RvC	Beheer en onderhoud recreatiegebieden					

Deelnemingen		Gestort belang	Percentage	Belang (bestuurlijk)	Publiek doel	Wijziging 2009	Ontvangen dividend in 2008	Geraamd dividend in 2009	Ontvangen dividend in 2009	Stand leningen eind 2009
8	Nv Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord - NHN en haar dochter NHN Participaties bv.	27.000	50	Stemrecht AVA, voordracht voorzitter RvC	Ontwikkeling economie					272.857 750.000
9	Nv Zeehaven IJmuiden	408.402	8,4	Benoeming lid administratiekantoor	Visserijbelangen					
10	Polanenpark bv	7.200	40	Stemrecht AVA	Ontwikkeling bedrijventerrein					19.385.731
11	Polanenpark cv.	7.200	40	Via bv	Ontwikkeling bedrijventerrein					
11	Bv Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Noord-Holland - ODENH	18.000	100	Stemrecht AVA	Stimulering duurzame energie en ontwikkeling economie					

Deelnemingen		Gestort belang	Percentage	Belang (bestuurlijk)	Publiek doel	Wijziging 2009	Ontvangen dividend in 2008	Geraamd dividend in 2009	Ontvangen dividend in 2009	Stand leningen eind 2009
12	Bv Zeestad	9.000	50	Stemrecht AVA	Stadsvernieuwing Den Helder					
13	Cv Zeestad	6.900.000	49	Via BV	Stadsvernieuwing Den Helder					
14	Alliander nv			Stemrecht AVA	Energievoorziening					
15	Nv Ontwikkelingsmaatschappij Noord-Holland - NVO	45.378	100	Stemrecht AVA, benoeming directie	Verbetering economie Noord-Holland					
16	Nv Bank Nederlandse gemeenten - BNG	1.525.875	1,1	Stemrecht AVA	Belegging		1.068.000	1.172.000	866.697	
17	Nv Nederlandse Waterschapsbank	11.845	0,2	Stemrecht AVA	Belegging		71.000	52.000	71.059	
19	Life Sciences Fund Amsterdam bv.	36.038	20,2	Stemrecht AVA	Ontwikkeling biomedische wetenschappen		Opgericht in 2009			
20	Nv Oostindiëvaarder Amsterdam	45		Stemrecht AVA	Geen	Kan worden afgestoten				
21	Bv Zeggenschap Wieringermeer	9.100	50	Stemrecht AVA	Ontwikkeling Wieringermeer	NVT opgericht in 2010	NVT opgericht in 2010	NVT opgericht in 2010	NVT opgericht in 2010	NVT opgericht in 2010
22	Bv Kapitaaldeelname Wieringermeer	9.100	50	Stemrecht AVA	Ontwikkeling Wieringermeer	NVT opgericht in 2010	NVT opgericht in 2010	NVT opgericht in 2010	NVT opgericht in 2010	NVT opgericht in 2010

Gemeenschappelijke regelingen		Doel	Risico
1	Schadeschap Luchthaven Schiphol	Bevordering afwikkeling schadevergoedingen uitbreiding Schiphol	
2	Recreatieschap Spaarnwoude	Beheer recreatiegebied	
3	Groengebied Amstelland	Beheer recreatiegebied	
4	Recreatieschap Het Twiske	Beheer recreatiegebied	
5	Recreatieschap Geestmerambacht	Beheer recreatiegebied	
6	Landschap Waterland	Beheer recreatiegebied	
7	Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer	Beheer recreatiegebied	
Privaatrechtelijke rechtspersonen		Doel	Risico
1	Interprovinciaal Overleg (vereniging IPO)	Belangenbehartiging provincies	Bijdrage in de exploitatie
Publiekrechtelijk rechtspersoon		Doel	Risico
1	Fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland	Beheer fonds ten behoeve van de nazorg stortplaatsen	

3.7 GRONDBELEID

3.7.1 Algemeen beleidskader

Voor het verwezenlijken van provinciale beleidsdoelstellingen kan het grondbeleid faciliterend en actief worden ingezet. Bij de provinciale beleidsdoelstellingen kan gedacht worden aan gebiedsontwikkelingsprojecten, natuur, water, recreatie, bedrijventerreinen, infrastructuur, woningbouw en dergelijke. De inzet van het grondbeleid vindt plaats op basis van de nota "Gegronde Ontwikkeling, Naar een actief en versterkt grondbeleid bij de provincie Noord-Holland", die Provinciale Staten op 10 juli 2006 hebben vastgesteld. Deze nota zal in 2011 nog steeds uitgangspunt kunnen zijn voor het te voeren grondbeleid.

Voor de uitvoering van dit beleid heeft de provincie de keuze om de verwezenlijking over te laten aan andere partijen, zoals gemeenten en marktpartijen, of om de regie zelf ter hand te nemen. Voorop staat dat de provincie de uitvoering zoveel mogelijk overlaat aan andere partijen die via de ruimtelijke ordening en dergelijke in staat zijn om de doelen te kunnen verwezenlijken. Wij kunnen ook kiezen voor een actieve rol wat betreft regie en grondbeleid. De grondbeleidsnota noemt de uitgangspunten wanneer sprake kan zijn van een actief grondbeleid:

1. Projecten moeten een hoge prioriteit en een bovenlokale en/of regionale schaal hebben.
2. Provinciale regievoering is noodzakelijk om:
  - a. samen met de betrokken gemeenten tot oplossingen te komen;
  - b. (al dan niet risicodragend) commitment te verkrijgen van andere publieke partijen;
  - c. maatschappelijk relevante maar commercieel niet aantrekkelijke doelen veilig te stellen.
3. De toegevoegde waarde van de provincie is kwalitatief en kwantitatief meetbaar.
4. Het perspectief op haalbaarheid van het in samenhang realiseren van diverse doelen is aanwezig.
5. De provincie spant zich in om, waar passend, private partijen te interesseren voor het gezamenlijk met de overheden realiseren van doelen.
6. Er is geen sprake van concurrentievervalsing en ongeoorloofde staatssteun.
7. Er is sprake van een businesscase en afdekking van financiële risico's in het geval dat de provincie risicodragend participeert.

Bij het actieve grondbeleid zijn categorieën, zoals taakgebonden verwervingen, anticiperende, strategische en exploiterende aankopen, ook de grondbanken, te onderscheiden. Hierna wordt voor deze categorieën nader op de in 2011 verwachte ontwikkelingen ingegaan en worden de mogelijke risico's vermeld. Daarnaast zijn diverse projecten genoemd waarin de uitvoering van het grondbeleid een belangrijke rol zal spelen.

3.7.2 Taakgebonden aankopen

De taakgebonden verwervingen vinden plaats voor concrete provinciale plannen. Dit betreft onder andere de aankopen voor infrastructurele werken uit het Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) en de aankopen voor natuur en recreatie in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Ook in 2011 continueert het college deze aankopen op de wijze zoals in de voorgaande jaren heeft plaatsgevonden.

Voor de infrastructuur zal - afhankelijk van de besluitvorming door Provinciale Staten in de tweede helft van het lopende jaar - in 2011 naar verwachting een zwaar accent komen te liggen op de grondaankopen voor de Westfriisaweg. Thans worden voor dit project aangeboden objecten nog aangekocht vanuit het krediet van € 5 miljoen voor grondverwervingen dat voor het project beschikbaar is. De andere PMI-aankopen worden ten laste gebracht van de betreffende projectkredieten.

Voor de prijsvorming wordt als regel uitgegaan van de vrije verkoopwaarde, zolang er nog geen definitief besluit tot uitvoering van het plan is genomen. Indien laatstgenoemd besluit er wel is, vinden aankopen plaats tegen een vergoeding op onteigeningsbasis. Als op deze basis niet minnelijk tot aankoop kan worden gekomen, wordt de onteigening vervolgens in gang gezet. Nadeelcompensatie aan tracégedupeerden wordt vastgesteld en uitgekeerd volgens de daartoe vastgestelde verordening, waarin het proces tot besluitvorming is aangegeven. Aan de verwervingen voor infrastructurele werken zijn niet of nauwelijks risico's verbonden, omdat de onroerende zaken meestal direct worden aangewend voor het uit te voeren plan.

Voor recreatie en natuur dient in het kader van de bestuuroverkomst ILG in de periode 2007-2013 bijna 2.600 hectare verworven te worden. Hiervan is inmiddels 1050 hectare verworven. Belangrijk uitgangspunt bij deze aankopen is, dat ze geen prijsverstorende werking op de grondmarkt hebben. Daarom staat verwerving op vrijwillige basis tegen de vigerende bestemming en daarbij behorende verkeerswaarde voorop. Om de verwervingsdoelen tijdig te kunnen verwezenlijken zal in tegenstelling tot de afgelopen jaren meer tegen een volledige schadevergoeding op onteigeningsbasis (waarbij vanuit staatssteunoptiek in uiterste instantie onteigening toegepast zal moeten worden) gekocht moeten worden. De bekostiging van grondverwerving vindt plaats vanuit de middelen die de provincie in het kader van het ILG van het Rijk heeft verkregen. Indicatief gaat het wat betreft grondverwerving daarbij om circa € 18,5 miljoen. Er zijn geen risico's aan deze grondverwervingen verbonden, omdat de kosten zijn afgedekt via de bestuursovereenkomst ILG.

3.7.3 Anticiperende aankopen

Kenmerk van anticiperende aankopen is dat deze worden gedaan met het oog op het waarmaken van provinciale doelen en het verwezenlijken van plannen die in ontwikkeling maar nog niet in uitvoering zijn. Gronden

worden aangekocht tegen marktwaarde. De risico's van dergelijke aankopen zijn gelegen in een daling van de marktwaarde en de hoogte van de eigenaars- en rentelasten in de periode van eigendom. Nadere afspraken en regels zijn neergelegd in de nota 'Financiële spelregels anticiperende grondaankopen'. Voor anticiperend aankopen is in totaal een krediet van € 105 miljoen toegekend, waarvan per 1 januari 2010 nog circa € 37,1 miljoen beschikbaar was. In het lopende jaar zal naar verwachting nog een bedrag tussen de € 10 miljoen en € 20 miljoen besteed kunnen worden en wordt gestreefd naar het weer beschikbaar komen van de bedragen die in de aankopen Crailo en Distriport zijn geïnvesteerd (boekwaarde per 1-1-2010: circa € 56,1 miljoen). Naar verwachting zal voor 2011 voldoende ruimte aanwezig zijn om verantwoorde aankopen vanuit het revolving fund te kunnen bekostigen. Met de doorverkopen c.q. inbreng van gronden in de betreffende projecten, zullen de risico's tot een minimum teruggebracht kunnen worden. Zoals Provinciale Staten eerder hebben besloten, dekt zij de risico's uit anticiperende aankopen die zich manifesteren, uit de saldireserve. Potentiële risico's nemen we mee in de totale risicoanalyse.

3.7.4 Strategische aankopen

Strategische aankopen kunnen worden gedaan indien het voor de hand ligt (gelet op beleidskaders en algemeen geformuleerde doelen) dat zich in het betreffende gebied op enig moment ontwikkelingen zullen voordoen waarvoor grondbezit erg belangrijk is. De doelen zijn dan wel bekend, maar er is nog geen sprake van planvorming. De aan te kopen gronden kunnen soms ook voor ruiling worden ingezet; ruiling is een hulpmiddel voor een effectieve allocatie van de gronden.

Voor strategische aankopen is een krediet van € 15 miljoen beschikbaar. Medio 2010 was hiervan circa € 5,2 miljoen besteed ten behoeve een agrarisch compensatiebedrijf. Indien zich in 2011 serieuze mogelijkheden voordoen, zal het krediet verder uitgeput kunnen worden. Aangezien tegen de vrije verkoopwaarde wordt aangekocht en de rentelasten worden afgeboekt ten laste van een daarvoor in de begroting opgenomen post, is het risico van dergelijke aankopen gering. Afweging van risico's vindt plaats bij besluitvorming over het aangaan van transacties. Wij monitoren potentiële risico's en nemen deze mee in de totale risicoanalyse. Indien risico's zich manifesteren komen deze ten laste van de saldireserve

3.7.5 Exploiterende aankopen

Exploiterend grondbeleid wordt in uitzonderlijke gevallen opgepakt. De aankoop, inrichting en uitgifte van gronden van een bedrijventerrein is bij uitstek een taak van de gemeenten en marktpartijen. Als deze er niet uitkomen, kan de provincie deze taak op zich nemen. Zij kan dan gronden aankopen die zijn bedoeld voor het (mede) exploiteren (bouwrijp maken en uitgeven). De provincie is hierbij (mede)-risicodragend in het exploiteren van de aangekochte gronden. Veelal wordt samengewerkt met ander publieke en/of private partijen. Belangrijke drijfveer voor ons is het voldoende grip kunnen houden op de ontwikkeling van een gebied om hiermee het te bereiken einddoel beter te kunnen garanderen.

Op dit moment lopen er geen projecten waarbij de provincie exploiterend aankoopt. Ook in 2011 wordt dit niet concreet verwacht. Wel neemt zij door middel van een cv/bv-constructie deel in een aantal Grondexploitatie maatschappijen, zoals Bedrijventerrein Polanenpark, Zeestad Den Helder en het Wieringerrandmeer.

3.7.6 Grondbank

In 2005 is besloten tot de instelling van een "Grondbank Laag Holland", bestaande uit een beheergrondbank en een ruilgrondbank.

Voor de beheergrondbank is tussen het ministerie van LNV en de provincie Noord-Holland een overeenkomst beheergrondbank Laag-Holland gesloten, ingaande 23 juni 2006. De doelstelling is om de karakteristieke kenmerken van het landschap te behouden door middel van het faciliteren van duurzaam beheer van landbouwgronden door agrariërs. Een en ander te realiseren door verwerving, exploitatie en verpachting van gronden aan agrariërs in de meest kwetsbare delen van het Nationaal Landschap Laag Holland en de Beemster. Als startkapitaal heeft het Rijk (eenmalig) in het kader van het "Uitvoeringscontract Landelijk Gebied" € 0,75 miljoen beschikbaar gesteld. Vanuit de provincie wordt voor zover nodig elk jaar een bedrag van € 1,25 miljoen beschikbaar gesteld. In de 2^e helft van 2010 zal de evaluatie 2007-2009 worden vastgesteld, waarbij vooral technische aanpassingen zijn voorgesteld. Hierbij wordt bijvoorbeeld een langere pachttermijn mogelijk gemaakt. De technische aanpassingen moeten nog financieel worden doorgerekend. Eventueel extra benodigde middelen zullen via de Twin-H-procedure worden voorgelegd.

De ruilgrondbank is opgezet voor inzet in kavelruilprojecten ten behoeve van de realisatie van ILG-doelen (voornamelijk natuur en recreatie). Gezien de financiering (uit het ILG-budget) en de aard van de regeling (kavelruilen zijn breed toepasbaar) is bij de evaluatie van de grondbanken geconstateerd, dat de inzet van dit instrument in de gehele provincie mogelijk is.

Tijdens de evaluatie van de grondbanken is geconstateerd, dat er erg veel vraag is naar mogelijkheden van een grondbank voor agrarische structuurverbetering. Dit is vervolgens als een apart vraagstuk gedefinieerd en bezien wordt, op welke wijze de provincie hieraan invulling zou kunnen geven. Vooruitlopend hierop zal in 2011 € 1 miljoen van het krediet anticiperende aankopen kunnen worden gereserveerd voor het opzetten van een ruilgrondbank voor agrarische structuurversterking. Uit dit revolving fund kunnen dan agrarische gronden worden gekocht die binnen 1 à 2 jaar veelal door middel van een kavelruil weer worden verkocht,

---

ten einde als smeeroilte te dienen voor de agrarische structuurverbetering. Een uitgewerkte regeling zal separaat worden voorgelegd.

3.7.7 Projecten

3.7.7.1 *Wieringerrandmeer*

In de tweede helft van 2010 zal de actieve grondverwerving voor de 1^e fase van het Wieringerrandmeer starten. De doorlevering van gronden voor bebouwing aan de grondexploitatie maatschappij vindt overeenkomstig de Samenwerkingsovereenkomst plaats. De tijdige betaling van de aangekochte gronden, de bijkomende kosten, rentelasten en dergelijke, vindt plaats volgens het vast te stellen grondverwervingsbetalingsprotocol. Indien voor de eerste fase niet met alle eigenaren minnelijk overeenstemming kan worden bereikt, komt in 2011 tevens de onteigening van de benodigde gronden aan bod.

3.7.7.2 *Bloemendalerpolder*

Zoals in 2010 gaat ook in 2011 de minnelijke grondverwerving door. Indien niet minnelijk kan worden verworven, hanteren we in relatie tot de planologische procedures ook hier het onteigeningsinstrument. Inbreng van de gehele grondverwerving gebeurt in de business case.

3.7.7.3 *Westflank*

De aankopen voor dit plan zullen door Dienst Landelijk Gebied plaatsvinden vanuit ILG- en RODS-middelen. De provincie loopt derhalve geen financieel risico met de aankopen voor deze ontwikkeling. In de 2^e helft van 2010 wordt het ontwerp programma van eisen en de daarbij behorende financiële verkenning ter besluitvorming voorgelegd.

3.7.7.4 *Crailo*

Indien de aanbesteding van de ontwikkeling en de inbreng van gronden in 2010 goed verloopt, komen vanaf 2011 naar verwachting de provinciale investeringen weer beschikbaar in het revolving fund voor de anticiperende aankopen.

3.7.7.5 *Bedrijventerrein Distriport*

Naar verwachting zal in de 2^e helft van 2010 de door de provincie verworven grond met een oppervlakte van 112,6 hectare fiscaal bouwrijp worden doorgeleverd aan de daartoe door de deelnemende partijen opgerichte grondexploitatie maatschappij; dit overeenkomstig de afgesloten overeenkomst. De geïnvesteerde middelen komen derhalve weer beschikbaar en zullen in 2011 voor nieuwe aankopen ingezet kunnen worden.

3.7.7.6 *Regionaal Havengebieden Bedrijventerrein te Anna Paulowna*

Voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein richt de provincie zich vanwege risicospreiding op de aankoop van een gedeelte van maximaal 53 hectare van het totale plan. Hiervan is inmiddels 17,6 hectare verworven. De overige benodigde gronden zullen door of vanuit de samenwerkende partijen moeten worden aangekocht.

3.7.7.7 *Bergermeer*

Momenteel vindt een verkenning plaats voor een eventuele gebiedsontwikkeling in de Bergermeer. Onderdeel hiervan is de herinrichting van het MOB-complex Bergen. Dit terrein wordt op dit moment aangeboden ter verwerving. Dit zou in 2011 wellicht kunnen leiden tot een aankoop.

3.7.7 Verantwoording van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten

Over de taakgebonden en andere verwervingen rapporteren wij jaarlijks aan Provinciale Staten. In de jaarverslagen wordt ingegaan over de uitvoering van het grondbeleid, de besteding van de beschikbare kredieten, de geleverde beleidsprestaties, de kosten van grondverwerving en de bijkomende kosten, alsook de risico's inzake de anticiperende, strategische en exploiterende verwervingen.

3.8 Provinciale heffingen

3.8.1 Inleiding

Belastingheffing is bedoeld om collectieve voorzieningen te financieren. Een eigen belastinggebied maakt een scherpere afweging mogelijk tussen de baten van overheidsvoorzieningen tegen de aan burgers en bedrijven opgelegde lasten en heeft dan ook een eigen plaats in het besluitvormingproces. In het duale stelsel normeren en controleren Provinciale Staten.

Doel van deze paragraaf is Provinciale Staten in staat te stellen beleidlijnen op diverse onderdelen vast te stellen en te controleren.

In het collegeprogramma 2007-2011 is in het financieel kader aangegeven dat het uitgangspunt een structureel sluitende begroting is, waarbij de inkomsten (Provinciefonds, opcenten motorrijtuigenbelasting, dividenden, rentebaten) als algemeen dekkingsmiddel het kader vormen voor de uitgaven. Ook in de aanvullende accenten "Kort en Krachtig" op het collegeprogramma 2007-2011 "Krachtig in balans" is het uitgangspunt om een sluitende begroting te realiseren door bij voorkeur niet de burgers van Noord-Holland extra te belasten, maar door minder uit te geven. Bij de begroting voor 2010 hebben Provinciale Staten besloten de volumegroei bij de opcenten, gezien de economische situatie en de beleidsmaatregelen gericht op de bevordering van zeer zuinige auto's, vanaf 2010 op 0% te stellen.

Wij adviseren Provinciale Staten om dit besluit de komende jaren te handhaven.

Wat zijn lokale lasten?

Lokale lasten zijn inkomsten voor de provincie die verkregen worden via publiekrechtelijke regels. Het zijn voornamelijk belastingen en heffingen die zij op grond van wettelijke bepalingen heft van haar inwoners en in mindere mate van het bedrijfsleven.

Deze kunnen worden onderscheiden in:

1. Belastingen: uitvoering van collectieve vormen van dienstverlening in het algemeen belang, maar ook publiek - individuele vormen van dienstverlening zonder een duidelijke relatie tussen dienstverlening en belasting - algemeen dekkingsmiddel: Opcenten op de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting;
2. Heffingen: uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening: Grondwaterheffing, Ontgrondingenheffing en Nazorgheffing gesloten stortplaatsen;
3. Retributies: individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard: leges (in de Provinciewet rechten genoemd).

3.8.3 Beleidsmatige aspecten van lokale lasten

3.8.3.1 Besteedbaar inkomen/lastendruk

Belastingheffing heeft direct invloed op het besteedbaar inkomen van de burger. Wettelijk mogen wij geen onderscheid tussen inwoners of bedrijven aanbrengen.

Het inkomensbeleid is een primaire verantwoordelijkheid van het Rijk. Gelet op de geringe financiële invloed en op de groep van belastingplichtigen, heeft de opcentenheffing nauwelijks tot geen relatie met sociale aspecten en armoedebeleid.

Niettemin hebben provinciale belastingen invloed op de collectieve lastendruk, zij het in zeer geringe mate. Zij zijn dus mede bepalend voor de omvang van het besteedbaar inkomen.

3.8.3.2 Legitimering overheidsop treden

Wat krijgt de burger terug voor de betaling aan de provincie? Er moet sprake zijn van een zeker evenwicht tussen het ervaren van overheidsop treden en de hoogte van het te betalen bedrag. In de Provinciewet staat dat provinciale opcenten tot een bepaalde limiet geheven mogen worden en dat leges maximaal kostendekkend mogen zijn. De opbrengsten van de heffingen zijn bij speciale wetten aan limieten gebonden. Een provincie mag dus uit heffingen en leges geen winst maken. Bij overtreding hiervan kan de rechter de desbetreffende heffingsverordening onverbindend verklaren.

3.8.3.3 Profijt en belastingdruk

Het profijtbeginsel manifesteert zich sterker bij heffingen dan bij belastingen. Een aanzienlijk deel van de Noord-Hollandse burgers en het bedrijfsleven betaalt geen provinciale opcenten. Bovendien dragen door de vergroening van het fiscale stelsel steeds minder autobezitters bij, vanwege de vrijstelling voor zeer zuinige auto's. Een verhoging van het opcententarief maakt de verschillen in belastingdruk tussen wel en niet belasting betalende burgers groter.

3.8.3.4 Legesheffing

Uitgangspunt van Provinciale Staten is dat leges kostendekkend zijn.

In het collegeprogramma hebben we aangegeven dat we dit in eerste instantie willen bereiken door het optimaliseren van efficiency en in tweede instantie door het verhogen van de tarieven. Ons beleid, dat is gericht op kostendekking, vereist inzicht in de kostenstructuur, kostenbeheersing en kostentoerekening. Wij maken daarvoor gebruik van het financiële systeem SAP, tijdschrijven, het IPO-rekenmodel en het maken van daarop gebaseerde kostenberekeningen.

3.8.3.5 Toekomst provinciaal belastinggebied

Het kabinet en de Tweede Kamer hadden besloten tot invoering van een kilometerheffing. In het op 4 juni 2008 gesloten bestuursakkoord was vastgelegd dat de provincies na het verdwijnen van de motorrijtuigenbelasting (MRB) een eigen belastinggebied houden. Tussen de minister van Binnenlandse Zaken en het IPO was afgesproken om uiterlijk in 2010 tot definitieve afspraken te komen over de aard van de nieuwe provinciale belasting. Door de val van het Kabinet Balkenende IV is de invoering van de kilometerheffing controversieel verklaard. Een besluit over de invoering van de kilometerheffing en impliciet over de vervanging van de opcenten MRB wordt pas door het volgende kabinet genomen. Uitgangspunt daarbij is dat de provincies een eigen belastinggebied behouden. De keuze welk belastinggebied dat moet worden is daarom voor het IPO-bestuur nu nog niet opportuun. Wel ligt de ingezetenenheffing het meest voor de hand. Overigens kan het volgend kabinet besluiten de invoering van een kilometerheffing in het geheel niet door te laten gaan. Uitstel wordt dan afstel. Het moge duidelijk zijn dat er bij de keuze voor elke andere belastingvorm dan voortzetting van de huidige opcentenheffing sprake kan zijn van een forse verschuiving in individuele lastendruk binnen maar vooral tussen de huidige groep belastingplichtigen en degenen die thans nog niet in de opcentenheffing worden betrokken.

Wij zullen Provinciale Staten tijdig informeren over verdere ontwikkelingen of over de raming van de opcentenopbrengst, indien deze in betekende mate afwijkt van de huidige raming.

In het kader van het Belastingplan 2008 heeft de Tweede Kamer besloten tot halvering van de MRB voor zeer zuinige auto's die ook op de opcenten van toepassing is. In het Belastingplan 2009 is met ingang van 1 april 2009 de belasting voor deze categorie voertuigen nogmaals gehalveerd, tot een kwart van de oorspronkelijke heffingsgrondslag. In het Belastingplan 2010 is besloten vanaf 1 april 2010 geen MRB meer te heffen voor deze categorie voertuigen. Dit betekent een gestaag toenemende krimp aan belastingcapaciteit voor de provincies door de aanschaf van zeer zuinige auto's. Voor 2011 wordt een inkomstenderving vanwege zeer zuinige auto's geraamd van circa € 4,5 miljoen. Vooralsnog kan deze krimp worden opgevangen door een lichte volumegroei van het voertuigenpark. Per saldo is er vooralsnog geen sprake van krimp noch groei.

3.8.4 Opcenten motorrijtuigenbelasting

3.8.4.1 Bestemming opcenten

De opbrengst van de opcentenheffing is in principe algemeen dekkingsmiddel. De totale opbrengst van de opcenten wordt voor 2011 en volgende jaren geraamd op € 189,9 miljoen.

Het thans geldende tarief van 67,9 opcenten is vastgesteld bij besluit van uw staten van 10 november 2008, nr. 77 (Provinciaal blad 2008/127).

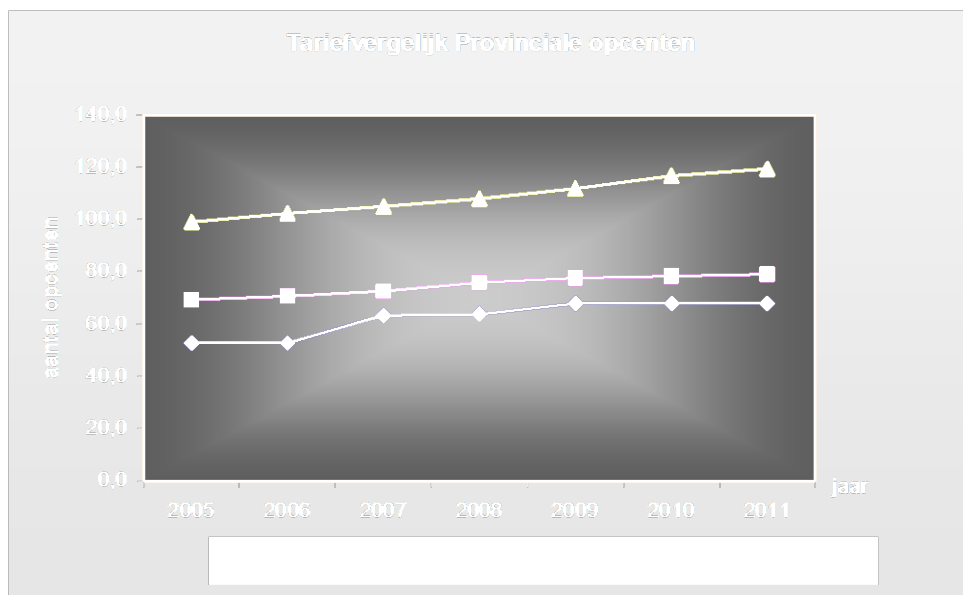
3.8.4.2 Noord-Hollandse opcentenheffing interprovinciaal vergeleken

Door opcententarieven interprovinciaal te vergelijken en het percentage te nemen over het jaarlijks wettelijk vastgesteld maximum aantal opcenten dat provincies mogen heffen, ontstaat inzicht in de onderlinge tariefverschillen en in de (on)benutte belastingcapaciteit.

Het maximum aantal opcenten dat geheven mag worden is 116,7 per 1 april 2010 en 119,4 vanaf 1 april 2011. Hierbij wordt aangetekend dat de provinciale opcententarieven voor 2011 voorlopige zijn en nog vastgesteld dienen te worden door hun besturen.

Naam provincie	Tarief opcenten 2010	Voorlopig tarief 2011	Maximumtarief 2010 / 2011	% benut 2010 / 2011
Friesland	81,7	83,0	116,7/119,4	70,0/69,5
Groningen	79,1	83,0	116,7/119,4	67,8/69,5
Drenthe	82,3	83,6	116,7/119,4	70,5/70,0
Overijssel	78,5	78,5	116,7/119,4	67,3/65,8
Flevoland	75,7	76,6	116,7/119,4	64,9/64,2
Gelderland	82,7	82,7	116,7/119,4	70,9/69,3
Utrecht	72,6	72,6	116,7/119,4	62,2/60,8
Noord-Holland	67,9	67,9	116,7/119,4	58,2/56,9
Zuid-Holland	95,0	95,0	116,7/119,4	81,4/79,6
Noord-Brabant	71,6	71,6	116,7/119,4	61,4/60,0
Zeeland	69,3	69,3	116,7/119,4	59,4/58,0
Limburg	83,6	85,3	116,7/119,4	71,6/71,4
Gemiddeld	78,3	79,1	116,7/119,4	67,1/66,3

Noord-Holland blijft de provincie met het laagste opcententarief.

3.8.4.3 Onbenutte belastingcapaciteit

Het maximum aantal opcenten dat provincies mogen heffen is 116,7 per 1 april 2010 en 119,4 vanaf 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012. Eén opcent genereert in 2011 voor Noord-Holland circa € 2,8 miljoen aan opbrengst. De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt in 2011 € 142 miljoen.

3.8.5 Overige heffingen

3.8.5.1 Uitwerking van het provinciale beleid (rechten en heffingen)

Een beleid gericht op kostendekking vergt inzicht in de kostenstructuur en de wijze van kostentoerekening. Dit beleid richt zich op de heffingen en rechten waarvoor wettelijk is vastgelegd dat de provincie slechts bepaalde respectievelijk de volledige kosten in de heffingstarieven mogen doorberekenen en daarop geen winst mogen maken.

Dit dient dan ook te beginnen met een adequate kostenbeheersing. Daarnaast dient er een concrete kostentoerekening aanwezig te zijn. Als leidraad voor de kostenberekening van rechten geldt de in juli 2007 door het Ministerie van Binnenlandse Zaken opgestelde “Handreiking Kostentoerekening leges en tarieven” en het IPO-rekenmodel. Met het financiële systeem SAP, het tijdschrijven en het maken van kostenberekeningen zijn de instrumenten daartoe voorhanden.

In het vorige collegeprogramma werd aangegeven dat leges in eerste instantie kostendekkend worden gemaakt door kostenverlaging. Dit gebeurt door het optimaliseren van efficiency en in tweede instantie door inkomstenverhoging. Dit houdt in dat nog niet kostendekkende legestarieven daarnaar opgetrokken worden en dat tarieven die meer dan kostendekkend blijken te zijn, verlaagd worden tot op maximaal kostendekkend niveau.

3.8.5.2 Legesheffing

Leges, ook rechten of retributies genoemd, zijn betalingen die de overheid krachtens algemene regels vordert ter zake van een concrete door haar in haar functie als zodanig individueel bewezen dienst. Er is sprake van een dienst indien degene te wiens behoeve de handeling wordt verricht rechtstreeks en in overheersende mate een individueel belang heeft bij deze handeling. Daarmee onderscheiden de retributies zich van belastingen.

Zuiver publiekrechtelijke handelingen van de overheid, zoals het verlenen van vergunningen of ontheffingen zijn diensten in deze zin.

Naar verwachting treedt per 1 oktober 2010 de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking. Op grond van hoofdstuk 3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn wij bevoegd te beslissen op een aanvraag. Vanaf dat moment kunnen provincies omgevingsvergunningen afgeven voor onder andere bouwen, slopen, gebruik en andere aangelegenheden. Invoering van de Wabo leidt tot een omvangrijke aanpassing van zowel legesverordening als tarieventabel voor 2010. De opbrengst leges Wabo wordt voor 2011 geraamd op € 1,3 miljoen.

De totale legesopbrengst voor 2011 wordt geraamd op € 1,67 miljoen.

De meest recente legesverordening is vastgesteld bij Statenbesluit van 12 december 2005, nummer 76 (Provinciaal blad 2005/103) en de vigerende Tarieventabel 2008 bij Statenbesluit van 19 november 2007, nummer 64 (Provinciaal blad 2007/73). Bij Statenbesluit van 28 juni 2010 zijn de legesvoorstellen Wabo vastgesteld.

3.8.5.3 Nazorgheffing gesloten stortplaatsen

In de zogenaamde Leemtewet is op 1 april 1998 een regeling in de Wet milieubeheer opgenomen (artikelen 15.44, 15.45 en 15.47) over de nazorg van operationele stortplaatsen. Dit zijn stortplaatsen waar het storten van afvalstoffen niet vóór 1 september 1996 is beëindigd. In deze wet is bepaald dat de provincies bestuurlijk en financieel ervoor verantwoordelijk zijn dat deze stortplaatsen na sluiting geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken. Daartoe dient eeuwigdurende nazorg plaats te vinden. Dit houdt in dat maatregelen genomen dienen te worden om bodembeschermende voorzieningen op gesloten stortplaatsen in stand te houden, te onderhouden, te herstellen en eventueel te vervangen. Voorts dienen de bodembeschermende voorzieningen regelmatig geïnspecteerd en de bodem onder de stortplaats onderzocht te worden.

Ter bestrijding van deze kosten is een nazorgheffing ingesteld die wordt geheven van de exploitanten van operationele stortplaatsen. De opbrengst van de heffing, berekend via een IPO-rekenmodel per stortplaats, wordt in het uitsluitend voor nazorg bestemde Nazorgfonds gestort. Het Nazorgfonds is een bij wet vastgestelde rechtspersoon.

In het Nazorgfonds wordt een zodanig kapitaal opgebouwd, dat uit het rendement daarvan de eeuwigdurende nazorg gefinancierd kan worden. Het Nazorgfonds bevatte per 1 januari 2010 € 33,4 miljoen. In 2010 wordt € 346.656 aan nazorgheffing opgelegd. Per 1 januari 2011 zal het saldo van de reserve geopende stortplaatsen circa € 34,9 miljoen omvatten, inclusief rentebaten.

De verordening Nazorgheffing is vastgesteld bij Statenbesluit van 29 maart 1999, nummer 19 (Provinciaal blad 1999/25), de meest recente tarieventabel bij Statenbesluit van 9 november 2009, nummer 74 (Provinciaal blad 2010/3).

3.8.5.4 Grondwaterheffing

In december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De heffing is bestemd ter bestrijding van een groot deel van de ten laste van de provincie komende kosten die zijn verbonden aan het grondwaterbeheer. De kosten-batenverhouding wordt bij balansvoorziening geregeld.

Dit betekent dat een heffingsoverschot, veelal veroorzaakt door eenmalige grote grondwateronttrekkingen, in de voorziening wordt gestort en dat een heffingstekort uit de voorziening gedekt wordt. Hiermee wordt ook voorkomen dat het heffingstarief onnodig fluctueert. Heffingsplichtig zijn de onttrekkers van 12.000 m³ of meer grondwater per heffingsjaar. Het tarief is in 2010 met 5,2% verhoogd tot € 0,0085 (was € 0,00808) per m³ onttrokken grondwater. Voor 2011 wordt een opbrengst geraamd van circa € 0,8 miljoen.

De vigerende Grondwaterheffingsverordening is vastgesteld bij Statenbesluit van 9 november 2009, nummer 61 (Provinciaal blad 2009/150).

3.9 Extra Investeringsimpuls Noord-Holland

Provinciale Staten hebben in het begrotingsdebat 2005 (15 november 2004) de uitgangspunten voor een Extra Investeringsimpuls Noord-Holland vastgesteld. Provinciale Staten willen een zeer krachtige investeringsimpuls geven op een aantal gebieden, vooral mobiliteit, economie in Noord-Holland-Noord en zorg.

3.9.1 Extra investeringsimpuls Openbaar vervoerinfrastructuur

- Voor het Regionetproject worden in de regio's Haarlem-IJmond en Gooi en Vechtstreek doorstromingsmaatregelen genomen, in nauw overleg met de betrokken gemeenten. De voortgang in de projecten loopt voorspoedig. In 2011 wordt het programma afgerond.
- Als vervolg op de overeenkomst tussen Amsterdam, Rijk, provincie NH en Stadsregio Amsterdam van 31 januari 2006 hebben Provinciale Staten in december 2007 besloten € 75 miljoen beschikbaar te stellen in de vorm van subsidie aan de ontwikkeling van het Zuidasdok. Daarbij is benadrukt dat de voorwaarden waaronder de provincie haar bijdrage toezegt zeer specifiek is gekoppeld aan de kwaliteit van de openbaarvervoerknoop en pas beschikbaar komt als er een definitief prospectus c.a. door stad en Staat is vastgesteld. Begin 2009 echter hebben Rijk en gemeente besloten het veilingproces vanwege veranderde marktomstandigheden te beëindigen. Daarmee is evenwel het Zuidas Dokmodel nog niet van de baan. Rijk en gemeente hebben nog niet besloten over het vervolgproces, maar onderzoek naar alternatieven en haalbaarheid daarvan is gaande. Eind 2010 moet er meer duidelijkheid zijn en kan getoetst worden of inhoudelijk aan de provinciale voorwaarden is voldaan en of er voldoende zekerheden zijn ingebouwd om de provinciale subsidie in 2011 beschikbaar te stellen.
- Provinciale Staten hebben ten behoeve van het westelijk gedeelte van de Zuidtangent (tot Haarlem Centraal Station) een bedrag gereserveerd in de Extra Investeringsimpuls. De gemeente Haarlem heeft eerder besloten af te zien van bovengrondse oplossingen. In nauwe samenwerking met de gemeente Haarlem is een haalbaarheidsonderzoek (technisch en financieel) uitgevoerd naar een ondertunneling van de Zuidtangent. In het vervolg hierop is besloten ook te kijken naar alternatieven, waaronder deels ondergrondse varianten. Uit beide onderzoeken blijkt dat er kansen liggen voor een kwaliteitsimpuls in het openbaar vervoer, gecombineerd met een ruimtelijk-economische impuls voor de stad Haarlem. Haarlem heeft hierover geen besluit genomen. De middelen zullen worden geherprioriteerd bij de MRA-netstudie die eind 2010 gereed is.

3.9.2 Extra investeringsimpuls Weginfrastructuur

Over driekwart van het programma hebben Provinciale Staten al een besluit genomen.

- De projecten N201, Mediapark Hilversum, Oostweg Haarlem en de Omlegging A9 te Badhoevedorp lopen volgens (tijd)schema. Voor Zuidelijke Randweg Zaanstad is uitstel verleend.
- Voor het verkeersmanagement A8/A9 is in 2007 de studie afgerond. In september 2009 is de dekking hiervoor in PS vastgesteld. Projecten worden thans voorbereid voor uitvoering (gereed 2011/2012).
- Voor wat betreft de Westfriisaweg: wij hebben in mei 2008 de zogenaamde MIRT-planstudie voorgelegd aan de minister en gevraagd om de rijksbijdrage. Het Rijk heeft een beperkte bijdrage (€ 30 miljoen) toegezegd. In 2011 zal het Inpassingsplan procedureel worden afgerond. Uitgangspunt is nog steeds dat in 2011 met de uitvoering wordt gestart.

3.9.3 Extra Investeringsimpuls Duurzame energie

Vanuit EXINH is € 10 miljoen beschikbaar gesteld voor realisatie van diverse duurzame-energieinitiatieven.

In 2009 zijn diverse duurzame-energieinitiatieven afgerond die vanuit het EXINH zijn gefinancierd. Zo zijn de subsidies voor de activiteiten van het Kenniscentrum Duurzame Energie en voor de Stichting Duurzaam Texel vastgesteld en afgehandeld.

Eind 2008 is de tweede fase van het Facility Center Duurzame Energie opgeleverd. De bouw van het laatste deel, de starters units, is gestart en oplevering wordt in het derde kwartaal van 2010 verwacht. Hiervoor is nog een bedrag van € 500.000 gereserveerd. Na oplevering van de starters units wordt de subsidie vastgesteld.

De Deelverordening Duurzame Energiepakket Noord-Holland is geheel verplicht. In 2010 zal het merendeel van de nog lopende projecten binnen deze deelverordening worden afgerond, waarna vaststelling en afhandeling kan plaatsvinden.

Realisatie van Windpark Wieringermeerdijk is vertraagd. Provinciale Staten zal worden gevraagd om een deel van het budget in te mogen zetten ter ondersteuning van de realisatie van het Windpark Wieringermeer.

3.9.4 Extra Investeringsimpuls Zorg, Welzijn en Sociaal-culturele infrastructuur

Zorg en welzijn

Dit onderdeel van de EXINH is eind 2010 afgerond:

- De 6 Wonen-welzijn-zorgprojecten in het landelijk gebied zijn eind 2010 afgerond. De ervaringen zijn overgedragen via de laatste publicatie 'Monitor WWZ-stimuleringsprogramma Landelijk gebied - deel 6'.

-
- De uitvoeringsregeling mantelzorg is op 31 december 2010 afgelopen. Vooral nog wordt de uitvoeringsregeling mantelzorg niet in de huidige vorm verlengd. In het uitvoeringsprogramma Zorg en Welzijn 2011 wordt aangegeven of en op welke wijze de provincie Noord-Holland de activiteiten betreffende dit onderwerp voortzet.

Jeugdzorg

In 2011 ligt de focus op:

- De gelden uit de Extra Investeringsimpuls worden in de Jeugdzorg ingezet voor het wegwerken van de wachtlijsten en voor het verbeteren van de aansluiting van de jeugdzorg en het gemeentelijk jeugdbeleid, waaronder de implementatie van een risicosignaleringsstelsel. Voor beide onderwerpen zijn projectplannen in uitvoering.
  - Het project Transferium (zorgaanbod voor jongeren met ernstige gedragsproblematiek) zal volgens planning in november 2010 geopend worden. Het projectplan is dan uitgevoerd. De verleende subsidie zal in 2011 worden vastgesteld.
  - Voor de realisatie van het project Verbetering spreiding speciaal onderwijs is het project in Den Helder afgerond. De rec-4 Pionierschool heeft daar officieel haar deuren geopend in een volledig gerenoveerd pand. De provincie Noord-Holland heeft hier een bedrag van €669.373,- subsidie aan verleend. De nieuwe ZMOK-school in de regio Hilversum is nog niet gerealiseerd. In de gemeente Huizen wordt gezocht naar een geschikte locatie. De provincie Noord-Holland heeft voor deze school een bedrag van 1,8 miljoen euro beschikbaar en ontvangt binnenkort een projectplan.
- Provinciale Staten hebben in 2009 besloten om € 3,6 miljoen euro van de eenmalige investeringsbijdrage voor Bureau jeugdzorg N-H, om o.a. ziekteverzuim en personeelverloop terug te dringen en de bedrijfsvoering sterk te verbeteren, te dekken uit de resterende middelen van productgroep zorg en sociaal beleidskader binnen de middelen EXINH en FIN-H voor Zorg en Sociaal beleidskader .

Sociaal-culturele infrastructuur

In 2011 ligt de focus op:

- Wat betreft de projecten 'Verbetering van museumaanbod' en 'Verbetering en uitbreiding van theaters en podia' zijn de beschikbare budgetten helemaal besteed. Wel moeten nog enkele projecten worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om het Stedelijk Museum Amsterdam en De Nollen Den Helder. Het Stedelijk Museum Amsterdam zal vermoedelijk eind 2011 worden heropend. In verband met rechtszaken tegen de Stichting de Nollen is er nog geen uitsluit met betrekking tot de realisatie van het bouwproject. Eind 2010 wordt de situatie geëvalueerd en een beslissing genomen over de haalbaarheid van de realisatie van dit project en de reservering van de provinciale middelen. De oplevering van het Museaal Centrum in Bergen wordt eind 2011 verwacht.
- Wat betreft de podia is het de bedoeling dat het Cultuurcentrum in Hoofddorp in 2010 wordt geopend. Realisatie van YXIE in Alkmaar wordt in 2012 verwacht.
- Op basis van de nota 'Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2009-2013', die Gedeputeerde Staten op 21 april 2009 hebben vastgesteld, (door Provinciale Staten vastgesteld op 29 juni 2009), zullen in 2011 EXINH-/TWINH-middelen worden gebruikt voor de realisatie van de bezoekerscentra, verdere ontwikkeling van kano- en ruiterroutes en recreatieve voorzieningen, een bijdrage aan de voorbereiding van minimaal twee grote gebiedsprojecten. Ook worden enkele objecten gerestaureerd en worden middelen ingezet voor marketing en communicatie.
  - In januari 2008 hebben Provinciale Staten ingestemd met ons voorstel om het EXINH-budget van 3,5 miljoen euro voor het industrieel erfgoed te verlagen met 1,75 miljoen euro ten bate van het religieus erfgoed. In november 2008 is Provinciale Staten een selectie van religieus erfgoed voorgelegd op basis waarvan wij de 1,75 miljoen euro in 2009 en 2010 geheel hebben ingezet. Tegelijkertijd is Provinciale Staten voorgelegd hoe wij de resterende 1,75 miljoen euro voor het industrieel erfgoed willen inzetten. Dit bedrag wordt in 2010 gedeeltelijk besteed aan het gemaal Cruquius te Haarlemmermeer. In 2011 wordt dit gereserveerd voor het Hembrugterein te Zaanstad en Sugar City te Halfweg.
  - Naar verwachting is het beschikbaar budget voor het project Behoud en beheer archeologie in 2010 helemaal besteed, waarmee het project Behoud en Beheer archeologie succesvol afgerond is en er voor 2011 geen middelen meer beschikbaar zijn.

---

4 FINANCIËLE BEGROTING

4.1 Inleiding

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor (artikel 7, lid 3) dat de financiële begroting dient te bestaan uit het overzicht van baten en lasten en toelichting, en een uiteenzetting van de financiële positie (inclusief toelichting).

In hoofdstuk 4 zijn de volgende overzichten opgenomen:

- 4.2 Overzicht van baten en lasten (BBV artikel 17, lid a en b) met:
  - overzicht geraamde resultaatbestemming per programma (BBV artikel 17, lid c t/m e);
  - toelichting op het overzicht van baten en lasten (BBV artikel 19, lid a).
- 4.3 Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting (BBV artikel 20, lid 1) met:
  - uitgangspunten voor de ramingen (BBV artikel 19, lid b);
  - financieel kader en nieuw beleid 2011 (BBV artikel 18);
  - overzicht arbeidskosten gerelateerde verplichtingen (BBV artikel 20, lid 2a);
  - Investerings en financiering (BBV artikel 20, lid b en c).
- 4.4 EMU saldo (afspraken Ministerie BZK en IPO).

Specificaties, zoals het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten (BBV artikel 19, lid c), stand en het verloop van reserves en voorzieningen (BBV artikel 20, lid d en e), meerjarenraming (BBV artikel 21 en 22) en het overzicht duurzaam financieel evenwicht 2011-2014 staan in de hoofdstukken 5 (Financiële Staten) en 6 (Meerjarenraming 2011-2014).

4.2 Overzicht van baten en lasten

In deze begroting 2011 zijn de voorstellen en de maatregelen uit de kaderbrief 2011 en de structurele doorwerking van de zomernota (inclusief financieel-administratieve aanpassingen) 2010 verwerkt.

Inclusief toevoegingen aan voorzieningen en exclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves, ontstaat inzicht in het resultaat vóór bestemming. Dit is financieel gezien het resultaatbepalende gedeelte. Hierna dienen de bedragen die worden toegevoegd of onttrokken aan de reserves te worden opgenomen in het overzicht. De som van deze twee bedragen is het resultaat na bestemming van reserves. In de onderstaande tabellen wordt in één oogopslag duidelijk tot welk bedrag per programma ons college door Provinciale Staten wordt geautoriseerd uitgaven te doen.

Programma's	Jaarrekening 2009		
	Lasten	Baten	Saldo
1 Openbaar bestuur	72.875.759	1.531.208-	71.344.551
2 Bereikbaarheid	245.863.606	77.012.566-	168.851.040
3 Water	11.760.953	1.833.388-	9.927.565
4 Milieu	67.153.065	35.371.662-	31.781.403
5 Ruimte	214.356.667	96.942.443-	117.414.223
6 Welzijn	189.376.157	90.301.204-	99.074.953
7 Financiën	48.077.768	1.274.108.513-	1.226.030.746-
<u>Specificatie Financiering en Algemene dekkingsmiddelen</u>			
7001 Geldleningen/ uitzettingen < 1 jaar	4.700.000	-	4.700.000
7011 Renteresultaat	-	36.113.588-	36.113.588-
7012 Geldleningen/ uitzettingen > 1 jaar	-	-	-
7021 Provinciefonds	-	143.949.260-	143.949.260-
7030 Motorrijtuigenbelasting	-	187.981.883-	187.981.883-
7040 Dividendopbrengsten	-	937.756-	937.756-
7041 Aandelen	40.305.575	903.378.948-	863.073.373-
7045 Voorzieningen	-	77.001-	77.001-
7050 Algemene baten en lasten/ Onvoorzien/ Stelposten	3.072.193	1.670.077-	1.402.116
<u>Subtotaal</u>	48.077.768	1.274.108.513-	1.226.030.746-
Totaal van de programma's - Resultaat voor bestemming	849.463.974	1.577.100.984-	727.637.010-

Mutatie reserves per programma	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Openbaar bestuur	11.088.880-	12.258.100	1.169.220
2 Bereikbaarheid	55.184.170-	45.924.300	9.259.871-
3 Water	1.050.000-	-	1.050.000-
4 Milieu	6.783.591-	-	6.783.591-
5 Ruimte	94.413.725-	1.200.000	93.213.725-
6 Welzijn	43.708.667-	1.059.700	42.648.967-
7 Financiën	262.224.959-	1.088.828.016	826.603.057
Totaal van de programma's - Resultaat bestemming	474.453.992-	1.149.270.116	674.816.124
Totaal van de programma's - Resultaat na bestemming	375.009.982	427.830.868-	52.820.886-

<i>Programma's</i>	Begroting inclusief wijzigingen 2010		
	Lasten	Baten	Saldo
1 Openbaar bestuur	42.532.100	6.624.900-	35.907.200
2 Bereikbaarheid	379.179.800	115.574.700-	263.605.100
3 Water	14.337.700	3.194.400-	11.143.300
4 Milieu	72.983.800	38.148.500-	34.835.300
5 Ruimte	206.034.859	154.960.959-	51.073.900
6 Welzijn	200.787.600	117.971.800-	82.815.800
7 Financiën	36.190.000	390.964.500-	354.774.500-
<u><i>Specificatie Financiering en Algemene dekkingsmiddelen</i></u>			
7001 Geldleningen/ uitzettingen < 1 jaar	-	-	-
7011 Renteresultaat	-	22.119.100-	22.119.100-
7012 Geldleningen/ uitzettingen > 1 jaar	-	-	-
7021 Provinciefonds	-	149.532.600-	149.532.600-
7030 Motorrijtuigenbelasting	-	189.900.000-	189.900.000-
7040 Dividendopbrengsten	-	1.224.000-	1.224.000-
7041 Aandelen	90.000	18.318.000-	18.228.000-
7045 Voorzieningen	-	-	-
7050 Algemene baten en lasten/ Onvoorzien/ Stelposten	1.200.000	9.870.800-	8.670.800-
<u><i>Subtotaal</i></u>	1.200.000	390.964.500-	389.674.500-
Totaal van de programma's - Resultaat voor bestemming	952.045.859	827.439.759-	124.606.100

<i>Mutatie reserves per programma</i>	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Openbaar bestuur	5.436.000-	189.685.500	195.121.500
2 Bereikbaarheid	149.048.500-	18.329.100	167.377.600
3 Water	2.870.000-	-	2.870.000
4 Milieu	6.667.900-	-	6.667.900
5 Ruimte	59.398.100-	1.562.600	60.960.700
6 Welzijn	46.940.300-	2.365.500	49.305.800
7 Financiën	221.649.300-	155.461.300	377.110.600
Totaal van de programma's - Resultaat bestemming	492.010.100-	367.404.000	859.414.100
Totaal van de programma's - Resultaat na bestemming	460.035.759	460.035.759- ✓	-

Programma's	Begroting 2011		
	Lasten	Baten	Saldo
1 Openbaar bestuur	40.486.500	889.500-	39.597.000
2 Bereikbaarheid	319.739.862	87.518.095-	232.221.767
3 Water	12.940.900	1.609.000-	11.331.900
4 Milieu	64.232.174	25.379.161-	38.853.013
5 Ruimte	162.942.798	56.009.850-	106.932.948
6 Welzijn	156.824.740	90.286.500-	66.538.240
7 Financiën	44.644.400	341.572.841-	296.928.441-
<u>Specificatie Financiering en Algemene dekkingsmiddelen</u>			
7001 Geldleningen/ uitzettingen < 1 jaar	-	-	-
7011 Renteresultaat	-	26.256.200-	26.256.200-
7012 Geldleningen/ uitzettingen > 1 jaar	-	-	-
7021 Provinciefonds	-	111.060.341-	111.060.341-
7030 Motorrijtuigenbelasting	-	189.900.000-	189.900.000-
7040 Dividendopbrengsten	-	1.224.000-	1.224.000-
7041 Aandelen	-	9.159.000-	9.159.000-
7045 Voorzieningen	-	-	-
7050 Algemene baten en lasten/ Onvoorzien/ Stelposten	9.644.400	3.973.300-	5.671.100
<u>Subtotaal</u>	9.644.400	341.572.841-	331.928.441-
Totaal van de programma's - Resultaat voor bestemming	801.811.374	603.264.947-	198.546.427

Mutatie reserves per programma	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Openbaar bestuur	5.155.100-	3.163.000	8.318.100
2 Bereikbaarheid	122.017.217-	5.729.900	127.747.117
3 Water	1.848.000-	-	1.848.000
4 Milieu	4.629.334-	-	4.629.334
5 Ruimte	55.216.800-	10.115.500	65.332.300
6 Welzijn	25.949.100-	6.989.900	32.939.000
7 Financiën	32.605.976-	22.876.800	55.482.776
Totaal van de programma's - Resultaat bestemming	247.421.527-	48.875.100	296.296.627
Totaal van de programma's - Resultaat na bestemming	554.389.847	554.389.847-	-

Programma's	Begroting 2012		
	Lasten	Baten	Saldo
1 Openbaar bestuur	36.627.300	867.000-	35.760.300
2 Bereikbaarheid	210.849.000	81.591.450-	129.257.550
3 Water	12.855.800	1.608.900-	11.246.900
4 Milieu	58.538.929	23.464.792-	35.074.137
5 Ruimte	125.088.027	51.147.100-	73.940.927
6 Welzijn	146.607.740	90.286.500-	56.321.240
7 Financiën	27.714.900	326.242.967-	298.528.067-
<u>Specificatie Financiering en Algemene dekkingsmiddelen</u>			
7001 Geldleningen/ uitzettingen < 1 jaar	-	-	-
7011 Renteresultaat	-	23.719.100-	23.719.100-
7012 Geldleningen/ uitzettingen > 1 jaar	-	-	-
7021 Provinciefonds	-	108.426.567-	108.426.567-
7030 Motorrijtuigenbelasting	-	189.900.000-	189.900.000-
7040 Dividendopbrengsten	-	1.224.000-	1.224.000-
7041 Aandelen	-	-	-
7045 Voorzieningen	-	-	-
7050 Algemene baten en lasten/ Onvoorzien/ Stelposten	27.714.900	2.973.300-	24.741.600
<u>Subtotaal</u>	27.714.900	326.242.967-	298.528.067-
Totaal van de programma's - Resultaat voor bestemming	618.281.696	575.208.709-	43.072.987

Mutatie reserves per programma	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Openbaar bestuur	1.695.100-	-	1.695.100
2 Bereikbaarheid	21.040.300-	11.301.100	32.341.400
3 Water	1.848.000-	-	1.848.000
4 Milieu	762.500-	-	762.500
5 Ruimte	26.504.000-	-	26.504.000
6 Welzijn	15.776.100-	989.900	16.766.000
7 Financiën	-	12.262.013	12.262.013
Totaal van de programma's - Resultaat bestemming	67.626.000-	24.553.013	92.179.013
Totaal van de programma's - Resultaat na bestemming	550.655.696	550.655.696-	-

Programma's	Begroting 2013		
	Lasten	Baten	Saldo
1 Openbaar bestuur	36.417.500	883.300-	35.534.200
2 Bereikbaarheid	223.351.700	70.375.950-	152.975.750
3 Water	12.655.000	1.608.900-	11.046.100
4 Milieu	40.866.788	5.139.800-	35.726.988
5 Ruimte	112.650.366	52.558.100-	60.092.266
6 Welzijn	137.298.040	90.286.500-	47.011.540
7 Financiën	33.790.200	331.065.446-	297.275.246-
<u>Specificatie Financiering en Algemene dekkingsmiddelen</u>			
7001 Geldleningen/ uitzettingen < 1 jaar	-	-	-
7011 Renteresultaat	-	23.639.100-	23.639.100-
7012 Geldleningen/ uitzettingen > 1 jaar	-	-	-
7021 Provinciefonds	-	108.829.046-	108.829.046-
7030 Motorrijtuigenbelasting	-	189.900.000-	189.900.000-
7040 Dividendopbrengsten	-	1.224.000-	1.224.000-
7041 Aandelen	-	-	-
7045 Voorzieningen	-	-	-
7050 Algemene baten en lasten/ Onvoorzien/ Stelposten	33.790.200	7.473.300-	26.316.900
<u>Subtotaal</u>	33.790.200	331.065.446-	297.275.246-
Totaal van de programma's - Resultaat voor bestemming	597.029.594	551.917.996-	45.111.598

Mutatie reserves per programma	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Openbaar bestuur	945.100-	-	945.100
2 Bereikbaarheid	34.467.500-	1.551.100	36.018.600
3 Water	1.848.000-	-	1.848.000
4 Milieu	1.059.500-	-	1.059.500
5 Ruimte	14.521.300-	-	14.521.300
6 Welzijn	6.472.300-	989.900	7.462.200
7 Financiën	-	11.661.102	11.661.102
Totaal van de programma's - Resultaat bestemming	59.313.700-	14.202.102	73.515.802
Totaal van de programma's - Resultaat na bestemming	537.715.894	537.715.894-	-

<i>Programma's</i>	Begroting 2014		
	Lasten	Baten	Saldo
1 Openbaar bestuur	35.669.100	883.300-	34.785.800
2 Bereikbaarheid	221.032.500	72.896.350-	148.136.150
3 Water	12.711.600	1.608.900-	11.102.700
4 Milieu	40.130.549	4.939.800-	35.190.749
5 Ruimte	60.732.463	9.405.100-	51.327.363
6 Welzijn	135.213.740	90.286.500-	44.927.240
7 Financiën	34.686.500	326.691.443-	292.004.943-
<u><i>Specificatie Financiering en Algemene dekkingsmiddelen</i></u>			
7001 Geldleningen/ uitzettingen < 1 jaar	-	-	-
7011 Renteresultaat	-	23.639.100-	23.639.100-
7012 Geldleningen/ uitzettingen > 1 jaar	-	-	-
7021 Provinciefonds	-	108.275.843-	108.275.843-
7030 Motorrijtuigenbelasting	-	189.900.000-	189.900.000-
7040 Dividendopbrengsten	-	1.224.000-	1.224.000-
7041 Aandelen	-	-	-
7045 Voorzieningen	-	-	-
7050 Algemene baten en lasten/ Onvoorzien/ Stelposten	34.686.500	3.652.500-	31.034.000
<u><i>Subtotaal</i></u>	34.686.500	326.691.443-	292.004.943-
Totaal van de programma's - Resultaat voor bestemming	540.176.452	506.711.393-	33.465.059

<i>Mutatie reserves per programma</i>	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Openbaar bestuur	-	-	-
2 Bereikbaarheid	27.086.500-	1.551.100	28.637.600
3 Water	1.848.000-	-	1.848.000
4 Milieu	20.000-	-	20.000
5 Ruimte	4.550.000-	-	4.550.000
6 Welzijn	4.300.400-	989.900	5.290.300
7 Financiën	-	-	-
Totaal van de programma's - Resultaat bestemming	37.804.900-	2.541.000	40.345.900
Totaal van de programma's - Resultaat na bestemming	502.371.552	504.170.393-	1.798.841-

4.2.1 Verklaring van aanmerkelijke verschillen

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten per programma voor Rekening 2009, Begroting 2010 na Zomernota opgenomen. Vervolgens zijn conform de BBV-vereisten de aanmerkelijke verschillen tussen Rekening 2009 en de Begroting 2010 en tussen Begroting 2010 na Zomernota en Begroting 2011 op hoofdlijnen toegelicht.

<i>Lasten per programma</i>	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Vershil t.o.v.	Vershil t.o.v.
	2009	2010	2011	jaarrekening 2009	begroting 2010
1 Openbaar bestuur	72.875.759	42.532.100	40.486.500	32.389.259-	2.045.600-
2 Bereikbaarheid	245.863.606	379.179.800	319.739.862	73.876.256	59.439.938-
3 Water	11.760.953	14.337.700	12.940.900	1.179.947	1.396.800-
4 Milieu	67.153.065	72.983.800	64.232.174	2.920.891-	8.751.626-
5 Ruimte	214.356.667	206.034.859	162.942.798	51.413.869-	43.092.061-
6 Welzijn	189.376.157	200.787.600	156.824.740	32.551.417-	43.962.860-
7 Financiën	48.077.768	36.190.000	44.644.400	3.433.368-	8.454.400
8 Totaal van de programma's - Resultaat bestemming	1.149.270.116	367.404.000	48.875.100	1.100.395.016-	318.528.900-
<i>Specificatie Financiering en Algemene dekkingsmiddelen</i>					
7001 Geldleningen/ uitzettingen < 1 jaar	4.700.000	-	-	4.700.000-	-
7011 Renteresultaat	-	-	-	-	-
7012 Geldleningen/ uitzettingen > 1 jaar	-	-	-	-	-
7021 Provinciefonds	-	-	-	-	-
7030 Motorrijtuigenbelasting	-	-	-	-	-
7040 Dividendopbrengsten	-	-	-	-	-
7041 Aandelen	40.305.575	90.000	-	40.305.575-	90.000-
7045 Voorzieningen	-	-	-	-	-
7050 Algemene baten en lasten/ Onvoorzien/ Stelposten	3.072.193	1.200.000	9.644.400	6.572.207	8.444.400
Subtotaal	48.077.768	1.290.000	9.644.400	38.433.368-	8.354.400
Totaal van de lasten	1.998.734.090	1.319.449.859	850.686.474	1.148.047.616-	468.763.385-

<i>Baten per programma</i>	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Vershil t.o.v.	Vershil t.o.v.
	2009	2010	2011	jaarrekening 2009	begroting 2010
1 Openbaar bestuur	1.531.208-	6.624.900-	889.500-	641.708	5.735.400
2 Bereikbaarheid	77.012.566-	115.574.700-	87.518.095-	10.505.529-	28.056.605
3 Water	1.833.388-	3.194.400-	1.609.000-	224.388	1.585.400
4 Milieu	35.371.662-	38.148.500-	25.379.161-	9.992.501	12.769.339
5 Ruimte	96.942.443-	154.960.959-	56.009.850-	40.932.593	98.951.109
6 Welzijn	90.301.204-	117.971.800-	90.286.500-	14.704	27.685.300
7 Financiën	1.274.108.513-	390.964.500-	341.572.841-	932.535.672	49.391.659
8 Totaal van de programma's - Resultaat bestemming	474.453.992-	492.010.100-	247.421.527-	227.032.465	244.588.573
<i>Specificatie Financiering en Algemene dekkingsmiddelen</i>					
7001 Geldleningen/ uitzettingen < 1 jaar	-	-	-	-	-
7011 Renteresultaat	36.113.588-	22.119.100-	26.256.200-	9.857.388	4.137.100-
7012 Geldleningen/ uitzettingen > 1 jaar	-	-	-	-	-
7021 Provinciefonds	143.949.260-	149.532.600-	111.060.341-	32.888.919	38.472.259
7030 Motorrijtuigenbelasting	187.981.883-	189.900.000-	189.900.000-	1.918.117-	-
7040 Dividendopbrengsten	937.756-	1.224.000-	1.224.000-	286.244-	-
7041 Aandelen	903.378.948-	18.318.000-	9.159.000-	894.219.948	9.159.000
7045 Voorzieningen	77.001-	-	-	77.001	-
7050 Algemene baten en lasten/ Onvoorzien/ Stelposten	1.670.077-	9.870.800-	3.973.300-	2.303.223-	5.897.500
Subtotaal	1.274.108.513-	390.964.500-	341.572.841-	932.535.672	49.391.659
Totaal van de baten	2.051.554.976-	1.319.449.859-	850.686.474-	1.200.868.502	468.763.385

Verklaring verschillen rekening 2009, Begroting 2010 na Zomernota en Begroting 2011

Algemeen

Over het algemeen kan over de aanmerkelijke verschillen tussen de jaarrekening 2009, de begroting 2010 (na Zomernota) en de programmabegroting 2011 worden opgemerkt dat er in veel gevallen sprake is van meerdere oorzaken die uiteindelijk leiden tot een verschil.

- Mutaties in de kasraming van reserves als gevolg van het later afrekenen van subsidies/aanvragen van voorschotten door subsidieontvangers en vertraging in projecten.
- Mutaties in de raming van begrotingsposten gerelateerd aan de voortgang in projecten/declaratiegedrag van leveranciers.
- Mutaties in de financieringslasten gerelateerd aan de voortgang in projecten.
- Budgetmutaties (intensiveringen/extensiveringen) met een incidenteel karakter cq. ongelijkmatig verloop tussen de jaren.
- Bezuinigingsvoorstellen en enig nieuw beleid.
- Mutaties in algemene en specifieke uitkeringen van het Rijk.
- Verschuivingen van budgetten uit administratief technische overwegingen.
- Raming van de uitgaven uit voormalige voorzieningen (conform aangepaste eisen van het BBV)

In het programmaplan zijn de verschillen op programmaniveau en operationeel doelniveau toegelicht.

4.3 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

In deze paragraaf volgt een uiteenzetting van de financiële positie, aangevuld met een samenvatting van de posten die uiteindelijk leiden tot de programmabegroting 2011 en doorwerking hebben in de meerjarenbegroting 2012-2014.

In de kaderbrief 2011 is aangekondigd dat er vanaf 2011 een structurele korting op het provinciefonds doorgevoerd gaat worden. Het Rijk heeft het provinciefonds met € 300 miljoen gekort. Deze korting is met ingang van het begrotingsjaar 2011 in de ramingen verwerkt.

4.3.1 Uitgangspunten van de ramingen

Uitgangspunt voor de ramingen is de kaderbrief 2011, door uw Staten vastgesteld op 28 juni 2010. In de programmabegroting 2011 is tevens rekening gehouden met recente ontwikkelingen vanuit de circulaire provinciefonds van mei 2010, autonome (exogene) ontwikkelingen en financieel-administratieve aanpassingen.

Indexeringen

Op basis van het vigerende beleid zijn bij vaststelling van de Kaderbrief 2011 de volgende jaarlijkse stijgingspercentages vastgesteld voor de opstelling van de begroting 2011 en de meerjarenraming 2012-2014.

Omschrijving	Index	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Meerjarige boekjaarsubsidies aan instellingen	Geen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
RTV-NH	GWV Index	1,61%	1,19%	1,19%	1,19%
Beheer- en onderhoud vaarwegen	Consumenten pri	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Bijdrage recreatieschappen	Consumenten pri	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Materiële directe lasten	Consumenten pri	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Materiële apparaatskosten	CAO lonen	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Salariskosten provinciaal personeel		1,00%	1,00%	1,00%	1,00%

Rente

De rentelasten in de begroting 2011 zijn gebaseerd op de in meerjarenraming verwerkte ontwikkeling van de financieringsbehoefte en van de eigen financieringsmiddelen. Voor 2011 is rekening gehouden met een rente voor verstrekte langlopende leningen van diverse percentages (zie bijlage 5.2), voor opgenomen langlopende leningen van 4,8%, voor liquide middelen van 0,9%, voor investeringen en deelnemingen van gemiddeld 4%. In de jaren 2011 tot en met 2013 wordt vooralsnog uitgegaan van gelijkblijvende rentetarieven.

Salarissen

De structurele salariskosten zijn gebaseerd op de toegestane organieke formatiesterkte op basis van een 36-urige werkweek. In de jaren 2011 tot en met 2014 wordt vooralsnog uitgegaan van een jaarlijkse stijging van 1% voor loonsverhogingen en stijging van werkgeverslasten. Voor materiële apparaatskosten wordt eveneens gerekend met 1% stijging.

Uitkering Provinciefonds

De raming van de uitkering uit het provinciefonds 2011 tot en met 2014 is gebaseerd op accrescijfers en uitgangspunten opgenomen in de circulaire Provinciefonds van mei 2010. In het geactualiseerde financieel kader ten behoeve van de begroting 2011 is rekening gehouden met de structurele korting Provinciefonds van rond € 300 mln.

Opcenten motorrijtuigenbelasting

In overeenstemming met de actuele beleidslijn en verwachtingen is voor de periode 2011 tot en met 2014 rekening gehouden met vrijwel gelijkblijvende inkomsten uit opcenten motorrijtuigenbelasting.

Kapitaallasten

In de ramingen van de kapitaallasten is rekening gehouden met de investeringen op basis van het meerjarige investeringsprogramma PMI.

Activeren, waarden en afschrijvingen

Op grond van de geactualiseerde verordening Financieel Beheer hanteert de provincie Noord-Holland primair de lineaire afschrijvingsmethode. Daar waar de annuïtaire methode de voorkeur geniet wordt dit specifiek bij de beschikbaarheidstelling van het kapitaalkrediet besloten.

4.3.2 Opbouw van het saldo van de begroting

In onderstaande tabel zijn de financiële gevolgen, zoals in de programma's is opgenomen, verwerkt.

In de onderstaande tabel wordt als beginstand genomen het resultaat na bestemming na de eerste begrotingswijziging 2010.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Stand t/m 1^e wijziging 2010 na resultaatbestemming (- = tekort)	0,1	0,3	0,2	0,2
Mutaties Kaderbrief	-22,6	4,6	9,4	6,8
Mutatie provinciefondsuitkering meicirculaire 2010	0,4	0,2	0,2	0,2
Financieel kader na meicirculaire 2010 en kaderbrief 2011 (- = tekort)	-22,1	5,1	9,8	7,2
Financieel technische wijzigingen jaarschijf 2014				-6,4
Stand structurele doorwerking zomernota / administratieve correcties	1,5	2,1	1,9	1
Begrotingssaldo 2011-2014 (- = tekort)	-20,6	7,2	11,7	1,8
Dekking tekort via saldireserve	20,6			
Herstel saldireserve		-7,2	-11,7	
Begrotingssaldo 2011-2014 (- = tekort)	0,0	0,0	0,0	1,8

In mln. euro's

Toelichting ontwikkelingen Kaderbrief 2011

Actuele ontwikkelingen in inkomsten en uitgaven

Ter voorbereiding op de Kaderbrief 2011 zijn de belangrijkste ontwikkelingen in de inkomsten geïnventariseerd. Op de uitgavenramingen dienen enkele correcties te worden aangebracht. Deze financieel-technische wijzigingen bestaan aan de batenkant uit het provinciefonds, renteresultaat, de opcenten en leges en aan de lastenkant uit indexerings (exploitatie en apparaatskosten), rentelasten en bodemsaneringswerken.

	2011	2012	2013	2014
Saldo nadelige financieel technische wijzigingen	-17,3	-16,8	-12,7	-15,0

In de begroting 2010 is een nog te realiseren structurele stelpost voor bezuinigingen opgenomen.

	2011	2012	2013	2014
Nog te realiseren bezuinigingen	-45,0	-45,0	-45,0	-45,0

Met de rijksbijdragen uit het Provinciefonds en de opbrengsten van rente, dividenden en opcenten op de motorrijtuigenbelasting beschikken provincies over eigen inkomsten. Hiervan is de bestemming niet vooraf vastgelegd. Dit maakt het mogelijk dat de provincies daadwerkelijk een 'open huishouding' voeren: de wet regelt dat zij op een zelfstandige manier keuzen maken voor het opstellen en uitvoeren van taken, bovenop de wettelijke taken.

In de kerntakendiscussie is er daarom voor gekozen een deel van het budget in te zetten voor taken die niet wettelijk zijn en ook niet tot de kerntaken (Lodderstaken) behoren. Die keuze noemen we Lodders-plus. Voor de provincie geldt dat deze accenten worden ingezet voor terreinen waar de inzet van de provincie een noodzakelijke bijdrage levert en daarmee een merkbaar verschil maakt.

	2011	2012	2013	2014
Beschikbaar te stellen budget voor accenten in niet-kerntaken	-22,6	-16,6	-16,6	-16,6

Dekkingsplan

Naast de opbrengst van de kerntakendiscussie/bezuinigingen is een aantal aanvullende maatregelen getroffen, exclusief onttrekking of storting saldireserve, om tot een sluitende begroting te komen. Deze aanvullende maatregelen bestaan aan de batenkant uit dividend Alliander en aan de lastenkant uit actualiseren PMI, apparaatskosten en stelposten (macro-economische tegenvallers, nieuw beleid, investeren/beheren infrastructuur).

	2011	2012	2013	2014
Terug naar kerntaken/bezuinigingen	55,6	51,5	51,9	51,9
Dividend Alliander	2,5	3,8	5,0	5,0
Maatregelen lasten	4,1	27,7	26,8	26,5

Toelichting ontwikkelingen provinciefonds-mei-circulaire 2010

Sinds de vaststelling van de Kaderbrief 2011 is er nog één wijziging geweest met betrekking tot de provinciefondsuitkering zoals vastgelegd in de meicirculaire 2010.

De recent gepubliceerde mei circulaire 2010 van het ministerie geeft per saldo een voordeel te zien. Dit bestaat voor de jaren 2011 t/m 2014 uit bijgaande onderdelen:

	2011	2012	2013	2014
Decentralisatieuitkering SLOK	0,14	0	0	0
Voordelen maatstaven	1,18	1,1	1,1	1,1
Uitname muskusrattenbestrijding	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Totale mutatie	0,42	0,20	0,20	0,20

- De decentralisatieuitkering SLOK (provinciale klimaatmaatregelen) levert voor 2011 € 144.958 op.
- Voor de raming van de aantallen inwoners in het stedelijk en landelijk gebied is het ministerie van BZK overgestapt op een nieuwe prognosemethode van het CBS. Hierdoor zullen de ramingen en de realisatie minder ver uit elkaar komen te liggen. Het zorgt er echter wel voor dat de provincieuitkeringen voor wat betreft deze maatstaven nu al hoger uitvallen.
- Vanaf 1 januari 2011 wordt de provinciefondsuitkering gekort in verband met de overdracht van de muskusrattenbestrijdingstaak naar de waterschappen. Omdat de overdracht nog niet is gerealiseerd, hebben wij de uitname zodanig verwerkt in de begroting dat bij de daadwerkelijke overdracht van personeel en materieel de stelpost overdracht muskusrattenbestrijding op dat moment wordt "terugverdiend".

Toelichting financieel-technische wijzigingen jaarschijf 2014

De financieel-technische wijzigingen voor jaarschijf 2014 zijn:

-€ 4,1 miljoen Nuon (lager 'dividend' Nuon Vattenfall)

-€ 3,8 miljoen reserves (correctie in verband met 'tekort' doorlichting reserves)

-€ 1,0 miljoen Noordhollandsch kanaal (ten behoeve van opbouw onderhoudsbudget in de exploitatie)

€ 2,5 miljoen Zeestad Den Helder (vrijval)

Toelichting structurele ontwikkelingen Zomernota 2010

Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met financiële ontwikkelingen als gevolg van autonome (exogene) factoren. Het positieve saldo van de onvermijdelijke voorstellen bestaat zodoende vooral uit administratieve correcties en lagere kapitaallasten, waaronder PMI.

Toelichting dekking/herstel saldireserve

Zowel in 2010 als 2011 is er sprake van een begrotingstekort van respectievelijk € 5,7 miljoen en € 20,6 miljoen. Dit tekort van in totaal € 26,3 miljoen komt ten laste van de saldireserve. Een substantieel deel ad € 19,3 miljoen wordt in de jaren 2012 en 2013 teruggestort. Dit is van belang in verband met de

verhouding tussen de dynamische weerstandscapaciteit en het netto risicobedrag (zie paragraaf Weerstandsv Vermogen).

4.3.3 Jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen

In dit voorgeschreven onderdeel van de financiële begroting wordt inzicht geboden in de verplichtingen die de provincie heeft ten aanzien van arbeidskosten, die jaarlijks een beslag leggen op de begroting. Onderstaand overzicht laat zien welke arbeidskostengerelateerde verplichtingen binnen de begroting zijn te onderscheiden.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
<i>Vakantiedagen</i>	1.400	1.400	1.400	1.400
Wachtgelden en aanvullende uitkeringen invalidit	99	84	11	8
<i>Werkloosheidsuitkeringen</i>				
- als gevolg van reorganisatie 2003	214	212	212	212
- Overige werkloosheidsuitkeringe	46	32	32	32
<i>Vroegpensioen (FPU)</i>				
- FPU+ provincies	178	164	123	72
- Reorganisatiekosten pensioenopbouw	7	0	0	0
- Reorganisatiekosten aanvulling suppletie	1.210	915	508	162
- Outsourcingkosten pensioenopbouw	0	0	0	0
- Outsourcingkosten aanvulling suppletie	179	143	74	7
Totaal	3.333	2.950	2.360	1.893

Bedragen x € 1.000,-

Wachtgelden en aanvullende uitkeringen invaliditeit

Het betreft hier de voormalige medewerkers die op dit moment nog via de personeels- en salarisadministratie maandelijks een uitkering ontvangen. De Statenleden zijn buiten beschouwing gelaten conform artikel 44, lid 3, van het BBV.

Werkloosheidsuitkeringen

Het betreft hier voormalig medewerkers die op dit moment maandelijks een uitkering ontvangen van het UWV en/of Loyalis.

FPU+provincies

Het betreft hier provinciale medewerkers die gebruik maken van deeltijd-FPU op basis van de Regeling FPU+provincies.

Reorganisatie kosten pensioenopbouw

Het betreft hier voormalige provinciale medewerkers die na boventalligheid gebruik hebben gemaakt van het FPU-arrangement uit het Sociaal Plan 2003-2007. Deze medewerkers hebben nog een voortzetting van pensioenopbouw. De kosten hiervan worden maandelijks door de provincie rechtstreeks aan het ABP betaald.

Reorganisatie kosten aanvulling suppletie

Het betreft hier voormalige provinciale medewerkers die na boventalligheid gebruik hebben gemaakt van het FPU-arrangement uit het Sociaal Plan 2003-2007. Deze medewerkers krijgen een suppletie op hun reguliere FPU. De kosten hiervan worden maandelijks door de Provincie rechtstreeks aan het ABP betaald.

Outsourcing kosten pensioenopbouw

Het betreft hier voormalige provinciale medewerkers die als gevolg van outsourcing gebruik hebben gemaakt van het FPU-arrangement uit het Sociaal Plan 2003-2007. Deze medewerkers hebben nog een voortzetting van pensioenopbouw. De kosten hiervan worden maandelijks door de Provincie rechtstreeks aan het ABP betaald.

Outsourcing kosten aanvulling suppletie

Het betreft hier voormalige provinciale medewerkers die als gevolg van outsourcing gebruik hebben gemaakt van het FPU-arrangement uit het Sociaal Plan 2003-2007. Deze medewerkers krijgen een suppletie op hun reguliere FPU. De kosten hiervan worden maandelijks door de Provincie rechtstreeks aan het ABP betaald.

4.3.4 investeringen

In dit overzicht is de stand van de investeringen per 1 januari 2011 opgenomen, evenals de mutaties in deze boekwaarden die leiden tot de boekwaarde van de investeringen ultimo 2011.

Omschrijving	Vermoedelijk stand per 31-12-2010	Vermeerderingen 2011	Verminderingen 2011	Afschrijvingen 2011	Vermoedelijk stand per 31-12-2011	Zie specificatie in bijlage
Activa						
Immateriële activa	-	-	-	-	-	5.1
Materiële activa:						
a. Investerings met economisch nut	78.293.270	43.369.100	7.211.000	3.040.840	111.410.530	5.1
b. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	264.581.309	83.963.000	28.524.000	19.415.620	300.604.689	5.1
Subtotaal materiële activa	342.874.579	127.332.100	35.735.000	22.456.460	412.015.219	
Financiële vaste activa:						
a. Deelnemingen	111.286.980	125.600.000	-	-	236.886.980	5.1
b. Bijdrage aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	5.1
Subtotaal financiële vaste activa	111.286.980	125.600.000	-	-	236.886.980	
Totaal activa	454.161.559	252.932.100	35.735.000	22.456.460	648.902.199	

De boekwaarde van de activa neemt per saldo toe met € 194.740.640 miljoen. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door twee nieuwe deelnemingen, namelijk ECN Petten (€ 40 miljoen) en Participatiefonds deelnemingen Duurzame Energie (€ 85 miljoen). Meer informatie over financiële activa is terug te vinden in de paragrafen 'Financiering' en 'Verbonden partijen' van hoofdstuk 3 en in de bijlagen 5.2, 5.3 en 6.5.

4.3.5 Financiering

In onderstaand overzicht verschaffen wij u inzicht in de financiële positie voor wat betreft de financiering.

Omschrijving	Vermoedelijk stand per 31-12-2010	Vermeerderingen 2011	Verminderingen 2011	Afschrijvingen 2011	Vermoedelijk stand per 31-12-2011	Zie specificatie in bijlage
Algemene reserves	228.648.182	9.159.000	32.605.976	-	205.201.206	5.4
Bestemmingsreserves	1.180.550.988	39.716.100	214.815.551	-	1.005.451.537	5.4
Voorzieningen	33.872.260	7.310.000	17.358.807	-	23.823.453	5.4
Opgenomen langlopende leningen	46.602.843	-	1.242.303	-	45.360.540	5.5
Totaal passiva	1.489.674.272	56.185.100	266.022.637	-	1.279.836.735	

4.4 EMU-saldo

Om zicht te hebben op het EMU-saldo van de lokale overheid, zijn provincies en gemeenten met ingang van de begroting 2006 verplicht om de berekening van het EMU-saldo in de begroting op te nemen. Daarbij moet naast de berekening van het begrotingsjaar, ook de berekening van het voorafgaande jaar en het jaar volgend op het begrotingsjaar worden opgenomen. Hiervoor wordt onderstaand model gebruikt. Verklaringen over aanmerkelijke verschillen met vorig of voor vorig begrotingsjaar zijn als toelichting bij de tabel gevoegd.

Tabel Emu Saldo

Bedragen x € 1.000

Onderdeel	Omschrijving	2009	2010	2011	2012
			*)		
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	727.637	124.606-	198.546-	43.073-
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	43.762	81.486	22.456	24.290
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	150.265	8.163	7.310	7.316
-4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	107.611-	92.849-	252.932-	98.803-
+5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het rijk, de provincies, de Europese Unie en overigen	67.544	8.302	35.735	32.414
+6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	-	-	-	-
-6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	-	-	-	-
-7	Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	-	-	-	-
+8a	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	-	-	-	-
-8b	Boekwinsten op grondverkoop	-	-	-	-
-9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	11.387-	28.228-	17.359-	18.359-
-10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen e.d.) worden en die nog vallen onder één van de andere genoemde posten	-	-	-	-
-11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	903.379-	-	-	-
	Berekend EMU-saldo	33.169-	147.732-	403.336-	96.215-

*) 2010 t/m de Zomernota

Het EMU-saldo betreft het (gecorrigeerde) saldo van de baten en lasten van een overheid. De wijze van berekening is voorgeschreven vanuit de Europese Unie (vanaf 1992). Doel hiervan is om vergelijkingen tussen de verschillende Euro-landen te kunnen maken. Volgens de regels van de EMU mag het begrotingstekort van een land niet groter zijn dan 3% van het Bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de Euro-landen in stand houden. Basis voor de berekening is het exploitatiesaldo vóór onttrekking en toevoeging aan reserves. Door een hoge opbrengst van de verkoop van NUON-aandelen was in 2009 sprake van een hoog positief exploitatiesaldo. Voor de berekening van het EMU-saldo heeft dit echter geen gevolgen, omdat de boekwinst als een negatieve factor bij de berekening wordt beschouwd (onderdeel 11). Een factor die het EMU-tekort verkleint, betreft de afschrijvingen. Afschrijvingen vormen wel een last op de exploitatiebegroting, maar verkleinen het EMU-tekort ten opzichte van het exploitatietekort. De piek in de afschrijvingen in 2010 wordt vooral veroorzaakt door vervroegde afschrijvingen van een aantal EXINH investeringen. Een factor die een negatief effect op het EMU-saldo heeft, vormen de investeringsuitgaven die op de balans worden geactiveerd. Het betreft vooral weginvesteringen. De van derden ontvangen bijdragen hebben een positief effect op het EMU-saldo. Ten slotte speelt nog een rol de storting en onttrekking aan voorzieningen. De stortingen hebben een positief effect op het EMU-saldo en de onttrekkingen een negatief effect. Op grond van aangepaste regelgeving van het Besluit BBV worden doelluitkeringen van Rijk en derden niet meer in een voorziening gestort. De betreffende lasten lopen vanaf 2008 rechtstreeks via de exploitatiebegroting. Alleen de voorzieningen gevoed uit de eigen provinciale middelen blijven in stand.

---

5 FINANCIËLE STATEN

5.1 Staat van geactiveerde investeringen en deelnemingen

Omschrijving van de investeringen	Oorspronkelijk bedrag van de investeringen begin 2010	Vermeerderingen in 2010	Verminderingen in 2010	Oorspronkelijk bedrag van de investeringen eind 2010	Vermeerderingen in 2011	Verminderingen in 2011	Oorspronkelijk bedrag van de investeringen eind 2011	Percentage afschrijving	Rentepercentage	Totaal van de afschrijvingen aan het begin van 2011	Afschrijvingen 2011	Boekwaarde per 1-1-2011	Boekwaarde per 31-12-2011	Gemiddelde boekwaarde	Toegerekende rentelasten	Totaal van de kapitaallasten	Toelichting		
Omschrijving van de investeringen																			
1. Immateriele activa																			
a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio:																			
Subtotaal a. immateriele activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
b. kosten van onderzoek en ontwikkeling:																			
Subtotaal b. immateriele activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Totaal immateriele activa																			
2. Materiele vaste activa																			
a. investeringen met een economisch nut																			
Krediet grondbeleid (incl. renteafschrijving)	5.809.387	10.161.613	46.000	15.925.000	2.216.000	5.051.000	13.090.000		1,50				15.925.000	13.090.000	14.507.500	216.000	216.000	activering rentekosten (1,5%) product 603 22 afschrijving tlv Reserve	
Gronden etc. Wieringerlandmeer 1	22.630.612	2.369.388	-	25.000.000	-	-	25.000.000		0,00	25.000.000	-	-	-	-	-	-	-	UNA	
Strategisch grondbeleid	18.408	4.238.692	-	4.257.100	9.500.000	2.160.000	11.597.100		1,50			4.257.100	11.597.100	7.927.100	119.400	119.400	-	product 916 03	
Houtpleincomplex te Haarlem																			
* a. Aankoop kantorencomplex en winkelruimten	28.815.044	-	-	28.815.044	-	-	28.815.044	40jr/arm	4,50	3.726.364	436.910	25.088.690	24.651.770	24.870.225	1.128.990	1.565.900	-	apparatuurkosten	
* b. Optimalisering kantorencomplex Houtplein	7.115.426	-	-	7.115.426	-	-	7.115.426	13jr/arm	4,25	3.798.529	609.340	3.316.897	2.707.557	3.012.227	140.960	750.300	-	idem	
Een nieuw huis:																			
* a. Renovatie en uitbreiding Houtpleincomplex	1.175.799	8.032.115	-	9.207.914	26.005.200	-	35.213.114	4	n.b.	-	-	9.207.914	35.213.114	22.210.514	175.200	175.200	-	activering rentekosten (1,0%)	
* b. Verbouwing/Nieuwbouw Dreefcomplex	371.784	3.603.866	-	3.975.650	5.647.900	-	9.623.550	4,0	n.b.	-	-	3.975.650	9.623.550	6.799.600	47.900	47.900	-	activering rentekosten (1,0%)	
Renovatie Paviljoen Welgelegen	18.474.682	-	-	18.474.682	-	-	18.474.682	10	3,71	3.694.936	1.847.470	14.779.746	12.932.276	13.856.011	514.100	2.361.570	-	apparatuurkosten	
Onderkomens maskuraterenverangers	874.006	-	-	874.006	-	-	874.006	31/3	7,50	528.723	29.120	345.283	316.163	330.723	24.800	33.900	-	product 423 20	
Restaurant en inrichting gebouw Mercurius te Wommel als	2.949.571	-	-	2.949.571	-	-	2.949.571	4	7,50	1.552.571	118.000	1.397.000	1.279.000	1.338.000	100.400	218.400	-	product 832 81	
Subtotaal a. investeringen met economisch nut	88.234.719	28.405.674	46.000	116.594.393	43.369.100	7.211.000	152.752.493			38.301.123	3.040.840	78.293.270	111.410.530	94.851.900	2.467.750	5.508.590			
Investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut																			
Provinciale wegen	579.191.057	42.720.000	7.910.000	-	83.963.000	28.524.000	669.440.057	4	div	355.357.958	19.072.700	258.643.099	295.009.399	276.826.249	12.141.800	31.214.500	-	producten 309 01 en 21 activering rentekosten (€ 1.087.000)	
Achterstallig onderhoud vaarwegen	8572.909	-	-	8.572.909	-	-	8.572.909	4	div	2.634.699	342.920	5.938.210	5.595.290	5.766.750	287.500	630.420	-	product 338 20	
Projecten waarvan de kapitaallasten ten laste worden gebracht van	6.751.632	-	-	6.751.632	-	-	6.751.632	4	5,00	6.751.632	-	-	-	-	-	-	-	product 308 05 (t.l.v. EXNII)	
Subtotaal b. investeringen in openbare ruimte met een	594.515.598	42.720.000	7.910.000	629.325.598	83.963.000	28.524.000	684.764.598			364.744.289	19.415.620	264.581.309	300.604.689	282.592.999	12.429.300	31.844.920			
Totaal materiele vaste activa	682.750.317	71.125.674	7.936.000	745.919.991	127.332.100	35.735.000	852.517.091			403.045.412	22.456.460	342.874.579	412.015.219	377.444.899	14.897.030	37.353.510			
Financiële vaste activa																			
Deelnemingen																			
NV. Bank Nederlandse Gemeenten	1.525.875	-	-	1.525.875	-	-	1,525.875	-	-	-	-	1,525.875	1,525.875	1,525.875	-	-	-	-	-
Nederlandse Waterschapbank NV	11.845	-	-	11,845	-	-	11,845	-	-	-	-	11,845	11,845	11,845	-	-	-	-	-
NV. Ontwikkelingsmaatschappij Noord-Holland	45.378	-	-	45,378	-	-	45,378	-	-	-	-	45,378	45,378	45,378	-	-	-	-	-
NV. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland	6.806.703	-	-	6,806.703	-	-	6,806.703	-	-	-	-	6,806.703	6,806.703	6,806.703	-	-	-	-	-
Allander NV	62.643.935	-	-	62,643.935	-	-	62,643.935	-	-	-	-	62,643.935	62,643.935	62,643.935	-	-	-	-	-
NV. Afvalzorg Noord-Holland	14.294.078	-	-	14,294.078	-	-	14,294.078	-	-	-	-	14,294.078	14,294.078	14,294.078	-	-	-	-	-
RBCN B.V.	18.605	-	18.605	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Schaphol Area Development Company NV:																			
* deelname aandelenkapsaal	2.287.052	-	-	2,287.052	-	-	2,287.052	-	6,20	-	-	2,287.052	2,287.052	2,287.052	142.000	142.000	-	-	product 714 02
* idem uitbreiding aandelenkapsaal	796.721	-	-	796,721	-	-	796,721	-	6,30	-	-	796,721	796,721	796,721	49.500	49.500	-	-	product 714 02
* idem uitbreiding aandelenkapsaal	-	21.300.000	-	21,300.000	-	-	21,300.000	-	3,57	-	-	21,300.000	21,300.000	21,300.000	760.400	760.400	-	-	product 714 02
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noordzeekanaalgebied NV.	317.646	-	-	317,646	-	-	317,646	-	-	-	-	317,646	317,646	317,646	-	-	-	-	-
Zeehaven IJmuiden NV.	408.402	-	-	408,402	-	-	408,402	-	7,50	-	-	408,402	408,402	408,402	30.900	30.900	-	-	product 714 01
NV. Coostudiusvader "Amsterdam"	45	-	-	45	-	-	45	-	-	-	-	45	45	45	-	-	-	-	-
NV. Groenbeheer	370.000	-	-	370,000	-	-	370,000	-	5,00	-	-	370,000	370,000	370,000	18.500	18.500	-	-	product 614 20
Polanenpark B.V.	7.200	-	-	7,200	-	-	7,200	-	-	-	-	7,200	7,200	7,200	-	-	-	-	-
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV	27.000	-	-	27,000	-	-	27,000	-	-	-	-	27,000	27,000	27,000	-	-	-	-	-
Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie B.V. (Oden)	18.000	-	-	18,000	-	-	18,000	-	-	-	-	18,000	18,000	18,000	-	-	-	-	-
Zeestad Beheer B.V.	9.000	-	-	9,000	-	-	9,000	-	-	-	-	9,000	9,000	9,000	-	-	-	-	-
Life Science Fonds Amsterdam (LSFA)	321.589	78.411	-	400,000	600.000	-	1,000.000	-	3,71	-	-	400,000	1,000.000	700.000	26.000	26.000	-	-	product 710 09
B.V. Kapitaaldeelname Wieringerlandmeer	-	9.050	-	9,050	-	-	9,050	-	3,57	-	-	9,050	9,050	9,050	300	300	-	-	product 916 07
B.V. Zeggenschap Wieringerlandmeer	-	9.050	-	9,050	-	-	9,050	-	3,57	-	-	9,050	9,050	9,050	300	300	-	-	product 916 07
BCN Petten	-	-	-	-	40.000.000	-	40,000.000	-	4,00	-	-	-	40.000.000	20.000.000	1.600.000	1.600.000	-	-	product 710 10
Participatiefonds deelnemingen Duurzame Energie	-	-	-	-	85.000.000	-	85,000.000	-	4,00	-	-	-	85.000.000	42.500.000	900.000	900.000	-	-	product 533 09
Subtotaal a. deelnemingen	89.909.074	21.396.511	18.605	111.286.980	125.600.000	-	236.886.980			-	-	111.286.980	236.886.980	174.086.980	3.527.900	3.527.900			
Financiële vaste activa (vervolg)																			
Bijdragen aan activa in eigendom van derden:																			
Bijdrage in het project Diemerwvifloek	821.342	327.002	327.002	821.342	-	-	821.342	-	-	821.342	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten waarvan de kapitaallasten ten laste worden gebracht van	57.044.350	-	-	57,044.350	-	-	57,044.350	-	-	57.044.350	-	-	-	-	-	-	-	-	product 308 05 (t.l.v. EXNII)
Subtotaal b. bijdragen aan activa in eigendom van derden	57.865.692	327.002	327.002	57.865.692	-	-	57.865.692			57.865.692	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal geactiveerde investeringen	830.525.083	92.849.187	8.301.607	915.072.663	252.932.100	35.735.000	1.132.269.763			460.911.104	22.456.460	454.161.559	648.902.199	551.531.879	18.424.950	40.881.410			

5.2 Staat van verstrekte langlopende geldleningen en overige uitzettingen met een rentetypische looptijd >1 jaar

Omschrijving	Dienstjaar 2011							
	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening (evt. maximum)	Datum en nummer besluit van Provinciale c.q. Gedeput. Staten	Rente percentage	Restant bedrag van de lening per 1 januari 2011	Bedrag van de in de loop van 2011 te verstrekken leningen	Bedrag van de rente of het rentebestand deel	Bedrag van de aflossing of het aflossingsbestand deel	Restantbedrag van de lening of voorschot per 31 december 2011
Leningen aan deelnemingen								
N.V. PWN	149.786.043	div.	div.	508.234	-	30.107	326.722	181.512
Recreatie Noord-Holland N.V.	880.000	29-06-2004;2749		-	-	-	-	-
Polanenpark B.V.	23.000.000	17-01-2006;502	div.	20.135.732	-	234.464	4.000.000	16.135.732
Ontwikkelingsbedr.NH Noord	275.000	19-11-2007; 79		272.858	-	10.914	-	272.858
Ontwikkelingsbedr.NH Noord i.o.	750.000	begroting 2007		750.000	-	-	-	750.000
Subtotaal	174.691.043			21.666.823	-	275.485	4.326.722	17.340.101
Overige langlopende leningen								
Coöperatieve Visafslag Den Oever	226.890	21-12-1993; 21	4,25	56.512	-	2.402	25.000	31.512
Gemeente Purmerend	6.806.703	13-01-1997; 6	4,000	6.806.703	-	-	-	6.806.703
Investeringsmij. NZK C.V.	13.606.700	17-02-03;22/27-11-06;11	var.	10.663.802	355.558	385.678	-	11.019.360
Reg.Ontw.mij voor Noordzeekanaalgebied	500.000	30-06-2010: 37333	7,8	500.000	-	19.500	500.000	-
Vattenfall	460.723.237	22-06-2009;32	var.	460.723.237	-	-	135.506.834	325.216.402
Leningen i.v.m. wonen in 't groen Heiloo/Limmen	5.000.000	begroting 2007	4,000	2.000.000	1.000.000	-	-	3.000.000
Gemeente Wieringen	2.500.000	17-03-2008; 25	4,744	9.050	-	-	-	9.050
Gemeente Wieringermeer	2.500.000	17-03-2008; 25	4,000	9.050	-	-	-	9.050
BV. Zeggenschap Wierringerrandmeer	18.000	17-03-2008; 25	4,000	18.000	-	-	-	18.000
Subtotaal	491.881.530			480.786.354	1.355.558	407.580	136.031.834	346.110.078
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar en langer:								
BNG FIDO Optimaal Select Meewind	2.500.000	9-12-2008; 59991		2.500.000	-	-	-	2.500.000
Subtotaal	2.500.000			2.500.000	-	-	-	2.500.000
Totaal	669.072.573			504.953.177	1.355.558	683.065	140.358.556	365.950.179

5.3 Investeringskredieten

Categorie nummer	Omschrijving van de investeringsuitgaven	Besluit van provinciale staten resp. begrotingswijziging	Totaal krediet	Te besteden vanaf 2010	Vermoedelijke uitgaven 2010	Vermoedelijke uitgaven 2011	Nog te besteden in volgende jaren
	2. MATERIELE VASTE ACTIVA						
	a. Investerings met een economisch nut:						
	Gronden en terreinen						
	Krediet v. anticip. gronden en NIEGG-gronden	10-12-2001; 66	27.200.000	-	-		3.634.954
	idem	25-06-2007;50	32.800.000	-	-		
4201	idem	NJB 2008	35.000.000	27.184.954	20.430.000	37.000.000	
4202	idem	NJB 2009	10.000.000	10.000.000	-	10.000.000	
4600	Rentebijbeschrijving 2009 op anticip./NIEGG gronden				521.000	1.233.000	
8201	Verkoop van anticip.gronden en NIEGG gronden				24.583.000-	11.051.000-	
	subtotaal		105.000.000	37.184.954	3.632.000-	37.182.000	3.634.954
4201	Gronden etc.Wieringerrandmeer	30-05-2005;35	25.000.000	2.369.388	2.369.388		-
	subtotaal		25.000.000	2.369.388	2.369.388	-	-
4201	Strategisch grondbeleid	begroting 2007	15.000.000	14.981.592	4.238.683	9.500.000	3.402.909
8201	verkoop van gronden					2.160.000-	
	subtotaal		15.000.000	14.981.592	4.238.683	7.340.000	3.402.909
4210	Renovatie provinciekantoor Houtplein	9-11-2009;67	62.200.000	61.024.201	8.000.000	25.830.000	26.986.896
4600	rentebijbeschrijving				32.115	175.190	
	subtotaal		62.200.000	61.024.201	8.032.115	26.005.190	26.986.896
4210	Verbouwing bestuurscentrum Dreef 1 en 3	9-11-2009;67	22.000.000	21.628.216	3.590.000	5.600.000	12.376.471
4600	rentebijbeschrijving				13.866	47.878	
	subtotaal		22.000.000	21.628.216	3.603.866	5.647.878	12.376.471
	b. Investerings in openbare ruimte met een maatschappelijk nut:						
	Grond-/weg-/waterbouwkundige werken:						
div.	Provinciale wegen en vaarwegen	diverse	1.058.353.794	622.593.021	42.720.000	83.963.000	257.808.091
div.	Bijdragen van derden			279.202.530-	7.910.000-	28.524.000-	
4600	Afschrijving tlv.begroting nummer 308.21 (N242)				2.333.300-	2.333.300-	
	subtotaal		1.058.353.794	343.390.491	32.476.700	53.105.700	257.808.091
	3. FINANCIELE VASTE ACTIVA						
	a. kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:						
	B.V. Kapitaaldeelname Wieringerrandmeer en de						
	B.V. Zeggenschap Wieringerrandmeer	VJB 2008	4.000.000	3.981.900	pm	pm	3.981.900
	Life Science Fonds Amsterdam	16-03-2009;14	2.000.000	1.678.411	78.411	600.000	1.000.000
	Schiphol Area Development Company (SADC)	28-09-2009;58	21.300.000	21.300.000	21.300.000		-
	ECN Petten	nb	40.000.000	40.000.000	-	40.000.000	-
	Participatiefonds deelnemingen Duurz. Energie	nb	85.000.000	85.000.000	-	85.000.000	-
	subtotaal		152.300.000	151.960.311	21.378.411	125.600.000	4.981.900
	e. bijdragen aan activa in eigendom van derden:						
4411	Uitvoering deelproject Diemervijfhoek	VJB 2000/NJB 2005	1.955.000	327.002	200.000		127.002
8600	Afschrijving ten laste van Fonds investeringen N-H	VJB 2000/NJB 2005	821.342-	-	-		-
8411	Bijdrage andere participanten	VJB 2000/NJB 2005	1.133.658-	327.002-	200.000-		127.002-
	subtotaal		-	-	-	-	-
	Totaal		1.439.853.794	632.539.152	68.467.163	254.880.768	309.191.220

VJB = Voorjaarsbericht, NJB = Najaarsbericht.

5.4 Staat van reserves en voorzieningen

Nummer	Naam van de reserve of voorziening	Dienstjaar 2010				Dienstjaar 2011		
		Saldo bij de aanvang van het dienstjaar (op kasbasis)	Storting	Onttrekking	Saldo op het eind van het dienstjaar (op kasbasis)	Storting	Onttrekking einde van het dienstjaar 2011	Saldo op het eind van het dienstjaar (op kasbasis)
510010	708001	Algemene reserves						
		347.002.082	36.834.800	155.188.700-	228.648.182	9.159.000	32.605.976-	205.201.206
		347.002.082	36.834.800	155.188.700-	228.648.182	9.159.000	32.605.976-	205.201.206
		Bestemmingsreserves						
520010	708003	49.875	8.261.200	5.336.400-	2.974.675	-	1.255.500-	1.719.175
510080	708006	6.460.749	-	6.460.700-	49	-	-	49
510060	708007	-	-	-	-	-	-	-
510070	708008	79.021.030	51.290.000	37.085.800-	93.225.230	-	35.816.700-	57.408.530
	708009	-	6.207.400	1.672.700-	4.534.700	-	161.700-	4.373.000
520012	708010	366.176.706	37.417.700	114.439.200-	289.155.206	8.000.000	96.816.800-	200.338.406
520090	708011	86.060.718	11.549.500	16.346.500-	81.263.718	5.717.800	12.074.334-	74.907.184
520120	708012	499.378.367	3.900.700	85.408.300-	417.870.767	-	28.540.600-	389.330.167
520190	708013	6.540.397	50.000.000	-	56.540.397	-	-	56.540.397
	708014	-	101.000.000	-	101.000.000	-	-	101.000.000
	708015	-	28.000.000	150.000-	27.850.000	-	-	27.850.000
520170	708101	-	-	-	-	-	-	-
520704	708103	4.192.679	7.720.100	2.310.000-	9.602.779	2.363.000	2.410.000-	9.555.779
520160	708104	1.219.536	1.154.600	1.245.100-	1.129.036	-	945.100-	183.936
520150	708105	18.300	1.810.800	1.800.000-	29.100	800.000	1.800.000-	970.900-
520301	708301	828.739	5.750.300	2.000.000-	4.579.039	-	2.000.000-	2.579.039
520330	708302	1.901.576	488.700	466.100-	1.924.176	10.115.500	438.300-	11.601.376
520340	708303	19.819.099	6.732.000	23.030.800-	3.520.299	2.029.900	5.927.300-	377.101-
520335	708304	103.834.537	2.225.000	31.135.800-	74.923.737	-	18.782.617-	56.141.120
	708305	-	-	-	-	-	-	-
520336	708306	4.212.237	3.621.800	5.200.000-	2.634.037	3.700.000	3.700.000-	2.634.037
	708601	-	-	-	-	-	-	-
	708603	-	-	-	-	-	-	-
520702	708703	-	-	-	-	-	-	-
520830	708801	522.777	1.865.500	834.000-	1.554.277	6.989.900	982.800-	7.561.377
520850	708803	-	500.000	100.000-	400.000	-	500.000-	100.000-
520930	708901	6.565.866	1.073.900	1.800.000-	5.839.766	-	2.663.800-	3.175.966
		1.186.803.188	330.569.200	336.821.400-	1.180.550.988	39.716.100	214.815.551-	1.005.451.537
		1.533.805.270	367.404.000	492.010.100-	1.409.199.170	48.875.100	247.421.527-	1.210.652.743
		Voorzieningen						
530070	Voorziening GO gelden	2.409.495	556.000	546.000-	2.419.495	561.600	1.000.000-	1.981.095
530080	Voorziening claims NUON	36.635.228	-	18.317.614-	18.317.614	-	9.158.807-	9.158.807
530100	Voorziening Kosten reorganisatie	5.521.409	-	2.500.000-	3.021.409	pm	1.500.000-	1.521.409
530110	Voorziening Pensioenen leden GS	8.449.411	585.500	700.000-	8.334.911	585.500	700.000-	8.220.411
530335	Voorziening Groot onderhoud wegen en vaarwegen	269.619	835.945	821.081-	284.483	pm	pm	284.483
530340	Voorziening Openbaar Vervoer	-	22.876	pm	22.876	pm	pm	22.876
530430	Voorziening Bijdrage diffuse bronnen	19.105	pm	pm	19.105	pm	pm	19.105
530440	Voorziening Grondwaterheffing	289.467	pm	pm	289.467	pm	pm	289.467
530500	Voorziening Bodemsanering	-	6.162.900	5.000.000-	1.162.900	6.162.900	5.000.000-	2.325.800
530610	Voorziening Mainport/Groen	1.043.695	-	1.043.695-	-	pm	pm	-
539010	Voorz. verpl.FINH	8.261.169	-	8.261.169-	-	pm	pm	-
539020	Voorz. verpl.UNA	51.225.107	-	51.225.107-	-	pm	pm	-
539030	Voorz. verpl.EXINH	21.917.730	-	21.917.730-	-	pm	pm	-
539040	Voorz. verpl.TWINH	3.900.692	-	3.900.692-	-	pm	pm	-
539050	Voorz. verpl.Ontwikk	229.110	-	229.110-	-	pm	pm	-
539060	Voorz. verpl.Revolv.	59.521	-	59.521-	-	pm	pm	-
539070	Voorz. verpl.Sponsor	10.810	-	10.810-	-	pm	pm	-
539080	Voorz. verpl.Cofinan	5.357.110	-	5.357.110-	-	pm	pm	-
539090	Voorz. verpl.Klinfr	4.566.837	-	4.566.837-	-	pm	pm	-
539100	Voorz. verpl.Mobilit	488.706	-	488.706-	-	pm	pm	-
539110	Voorz. verpl.Op.Verv	5.180.901	-	5.180.901-	-	pm	pm	-
539120	Voorz. verpl.Fietsin	1.312.589	-	1.312.589-	-	pm	pm	-
539130	Voorz. verpl.Grondv	2.012.223	-	2.012.223-	-	pm	pm	-
539140	Voorz. verpl.Openlr	2.312.711	-	2.312.711-	-	pm	pm	-
539150	Voorz. verpl.LLG	1.303.696	-	1.303.696-	-	pm	pm	-
539160	Voorz. verpl.Herstru	1.653.399	-	1.653.399-	-	pm	pm	-
539170	Voorz. verpl.Monumen	1.175.617	-	1.175.617-	-	pm	pm	-
539180	Voorz. verpl.Sted.Vr	911.878	-	911.878-	-	pm	pm	-
	Totaal voorzieningen	166.517.237	8.163.221	140.808.198-	33.872.260	7.310.000	17.358.807-	23.823.453
	Totaal Algemene reserves, Bestemmingsreserves en Voorzieningen	1.700.322.506	375.567.221	632.818.298-	1.443.071.429	56.185.100	264.780.334-	1.234.476.195

5.5 Staat van langlopende leningen

Datum en nummer besluit ged.staten	Rente %	Vervaldagen		Restantschuld per 1 januari	Bedrag van de in de loop van het jaar opgenomen	Totaal rente	Aflossingsbedrag	Restantschuld per 31 december 2011	Laatste jaar afloss.	Lopende rente
		Rente	aflossing	2011	2011	2011	2011	2011		2011
15-08-2007;46	4,7790	1 / 10	1 / 10	46.602.843	0	2.212.307	1.242.303	45.360.540	2032	541.945
				46.602.843	0	2.212.307	1.242.303	45.360.540		541.945

5.6 Staat van garantieverplichtingen

Nummer	Oorspronkelijk bedrag	Doel van de geldlening	Door wie de geldlening is aangegaan	Gevalen van gemeenschappelijke waarborging van de lening		Datum van het besluit Prov. Staten c.q. Ged. Staten	Datum van het besluit Koninklijke Goedkeuring	Rente-percentage	Restantbedrag van de lening aan het begin van het dienstjaar 2011		Te waarborgen in 2011	Totaalbedrag gevone en buitengewone aflossing	Restantbedrag van de lening aan het einde van het dienstjaar 2011	
				Namen van andere waarborgende lichamen	% of deel gewaarborgd provincie				Totaal	Gewaarborgd door provincie			Totaal	Gewaarborgd door provincie
2009 *	1.530.000	1ste fase nieuwbouw en renovatie psych. centrum	St.Geestelijke Gezondheidszorg NH-Noord		100	29-10-1979;080	27-02-1980;04	4,40	850.000	850.000		85.000	765.000	765.000
2010 *	1.531.508	Nieuwbouw en renovatie psych.centrum	idem		100	29-10-1979;080	27-02-1980;04	5,65	850.837	850.837		85.084	765.753	765.753
2011 *	2.467.430	2e fase nieuwbouw en renovatie psych. centrum	idem		100	18-01-1982;005	17-05-1982;00	5,20	1.021.005	1.021.005		85.084	935.921	935.921
2012 *	3.403.352	Idem	idem		100	18-01-1982;005	17-05-1982;00	5,72	1.474.786	1.474.786		113.445	1.361.341	1.361.341
2013 *	2.382.346	Idem	idem		100	18-01-1982;005	17-05-1982;00	6,25	1.111.761	1.111.761		79.412	1.032.349	1.032.349
10003 *	10.096.610	2e fase zwakzinnigeninrichting Kadijkerkoog	Dr. M.J. Prinsenstichting		100	04-12-1978;099	31-01-1979;00	7,75	2.271.737	2.271.737		252.415	2.019.322	2.019.322
10004 *	3.333.016	3e fase zwakzinnigeninrichting Kadijkerkoog	idem		100	19-05-1980;019	21-08-1980;17	7,15	1.281.929	1.281.929		128.193	1.153.736	1.153.736
10005 *	1.713.156	laatste fase Kadijkerkoog	idem		100	14-11-1983;074	05-12-1987;97	6,06	428.289	428.289		107.072	321.217	321.217
20003 *	110.386	Bouw verpleegtehuis Magnushof	Zr. Kueter Stichting/Magnushof		100	02-07-1969;092	29-09-1969;01	4,00	36.800	36.800		18.397	18.403	18.403
20004 *	257.569	Idem	idem		100	10-01-1972;222	30-03-1972;01	4,00	73.603	73.603		36.792	36.811	36.811
20005 *	171.709	Idem	idem		100	10-01-1972;222	30-03-1972;01	4,00	49.059	49.059		24.530	24.529	24.529
24001 *	3.781.532	Uitbreiding Lindendael	Westfries Zorggroep De Omring		100	19-11-1984;077	10-01-1985;01	6,20	1.134.459	1.134.459		189.077	945.382	945.382
24002 *	3.403.352	Uitbreidings- en herstructureringswerken	idem		100	19-11-1984;077	10-01-1985;01	5,90	1.191.173	1.191.173		170.168	1.021.005	1.021.005
27001 *	3.374.310	Bouw verpleeghuis Heemswijk	Stichting Heemswijk		100	15-06-1981;036	30-09-1981;00	8,35	1.279.901	1.279.901		116.356	1.163.545	1.163.545
27002 *	3.403.352	Idem	idem		100	15-06-1981;036	30-09-1981;00	8,35	1.361.341	1.361.341		113.445	1.247.896	1.247.896
30002	431.091	Diverse investeringen Hypothecaire geldleningen i.v.m. aankoop of bouw woonhuis	Recreatieschap Alkm. Uitgeester Meer		100	13-12-1993;078	25-02-1994;	4,52	75.441	75.441		21.555	53.886	53.886
-	26.719		Div. Ambtenaren		100	22-10-1963;XXIX	-	div.	19.220	19.220		-	19.220	19.220
Totaal	41.417.438								14.511.341	14.511.341	-	1.626.025	12.885.316	12.885.316

Naam rechtspersoon	Inhoud garantieverplichting	Looptijd	Provinciaal aandeel in procenten	Provinciaal aandeel in euro's
Het Nationaal Groenfonds	Uitvoering van het natuurbeleid kredietfaciliteit tbv.uitvoering SOK (Samenwerkingsovereenkomst)Wierringerdmeer	divers -	6,20	7.440.254
GEM B.V.	hypothek bij St.Nat.Restauratiefonds voor behoud en herstel van Landgoed Eikenrode	t/m 2032	100	30.000.000
Gemeente Wijdemeren		t/m 2012	100	max. 281.000
Totaal				37.721.254

1) Rente en aflossing komen t.l.v. van de van het rijk te ontvangen zgn. convenantsgelden.

5.7 Overzicht renteresultaat en kapitaallasten

Categorie	Omschrijving	Uitgaven c.q. lasten	Inkomsten c.q. baten
	A. RENTERESULTAAT		
8500	Rente van verstrekt kasgeld, van in rekening-courant uitstaande gelden en van andere kortlopende verplichtingen		7.980.500
4500	Rente van opgenomen langlopende geldleningen (zie	2.212.307	
8600	Rente van verstrekt kasgeld, van in rekening-courant uitstaande gelden en van andere kortlopende		
8600	Rentederving op verstrekte achtergestelde lening aan Purmerend t.b.v.Stadsverwarming		272.300
8600	Rentederving op te verwachten verstrekte renteloze of voorfinancieringen:		90.650
	- Leningen i.v.m. Wonen in 't groen	60.000	
	-Ontwikkelingsmij N-H Noord inz. MKB	30.000	
	-Gemeente Wieringen en Wieringermeer inzake		
	deelname in GEM (Wierringerrandmeer)	650	
8500	Rente van verstrekte langlopende geldleningen (zie		683.065
	Subtotaal	2.212.307	9.026.515
8600	Doorberekende rente aan kostenplaatsen, functies en specificatie onder B1)		19.441.950
4600	Bijdrage aan HFO productgroep O11 wegens voordelig resultaat over het totaal financieringsmiddelen	26.256.158	
	Totaal	28.468.465	28.468.465
	B. KAPITAALLASTEN		
	B1. RENTE		
4600	Op kostenplaatsen (apparaatskosten)	1.784.050	
4600	Op producten	15.114.800	
4600	Geactiveerde rentekosten (op vaste activa)	1.526.100	
4600	Rentebijdrage op voorraad niet in expl.genomen	1.017.000	
	Totaal rentelasten	19.441.950	
	B2. AFSCHRIJVINGEN		
4600	Op kostenplaatsen (apparaatskosten)	2.893.720	
4600	Op producten	19.562.740	
	Totaal afschrijvingen	22.456.460	
	Totaal te verdelen kapitaallasten	41.898.410	

5.8 Overzicht specificatie incidentele baten en lasten

Nr. begroting	Programma	Omschrijving	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
100 82	1. Openbaar bestuur	Wisseling Provinciale Staten	200.000			
131 09	1. Openbaar bestuur	Bestuurskracht	200.000			
308 26	2. Bereikbaarheid	Zijtakken Zuid-Tangent	9.144.800	5.950.000	5.300.000	
308 26	2. Bereikbaarheid	Zijtakken Zuid-Tangent	-9.550.000	-12.000.000		
318 22	2. Bereikbaarheid	Onderhoud sterhaltes	11.300			
532 06	4. Milieu	Luchtkwaliteit	2.000.000			
555 50	4. Milieu	Regie handhaving samenwerking en professionalisering	45.300			
555 51	4. Milieu	Regie handhaving samenwerking Noordzeekanaalgebied	100.000			
623 07	5. Ruimte	Cofinanciering Waddenfondsprojecten	750.000			
623 16	5. Ruimte	Onderzoek en advies natuur	125.200	146.400		
623 17	5. Ruimte	Publiekscampagne landschap	20.800			
624 05	5. Ruimte	Beheer en onderhoud natuurgebieden	1.000.000			
624 56	5. Ruimte	Fauna beheer eenheid	750.000			
710 51	5. Ruimte	Uitvoering RES programma's	1.658.000			
916 09	5. Ruimte	Bijdrage project Zeestad Den Helder	2.500.000	2.500.000	2.500.000	
831 17	6. Welzijn	Genieten en meedoen-verbinden en promoten	67.700	67.700		
041 01	7. Financiën	Vrijval van voorzieningen	-9.159.000			
042 01	7. Financiën	Bijdrage bestuursakkoord	35.000.000			
050 89	7. Financiën	Stelpost vrijval reserves en voorzieningen	-320.800	679.200	-3.820.800	
080 01	Reserves	Storting in Saldireserve	9.159.000	7.244.213	11.661.102	
080 01	Reserves	Onttrekking aan de Saldireserve	-32.605.976			
		Saldo incidentele lasten/baten	11.096.324	4.587.513	15.640.302	-

5.9 Overzicht baten en lasten gespecificeerd naar soort

Lasten/uitgaven	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroting 201	in %
Apparaatskosten	113.212.297	119.611.500	119.985.600	16%
Goederen en diensten	151.000.799	230.410.300	175.559.341	16%
Overdrachten (wo. subsidies)	366.801.257	493.305.059	448.803.433	50%
Kapitaallasten	54.333.997	93.911.900	34.677.500	6%
Toevoegingen aan reserves	1.149.270.116	367.404.000	48.875.100	13%
Toevoegingen aan voorzieningen	149.728.831	6.744.000	6.748.700	-2%
Overige lasten (incl.stelposten)	14.386.794	8.063.100	16.036.800	1%
Totaal lasten/uitgaven	<u>1.998.734.090</u>	<u>1.319.449.859</u>	<u>850.686.474</u>	<u>100%</u>
Baten/inkomsten	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroting 201	in %
Beschikking over reserves en vrijval voorzieningen	476.490.296	622.207.900	256.580.527	20%
Uitkering provinciefonds (702111)	143.949.260	149.532.600	111.060.341	19%
Specifieke uitkeringen	261.571.967	133.053.459	115.036.304	24%
Belastingopbrengsten (opc.MRB)	187.981.883	189.900.000	189.900.000	26%
Overige leges en heffingen	1.621.653	2.941.300	3.879.700	0%
Goederen en diensten	4.542.192	3.660.400	3.669.800	3%
Dividenden/winstuitkeringen/verkoop aandelen	938.424.615	17.139.900	16.039.900	2%
Overige baten (incl.stelposten)	36.973.110	201.014.300	154.519.902	5%
Totaal baten/inkomsten	<u>2.051.554.976</u>	<u>1.319.449.859</u>	<u>850.686.474</u>	<u>100%</u>
Saldo (+/+ Overschot -/- Tekort)	<u>52.820.886</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	

---

6 MEERJARENRAMING 2011-2014

De meerjarenraming bevat een raming van de financiële gevolgen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar 2010, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. In de meerjarenraming is voor de doorwerking van het collegeprogramma 2007-2011 een stelpost opgenomen in de jaren 2012 en 2013.

In hoofdstuk 6 - Meerjarenraming 2010-2013 besteden we aandacht aan de investeringen, de financiering, de stand en het verloop van de reserves en de voorzieningen. In Hoofdstuk 6 zijn de volgende overzichten opgenomen:

- Meerjarenraming per programma;
- Meerjarenraming kapitaallasten;
- Meerjarenraming reserves en voorzieningen;
- Meerjarenraming bestemmingsreserves.

6.1 Meerjarenraming per programma

1 Openbaar bestuur (in euro's)

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Lasten	56.025.108	17.078.600	14.967.400	11.179.800	10.372.500	9.427.400
Subtotaal operationele kosten	56.025.108	17.078.600	14.967.400	11.179.800	10.372.500	9.427.400
Apparaatskosten	16.850.650	25.453.500	25.519.100	25.447.500	26.045.000	26.241.700
Baten	1.531.208-	6.624.900-	889.500-	867.000-	883.300-	883.300-
Resultaat voor bestemming	71.344.551	35.907.200	39.597.000	35.760.300	35.534.200	34.785.800
Storting reserves	12.258.100	189.685.500	3.163.000	-	-	-
Onttrekking reserves	11.088.880-	5.436.000-	5.155.100-	1.695.100-	945.100-	-
Resultaat na bestemming	72.513.771	220.156.700	37.604.900	34.065.200	34.589.100	34.785.800

2 Bereikbaarheid (in euro's)

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Lasten	213.635.276	344.950.700	285.394.362	176.630.700	188.071.700	185.402.800
Subtotaal operationele kosten	213.635.276	344.950.700	285.394.362	176.630.700	188.071.700	185.402.800
Apparaatskosten	32.228.330	34.229.100	34.345.500	34.218.300	35.280.000	35.629.700
Baten	77.012.566-	115.574.700-	87.518.095-	81.591.450-	70.375.950-	72.896.350-
Resultaat voor bestemming	168.851.040	263.605.100	232.221.767	129.257.550	152.975.750	148.136.150
Storting reserves	45.924.300	18.329.100	5.729.900	11.301.100	1.551.100	1.551.100
Onttrekking reserves	55.184.170-	149.048.500-	122.017.217-	21.040.300-	34.467.500-	27.086.500-
Resultaat na bestemming	159.591.169	132.885.700	115.934.450	119.518.350	120.059.350	122.600.750

3 Water (in euro's)

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Lasten	2.612.725	5.217.000	3.800.400	3.736.900	3.357.200	3.354.900
Subtotaal operationele kosten	2.612.725	5.217.000	3.800.400	3.736.900	3.357.200	3.354.900
Apparaatskosten	9.148.228	9.120.700	9.140.500	9.118.900	9.297.800	9.356.700
Baten	1.833.388-	3.194.400-	1.609.000-	1.608.900-	1.608.900-	1.608.900-
Resultaat voor bestemming	9.927.565	11.143.300	11.331.900	11.246.900	11.046.100	11.102.700
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	1.050.000-	2.870.000-	1.848.000-	1.848.000-	1.848.000-	1.848.000-
Resultaat na bestemming	8.877.565	8.273.300	9.483.900	9.398.900	9.198.100	9.254.700

4 Milieu (in euro's)

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Lasten	47.643.750	54.393.500	45.578.474	39.954.429	21.705.588	20.779.449
Subtotaal operationele kosten	47.643.750	54.393.500	45.578.474	39.954.429	21.705.588	20.779.449
Apparaatskosten	19.509.316	18.590.300	18.653.700	18.584.500	19.161.200	19.351.100
Baten	35.371.662-	38.148.500-	25.379.161-	23.464.792-	5.139.800-	4.939.800-
Resultaat voor bestemming	31.781.403	34.835.300	38.853.013	35.074.137	35.726.988	35.190.749
Storting reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	6.783.591-	6.667.900-	4.629.334-	762.500-	1.059.500-	20.000-
Resultaat na bestemming	24.997.812	28.167.400	34.223.679	34.311.637	34.667.488	35.170.749

5 Ruimte (in euro's)

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Lasten	190.209.702	183.229.059	140.059.998	102.289.627	89.144.966	36.993.763
Subtotaal operationele kosten	190.209.702	183.229.059	140.059.998	102.289.627	89.144.966	36.993.763
Apparaatskosten	24.146.965	22.805.800	22.882.800	22.798.400	23.505.400	23.738.700
Baten	96.942.443-	154.960.959-	56.009.850-	51.147.100-	52.558.100-	9.405.100-
Resultaat voor bestemming	117.414.223	51.073.900	106.932.948	73.940.927	60.092.266	51.327.363
Storting reserves	1.200.000	1.562.600	10.115.500	-	-	-
Onttrekking reserves	94.413.725-	59.398.100-	55.216.800-	26.504.000-	14.521.300-	4.550.000-
Resultaat na bestemming	24.200.498	6.761.600-	61.831.648	47.436.927	45.570.966	46.777.363

6 Welzijn (in euro's)

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Lasten	181.119.542	191.375.500	147.380.740	137.198.840	127.597.140	125.416.340
Subtotaal operationele kosten	181.119.542	191.375.500	147.380.740	137.198.840	127.597.140	125.416.340
Apparaatskosten	8.256.615	9.412.100	9.444.000	9.408.900	9.700.900	9.797.400
Baten	90.301.204-	117.971.800-	90.286.500-	90.286.500-	90.286.500-	90.286.500-
Resultaat voor bestemming	99.074.953	82.815.800	66.538.240	56.321.240	47.011.540	44.927.240
Storting reserves	1.059.700	2.365.500	6.989.900	989.900	989.900	989.900
Onttrekking reserves	43.708.667-	46.940.300-	25.949.100-	15.776.100-	6.472.300-	4.300.400-
Resultaat na bestemming	56.425.986	38.241.000	47.579.040	41.535.040	41.529.140	41.616.740

7 Financien (in euro's)

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Lasten	45.005.575	36.190.000	44.644.400	27.714.900	33.790.200	34.686.500
Subtotaal operationele kosten	45.005.575	36.190.000	44.644.400	27.714.900	33.790.200	34.686.500
Apparaatskosten	3.072.193	-	-	-	-	-
Baten	1.274.108.513-	390.964.500-	341.572.841-	326.242.967-	331.065.446-	326.691.443-
Resultaat voor bestemming	1.226.030.746-	354.774.500-	296.928.441-	298.528.067-	297.275.246-	292.004.943-
Storting reserves	1.088.828.016	155.461.300	22.876.800	12.262.013	11.661.102	-
Onttrekking reserves	262.224.959-	221.649.300-	32.605.976-	-	-	-
Resultaat na bestemming	399.427.688-	420.962.500-	306.657.617-	286.266.054-	285.614.144-	292.004.943-

Reserves (in euro's)

	Rekening 2009	Begroting 2010	Begroot 2011	Begroot 2012	Begroot 2013	Begroot 2014
Storting reserves	1.149.270.116	367.404.000	48.875.100	24.553.013	14.202.102	2.541.000
Onttrekking reserves	474.453.992-	492.010.100-	247.421.527-	67.626.000-	59.313.700-	37.804.900-
Resultaat na bestemming	674.816.124	124.606.100-	198.546.427-	43.072.987-	45.111.598-	35.263.900-

6.2 Overzicht van de in de meerjarenraming verwerkte kapitaallasten 2011 - 2014

Nummer product	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	
	A: Apparaatskosten					
	Aankoop Houtpleincomplex en winkelruimten	1.565,9	1.565,9	1.565,9	1.565,9	
	Achterstallig groot onderhoud Houtpleincomplex	750,3	750,3	750,3	750,3	
	Renovatie en uitbreiding Houtpleincomplex	(*)	(*)	(*)	4.928,0	
	Renovatie Paviljoen Welgelegen	2.361,5	2.293,0	2.224,4	2.155,9	
	Nieuwbouw Dreefcomplex	(*)	(*)	(*)	1.739,8	
	Totaal A	4.677,7	4.609,2	4.540,6	11.139,9	
	B: Directe kosten					
308.01	Aanleg van provinciale wegen	27.794,2	30.687,8	32.951,3	34.160,2	
308.21	Reconstructie N242 (afschrijving ineens)	2.333,3	2.333,3	2.333,3	2.333,3	
338.20	Achterstallig onderhoud vaarwegen	630,4	613,1	595,8	578,5	
423.20	Onderkomens muskusrattenvangers	53,9	51,7	49,6	47,3	
533.09	Deelname Participatiefonds Duurzame Energie	900,0	3.400,0	3.400,0	3.400,0	
614.20	Deelneming in het aandelenkapitaal van de N.V. Groenbeheer	18,5	18,5	18,5	18,5	
710.09	Deelneming in Life Science Fonds Amsterdam	26,0	55,7	55,7	55,7	
710.10	Deelneming in ECN Petten	1.600,0	1.600,0	1.600,0	1.600,0	
714.01	Deelneming in het aandelenkapitaal van de Zeehaven IJmuiden N.V.	30,9	30,9	30,9	30,9	
714.02	Deelneming in het aandelenkapitaal van de N.V. Schipholontwikkelingsmaatschappij (SADC)	951,9	951,9	951,9	951,9	
832.81	Provinciaal archeologisch centrum Mercurius	218,4	209,5	200,7	191,8	
916.03	Krediet strategisch grondbeleid	119,4	160,6	73,7	pm	
916.07	Deelneming in het aandelenkapitaal van de B.V. Kapitaaldeelname Wieringerrandmeer en de B.V. Zeggenschap Wieringerrandmeer	0,6	0,6	0,6	0,6	
	Totaal B	34.677,5	40.113,6	42.262,0	43.368,7	
(*)	C: Te activeren rentekosten	Totaal C	2.543,1	2.420,2	1.685,9	969,0
	Totaal A + B + C	41.898,3	47.143,0	48.488,5	55.477,6	

(* rentekosten welke worden geactiveerd, te weten:

rentebijdrage op voorraad NIEGG-gronden	1.017,0	995,0	590,0	370,0
rentebijdrage op anticiperende grondaankopen	216,0	116,0	37,0	19,0
bouwwrente krediet renovatie en uitbr.Houtpleincomplex	175,2	289,6	309,6	
bouwwrente krediet nieuwbouw Dreefcomplex	47,9	84,6	109,3	
bouwwrente wegeninvesteringen	1.087,0	935,0	640,0	580,0

6.3 Ontwikkeling van de stand van reserves en voorzieningen

Naam van de reserve of voorziening	Dienstjaar 2011			Dienstjaar 2012			Dienstjaar 2013			Dienstjaar 2014			Stand per 1-1-2015	
	Stand per 1-1-2011	Storting	Onttrekking	Stand per 1-1-2012	Storting	Onttrekking	Stand per 1-1-2013	Storting	Onttrekking	Stand per 1-1-2014	Storting	Onttrekking		
Algemene reserves														
510010 708001	Saldireserve	228.648.182	9.159.000	32.605.976-	205.201.206	7.244.213	-	212.445.419	11.661.102	-	224.106.521	-	-	224.106.521
	Totaal Algemene reserves	228.648.182	9.159.000	32.605.976-	205.201.206	7.244.213	-	212.445.419	11.661.102	-	224.106.521	-	-	224.106.521
Bestemmingsreserves														
520010 708003	Reserve Investeringen Noord-Holland	2.974.675	-	1.255.500-	1.719.175	-	472.300-	1.246.875	-	900.000-	346.875	-	-	346.875
510080 708006	Reserve Uitgestelde intenties	49	-	-	49	-	-	49	-	-	49	-	-	49
510060 708007	Reserve Grondbeleid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
510070 708008	Reserve UNA	93.225.230	-	35.816.700-	57.408.530	-	12.568.900-	44.839.630	-	2.885.800-	41.953.830	-	550.000-	41.403.830
	Reserve afwikkeling opheffing fondsen	4.534.700	-	161.700-	4.373.000	-	-	4.373.000	-	-	4.373.000	-	-	4.373.000
520012 708010	Reserve EKNH	289.155.206	8.000.000	96.816.800-	200.338.406	-	4.189.000-	196.149.406	-	1.229.500-	194.919.906	-	536.000-	194.383.906
520090 708011	Reserve LG	81.263.718	5.717.800	12.074.334-	74.907.184	5.017.800	11.050.500-	68.874.484	-	10.550.500-	58.323.984	-	4.000.000-	54.323.984
520120 708012	ReserveTWNH	417.870.767	-	28.540.600-	389.330.167	-	25.337.400-	363.992.767	-	26.763.100-	337.229.667	-	29.836.100-	307.393.567
520190 708013	Reserve huisvesting	56.540.397	-	-	56.540.397	-	-	56.540.397	-	-	56.540.397	-	-	56.540.397
	Reserve actieprogramma 2010	101.000.000	-	-	101.000.000	-	-	101.000.000	-	-	101.000.000	-	-	101.000.000
	Reserve fac. Proces- en uitvoeringskosten	27.850.000	-	-	27.850.000	-	-	27.850.000	-	-	27.850.000	-	-	27.850.000
520170 708101	Reserve Ontwikkelingssamenwerking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
520704 708103	Reserve Cofinanciering Europese projecten	9.602.779	2.363.000	2.410.000-	9.555.779	-	750.000-	8.805.779	-	-	8.805.779	-	-	8.805.779
520160 708104	Reserve revolving fund acquisitie	1.129.036	-	945.100-	183.936	-	945.100-	761.164-	-	945.100-	1.706.264-	-	-	1.706.264-
520150 708105	Reserve sponsering mediapr	29.100	800.000	1.800.000-	970.900-	-	-	970.900-	-	-	970.900-	-	-	970.900-
520301 708301	Reserve Kleine infrastructuurprojecten	4.579.039	-	2.000.000-	2.579.039	-	2.000.000-	579.039	-	2.000.000-	1.420.961-	-	-	1.420.961-
520330 708302	Reserve Mobiliteitsfondsen	1.924.176	10.115.500	438.300-	11.601.376	-	-	11.601.376	-	-	11.601.376	-	-	11.601.376
520340 708303	Reserve Openbaar vervoerprojecten	3.520.299	2.029.900	5.927.300-	377.101-	7.601.100	40.000-	7.183.999	1.551.100	5.326.900-	3.408.199	1.551.100	-	4.959.299
520335 708304	Reserve Groot onderhoud wegen en vaarwegen	74.923.737	-	18.782.617-	56.141.120	-	5.590.000-	50.551.120	-	7.730.000-	42.821.120	-	1.900.000-	40.921.120
	Reserve kapaallastenbij dragen baggeren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
520336 708306	Reserve fietsinfrastructuur	2.634.037	3.700.000	3.700.000-	2.634.037	3.700.000	3.700.000-	2.634.037	-	-	2.634.037	-	-	2.634.037
	Reserve Grondverw. En inrinch. Natuurgeb.	-	-	-	-	-	-	944.489.895	-	-	944.489.895	-	-	944.489.895
	Reserve ontwikkeling openluchtrecreatie	-	-	-	-	-	-	1.156.935.313	-	-	1.156.935.313	-	-	1.156.935.313
520702 708703	Reserve Herstructurering bedrijfstreinen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
520830 708801	Reserve Monumenten (Mr. F.I. Kranenburg)	1.554.277	6.989.900	982.800-	7.561.377	989.900	982.800-	989.900	982.800-	7.100	989.900	982.800-	-	14.200
520850 708803	Reserve Jeugd sportfondsen	400.000	-	500.000-	100.000-	-	-	100.000-	-	-	100.000-	-	-	100.000-
520930 708901	Reserve Stedelijke vernieuwing	5.839.766	-	2.663.800-	3.175.966	-	-	3.175.966	-	-	3.175.966	-	-	3.175.966
	Totaal Bestemmingsreserves	1.180.550.988	39.716.100	214.815.551-	1.005.451.537	17.308.800	67.626.000-	3.048.991.068	2.541.000	59.313.700-	2.992.218.368	2.541.000	37.804.900-	2.956.954.468
	Totaal Algemene reserves en Bestemmingsreserves	1.409.199.170	48.875.100	247.421.527-	1.210.652.743	24.553.013	67.626.000-	3.261.436.487	14.202.102	59.313.700-	3.216.324.889	2.541.000	37.804.900-	3.181.060.989
Voorzieningen														
530070	Voorziening GO gelden	2.419.495	561.600	1.000.000-	1.981.095	567.200	2.000.000-	548.295	572.100	pm	1.120.395	577.800	pm	1.698.195
530080	Voorziening claims NUON	18.317.614	pm	9.158.807-	9.158.807	-	9.158.807-	-	-	-	-	-	-	-
530100	Voorziening Kosten reorganisatie	3.021.409	pm	1.500.000-	1.521.409	pm	1.500.000-	21.409	pm	pm	21.409	pm	pm	21.409
530110	Voorziening Pensioenen leden GS	8.334.911	585.500	700.000-	8.220.411	585.500	700.000-	8.105.911	585.500	700.000-	7.991.411	585.500	700.000-	7.876.911
530335	Voorziening Groot onderhoud wegen en vaarwegen	284.483	pm	pm	284.483	pm	pm	284.483	pm	pm	284.483	pm	pm	284.483
530340	Voorziening Openbaar Vervoer	22.876	pm	pm	22.876	pm	pm	22.876	pm	pm	22.876	pm	pm	22.876
530430	Voorziening Bijdrage diffuse bronnen	19.105	pm	pm	19.105	pm	pm	19.105	pm	pm	19.105	pm	pm	19.105
530440	Voorziening Grondwaterheffing	289.467	pm	pm	289.467	pm	pm	289.467	pm	pm	289.467	pm	pm	289.467
530500	Voorziening Bodemsanering	1.162.900	6.162.900	5.000.000-	2.325.800	6.162.900	5.000.000-	3.488.700	6.162.900	5.000.000-	4.651.600	6.162.900	5.000.000-	5.814.500
530610	Voorziening Mainport/Groen	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539010	Voorz. verpl.FNH	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539020	Voorz. verpl.UNA	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539030	Voorz. verpl.EKNH	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539040	Voorz. verpl.TWNH	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539050	Voorz. verpl.Ontwikk	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539060	Voorz. verpl.Revolv.	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539070	Voorz. verpl.Sponsor	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539080	Voorz. verpl.Cofinan	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539090	Voorz. verpl.Klinfr	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539100	Voorz. verpl.Mobilit	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539110	Voorz. verpl.Op.Verv	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539120	Voorz. verpl.Fletsin	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539130	Voorz. verpl.Grondvw	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539140	Voorz. verpl.Openlr	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539150	Voorz. verpl.LG	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539160	Voorz. verpl.Herstru	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539170	Voorz. verpl.Monumen	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
539180	Voorz. verpl.Sted.Vr	-	-	-	-	pm	pm	-	pm	pm	-	pm	pm	-
	Totaal voorzieningen	33.872.260	7.310.000	17.358.807-	23.823.453	7.315.600	18.358.807-	12.780.246	7.320.500	5.700.000-	14.400.746	7.326.200	5.700.000-	16.026.946
	Totaal Algemene reserves, Bestemmingsreserves en Voorzieningen	1.443.071.429	56.185.100	264.780.334-	1.234.476.195	31.868.613	85.984.807-	3.274.216.732	21.522.602	65.013.700-	3.230.725.634	9.867.200	43.504.900-	3.197.087.934

6.4 Meerjarenoverzicht bestemmingsreserves

OD	Productnr	Omschrijving	Raming uitgaven 2011	Raming uitgaven 2012	Raming uitgaven 2013	Raming uitgaven 2014
2.1.1	730723	EXIN-H project Verkeersmanagement	0	0	0	0
2.1.2	730804	EXIN-H projecten weginfrastructuur	0	0	0	0
2.1.2	730805	RESV kapitaallasten EXIN-H projecten	0	0	0	0
2.1.2	730829	EXIN-H projecten weginfrastructuur	5.065.500	0	0	0
2.1.2	730849	TWIN-H projecten Weginfrastructuur	2.450.000	2.197.500	0	0
2.1.4	733850	FINH Verbetering vaarwegen de Zaan	0	0	0	0
2.2.2	730256	EXIN-H Recroduct De Zandpoort (fietsverb.)	0	250.000	250.000	200.000
2.2.2	730354	EXIN-H Bereikbaarheid Mediapark en Hilversum e.o.	333.800	0	0	0
2.3.2	734305	Exin-H progr. Proj.OV	0	0	0	0
2.3.2	734324	Exin-H proj. OV PNH	225.000	0	0	0
2.3.2	734349	Twin-H proj. OV infra	5.080.000	7.262.800	19.160.700	24.986.500
2.3.2	734351	FINH Hal Openb.vervoer corridor deel A	164.400	0	0	0
2.3.2	734352	EXIN-H OV projecten	78.288.600	0	0	0
3.2.1	743149	TWIN-H projecten- Integraal beheer oppervlaktewater	1.848.000	1.848.000	1.848.000	1.848.000
4.1.3	752149	TWINH; verduurzaming	1.800.000	0	0	0
4.2.2	753303	EXIN-H Progr.kosten duurz.energie proj.	156.000	0	0	0
4.2.2	753349	TWIN-H projecten Duurzame Energie	690.000	40.000	20.000	20.000
4.2.2	753351	FINH Projecten Duurzame energie	74.900	30.200	900.000	0
4.2.2	753352	EXIN-H Projecten Duurzame energie	384.600	192.300	139.500	0
5.1.1	791405	Voorbereidingskosten Task Force UNA-ISV	250.000	0	0	0
5.1.1	793451	Projecten UNA -ISV 1 (2002-2005)	1.390.000	0	0	0
5.1.1	793452	Projecten UNA -ISV 2 (2005-2010)	9.070.900	2.713.000	123.700	0
5.1.2	791605	Una programmakosten Wieringerrandmeer	0	0	0	0
5.1.2	791649	TWIN-H kapitaallasten grondbank Laag Holland	0	0	0	0
5.2.1	760322	UNA afschr.grondaankopen Wieringerrandmeer	0	0	0	0
5.2.1	760351	FINH Projecten Landinrichting	323.300	96.100	0	0
5.2.1	762306	ILG-R UNA Programmakosten EHS	400.000	440.700	0	0
5.2.1	762321	ILG-R UNA Ecoduct N417	1.400.000	0	0	0
5.2.1	762349	TWIN-H kapitaallasten ILG	0	0	0	0
5.2.1	762352	ILG-R FINH projecten EHS	0	0	0	0
5.2.1	762353	ILG-R UNA Projecten EHS	2.440.000	1.400.000	300.000	550.000
5.2.3	760449	TWIN-H projecten Soc.Ec. Vitalisering	932.700	0	0	0
5.2.3	761349	TWIN-H projecten Ontwikkeling openluchtrecreatie	4.985.000	3.142.500	1.085.000	0
5.2.3	761353	ILG-P FINH proj. Openluchtrecre. en toerisme	0	146.000	0	0
5.2.3	761354	ILG-P UNA Proj.Vernieuwingsimp.Openlucht	816.500	599.600	365.800	0
5.2.3	761453	FINH WVR recreatiegebied Geestmerambacht	163.000	0	0	0
5.3.2	771004	UNA Programmakosten Water als ec. drager	65.000	26.300	0	0
5.3.2	771053	FINH projecten Regionale economie	0	0	0	0
5.3.2	771054	UNA Proj. Water als Economische drager	7.123.700	2.860.700	896.200	0
5.3.2	771452	FINH projecten havens	0	0	0	0
5.3.2	771549	TWIN-H kapitaallasten Greenport Aalsmeer	0	0	0	0
5.3.2	771550	FINH Projecten Ruimte voor bedrijven	143.600	0	0	0
5.3.2	771551	UNA Projecten HIRB	11.512.500	4.528.600	1.200.000	0
5.3.4	773355	FINH Projecten Land- en glastuinbouw	386.300	0	0	0
6.1.1	783149	TWIN-H projecten Cultuur	2.826.100	1.772.600	173.300	0
6.1.1	783157	EXIN-H Projecten Cultuur	4.040.000	610.000	0	0
6.1.1	783159	UNA Projecten Cultuur	0	0	0	0
6.1.3	784154	EXIN-H Projecten Bibliotheken	208.800	0	0	0
6.2.2	783209	ILG EXIN-H Progr.kst.proj.cultuurhistorie	0	0	0	0
6.2.2	783221	Una projecten kasteelterrein Nuwendoom	217.600	0	0	0
6.2.2	783249	TWIN-H projecten Cultuurhistorie	2.083.300	4.262.700	3.400.000	2.821.600
6.2.2	783254	UNA Projecten Cultuurhistorie	1.130.500	0	0	0
6.2.2	783259	EXIN-H Projecten Cultuurhistorie	1.183.400	367.300	0	0
6.2.4	783204	EXIN-H Programmak. proj. Cultuurhistorie	113.800	0	0	0
6.2.4	783253	ILG EXIN-H Projecten Cultuurhistorie	1.850.000	539.500	0	0
6.3.1	788106	Exin-H progr.kosten jeugdzorg	0	0	0	0
6.3.2	788149	TWIN-H projecten Jeugdzorg	2.390.000	3.100.000	510.000	20.000
6.3.2	788153	EXIN-H Projecten Jeugdzorg	935.300	1.394.600	0	0
6.4.2	780303	EXIN-H Progr. kosten Welzijn (Sport)	0	0	0	0
6.4.2	780349	TWIN-H projecten Welzijn	266.100	131.000	26.200	0
6.4.2	780356	UNA projectplan sportinfrastructuur NH	0	0	0	0
6.4.2	780357	EXIN-H Proj. Welzijn (Leefbaarheid platteland)	2.264.300	584.000	840.000	336.000
6.4.2	786105	Exin-H programmakosten projecten zorg	130.400	0	0	0
6.4.2	786149	TWIN-H projecten Zorg	3.189.400	1.580.300	540.000	140.000
6.4.2	786155	FINH projecten zorg	0	200.000	0	0
6.4.2	786156	Exin-H projecten Zorg	1.637.300	251.300	0	0
Totaal			162.429.600	42.567.600	31.778.400	30.922.100
FINH			1.255.500	472.300	900.000	0
UNA			35.816.700	12.568.900	2.885.800	550.000
EXINH			96.816.800	4.189.000	1.229.500	536.000
TWINH			28.540.600	25.337.400	26.763.100	29.836.100

6.5 Staat van investeringen en financiering

Dienstjaar 2011

	Vermoedelijk stand per 31-12-2010	Vermeerderingen 2011	Verminderingen 2011	Afschrijvingen 2011	Vermoedelijk stand per 31-12-2011	Zie specificatie in bijlage
Activa						
1. Immateriële activa	-	-	-	-	-	5.1
2. Materiële activa:						
a. Investeringen met economisch nut	78.293.270	43.369.100	7.211.000	3.040.840	111.410.530	5.1
b. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	264.581.309	83.963.000	28.524.000	19.415.620	300.604.689	5.1
Subtotaal materiële activa	342.874.579	127.332.100	35.735.000	22.456.460	412.015.219	
3. Financiële vaste activa:						
a. Deelnemingen	111.286.980	125.600.000	-	-	236.886.980	5.1
b. Bijdrage aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	5.1
Subtotaal financiële vaste activa	111.286.980	125.600.000	-	-	236.886.980	
4. Verstrekte langlopende leningen	504.953.177	1.355.558	140.358.556	-	365.950.179	5.2
Totaal activa	959.114.736	254.287.658	176.093.556	22.456.460	1.014.852.378	
Financiering Passiva						
6. Algemene reserves	228.648.182	9.159.000	32.605.976	-	205.201.206	5.4
7. Bestemmingsreserves	1.180.550.988	39.716.100	214.815.551	-	1.005.451.537	5.4
8. Voorzieningen	33.872.260	7.310.000	17.358.807	-	23.823.453	5.4
9. Opgenomen langlopende leningen	46.602.843	-	1.242.303	-	45.360.540	5.5
Totaal passiva	1.489.674.272	56.185.100	266.022.637	-	1.279.836.735	
			mutatie			
			-265.575.179			
Overschot aan financieringsmiddelen	530.559.535				264.984.356	

Dienstjaar 2012

	Vermoedelijk stand per 31-12-2011	Vermeerderingen 2012	Verminderingen 2012	Afschrijvingen 2012	Vermoedelijk stand per 31-12-2012	Zie specificatie in bijlage
Activa						
1. Immateriële activa	-	-	-	-	-	
2. Materiële activa:						
a. Investeringen met economisch nut	111.410.530	30.490.200	12.785.700	3.086.340	126.028.690	
b. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	300.604.689	67.313.000	19.628.000	21.203.220	327.086.469	
Subtotaal materiële activa	412.015.219	97.803.200	32.413.700	24.289.560	453.115.159	
3. Financiële vaste activa:						
a. Deelnemingen	236.886.980	1.000.000	-	-	237.886.980	
b. Bijdrage aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	
Subtotaal financiële vaste activa	236.886.980	1.000.000	-	-	237.886.980	
4. Verstrekte langlopende leningen	365.950.179	1.368.002	4.213.024	-	363.105.157	
Totaal activa	1.014.852.378	100.171.202	36.626.724	24.289.560	1.054.107.296	
Financiering Passiva						
6. Algemene reserves	205.201.206	7.244.213	-	-	212.445.419	6.3
7. Bestemmingsreserves	1.005.451.537	17.308.800	67.626.000	-	955.134.337	6.3
8. Voorzieningen	23.823.453	7.315.600	18.358.807	-	12.780.245	6.3
9. Opgenomen langlopende leningen	45.360.540	-	1.301.673	-	44.058.867	
Totaal passiva	1.279.836.735	31.868.613	87.286.480	-	1.224.418.868	
			mutatie			
			-94.672.784			
Overschot aan financieringsmiddelen	264.984.356				170.311.572	

Dienstjaar 2013

	Vermoedelijk stand per 31-12-2012	Vermeerderingen 2013	Verminderingen 2013	Afschrijvingen 2013	Vermoedelijk stand per 31-12-2013	Zie specificatie in bijlage
Activa						
1. Immateriële activa	-	-	-	-	-	
2. Materiële activa:						
a. Investerings met economisch nut	126.028.690	9.015.800	9.518.400	3.133.870	122.392.220	
b. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	327.086.469	51.775.000	19.124.000	22.694.410	337.043.059	
Subtotaal materiële activa	453.115.159	60.790.800	28.642.400	25.828.280	459.435.279	
3. Financiële vaste activa:						
a. Deelnemingen	237.886.980	-	-	-	237.886.980	
b. Bijdrage aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	
Subtotaal financiële vaste activa	237.886.980	-	-	-	237.886.980	
4. Verstrekte langlopende leningen	363.105.157	1.380.883	4.213.024	-	360.273.016	
Totaal activa	1.054.107.296	62.171.683	32.855.424	25.828.280	1.057.595.275	
Financiering Passiva						
6. Algemene reserves	212.445.419	11.661.102	-	-	224.106.521	6.3
7. Bestemmingsreserves	955.134.337	2.541.000	59.313.700	-	898.361.637	6.3
8. Voorzieningen	12.780.245	7.320.500	5.700.000	-	14.400.745	6.3
9. Opgenomen langlopende leningen	44.058.867	-	1.363.879	-	42.694.988	
Totaal passiva	1.224.418.868	21.522.602	66.377.579	-	1.179.563.891	
			mutatie			
			-48.342.956			
Overschot aan financieringsmiddelen	170.311.572				121.968.616	

Dienstjaar 2014

	Vermoedelijk stand per 31-12-2013	Vermeerderingen 2014	Verminderingen 2014	Afschrijvingen 2014	Vermoedelijk stand per 31-12-2014	Zie specificatie in bijlage
Activa						
1. Immateriële activa	-	-	-	-	-	
2. Materiële activa:						
a. Investerings met economisch nut	122.392.220	19.000	2.536.000	6.551.270	113.323.950	
b. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	337.043.059	34.387.000	4.828.000	23.710.320	342.891.739	
Subtotaal materiële activa	459.435.279	34.406.000	7.364.000	30.261.590	456.215.689	
3. Financiële vaste activa:						
a. Deelnemingen	237.886.980	-	-	-	237.886.980	
b. Bijdrage aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	
Subtotaal financiële vaste activa	237.886.980	-	-	-	237.886.980	
4. Verstrekte langlopende leningen	360.273.016	4.981.900	144.779.692	-	220.475.224	
Totaal activa	1.057.595.275	39.387.900	152.143.692	30.261.590	914.577.893	
Financiering Passiva						
6. Algemene reserves	224.106.521	-	-	-	224.106.521	6.3
7. Bestemmingsreserves	898.361.637	2.541.000	37.804.900	-	863.097.737	6.3
8. Voorzieningen	14.400.745	7.326.200	5.700.000	-	16.026.945	6.3
9. Opgenomen langlopende leningen	42.694.988	-	1.429.059	-	41.265.928	
Totaal passiva	1.179.563.891	9.867.200	44.933.959	-	1.144.497.131	
			mutatie			
			107.950.623			
Overschot aan financieringsmiddelen	121.968.616				229.919.239	

---

7 BESTUUR EN DIRECTIE

Provinciale Staten

Provinciale Staten tellen 55 leden, verdeeld over 10 fracties. De zetelverdeling voor de periode 2007 -2011 is als volgt:

VVD	13
PvdA	11
CDA	10
SP	9
Groenlinks	4
D66	2
Partij voor de Dieren	2
Christen Unie-SGP	2
Ouderenpartij N-H/VSP	1
Fractie Braam	1

Provinciale Staten leden

De met * aangegeven leden zijn fractievoorzitter

De met # aangegeven leden zijn fractiesecretaris

PvdA	Ajouaau, N. (Naima)	
PvdA	Akkaya, S. (Songul)	
VVD	Bijl-Baerselman de, I.S. (Ingrid)	
GroenLinks	Binnema, H.A. (Harmen)	*
PvdA	Blokker, G. (Greet)	
SP	Boelhouwer, C. (Carlien)	
SP	Bos, H.K. (Harald)	
Braam	Braam, C.J. (Cheryl)	*
GroenLinks	Breunissen, K.W.C. (Klaas)	
CDA	Broekhoven, C (Cees)	
CDA	Bruins Slot, J.P.H. (Johan)	*
ONH/VSP	Bruystens P.J. (Piet)	*
VVD	Butter, D.J. (Dick)	
CDA	Diest van, C.P.J. (Cornelis)	
CDA	Eelman - van 't Veer, N.D.K. (Nel)	
D66	Geldhof, ing. J. (Joke)	*
SP	Gersteling, F.J. (Fred)	
VVD	Gör, K. (Koksal)	
SP	Graaf de, R.J. (Richard)	
VVD	Grave-Verkerk de, D.G.M. (Dorienke)	#
SP	Gunster, K.F. (Klaas)	
VVD	Harteveld, N. (Nico)	
GroenLinks	Heijst van, A.P. (Anna)	#
CDA	Herbeck, C.M. (Claudia)	
VVD	Hoog, P.A.M. (Ariane)	
CU-SGP	Kardol, J.A. (Johan)	*
VVD	Kirch-Voors, P.E. (Petra)	
PvdA	Klomp, L.S.(Liesje)	
PvdA	Knook, M.T.J.(Maud)	
VVD	Kraak, A.F., (Dré)	*
VVD	Loggen, C.J. (Cees)	
PvdA	Massom, G. (Gohdar)	
PvdA	Meché van der, A.P. (Ton)	
CDA	Nagel, A.M. (Maaïke)	
PvdD	Oeveren van, R.E. (Rob)	*
PvdA	Oortgiesen, A. (Alwin)	
PvdD	Poelgeest van, P. (Peter)	
SP	Putters, H. (Bert)	
CU/SGP	Roetman, A. (Ab)	

VVD	Run van, J.J.W (Jan)	
CDA	Schraal, drs. M. (Meino)	#
SP	Smits, L.A. (Louise)	#
CDA	Stevens, mr. C.C.L.M. (Casper)	
PvdA	Stil, Y. (Yolanda)	
VVD	Straaten, van J.P.M. (Hans)	
PvdA	Talsma, T.P.J. (Tjeerd)	*
Groenlinks	Ulzen, van O. (Onno)	
VVD	Vis, R.E. (Ruben)	
SP	Vries de, A. A. (Ake)	
PvdA	Wagemaker, E.P. (Ed)	
SP	Wellink, D.C.J.M. (Dago)	*
VVD	Wieringa, L. (Lars)	
CDA	Wilms, F.F.J. (Fen)	
D66	Yurkadul, Z. (Zafer)	
CDA	Zeeman, A.(Aagje)	

Gedeputeerde Staten

Commissaris van de Koningin

J.W. Remkes

Gedeputeerden

E. Post

J.H.M. Bond

L.A. Driessen

R. Kruisinga

B. Heller

R. Meerhof

S. Baggerman

De directie

Haro Oppenhuis de Jong

Algemeen directeur

Nico Bot

Directeur Subsidies, Handhaving, Vergunningen

Annemieke van Dam

Directeur Middelen

Chris de Vries

Directeur Beheer en Uitvoering

Tjeerd Kampstra

Directeur Beleid

---

8 FEITEN EN CIJFERS

Inwoners en oppervlakte

Aantal inwoners: 2.669.772 (2010)

Aantal woningen: 1.207.610 (2009)

Oppervlakte land in vierkante kilometers: 2.671 (2009)

Aantal inwoners per vierkante kilometers: 1000 (2010)

Lengte van de kustlijn (in kilometers): 260 (2009)

Gemeenten en waterschappen

Aantal gemeenten: 60 (2010)

Aantal waterschappen: 3 (2009)

Bedrijfsleven

Bedrijventerreinen (Bruto opp. in hectares): 12.122 (2008)

Bruto binnenlands product (in mln. euro's): 101.982 (2007)

Aantal (bedrijfs-)vestigingen: 216.400 (2009)

· waaronder in landbouw en visserij: 6.620 (2009)

· waaronder in industrie en bouwnijverheid: 32.180 (2009)

· waaronder in commerciële dienstverlening: 136.560 (2009)

· waaronder in niet-commerciële dienstverlening: 41.040 (2009)

Aantal actieve buitenlandse ondernemingen: 1.382 (2007)

Wegen en Verkeer

Wegennetwerk (kilometers): 13.123 (2008)

Aantal geregistreerde personenauto's: 1.100.253 (2009)

Aantal geregistreerde bedrijfsvoertuigen: 271.468 (2009)

Aantal geregistreerde motorfietsen: 92.615 (2009)

Aantal opcenten op de motorrijtuigenbelasting: 67,9 (2009)

Arbeidsmarkt

Aantal werkenden: 1.383.870 (2009)

· waaronder in landbouw en visserij: 23.570 (2009)

· waaronder in industrie en bouwnijverheid: 170.380 (2009)

· waaronder in commerciële dienstverlening: 788.480 (2009)

· waaronder in niet-commerciële dienstverlening: 401.440 (2009)

Aantal werkzoekenden: 77.162 (2008)

Toerisme

Aantal musea: 218 (2009)

Aantal buitenlandse bezoekers aan Amsterdam (per jaar): 3.664.000 (2008)

---

9 WAAR ZIJN WIJ TE BEREIKEN?

Bezoekadres

Dreef 3 in Haarlem

Postadres

Postbus 123, 2000MD HAARLEM

www.noord-holland.nl

post@noord-holland.nl

---

10 LIJST MET GEMEENTEN

A

Aalsmeer
Alkmaar
Amstelveen
Amsterdam
Andijk
Anna Paulowna

B

Beemster
Bergen
Beverwijk
Blaricum
Bloemendaal
Bussum

C

Castricum

D

Den Helder
Diemen
Drechterland

E

Edam-Volendam
Enkhuizen

G

Graft-De Rijk

H

Haarlem
Haarlemmerliede en
Spaarnwoude
Haarlemmermeer
Harenkarspel
Heemskerk
Heemstede
Heerhugowaard
Heiloo
Hilversum
Hoorn
Huizen

K

Koggenland

L

Landsmeer

Langedijk
Laren

M

Medemblik
Muiden

N

Naarden
Niedorp

O

Oostzaan
Opmeer
Ouder-Amstel

P

Purmerend

S

Schagen
Schermer
Stede Broec

T

Texel

U

Uitgeest
Uithoorn

V

Velsen

W

Waterland
Weesp
Wervershoof
Wieringen
Wieringermeer
Wijdmeren
Wormerland

Z

Zaanstad
Zandvoort
Zeevang
Zijpe

VOLLEDIGE INHOUDSOPGAVE

1	BEGROTING IN KORT BESTEK	2
1.1.	Inleiding	2
1.2.	Autorisatie	2
1.3.	Beleidsaccenten 2011	3
1.4.	Saldo begroting 2011 en meerjarenraming 2012-2014	10
1.5.	Overzicht duurzaam financieel evenwicht 2011 - 2014	10
1.6.	Bestuurlijke overlegorganen	11
2	PROGRAMMAPLAN	12
Programma 1	Openbaar bestuur	13
	Maatschappelijk doel	13
	Doelenboom	13
	Beleidskader	13
	Prioriteiten voor dit begrotingsjaar	13
	Omgevingsfactoren	14
	Budgettabel	14
	Toelichting op de Budgettabel	14
	Grafiek verhouding doelen binnen programma	15
1.1	beleidsdoel Het provinciaal bestuur goed organiseren	15
1.1.1	operationeel doel De kwaliteit van het bestuur in Noord-Holland optimaliseren	15
	Instrumenten en Output gepland	15
1.1.1.1	instrument Verlenen van vergunningen	15
1.1.1.2	instrument Handhaven van beleid	15
1.1.1.3	instrument Afhandelen van bezwaar- en beroepschriften	15
1.1.1.4	instrument Behandelen verzoeken aan de Commissaris van de Koningin om bemiddeling	16
1.1.1.5	instrument Uitvoeren beleid Koninklijke onderscheidingen	16
1.1.1.6	instrument Verlenen subsidies	16
1.1.1.7	instrument Bevorderen van de stabiliteit van het bestuur en uitvoeren burgermeester assessments	16
1.1.1.8	instrument Bevorderen gebruik van de 'Handreiking evaluatiegesprek gemeenteraad en burgemeester'	16
1.1.1.9	instrument Ontwikkelen, implementeren en evalueren van documenten van de nieuwe integrale begrotingscyclus	16
1.1.1.10	instrument Vergroten van kennis over en intensiveren van contacten in Europa	16
1.1.1.11	instrument Voorbereiden en uitvoeren verkiezingsactiviteiten Provinciale Staten 2011	16
1.1.1.12	instrument Bijdragen aan de Randstedelijke Rekenkamer	16
1.1.1.13	instrument Invullen ombudsfunctie Commissaris van de Koningin	16
1.1.1.14	instrument	16
	Inzetten van accountmanagement voor goede relaties met gemeenten en maatschappelijke organisaties in de regio	16
1.1.1.15	instrument	16
	Uitvoeren van strategische verkenningen	16
1.1.1.16	instrument	16
1.1.1.17	instrument	16
1.1.1.18	instrument	16
1.1.2	operationeel doel Interbestuurlijk toezicht op gemeenten uitoefenen	17
	Instrumenten en Output gepland	17
1.1.2.1	instrument Stimuleren en faciliteren van debat over bestuurlijk indeling van de regio's	17
1.1.2.2	instrument Houden van financieel toezicht	17
1.1.2.3	instrument Stimuleren dekkingsgraad Regionaal Historische Centra (RHC's)	18
1.1.2.4	instrument Voldoen aan wettelijke normen voor archiefruimten en bewaarplaatsen	18
1.1.2.5	instrument Verbeteren kwaliteit in archivering bij provincie, gemeenten, waterschappen, politie en Wgr-regelingen door toezicht en voorlichting.	18
1.1.2.6	instrument Screenen van ondernemingen die inschrijven op een aanbesteding, aanvragen milieuvergunningen en eventueel andere relaties.	18
1.1.3	operationeel doel Rijkstaken Commissaris van de Koningin uitvoeren	19
	Instrumenten en Output gepland	19
1.1.3.1	instrument Afleggen ambtsbezoeken van de Commissaris van de Koningin	19
1.1.4	operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen	20

1.2 beleidsdoel Openbare orde handhaven en veiligheid verzekeren	20	
1.2.1 operationeel doel Rampenplannen toetsen	20	
Instrumenten en Output gepland	20	
1.2.1.1 instrument	20	
1.2.2 operationeel doel Optreden tijdens rampen en coördineren	21	
Instrumenten en Output gepland	21	
1.2.2.1 instrument Coördineren van bovenregionale en regionale crisisbeheersing	21	21
1.2.3 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen	22	
Instrumenten en Output gepland	22	
1.2.3.1 instrument Beheren van de risicokaart	22	
1.3 beleidsdoel Het provinciaal bestuur representeren	23	
1.3.1 operationeel doel Bestuurshandelingen communiceren	23	
Instrumenten en Output gepland	23	
1.3.1.1 instrument Inzetten proactief persbeleid	23	
1.3.1.2 instrument Uitvoeren crisiscommunicatie	23	
1.3.1.3 instrument	23	
1.3.1.4 instrument	23	
1.3.2 operationeel doel Over het bestuur voorlichten	24	
Instrumenten en Output gepland	24	
1.3.2.1 instrument Vergroten zichtbaarheid van de activiteiten van de provincie	24	24
1.3.2.2 instrument Inzetten communicatiemiddelen	24	
1.3.2.3 instrument Profileren Provinciale Staten	24	
1.3.3 operationeel doel Provinciale belangen op landelijk en Europees niveau behartigen	26	
Instrumenten en Output gepland	26	
1.3.3.1 instrument Bijhouden van de ontwikkelingen op de prioritaire dossiers uit de Agenda voor de Europese Strategie en indien nodig de inhoud beïnvloeden	26	26
1.3.3.2 instrument Stimuleren Europese subsidieprogramma's via steunpunt en cofinanciering	26	26
1.3.3.3 instrument Volgen van de voor Noord-Holland prioritaire dossiers van het Rijk	26	26
1.3.3.4 instrument	26	
Behartigen van gezamenlijke provinciale belangen	26	

Programma 2 Bereikbaarheid	28	
Maatschappelijk doel	28	
Doelenboom	28	
Beleidskader	28	
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar	28	
Omgevingsfactoren	29	
Budgettabel	29	
Toelichting op de Budgettabel	29	
Grafiek verhouding doelen binnen programma	30	
2.1 beleidsdoel Provinciale wegen, fietspaden en vaarwegen aanleggen en beheren	31	
2.1.1 operationeel doel Verkeersmanagement op provinciale infrastructuur uitvoeren	31	31
Instrumenten en Output gepland	31	
2.1.1.1 instrument Managen van het verkeersnetwerk	31	
2.1.1.2 instrument	31	
Uitvoeren van gebruikgericht netwerkmanagement	31	
2.1.1.3 instrument	31	
Uitvoeren projecten verkeersmanagement	31	
2.1.2 operationeel doel Provinciale wegen en fietspaden beheren, aanpassen en aanleggen	32	
Instrumenten en Output gepland	32	
2.1.2.1 instrument Opstellen verkenning verkeersafwikkeling in Amstel- en Meerlanden na 2015 (N201+)	32	32
2.1.2.2 instrument Uitvoeren van plannen over infrastructuur Grensstreek WestFlank	32	32
2.1.2.3 instrument	32	
Verwezenlijken aanpassing PMI voor het uitvoeringsjaar 2011	32	
2.1.2.4 instrument	32	
Uitvoeren PMI 2011-2015	32	
2.1.2.5 instrument Uitvoeren van Strategisch beheer	32	
2.1.2.6 instrument Uitvoeren van Vast onderhoud	32	
2.1.2.7 instrument Uitvoeren van PMO 2011-2015 (variabel onderhoud)	32	32
2.1.2.8 instrument Exploiteren van wegen en fietspaden	32	
2.1.2.9 instrument Verlenen van ontheffingen	32	
2.1.2.10 instrument Uitvoeren van het handhavingprogramma HUP 2010-2011	32	32
2.1.2.11 instrument	32	
2.1.3 operationeel doel Provinciale openbaar vervoervoorzieningen beheren, aanpassen en aanleggen	34	34
Instrumenten en Output gepland	34	
2.1.3.1 instrument Uitvoeren van PMI 2011-2015	34	
2.1.3.2 instrument Uitvoeren van Strategisch beheer	34	

2.1.3.3 instrument Uitvoeren van Vast onderhoud	34	
2.1.3.4 instrument Uitvoeren van PMO 2011-2015 (Variabel onderhoud)	34	
2.1.4 operationeel doel Provinciale vaarwegen beheren, aanpassen en aanleggen	35	
Instrumenten en Output gepland	35	
2.1.4.1 instrument Uitvoeren van PMI 2011-2015	35	
2.1.4.2 instrument Uivoeren van Strategisch beheer	35	
2.1.4.3 instrument Uitvoeren van Vast onderhoud	35	
2.1.4.4 instrument Uitvoeren van PMO 2011-2015	35	
2.1.4.5 instrument Exploiteren van vaarwegen	35	
2.1.4.6 instrument Verlenen van vergunningen	35	
2.1.4.7 instrument Handhaven van vergunningen	35	
Toelichting	35	
2.2 beleidsdoel Vervoersbeleid maken en uitvoeren	36	
2.2.1 operationeel doel Verkeersveiligheidsbeleid maken en uitvoeren	36	
Instrumenten en Output gepland	36	
2.2.1.1 instrument Het stimuleren van verkeersveilig gedrag door het toepassen van de Uitvoeringsregeling Verkeer en Vervoer Noord-Holland, onderdeel gedragsbeïnvloeding.	36	
Toelichting	36	
2.2.2 operationeel doel Mobiliteitsbeleid maken en uitvoeren	37	
Instrumenten en Output gepland	37	
2.2.2.1 instrument Invoeren pilot "Anders betalen voor Mobiliteit"	37	
2.2.2.2 instrument Bevorderen van ketenintegratie en mobiliteitsmanagement	37	
2.2.2.3 instrument Uitvoeren van Programma Impuls Fiets	37	
2.2.2.4 instrument Stimuleren van hoogwaardig OV	37	
2.2.2.5 instrument Faciliteren en stimuleren van het goederenvervoer	38	
2.2.2.6 instrument Faciliteren Bereikbaarheid in de ruimtelijke ontwikkeling	38	
2.2.2.7 instrument Uitvoeren realisatieovereenkomst ' Integraal Bereikbaarheidsplan Hilversum e.o.	38	38
2.2.3 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen	39	
Instrumenten en Output gepland	39	
2.2.3.1 instrument Nemen van besluiten over Planstudie Schiphol-Almere (A6-A9)	39	
2.2.3.2 instrument Verbeteren bereikbaarheid Schiphol	39	
2.2.3.3 instrument Opstellen van Planstudie Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad (SAAL)	39	39
Toelichting	39	
2.3 beleidsdoel Openbaar vervoer waarborgen	40	
2.3.1 operationeel doel OV concessies aanbesteden	40	
Instrumenten en Output gepland	40	
2.3.1.1 instrument Ontwikkelen/beheren van concessies/contracten	40	
2.3.1.2 instrument Aanbesteden van OV Haarlem-IJmond	40	
2.3.2 operationeel doel OV voorzieningen realiseren	41	
Instrumenten en Output gepland	41	
2.3.2.1 instrument Invoeren OV chipkaart	41	
2.3.2.2 instrument Voeren van een OV-tarievenbeleid	41	
2.3.2.3 instrument Realiseren van een dynamisch reisinformatiesysteem (DRIS)	41	41
2.3.2.4 instrument Realiseren van toegankelijke haltes	41	
2.3.2.5 instrument Realiseren van overige OV-voorzieningen	42	

Programma 3 Water 43

Maatschappelijk doel	43
Doelenboom	43
Beleidskader	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar	44
Omgevingsfactoren	44
Budgettabel	44
Toelichting op de Budgettabel	44
Grafiek verhouding doelen binnen programma	45

3.1 beleidsdoel Toezicht op primaire en regionale waterkeringen en op het functioneren van de waterschappen houden 45

3.1.1 operationeel doel Toezicht op primaire waterkeringen houden	45	
Instrumenten en Output gepland	45	
3.1.1.1 instrument Toezien op het opstellen van een integraal versterkingsplan voor de zwakke schakel Duinen in de Kop van Noord-Holland	45	
3.1.1.2 instrument Toezien op de veiligheidstoetsing en het opstellen van provinciaal veiligheidsverslag	45	
3.1.1.3 instrument Toezien op het opstellen van een kustversterkingsplan voor de zwakke schakel Hondsbossche en Pettemer Zeewering	46	
3.1.1.4 instrument Uitvoeren van programma Kust op Kracht	46	
3.1.1.5 instrument Toezien op dijkversterkingplannen van IJsselmeer-, Markermeer- en Waddenzeedijken	46	
3.1.1.6 instrument Adviseren over waterveilig bouwen in buitendijkse gebieden van IJssel en Markermeer	46	

3.1.1.7 instrument Adviseren over integrale verbetering Afsluitdijk46		
3.1.2 operationeel doel Toezicht op beheer van regionale waterkeringen houden	47	
Instrumenten en Output gepland	47	
3.1.2.1 instrument Vaststellen van veiligheidsnormen	47	
3.1.2.2 instrument Toetsen van verbeterplannen	47	
3.1.2.3 instrument	47	
Ondersteunen nader onderzoek veenkaden	47	
3.1.3 operationeel doel Toezicht op het functioneren van de waterschappen houden	48	48
Instrumenten en Output gepland	48	
3.1.3.1 instrument Implementeren van de Waterwet in provinciaal beleid	48	48
3.1.3.2 instrument Reglementeren waterschappen	48	
3.1.3.3 instrument Toezicht houden op waterschappen	48	
3.1.3.4 instrument Afhandelen van de nog lopende beroepszaken tegen waterschapsbesluiten	48	48
3.1.4 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen	49	
Instrumenten en Output gepland	49	
3.1.4.1 instrument Bestrijden van muskusratten	49	
3.1.4.2 instrument Ontwikkelen en actualiseren van gebiedsdekkende overstromingskaarten	49	49
3.1.4.3 instrument Actueel houden van kennis op het gebied van watercalamiteiten om in crisissituaties de CvdK te adviseren	49	
3.1.4.4 instrument Informeren van bewoners over het beschermingsniveau van buitendijks gebied	49	49
3.1.4.5 instrument Deelnemen aan integrale gebiedsprojecten	49	
3.1.4.6 instrument Subsidiëren van waterberging in het landelijk gebied	50	50
3.1.4.7 instrument Ondersteunen van de waterschappen bij de uitvoering van de maatregelen tegen wateroverlast	50	50
3.1.4.8 instrument Uitvoeren van een verkenning naar de effecten van verschillende waterpeilregimes in het IJsselmeergebied van Noord-Holland	50	
3.1.4.9 instrument Ostellen van een Strategische agenda kust in het kader van het Deltaprogramma	50	50
3.2 beleidsdoel De kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater en het grondwater bewaken	51	51
3.2.1 operationeel doel De kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater bewaken	51	51
Instrumenten en Output gepland	51	
3.2.1.1 instrument Onderzoek doen naar [toekomstige] zoetwaterbehoefte en duurzame zoetwatervoorziening [Deltaprogramma Zoetwater]	51	
3.2.1.2 instrument	51	
3.2.1.3 instrument Stimuleren afname van zoetwatervraag door zelfvoorzienend worden in watervoorziening van landbouworganisaties, agrariërs en MKB	51	
3.2.1.4 instrument Bestrijden van de verdroging van de natuur	51	
3.2.1.5 instrument Uitvoeren van het handhavingsuitvoeringsprogramma HUP 2010-2011	51	51
3.2.1.6 instrument Monitoren uitvoering KRW maatregelen	51	
3.2.1.7 instrument Opstellen Plan van aanpak Realisatie Toekomstbestendig Ecologisch Systeem [TBES] voor het Markermeer/IJmeer	51	
3.2.1.8 instrument Handhaven van de waterkwaliteit van buitenzwemwaterlocaties	51	51
3.2.1.9 instrument Uitbreiden en promoten van buitenzwemwaterlocaties	51	
3.2.1.10 instrument Subsidiëren van sanering van de riooloverstorten op het strand bij Wijk aan Zee en Egmond aan Zee	52	
3.2.1.11 instrument In stand houden van de bestaande officiële zwemlocaties	52	
3.2.1.12 instrument Verlenen van ontheffingen aan de houders van zwemgelegenheden	52	52
3.2.1.13 instrument Uitvoeren convenant en actieprogramma 'Samenwerken Waterketen Noord-Holland'	52	52
3.2.1.14 instrument Toetsen van gemeentelijke rioleringsplannen	52	
3.2.1.15 instrument Toetsen van waterbeheerplannen	52	
3.2.2 operationeel doel De kwaliteit en kwantiteit van het grondwater bewaken	54	54
Instrumenten en Output gepland	54	
3.2.2.1 instrument Verlenen van vergunningen voor grondwateronttrekkingen en -infiltratie	54	54
3.2.2.2 instrument Verlenen van vergunningen voor industriële grondwateronttrekkingen en -infiltratie > 150.000m ³	54	54
3.2.2.3 instrument Monitoren en evalueren van grondwater kwantiteitsbeleid	54	54
3.2.2.4 instrument Beschermen van de bronnen voor de drinkwatervoorziening	54	54
3.2.2.5 instrument Monitoren en evalueren van grondwaterkwaliteitsbeleid	54	54
3.2.2.6 instrument Uitvoeren van de onderzoeksagenda KRW-bloembollen	54	54
3.2.2.7 instrument Verlenen van vergunningen voor warmte-koude opslag	54	54
3.2.2.8 instrument Uitvoeren van het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2010-2011	54	54
3.2.3 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen	55	
Instrumenten en Output gepland	55	
3.2.3.1 instrument Uitvoeren Waterplan 2010-2015	55	55

Programma 4 Milieu	56
Maatschappelijk doel	56
Doelenboom	56
Beleidskader	56

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar	56
Omgevingsfactoren	57
Budgettabel	57
Toelichting op de Budgettabel	57
Grafiek verhouding doelen binnen programma	58
4.1 beleidsdoel Luchtkwaliteit, geluidsniveau, bodemkwaliteit en externe veiligheid op een acceptabel niveau brengen en houden	58
4.1.1 operationeel doel Milieuvergunningen aan grote bedrijven verlenen	58
Instrumenten en Output gepland	58
4.1.1.1 instrument Verlenen van vergunningen, ontheffingen, verklaringen van geen bezwaar	58
4.1.1.2 instrument Invoeren van regionale uitvoeringsdiensten	58
4.1.1.3 instrument Opereren als partner voor de regionale uitvoeringsdiensten	59
4.1.2 operationeel doel Milieuwetgeving controleren en handhaven	60
Instrumenten en Output gepland	60
4.1.2.1 instrument Uitvoeren van provinciale taken kleine luchtvaart	60
4.1.2.2 instrument Beheren van provinciale geluidzones	60
4.1.2.3 instrument Uitvoeren van de saneringsprojecten uit Besluit Externe Veiligheid inrichtingen (BEVI) en besluit risico's zware ongevallen (BRZO)	60
4.1.2.4 instrument Uitvoeren van het handavingsuitvoeringsprogramma HUP 2010-2011	60
4.1.3 operationeel doel Bodemsaneringsprojecten uitvoeren	61
Instrumenten en Output gepland	61
4.1.3.1 instrument Uitvoeren van de bodemvisie	61
4.1.3.2 instrument In stand houden van waardevolle bodemkwaliteitsaspecten	61
4.1.3.3 instrument Uitvoeren van het meerjarenprogramma Bodemsanering 2005-2009	61
4.1.3.4 instrument Stimuleren van bodemsaneringen in stedelijk gebied en daarbuiten	62
4.1.3.5 instrument Uitvoeren bodemsaneringstrategie en uitvoeringsprogramma 2010-2014	62
4.1.3.6 instrument Verlenen van vergunningen en ontheffingen	62
4.1.3.7 instrument Handhaven van vergunningen	62
4.1.4 operationeel doel Milieubewustzijn stimuleren	63
Instrumenten en Output gepland	63
4.1.4.1 instrument Uitvoeren van de subsidieregeling Programmafinanciering EV-beleid voor andere overheden (2011-2014)	63
4.1.4.2 instrument Uitvoeren van de subsidieregeling Stimuleren verbetering luchtkwaliteit Noord-Holland (2007-2011)	63
4.1.4.3 instrument Uitvoeren van het Rijksprogramma Leren voor Duurzame Ontwikkeling	63
4.1.5 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen	64
Instrumenten en Output gepland	64
4.1.5.1 instrument	64
Uitvoeren Actieplan Geluid	64
4.1.5.2 instrument	65
Voorbereiden mogelijke herconfiguratie voor vliegveld Hilversum	65
4.1.5.3 instrument	65
Uitvoeren Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel	65
4.1.5.4 instrument	65
Opstellen beleidsvisie externe veiligheid	65
4.1.5.5 instrument	65
Uitvoeren Crisis- en Herstelwet	65
4.1.5.6 instrument	65
Bepalen positie milieu in gebiedsontwikkeling	65
4.1.5.7 instrument	65
Uitvoeren van milieueffectrapportages	65
4.1.5.8 instrument	65
Opstellen en uitvoeren van de Agenda Duurzaamheid en de Provinciale Duurzaamheidsmeter	65
4.2 beleidsdoel Duurzame energie stimuleren	66
4.2.1 operationeel doel Gebruik van duurzame energie stimuleren	66
Instrumenten en Output gepland	66
4.2.1.1 instrument Uitwerken van de PAS en opdrachtverlening	66
4.2.1.2 instrument Leveren van kennis over duurzame energie	66
4.2.1.3 instrument	66
Beschikbaar stellen van kennis over DE	66
4.2.1.4 instrument Organiseren van internationale beurzen en bijeenkomsten	66
4.2.1.5 instrument Opleveren van CO2 monitor	67
4.2.1.6 instrument Uitvoeren van actieprogramma Klimaat	67
4.2.1.7 instrument Opnemen klimaatbestendigheid in ruimtelijke plannen	67
4.2.1.8 instrument Maken van prestatieafspraken met gemeenten en waterschappen	67
4.2.2 operationeel doel Opwekking duurzame energie stimuleren	68
Instrumenten en Output gepland	68

4.2.2.1 instrument Realiseren van deelnemingen uit het Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Noord-Holland	68
4.2.2.2 instrument Stimuleren van duurzame energietechnologie en duurzame energie-innovatie	68
4.2.2.3 instrument Uitvoeren van de Rijksregelingen SLOK en BLOW	69
4.2.2.4 instrument Uitvoeren van de subsidieregeling Duurzame Energiepaketten	69
4.2.2.5 instrument Uitvoeren van vulpuntenregeling	69
4.2.2.6 instrument Intensiveren van de samenwerking met de noordelijke provincies binnen Energy Valley	69
4.2.2.7 instrument Bereiken akkoord over energie tussen Rijk en Provincies	69

Programma 5 Ruimte	71
Maatschappelijk doel	71
Doelenboom	71
Beleidskader	71
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar	72
Omgevingsfactoren	73
Budgettabel	74
Toelichting op de Budgettabel	74
Grafiek verhouding doelen binnen programma	75
5.1 beleidsdoel Beleid voeren voor volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	75
5.1.1 operationeel doel Kwaliteit van het ruimtegebruik verhogen	75
Instrumenten en Output gepland	75
5.1.1.1 instrument Handhaven kwaliteitsrichtlijnen gemeentelijke Beeldkwaliteitsplannen	75
5.1.1.2 instrument Handhaven/sturen op ruimtelijke kwaliteit door inzetten van Commissie ARO	75
5.1.1.3 instrument Inzetten van een 'Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit' (PARK)	75
5.1.1.4 instrument Mede ontwikkelen inrichtingsvarianten Waterlands Wonen	76
5.1.1.5 instrument Ondersteunen van gemeenten met de Task Force Ruim-tewinst (TFR)	76
5.1.1.6 instrument Stimuleren en ondersteunen stedelijk vernieuwingsprojecten	76
5.1.1.7 instrument Deelnemen in het Platform Ruimte voor wonen en werken in de IJmond	76
5.1.1.8 instrument Stimuleren van de kwantitatieve woningbouwproductie door een Aanjaagteam wonen	76
5.1.1.9 instrument Verwezenlijken van Regionale actieprogramma's	76
5.1.1.10 instrument Toezicht houden op huisvesting statushouders	76
5.1.2 operationeel doel Actieve rol spelen bij gebiedsontwikkeling met een provinciaal belang	78
Instrumenten en Output gepland	78
5.1.2.1 instrument Uitvoeren van Uitvoeringsprogramma Structuurvisie.	78
5.1.2.2 instrument Uitvoeren bevoegdheden uit Wro	78
5.1.2.3 instrument Uitvoeren van het Strategisch grondbeleid	78
5.1.2.4 instrument Voeren van regie over het project Westflank-Haarlemmermeer	79
5.1.2.5 instrument Uitvoeren van Gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder	79
5.1.2.6 instrument Uitvoeren van het project Wieringerrandmeer	79
5.1.2.7 instrument Opstellen van gebiedsvisie Schipholdriehoek 204079	79
5.1.2.8 instrument Ontwikkelen inrichtingsvarianten van het project Crailo	79
5.1.2.9 instrument Versterken van de samenwerking en bewaken van de ambitie in het rood voor groen voorbeeldproject Wonen in het Groen. Trekker voor de uitvoering van de 'groene' kant van de gebiedsontwikkeling	79
5.1.2.10 instrument	79
5.1.2.11 instrument	79
Toelichting	79
5.1.3 operationeel doel Specifieke activiteiten/ onderwerpen	81
Instrumenten en Output gepland	81
5.1.3.1 instrument Bijdragen aan metropoolregio Amsterdam	81
5.1.3.2 instrument Bijdragen aan de ontwikkeling van Schiphol	81
5.1.3.3 instrument Voeren van een maatschappelijk debat ruimtelijke kwaliteit Blauwe Hart (IJmeer - Markermeer)	81
5.1.3.4 instrument Begeleiden ruimtelijke voornemens en plannen van gemeenten	81
5.2 beleidsdoel Beleid voeren voor natuur, landschap en recreatie	83
5.2.1 operationeel doel Natuurgebieden aanleggen en beheren	83
Instrumenten en Output gepland	83
5.2.1.1 instrument Vaststellen van Natuurbeheerplan	83
5.2.1.2 instrument Verwerven, inrichten en particulier natuurbeheer van natuur (onderdeel van Bestuursovereenkomst ILG: 1.1.2.1)	83
5.2.1.3 instrument Realiseren van ecologische verbindingszones en ontsnippering	83
5.2.1.4 instrument Subsidiëren van het natuurbeheer van terreinen van derden (SNL als onderdeel van de Bestuursovereenkomst ILG: 1.1.2.1)	83
5.2.1.5 instrument Beheren van eigen terreinen of in samenwerking met derden	83
5.2.1.6 instrument Verbeteren van leefgebieden(soortenbeleid)	83
5.2.1.7 instrument Bieden van ruimtelijke bescherming en compensatie EHS	83
5.2.1.8 instrument Voeren van het interprovinciaal beleid voor het Waddenzeegebied	83
5.2.1.9 instrument Opstellen beheerplannen Natura 2000 gebieden	83

5.2.1.10 instrument Uitvoeren van Faunabeleid	84	
5.2.1.11 instrument Verlenen en handhaven van vergunningen en ontheffingen		84
5.2.2 operationeel doel Landschap ontwikkelen en beheren	85	
Instrumenten en Output gepland	85	
5.2.2.1 instrument Uitvoeren bestuursovereenkomst ILG en Provinciaal Meerjarenprogramma Groen.		85
5.2.2.2 instrument Uitvoeren van programma's nationale landschappen (onderdeel Bestuursovereenkomst ILG: 1.1.2.1)	86	
5.2.2.3 instrument Uitvoeren actieplan Metropolitane landschap	86	
5.2.2.4 instrument Uitvoeren van de subsidieregeling landschapselementen	86	
5.2.2.5 instrument Coördineren van de iepziektebestrijding	86	
5.2.2.6 instrument	86	
Uitvoeren Ruimte voor Ruimte-regeling	86	
5.2.2.7 instrument Verlenen van ontheffingen (in kader van provinciale landschapsverordening)	86	
5.2.3 operationeel doel Recreatiegebieden aanleggen en beheren	88	
Instrumenten en Output gepland	88	
5.2.3.1 instrument Aankopen, inrichten van nieuwe recreatiegebieden conform de RodS opgave uit ILG		88
5.2.3.2 instrument Subsidiëren van het oplossen van knelpunten in recreatieve routenetwerken	88	
5.2.3.3 instrument Verlenen van openstellingvergoedingen voor boerenlandpaden	88	
5.2.3.4 instrument Deelnemen in bestuurlijke en financiële zin in recreatieschappen	88	
Toelichting	88	
5.3 beleidsdoel Ruimte scheppen voor duurzame groei van de economie, landbouw en werklocaties		89
5.3.1 operationeel doel Een optimaal vestigingsklimaat scheppen	89	
Instrumenten en Output gepland	89	
5.3.1.1 instrument Cofinancieren van regionale economische samenwerkingsverbanden	89	
5.3.1.2 instrument Cofinancieren van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (NHN)		89
5.3.1.3 instrument Participeren in samenwerkingsverbanden in het Noordzeekanaalgebied		90
5.3.1.4 instrument Cofinancieren van het programma Pieken in de Delta		90
5.3.1.5 instrument Implementeren Breednet	90	
5.3.1.6 instrument Uitvoeren van de provinciale detailhandelsvisie	90	
5.3.1.7 instrument Deelnemen in het Life Science Fonds Amsterdam	90	
5.3.2 operationeel doel Hoogwaardige bedrijventerreinen realiseren	91	
Instrumenten en Output gepland	91	
5.3.2.1 instrument Uitvoeren van de herstructurering en intelligent ruimtegebruik op bedrijventerreinenregeling		91
5.3.2.2 instrument Monitoren van bedrijventerreinen en kantoren	91	
5.3.2.3 instrument Uitvoeren van het programma Water als Economische Drager (WED)	91	
5.3.2.4 instrument Deelnemen in het Bestuursform Schiphol	91	
5.3.3 operationeel doel Aan het toerisme gekoppelde bedrijvigheid stimuleren	92	
Instrumenten en Output gepland	92	
5.3.3.1 instrument Uitvoeren van een in nader overleg met de sector vorm te geven strategisch uitvoeringsprogramma marketing en promotie	92	
5.3.3.2 instrument Stimuleren en beheren van recreatieve verbindingen	92	
5.3.4 operationeel doel Voor duurzame land- en tuinbouwgebieden zorgen	93	
Instrumenten en Output gepland	93	
5.3.4.1 instrument Ondersteunen agro-mainports Noord-Holland-Noord en greenport Aalsmeer	93	
5.3.4.2 instrument Inzetten van regelingen uit het plattelandontwikkelingsprogramma voor concurrentieversterking door professionalisering	93	
5.3.4.3 instrument Uitvoeren en cofinanciering van onderzoeken naar structuur van de bloembollensector		93
5.3.4.4 instrument Subsidiëren van de stichting ter verbetering van de agrarische structuur		94
5.3.4.5 instrument Monitoren Gastuinbouwontwikkelingen	94	
5.3.4.6 instrument Stimuleren van de vergroting van het biologische areaal	94	

Programma 6 Welzijn	96	
Maatschappelijk doel	96	
Doelenboom	96	
Beleidskader	96	
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar	97	
Omgevingsfactoren	98	
Budgettabel	98	
Toelichting op de Budgettabel	98	
Grafiek verhouding doelen binnen programma	99	
6.1 beleidsdoel Het regionale aanbod van culturele voorzieningen regisseren		100
6.1.1 operationeel doel Culturele activiteiten subsidiëren	100	
Instrumenten en Output gepland	100	
6.1.1.1 instrument Uitvoeren van het programma Leren en Ontdekken.		100
6.1.1.2 instrument Uitvoeren van het programma Doen en Ontplooiën.		100
6.1.1.3 instrument Uitvoeren van het programma Verbinden en Promoten.		100
6.1.2 operationeel doel Minimaal één regionale omroep financieren	101	

Instrumenten en Output gepland	101	
6.1.2.1 instrument Subsidiëren van RTV-NH	101	
6.1.3 operationeel doel Regionaal bibliotheekwezen ondersteunen	102	
Instrumenten en Output gepland	102	
6.1.3.1 instrument Verlenen van subsidie aan ProBiblio	102	
6.1.3.2 instrument Uitvoeren collectieplan	102	
6.2 beleidsdoel Het regionaal cultuurhistorisch erfgoed bewaren	103	
6.2.1 operationeel doel De monumentenzorg faciliteren en coördineren	103	
Instrumenten en Output gepland	103	
6.2.1.1 instrument Uitvoeren van het programma Bewaren en Beheren	103	
6.2.2 operationeel doel Instandhouding van monumenten faciliteren en coördineren	104	104
Instrumenten en Output gepland	104	
6.2.2.1 instrument Uitvoeren van het programma Bewaren en Beheren	104	
6.2.3 operationeel doel Regionale archeologie faciliteren en coördineren	106	
Instrumenten en Output gepland	106	
6.2.3.1 instrument Uitvoeren van het programma Vertellen en Ontsluiten	106	
6.2.3.2 instrument Uitvoeren van het programma Bewaren en Beheren	106	
6.2.4 operationeel doel Regionale cultuurhistorie faciliteren en coördineren	107	
Instrumenten en Output gepland	107	
6.2.4.1 instrument Uitvoeren van het programma Vertellen en Ontsluiten	107	
6.2.4.2 instrument Uitvoeren van het programma Ontwikkelen en Beleven	107	
6.2.4.3 instrument Versterken van de ruimtelijke samenhang en landschappelijke herkenbaarheid	107	107
6.2.4.4 instrument Verzorgen van marketing en communicatie	107	
6.2.4.5 instrument Economisch benutten van de stelling	107	
6.2.4.6 instrument Bevorderen van recreatie en toeristische ontwikkeling	107	
6.2.4.7 instrument Restaureren van de stelling	108	
6.3 beleidsdoel Jeugdzorg faciliteren en coördineren	109	
6.3.1 operationeel doel Preventie jeugdzorg coördineren en stimuleren	109	
Instrumenten en Output gepland	109	
6.3.1.1 instrument Maken van afspraken met gemeenten over verantwoordelijkheden bij aansluiting lokaal jeugdbeleid - jeugdzorg	109	
6.3.1.2 instrument Maken van afspraken met gemeenten en Bureau Jeugdzorg over de afstemming tussen de Centra voor Jeugd en Gezin, de zorgstructuur en Bureau Jeugdzorg	109	
6.3.1.3 instrument Maken van afspraken met gemeenten over gezamenlijke projecten als implementatie risicosignaleringsstelsel, bemoeizorg en opvoedingsondersteuning	109	
6.3.1.4 instrument Maken van afspraken - in het overleg van Bureau jeugdzorg - met gemeenten, onderwijs en politie over de invulling van de schakelfunctie	109	
6.3.1.5 instrument Maken van vraag- en aanbodanalyse	109	
6.3.1.6 instrument Uitvoeren van de afspraken met het Instellingenberaad over aanleveren gegevens voor kwartaalrapportages en ad hoc rapportages	109	
6.3.1.7 instrument Uitvoeren van het implementatieplan voor het nieuwe financieringsstelsel	109	
6.3.1.8 instrument Vaststellen van een Sturingsvisie jeugdzorg en aanpassen van de subsidieverordening en de uitvoeringsregeling	109	
6.3.2 operationeel doel Jeugdzorg en opvang subsidiëren	110	
Instrumenten en Output gepland	110	
6.3.2.1 instrument Verkorten van de wachttijden tot een aanvaardbaar niveau	110	
6.3.2.2 instrument Afspraken met Bureau Jeugdzorg om te investeren in bedrijfsvoering om ziekteverzuim en personeelsverloop terug te dringen en de bedrijfsvoering te verbeteren	111	
6.3.2.3 instrument Afspraken met Bureau Jeugdzorg om te regionaliseren	111	
6.3.2.4 instrument Uitvoeren pilot nieuwe zorgaanbieder op basis van gedaan onderzoek	111	
6.3.2.5 instrument Identificeren 5 belangrijkste bureaucratie knelpunten in de relatie provincie-instellingen-clënten	111	
6.3.2.6 instrument Geven van uitvoering aan het Lange Termijn Huisvestingsplan voor de jeugdzorg	111	111
6.3.2.7 instrument Uitvoeren van het projectplan investeren in de jeugdzorgwerker en innovatie in de jeugdzorg	111	
6.3.2.8 instrument Geven van prioriteit aan pleegzorgaanbod	111	
6.3.2.9 instrument Gebruik maken van Eigen Kracht Conferenties en Familienetwerkberaad	111	111
6.3.2.10 instrument Oprichten Noodfonds om pleegouders financieel en (im)materieel te steunen.	111	111
6.4 beleidsdoel Welzijn faciliteren en stimuleren	112	
6.4.1 operationeel doel Wonen en WMO stimuleren en subsidiëren	112	
Instrumenten en Output gepland	112	
6.4.1.1 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling WWZ breed	112	
6.4.1.2 instrument Verrichten van steunfunctiewerk - WWZ	112	
6.4.1.3 instrument Uitvoeren pilot WWZ	113	
6.4.1.4 instrument Vormgeven van Kenniscentrum Wmo en wonen WWZ	113	113
6.4.1.5 instrument Subsidiëren Werkplaats Noord-Holland Noord	113	

6.4.1.6 instrument Verrichten van steunfunctiewerk- dorps-, wijkraden, dorpshuisbesturen en leefbaarheid	113
6.4.1.7 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling multifunctionele accommodaties	113
6.4.1.8 instrument Verrichten van steunfunctiewerk - multifunctionele accommodaties	113
6.4.1.9 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling kleinschalig wonen voor kwetsbare doelgroepen	113
6.4.1.10 instrument Onderhouden en beheren Website kleinschalig wonen-nh	113
6.4.1.11 instrument Verkennen van Domotica in relatie tot zorg	113
6.4.1.12 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling stimulering maatschappelijke ontwikkeling	113
6.4.2 operationeel doel Regionale sociale ontwikkelingen stimuleren en subsidiëren	114
Instrumenten en Output gepland	114
6.4.2.1 instrument Ontwikkelen Jeugdmonitor	114
6.4.2.2 instrument Ondersteunen jongereninitiatieven via Jongerenstichting STAD	114
6.4.2.3 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling actief meedoen	114
6.4.2.4 instrument Brengen van steunfunctiewerk - positieve beeldvorming in de praktijk	114
6.4.2.5 instrument Uitvoeren van provinciebrede campagne positieve beeldvorming	114
6.4.2.6 instrument Ondersteunen van steunfunctiewerk en PNH- Centra voor Jeugd en Gezin (CJG)	114
6.4.2.7 instrument Ondersteunen pilot West-Friesland	114
6.4.2.8 instrument Verrichten van steunfunctiewerk Alcohol en drugs	114
6.4.2.9 instrument	115
Uitvoeren van uitvoeringsregeling opvangvoorzieningen zwerfjongeren (EXIN-H)	115
6.4.2.10 instrument Onderzoeken of andere groepen kwetsbare jongeren ook ondersteuning nodig hebben	115
6.4.2.11 instrument Ondersteunen Kenniskring 'Radicalisering'	115
6.4.2.12 instrument Ondersteunen van steunfunctiewerk - radicalisering	115
6.4.2.13 instrument Subsidiëren en opdrachtverlenen voor projecten op het gebied van Arbeidsmarkt en Onderwijs	115
6.4.2.14 instrument Subsidiëren van werkervaringsproject	115
6.4.2.15 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling vrijwilligerswerk	115
6.4.2.16 instrument Verrichten van steunfunctiewerk vrijwilligerswerk	115
6.4.2.17 instrument Verrichting van steunfunctiewerk mantelzorg	115
6.4.2.18 instrument Verrichten van steunfunctiewerk op het gebied van integratie, participatie en emancipatie	115
6.4.2.19 instrument Uitvoeren van Amendement A8-22	115
6.4.2.20 instrument Subsidiëren van Zorgbelang NH, Samenwerkende Bonden voor Ouderen (SBO NH) en APCP	115
6.4.2.21 instrument Verrichten van steunfunctiewerk breedtesport	115
6.4.2.22 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling jeugd sportfonds NH	116
6.4.2.23 instrument Subsidiëren van sportaccommodaties	116
6.4.2.24 instrument Uitvoeren van uitvoeringsregeling Topsportevenementen 2010	116
6.4.2.25 instrument	116
Verrichten van Wmo ondersteuning	116
6.4.2.26 instrument Uitvoering van Kenniscentrum Wmo en Wonen	116
6.4.2.27 instrument Subsidiëren Sensor	116

Programma 7 Financiën 118

Beleidskader	118
Budgettabel	118
Toelichting op de Budgettabel	118
Grafiek verhouding doelen binnen programma	119

Mutaties Reserves 120

Beleidskader	120
Budgettabel	120
Toelichting op de Budgettabel	120
Grafiek verhouding doelen binnen programma	121

---

3 PARAGRAFEN 123

4 FINANCIËLE BEGROTING 161

5 FINANCIËLE STATEN 175

6 MEERJARENAMING 2011-2014 185

7 BESTUUR EN DIRECTIE 193

8	FEITEN EN CIJFERS	195
9	WAAR ZIJN WIJ TE BEREIKEN?	196
10	LIJST MET GEMEENTEN	197

VOLLEDIGE INHOUDSOPGAVE	198
-------------------------	-----